

KOMISJA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH i GIEŁD
00 – 950 WARSZAWA PLAC POWSTAŃCÓW WARSZAWY 1

Raport roczny SAB-R 2004

(zgodnie § 57 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 r. Dz. U. Nr 139, poz. 1569 i z 2002 r. Nr 31, poz. 280)
(dla banków)

Za rok obrotowy **2004** obejmujący okres od 2004-01-01 do 2004-12-31
oraz za poprzedni rok obrotowy **2003** obejmujący okres od 2003-01-01 do 2003-12-31

7.04. 2005 roku
(data przekazania)

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna		
(pełna nazwa emitenta)		
PKO BP SA		
(skrótowa nazwa emitenta)		
02-515		Warszawa
(kod pocztowy)		(miejsowość)
Puławska		15
(ulica)		(numer)
521-71-12	521-83-74	
(telefon)	(fax)	(e-mail)
525-000-77-38	016298263	www.pkobp.pl
(NIP)	(REGON)	(www)

Ernst & Young Audit Sp. z o.o.
(Podmiot uprawniony do badania)

dnia 29 marca 2005 roku
(data wydania opinii)

Raport roczny zawiera:

- Pismo Prezesa Zarządu
- Opinia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych (biegłego rewidenta)
- Sprawozdanie finansowe:
  - Wprowadzenie
  - Bilans
  - Rachunek zysków i strat
  - Zestawienie zmian w kapitale własnym
  - Rachunek przepływów pieniężnych
  - Dodatkowe noty objaśniające
- Sprawozdanie Zarządu (sprawozdanie z działalności emitenta)
- Raport podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych (biegłego rewidenta).

	w tys. złotych		w tys. euro	
	grudzień 2004	grudzień 2003	grudzień 2004	grudzień 2003
I. Przychody z tytułu odsetek	5 244 964	5 099 542	1 160 853	1 146 634
II. Przychody z tytułu prowizji	1 865 208	1 606 340	412 821	361 186
III. Wynik działalności bankowej	5 424 328	5 403 923	1 200 551	1 215 075
IV. Wynik działalności operacyjnej	1 802 720	1 659 585	398 991	373 158
V. Zysk (strata) brutto	1 802 949	1 659 986	399 041	373 249
VI. Zysk (strata) netto	1 511 065	1 192 706	334 440	268 181
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 197 248)	(6 507 409)	(264 983)	(1 463 194)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 633 385	5 836 771	361 512	1 312 401
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	70 688	(398 984)	15 645	(89 712)
X. Przepływy pieniężne netto, razem	506 823	(1 069 622)	112 174	(240 505)
XI. Aktywa razem	87 931 792	84 428 339	21 557 193	17 898 736
XII. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	144	-	35	-
XIII. Zobowiązania wobec sektora finansowego	911 042	1 098 505	223 349	232 882
XIV. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	72 465 633	71 552 963	17 765 539	15 169 167
XV. Kapitał własny	8 070 534	6 399 135	1 978 557	1 356 611
XVI. Kapitał akcyjny	1 000 000	1 000 000	245 158	211 999
XVII. Liczba akcji (w szt.)	1 000 000 000	1 000 000 000	x	x
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	8,07	6,40	1,98	1,36
XIX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	8,07	6,40	1,98	1,36
XX. Współczynnik wypłacalności	16,77	16,51	x	x
XXI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	1,51	1,19	0,33	0,27
XXII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	1,51	1,19	0,33	0,27
XXIII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	-	-	-	-

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej

1. Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku (format SAB-R) Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej („Bank”) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Puławskiej 15, obejmującego:
  - wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
  - bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2004 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 87.931.792 tysiące złotych,
  - współczynnik wypłacalności,
  - zestawienie pozycji pozabilansowych, które na dzień 31 grudnia 2004 roku wykazuje sumę 194.748.767 tysięcy złotych,
  - rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazujący zysk netto w wysokości 1.511.065 tysięcy złotych,
  - zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazujące zwiększenie stanu kapitału własnego o kwotę 1.671.399 tysięcy złotych,
  - rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 506.823 tysiące złotych, oraz
  - dodatkowe informacje i objaśnienia.

Format załączonego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku („załączone sprawozdanie finansowe”) wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. nr 139, poz. 1569, z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”).

2. Za rzetelność, prawidłowość i jasność załączonego sprawozdania finansowego, jak również za prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiada Zarząd Banku. Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie, na podstawie badania, opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe jest, we wszystkich istotnych aspektach, rzetelne, prawidłowe i jasne oraz czy księgi rachunkowe stanowiące podstawę jego sporządzenia są prowadzone, we wszystkich istotnych aspektach, w sposób prawidłowy.

3. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce postanowień:

- rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”),
- norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów,

w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność czy sprawozdanie to nie zawiera istotnych nieprawidłowości. W szczególności, badanie obejmowało sprawdzenie – w dużej mierze metodą wrywkową - dokumentacji, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę poprawności przyjętych i stosowanych przez Zarząd zasad rachunkowości i znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd, jak i ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Uważamy, że przeprowadzone przez nas badanie dostarczyło nam wystarczających podstaw do wyrażenia opinii o sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość.

4. Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku sporządzone w formacie zgodnym z ustawą o rachunkowości było przedmiotem naszego badania i z datą 14 kwietnia 2004 roku wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń o tym sprawozdaniu finansowym. Dane finansowe pochodzące ze sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku przedstawione dla celów porównywalnych w załączonym sprawozdaniu finansowym zostały przekształcone do formatu wynikającego z Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych.

5. Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny wyniku finansowego działalności gospodarczej za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku, jak też sytuacji majątkowej i finansowej badanego Banku na dzień 31 grudnia 2004 roku;
- sporządzone zostało zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w powołanej wyżej ustawie o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
- jest zgodne z powołaną wyżej ustawą o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami i postanowieniami statutu Banku wpływającymi na jego treść.

6. Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu na temat działalności Banku w okresie od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku oraz zasad sporządzania rocznego sprawozdania finansowego („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają odpowiednie postanowienia rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych.

w imieniu
Ernst & Young Audit Sp. z o.o.
ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa
nr ewidencyjny 130

Dominik Januszewski
Biegły rewident Nr 9707/7255

Tomasz Bieske
Biegły rewident Nr 9291/6975

Warszawa, dnia 29 marca 2005 roku

***POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
BANK POLSKI SPÓŁKA AKCYJNA***

**RAPORT UZUPEŁNIAJĄCY OPINIĘ Z BADANIA
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2004 ROKU**

I. CZĘŚĆ OGÓLNA

Informacje ogólne

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna („PKO BP SA”, „Bank”) została utworzona na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 roku (Dz. U. z 28 stycznia 2000 roku nr 5, poz. 55) w sprawie przekształcenia banku państwowego Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15.

W dniu 12 lipca 2001 roku Bank został wpisany do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000026438.

Bank posiada numer NIP: 525-000-77-38 nadany w dniu 14 czerwca 1993 roku oraz symbol REGON: 016298263 nadany w dniu 18 kwietnia 2000 roku.

PKO BP SA jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej. Jednostki powiązane zostały wyszczególnione w nocie 10 w części tabelarycznej dodatkowych not objaśniających do zbadanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku.

Według Statutu i zgodnie z otrzymaną licencją przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie następujących czynności bankowych:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub w oznaczonym terminie i prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- przeprowadzanie rozliczeń bankowych w formach stosowanych w obrocie krajowym i zagranicznym,
- prowadzenie operacji czekowych i wekslowych,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- prowadzenie terminowych operacji finansowych z bankami krajowymi, zagranicznymi i innymi instytucjami finansowymi,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- wykonywanie czynności związanych z emisją papierów wartościowych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- wykonywanie czynności bankowych na zlecenie innych banków,
- prowadzenie kasy mieszkaniowej,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń.

Ponadto przedmiotem działalności Banku jest:

- prowadzenie obsługi pożyczek państwowych i obligacji,
- zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- przyjmowanie gwarancji i poręczeń,
- prowadzenie działalności maklerskiej na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- świadczenie usług finansowych polegających na prowadzeniu działalności akwizycyjnej w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- wykonywanie funkcji depozytariusza na podstawie przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- prowadzenie obrotu papierami wartościowymi wyemitowanymi w kraju lub za granicą w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach oraz prowadzenie depozytu tych papierów,
- prowadzenie szkolnych kas oszczędności,

- świadczenie usług powierniczych,
- świadczenie usług pośrednictwa w zakresie dopuszczonym przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- świadczenie usług w zakresie transportu wartości,
- organizowanie i obsługiwanie leasingu finansowego,
- kupowanie i sprzedawanie na rachunek własny udziałów i wierzytelności oraz świadczenie usług faktoringowych.

Ponadto Bank może:

- obejmować lub nabywać akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej, a także nabywać jednostki uczestnictwa w funduszach powierniczych,
- lokować środki pieniężne w papierach wartościowych krajowych i zagranicznych,
- nabywać i zbywać nieruchomości oraz rzeczy ruchome, a także oddawać je w najem lub dzierżawę,
- świadczyć usługi finansowo-rozliczeniowe i doradcze w zakresie instrumentów rynków finansowych,
- dokonywać obrotu papierami wartościowymi.

W dniu 31 grudnia 2004 roku kapitał zakładowy Banku wynosił 1.000.000 tysięcy złotych i był podzielony na 510.000.000 akcji imiennych serii A, 105.000.000 akcji imiennych serii B, 385.000.000 akcji na okaziciela serii C, o wartości nominalnej 1 złoty każda. Kapitał własny Banku na ten dzień wyniósł 8.070.534 tysięcy złotych.

Zgodnie z pismem Biura Relacji Inwestorskich z dnia 21 marca 2005 roku na dzień 31 grudnia 2004 roku struktura własności kapitału zakładowego Banku była następująca:

	Ilość akcji	Ilość głosów	Wartość nominalna akcji (zł)	Udział w kapitale podstawowym
Skarb Państwa	623.000.000	62,3%	623.000.000	62,3%
Pozostali akcjonariusze	377.000.000	37,7%	377.000.000	37,7%
	-----	-----	-----	-----
Razem	1.000.000.000	100,0%	1.000.000.000	100,0%
	=====	=====	=====	=====

W dniu 30 lipca 2004 roku uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia przyjęto nowy Statut Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej. W wyniku podjętej uchwały zmieniła się liczba akcji ze 100.000.000 na 1.000.000.000 oraz ich wartość nominalna z 10 złotych na 1 złoty. Powyższa zmiana nie miała wpływu na wysokość kapitału zakładowego Banku.

W skład Zarządu Banku na dzień 29 marca 2005 roku wchodził:

Andrzej Podsiadło	- Prezes Zarządu
Kazimierz Małecki	- Wiceprezes I Zastępca Prezesa
Danuta Demianiuk	- Wiceprezes Zarządu
Piotr Kamiński	- Członek Zarządu
Jacek Obłękowski	- Członek Zarządu Banku
Krystyna Szewczyk	- Członek Zarządu Banku

W ciągu 2004 roku miały miejsce następujące zmiany składu Zarządu Banku:

- z dniem 13 maja 2004 roku Rada Nadzorcza Banku odwołała z funkcji Członka Zarządu Jerzego Gapińskiego.
- z dniem 14 maja 2004 roku Rada Nadzorcza Banku powołała Krystynę Szewczyk na stanowisko Członka Zarządu.

Sprawozdanie finansowe

2.1. Opinia biegłego rewidenta oraz badanie sprawozdania finansowego

Ernst & Young Audit Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Emilii Plater 53 jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę pod numerem 130.

Ernst & Young Audit Sp. z o.o. w dniu 14 listopada 2003 roku została wybrana przez Radę Nadzorczą PKO BP SA do badania sprawozdania finansowego Banku za 2004 rok.

Ernst & Young Audit Sp. z o.o. oraz biegły rewident kierujący badaniem spełniają, w rozumieniu art. 66 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. nr 76 z 2002 roku, poz. 694, z późniejszymi zmianami) („ustawa”), warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 15 grudnia 2003 roku z Zarządem Banku przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku.

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o sprawozdaniu finansowym na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Przeprowadzone w trakcie badania sprawozdania finansowego procedury były zaprojektowane tak, aby umożliwić wydanie opinii o sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość. Nasze procedury nie obejmowały uzupełniających informacji, które nie mają wpływu na sprawozdanie finansowe traktowane jako całość.

Na podstawie naszego badania, z datą 29 marca 2005 roku wydaliśmy opinię niezależnego biegłego rewidenta bez zastrzeżeń o następującej treści:

„Dla Rady Nadzorczej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej

7. Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku (format SAB-R) Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej („Bank”) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Puławskiej 15, obejmującego:

- wprowadzenie do sprawozdania finansowego,
- bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2004 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 87.931.792 tysiące złotych,
- współczynnik wypłacalności,
- zestawienie pozycji pozabilansowych, które na dzień 31 grudnia 2004 roku wykazuje sumę 194.748.767 tysięcy złotych,
- rachunek zysków i strat za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazujący zysk netto w wysokości 1.511.065 tysięcy złotych,
- zestawienie zmian w kapitale własnym za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazujące zwiększenie stanu kapitału własnego o kwotę 1.671.399 tysięcy złotych,
- rachunek przepływów pieniężnych za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wykazujący zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o kwotę 506.823 tysiące złotych, oraz
- dodatkowe informacje i objaśnienia.

Format załączonego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku („załączone sprawozdanie finansowe”) wynika z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych

przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. nr 139, poz. 1569, z późniejszymi zmianami) („Rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych”).

8. Za rzetelność, prawidłowość i jasność załączonego sprawozdania finansowego, jak również za prawidłowość ksiąg rachunkowych odpowiada Zarząd Banku. Naszym zadaniem było zbadanie załączonego sprawozdania finansowego i wyrażenie, na podstawie badania, opinii o tym, czy sprawozdanie finansowe jest, we wszystkich istotnych aspektach, rzetelne, prawidłowe i jasne oraz czy księgi rachunkowe stanowiące podstawę jego sporządzenia są prowadzone, we wszystkich istotnych aspektach, w sposób prawidłowy.

9. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadziliśmy stosownie do obowiązujących w Polsce postanowień:

- rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”),
- norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów,

w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność czy sprawozdanie to nie zawiera istotnych nieprawidłowości. W szczególności, badanie obejmowało sprawdzenie – w dużej mierze metodą wrywkową - dokumentacji, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym. Badanie obejmowało również ocenę poprawności przyjętych i stosowanych przez Zarząd zasad rachunkowości i znaczących szacunków dokonanych przez Zarząd, jak i ogólnej prezentacji sprawozdania finansowego. Uważamy, że przeprowadzone przez nas badanie dostarczyło nam wystarczających podstaw do wyrażenia opinii o sprawozdaniu finansowym traktowanym jako całość.

10. Sprawozdanie finansowe za poprzedni rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku sporządzone w formacie zgodnym z ustawą o rachunkowości było przedmiotem naszego badania i z datą 14 kwietnia 2004 roku wydaliśmy opinię bez zastrzeżeń o tym sprawozdaniu finansowym. Dane finansowe pochodzące ze sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku przedstawione dla celów porównywalnych w załączonym sprawozdaniu finansowym zostały przekształcone do formatu wynikającego z Rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych.

11. Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie finansowe, we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny wyniku finansowego działalności gospodarczej za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku, jak też sytuacji majątkowej i finansowej badanego Banku na dzień 31 grudnia 2004 roku;
- sporządzone zostało zgodnie z zasadami rachunkowości określonymi w powołanej wyżej ustawie o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych;
- jest zgodne z powołaną wyżej ustawą o rachunkowości i wydanymi na jej podstawie przepisami i postanowieniami statutu Banku wpływającymi na jego treść.

12. Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu na temat działalności Banku w okresie od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku oraz zasad sporządzania rocznego sprawozdania finansowego („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego sprawozdania finansowego są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają odpowiednie postanowienia rozporządzenia w sprawie informacji bieżących i okresowych.

Badanie sprawozdania finansowego Banku przeprowadziliśmy w okresie od dnia 15 listopada 2004 do dnia 29 marca 2005 roku, w tym w siedzibie Banku, od dnia 15 listopada 2004 roku do dnia 30 listopada 2004 roku oraz od dnia 1 lutego 2005 roku do dnia 29 marca 2005 roku oraz w oddziałach Banku od dnia 1 grudnia 2004 roku do dnia 8 grudnia 2004 roku.

2.2. Wskaźniki istotności

Przy ustalaniu wysokości (poziomu) wskaźników istotności zastosowano zawodowy osąd uwzględniający szczególne charakterystyki związane z Bankiem. To ustalenie obejmowało zarówno rozważenie aspektów wartościowych, jak i jakościowych.

2.3. Oświadczenia otrzymane i dostępność danych

Zarząd potwierdził swoją odpowiedzialność za prawidłowość, rzetelność i jasność sprawozdania finansowego i oświadczył, iż udostępnił nam wszystkie dane finansowe, księgi rachunkowe oraz inne wymagane dokumenty oraz udzielił niezbędnych wyjaśnień. Otrzymaliśmy również pisemne oświadczenie z datą 29 marca 2005 roku Zarządu Banku o:

- kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych,
- wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych w sprawozdaniu finansowym, oraz
- ujawnieniu w sprawozdaniu finansowym wszelkich istotnych zdarzeń, które nastąpiły po dacie bilansu do dnia złożenia oświadczenia.

W oświadczeniu potwierdzono, że przekazane nam informacje były rzetelne i prawdziwe zgodnie z przekonaniem i najlepszą wiedzą Zarządu Banku i objęły wszelkie zdarzenia mogące mieć wpływ na sprawozdanie finansowe.

2.3. Informacje o sprawozdaniu finansowym Banku za poprzedni rok obrotowy

Sprawozdanie finansowe Banku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku zostało zbadane przez Tomasza Bieske – biegłego rewidenta o numerze ewidencyjnym 9291/6975, działającego w imieniu Ernst & Young Audit Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Emilii Plater 53 w Warszawie, podmiotu uprawnionego do badania o numerze ewidencyjnym 130.

Działający w imieniu podmiotu uprawnionego biegły rewident wydał o tym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku opinię bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie finansowe Banku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku zostało zatwierdzone na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Spółki w dniu 27 maja 2004 roku, na którym akcjonariusze podjęli uchwałę, że zysk netto za rok 2003 zostanie podzielony w następujący sposób:

kapitał zapasowy	1.017.994
kapitał rezerwowy	10.000
fundusz ogólnego ryzyka	200.000
zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	200

Razem	1.228.194
	=====

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku wraz z opinią biegłego rewidenta, odpisem uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, odpisem uchwały o podziale zysku zostały złożone w dniu 16 czerwca 2004 roku, w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, który jest Sądem właściwym dla siedziby Banku w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, bilans na dzień 31 grudnia 2003 roku, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku wraz z opinią biegłego rewidenta, odpisem uchwały o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego, odpisem uchwały o podziale zysku w dniu 26 października 2004 roku zostały ogłoszone w Monitorze Polskim-B numer 1177.

Zatwierdzony bilans zamknięcia na dzień 31 grudnia 2003 roku został prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych jako bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 2004 roku.

3. Sytuacja finansowa

3.1 Podstawowe dane i wskaźniki finansowe

Poniżej przedstawiono wybrane wskaźniki charakteryzujące sytuację finansową Banku w latach 2003 – 2004. Wskaźniki dla lat 2003 i 2004 wyliczono na podstawie danych finansowych zawartych w sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2004 roku.

Dane porównywalne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku zostały przekształcone w taki sposób jak gdyby w Banku w roku 2003 obowiązywały zasady rachunkowości zastosowane przez Zarząd Banku przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku. Nie przedstawiono wskaźników charakteryzujących sytuację finansową Banku w roku 2002 ze względu na fakt, że dane na ten rok nie zostały przekształcone przez Bank do danych porównywalnych z latami 2004 i 2003.

	<u>2004</u>	<u>2003</u>
Zysk brutto	1 802 949	1 659 986
Zysk netto	1 511 065	1 192 706
Kapitał własny	8 070 534	6 399 135
Suma bilansowa	87 931 792	84 428 339
Współczynnik wypłacalności wg metodologii NBP	16,77%	16,51%
Wskaźnik rentowności (zysk brutto / koszty działania Banku+amortyzacja)	49,46%	46,54%
Wskaźnik poziomu kosztów (koszty działania banku + amortyzacja/wynik na działalności bankowej)	67,20%	66,01%
Wskaźnik zwrotu kapitału (zysk netto/średni stan kapitałów własnych)	20,89%	20,08%
Wskaźnik zwrotu aktywów (zysk netto/średni stan aktywów)	1,75%	1,43%
wskaźnik inflacji:		
średnioroczny	3,5%	0,8%
od grudnia do grudnia	4,4%	1,7%

3.2 Komentarz

Przedstawione wskaźniki wskazują na następujące trendy:

- W roku 2004 Bank wykazał zysk netto w wysokości 1.511.065 tysięcy złotych w porównaniu z zyskiem netto w wysokości 1.192.706 tysięcy złotych w 2003 roku (według danych porównywalnych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym Banku sporządzonym na dzień 31 grudnia 2004 roku).
- W 2004 roku, w porównaniu do roku 2003, nastąpił wzrost kapitału własnego Banku, który na dzień 31 grudnia 2004 roku osiągnął poziom 8.070.534 tysięcy złotych, w porównaniu do 6.399.135 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2003 roku.
- W 2004 roku, w porównaniu do roku 2003, nastąpił wzrost sumy bilansowej Banku, który na dzień 31 grudnia 2004 roku osiągnął poziom 87.931.792 tysięcy złotych, w porównaniu do 84.428.339 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2003 roku.
- Wskaźnik poziomu kosztów w 2004 roku wzrósł do poziomu 67,20% w stosunku do poziomu 66,01% w roku 2003.
- Wskaźniki rentowności wzrosły w 2004 roku w porównaniu do 2003 roku, w szczególności:
  - Wskaźnik zwrotu kapitału wzrósł z poziomu 20,08% w 2003 roku do poziomu 20,89% w roku 2004.
  - Wskaźnik rentowności wzrósł z poziomu 46,54% w 2003 roku do poziomu 49,46% w roku 2004.
  - Wskaźnik zwrotu aktywów wzrósł z poziomu 1,43% w 2003 roku do poziomu 1,75% w roku 2004.
- Na dzień 31 grudnia 2004 roku współczynnik wypłacalności wynosił 16,77% w porównaniu do 16,51% na koniec roku 2003.

3.3 Kontynuacja działalności

Podczas naszego badania nic nie zwróciło naszej uwagi, co powodowałoby nasze przekonanie, że Bank nie jest w stanie kontynuować działalności przez co najmniej 12 miesięcy licząc od dnia 31 grudnia 2004 roku na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez niego dotychczasowej działalności.

W punkcie 7 wprowadzenia do zbadanego sprawozdania finansowego Banku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku. Zarząd wskazał, że sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Bank przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2004 roku, i że nie występują okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank.

3.4 Stosowanie zasad ostrożności

Na dzień 31 grudnia 2004 roku przewidziane były przepisami Prawa Bankowego, uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego oraz uchwałami Komisji Nadzoru Bankowego zasady ostrożności dotyczące:

- wysokości pozycji walutowych,
- koncentracji ryzyka kredytowego,
- koncentracji udziałów kapitałowych,
- kwalifikacji kredytów oraz udzielonych gwarancji i poręczeń do grup ryzyka i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków,
- wypłacalności,
- wysokości rezerwy obowiązkowej,
- adekwatności kapitałowej.

Podczas przeprowadzania badania nie stwierdziliśmy faktów wskazujących na nie stosowanie się przez Bank w okresie od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku do powyższych zasad. Uzyskaliśmy ponadto pisemne oświadczenie Zarządu, że w ciągu roku nie zostały złamane normy ostrożnościowe.

3.5 Prawdliwość ustalenia współczynnika wypłacalności

Podczas przeprowadzania badania nie stwierdziliśmy nieprawidłowości w zakresie ustalania współczynnika wypłacalności na dzień 31 grudnia 2004 roku zgodnie z Uchwałą nr 5/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 roku „Zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym z tytułu przekroczenia limitów koncentracji wierzycelności, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, z uwzględnieniem powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu oraz określenie dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakres i sposób ich wyznaczania.” (Dz. Urz. NBP z dnia 24 grudnia 2001 roku z późniejszymi zmianami).

II. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA

1. Prawdliwość stosowanego systemu księgowości

Księgowość Banku prowadzona jest przy wykorzystaniu systemu komputerowego ZORBA 3000 (podstawowy system księgowy Banku) oraz systemów wspomagających (Promak, Profile, SGW, Oracle Financial, Flex Cube) w siedzibie Banku.

Bank posiada aktualną dokumentację, o której mowa w art. 10 ustawy, w tym również zakładowy plan kont zatwierdzony przez Zarząd Banku.

W trakcie naszego badania nie stwierdziliśmy istotnych nieprawidłowości ksiąg rachunkowych, które mogłyby mieć istotny wpływ na zbadane sprawozdanie finansowe, a które nie zostałyby usunięte, w tym dotyczących:

- zasadności i ciągłości stosowanych zasad (polityki) rachunkowości,
- rzetelności ksiąg rachunkowych, bezbłędności ksiąg rachunkowych oraz powiązania zapisów w ramach ksiąg rachunkowych,
- udokumentowania operacji gospodarczych,
- prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych na podstawie sald zatwierdzonego bilansu za okres poprzedni,
- powiązania zapisów z dowodami księgowymi i sprawozdaniem finansowym,
- spełniania warunków jakim powinna odpowiadać ochrona dokumentacji księgowej oraz przechowywania ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych.

Jak szerzej opisano w punkcie 8 Wprowadzenia do zbadanego sprawozdania finansowego Bank zmienił zasady rachunkowości w skutek wprowadzenia następujących przepisów:

- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2003 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 211, poz. 2061);
- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2004 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. nr 31, poz. 266),

oraz otrzymanych interpretacji Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego w zakresie prezentacji należności według terminów zapadalności.

Odpowiednie korekty danych porównywalnych za rok 2003 zostały przedstawione w punktach 34 i 35 Dodatkowych not objaśniających do zbadanego sprawozdania finansowego.

2. Aktywa i pasywa bilansu oraz pozycje kształtujące wynik działania Banku

Struktura aktywów i pasywów bilansu Banku jak również pozycji kształtujących wynik działalności Banku została przedstawiona w zbadanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku.

Inwentaryzacja aktywów i pasywów została przeprowadzona zgodnie z ustawą o rachunkowości. Różnice inwentaryzacyjne zostały rozliczone i ujęte w księgach rachunkowych roku 2004.

3. Informacja dodatkowa

Wprowadzenie oraz dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku sporządzone zostały, we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z wymogami ustawy, w tym art. 45 ustawy.

4. Sprawozdanie z działalności Banku

Zapoznaliśmy się ze sprawozdaniem Zarządu z działalności Banku w okresie od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku („sprawozdanie z działalności”) i uznaliśmy, że informacje pochodzące z załączonego sprawozdania finansowego, o którym wyraziliśmy opinię z datą 29 marca 2005 roku, są z nim zgodne. Informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają odpowiednie postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1569, z późniejszymi zmianami).

5. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu, iż w roku sprawozdawczym nie zostały naruszone przepisy prawa, a także statutu Banku.

6. Wykorzystanie pracy specjalistów

W trakcie naszego badania korzystaliśmy z wyników prac następujących niezależnych specjalistów:

- rzeczoznawców majątkowych – w wyliczeniach dotyczących poziomu rezerw celowych na należności z tytułu kredytów uwzględniliśmy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością

banków, wartość przedmiotów zabezpieczeń według wycen sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych na zlecenie Banku,

- aktuarusza – wyliczenie aktuarialne rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe.

w imieniu
Ernst & Young Audit Sp. z o.o.
ul. Emilii Plater 53, 00-113 Warszawa
numer ewidencyjny 130

Dominik Januszewski
Biegły rewident Nr 9707/7255

Tomasz Bieske
Biegły rewident Nr 9291/6975

Warszawa, dnia 29 marca 2005 roku

Posłanie Prezesa Zarządu PKO Banku Polskiego

Szanowni Państwo,

Z dużą satysfakcją mogę stwierdzić, że 2004 rok był dla PKO Banku Polskiego bardzo udany. Był to okres bardzo pracowity - wiele wydarzyło się w naszym banku i wiele zmieniło, a wszystkie nasze wysiłki zostały uwieńczone sukcesem.

W 2004 roku PKO BP odnotował rekordowe wyniki finansowe – zysk brutto wyniósł 1,8 mld zł i był o blisko 9 proc. wyższy od osiągniętego rok wcześniej. Po raz pierwszy też zysk netto banku przekroczył próg 1,5 mld zł, co oznacza wzrost o ponad 27 proc. porównaniu z rokiem poprzednim. Znacząco wzrosły kapitały własne, zwiększyła się suma bilansowa, powiększyły się portfele depozytów i kredytów.

Źródłem tak znakomych wyników upatrywać należy przede wszystkim w konsekwentnie realizowanej od kilku lat polityce modernizacji PKO BP. W 2004 roku zakończył się kilkuletni proces restrukturyzacji banku. W jego wyniku wydzielone zostały dwa główne piony działalności bankowej – detaliczny i korporacyjny. W każdym z nich obsługą klientów zajmują się wyspecjalizowane oddziały, co powinno usprawnić ten proces. Powołane zostały także specjalistyczne jednostki wspomagające działalność placówek operacyjnych w zakresie obsługi m.in. prawnej, informatycznej czy administracyjnej. Dzięki temu pracownicy oddziałów więcej czasu mogą poświęcić swoim klientom, lepiej poznać ich potrzeby i oczekiwania, a dzięki temu skuteczniej doradzić indywidualne rozwiązania.

Zmianom organizacji banku towarzyszyła reorganizacja systemu zarządzania, która usprawniła i uelastyczyła ten proces. W efekcie osiągnęliśmy znaczny postęp w osiąganiu celów rynkowych. W 2004 roku PKO BP umocnił swoją pozycję na rynku, zwłaszcza w obszarach strategicznych, do których należą m.in. rynek detaliczny z segmentem mieszkaniowym i kart kredytowych, segment małych i średnich przedsiębiorstw, obsługa jednostek samorządowych i budżetowych. Zawdzięczamy to również stale poszerzanej ofercie produktowej i wdrażaniu najnowszych technologii. Pod koniec roku pod nową marką PKO Inteligo wprowadziliśmy do oferty usługi bankowości elektronicznej, skierowane dla posiadaczy rachunków z grupy Superkonto oraz Partner. Dzięki temu PKO BP stał się bankiem z wielokanałowym dostępem dla klientów z każdego miejsca, przez 24 godziny na dobę. W roku wejścia Polski do Unii Europejskiej dla klientów bankowości korporacyjnej bank przygotował Program Europejski – jedyną na rynku kompleksową ofertę, której celem jest obsługa projektów realizowanych z unijnym wsparciem.

Miniony rok upłynął także pod znakiem rozbudowy i umacniania Grupy Kapitałowej PKO BP. Celem tych działań było m.in. zaoferowanie klientom nowych usług i produktów finansowych. PKO BP stał się w 2004 roku jedynym właścicielem PTE zarządzającym OFE Bankowy, przejął także biuro maklerskie Broker i kupił 25,0001 proc. akcji Banku Poczтового. Z kolei nabyciem 66,65 proc. akcji Kredyt Banku Ukraina bank zainaugurował ekspansję na rynki zagraniczne.

Niewątpliwie jednak najważniejszym wydarzeniem 2004 roku był dla naszego banku udany debiut giełdowy. Uzyskanie przez PKO Bank Polski statusu spółki publicznej notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, było jednym z najważniejszych przedsięwzięć tego rodzaju w gospodarczej historii III Rzeczypospolitej i ważną kartą w 85-letniej historii naszego banku. Długo czekaliśmy na tę chwilę, ale jej efekty przeszły chyba najśmielsze nawet oczekiwania. Prywatyzacja PKO BP okazała się niewątpliwym sukcesem zarówno jej autorów, jak i wszystkich, którzy zdecydowali się wziąć w niej udział. To także ogromny sukces banku, który otwiera przed nami nowe możliwości i stwarza jeszcze większe szanse realizacji kolejnych, równie ambitnych celów. Wierzę zatem, że nasi akcjonariusze także w przyszłości będą mieć wiele powodów do zadowolenia i że zakup akcji PKO BP będzie dla wszystkich korzystną, długookresową inwestycją.

Wszystkie osiągnięcia, które stały się udziałem banku w 2004 roku, są wielką zasługą pracowników PKO BP, których praca i zaangażowanie przyczyniają się do wzrostu potencjału i wyników oraz stwarzają dalsze możliwości rozwojowe banku. W imieniu Zarządu PKO Banku Polskiego chciałbym za to wszystkim bardzo podziękować. Pragnę również złożyć podziękowania Radzie Nadzorczej za istotne wsparcie podejmowanych przez bank działań.

Andrzej Podsiadło

Prezes Zarządu PKO Banku Polskiego

Warszawa, marzec 2005r.

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej sporządzonego za okres zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna („PKO BP SA”, „Bank”) została utworzona na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 roku w sprawie przekształcenia banku państwowego Powszechna Kasa Oszczędności bank państwowy w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (Dz. U. z Nr 5, poz. 55) z siedzibą w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15.

W dniu 12 kwietnia 2000 roku Spółka została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, XVI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000026438. Kapitał zakładowy wynosi 1 000 000 tysięcy złotych.

1. Działalność Banku

Czynności szczegółowo opisane w punktach poniżej odpowiadają następującym przedmiotom działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności:

- pozostała działalność bankowa – PKD 65.12.A,
- działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno – rentowymi – PKD 67.20.Z,
- działalność maklerska i zarządzanie funduszami – PKD 67.12.Z,
- pozostałe pośrednictwo finansowe, gdzie indziej niesklasyfikowane – PKD 65.23.Z,
- działalność pomocnicza finansowa, gdzie indziej niesklasyfikowana – PKD 67.13.Z,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych – PKD 65.12.A,
- pośrednictwo w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami – PKD 65.12.B.

Zakres prowadzonej działalności - PKO BP SA jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym, obsługującym osoby fizyczne, prawne oraz inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. PKO BP SA może posiadać wartości dewizowe i dokonywać obrotu tymi wartościami, jak również wykonywać operacje walutowe i dewizowe oraz otwierać i posiadać rachunki bankowe w bankach za granicą, a także lokować środki dewizowe na tych rachunkach.

Według statutu przedmiotem działalności PKO BP SA jest wykonywanie następujących czynności:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub w oznaczonym terminie i prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- przeprowadzanie rozliczeń bankowych w formach stosowanych w obrocie krajowym i zagranicznym,
- prowadzenie operacji czekowych i wekslowych,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- prowadzenie terminowych operacji finansowych z bankami krajowymi, zagranicznymi i innymi instytucjami finansowymi,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- wykonywanie czynności związanych z emisją papierów wartościowych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- wykonywanie czynności bankowych na zlecenie innych banków,
- prowadzenie kasy mieszkaniowej,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń.

Ponadto przedmiotem działalności jest:

- prowadzenie obsługi pożyczek państwowych i obligacji,
- zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- przyjmowanie gwarancji i poręczeń,
- prowadzenie działalności maklerskiej na zasadach określonych w odrębnych przepisach,
- świadczenie usług finansowych polegających na prowadzeniu działalności akwizycyjnej w rozumieniu ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- wykonywanie funkcji depozytariusza na podstawie przepisów ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych,
- prowadzenie obrotu papierami wartościowymi wyemitowanymi w kraju lub za granicą w zakresie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach oraz prowadzenie depozytu tych papierów,
- prowadzenie szkolnych kas oszczędności,
- świadczenie usług powierniczych,
- świadczenie usług pośrednictwa w zakresie dopuszczonym przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
- świadczenie usług w zakresie transportu wartości,
- organizowanie i obsługiwanie leasingu finansowego,
- kupowanie i sprzedawanie na rachunek własny udziałów i wierzytelności oraz świadczenie usług faktoringowych.

Ponadto Bank może:

- obejmować lub nabywać akcje i prawa z akcji, udziały innej osoby prawnej, a także nabywać jednostki uczestnictwa w funduszach powierniczych,
- lokować środki pieniężne w papierach wartościowych krajowych i zagranicznych,
- nabywać i zbywać nieruchomości oraz rzeczy ruchome, a także oddawać je w najem lub dzierżawę,
- świadczyć usługi finansowo-rozliczeniowe i doradcze w zakresie instrumentów rynków finansowych,
- dokonywać obrotu papierami wartościowymi.

Bank działa na następujących rynkach:

- rynek walutowy,
- rynek pieniężny,
- rynek papierów wartościowych, w tym dłużnych papierów wartościowych Skarbu Państwa i NBP,
- rynek klientów instytucjonalnych i przedsiębiorców indywidualnych bez względu na skalę prowadzonej działalności,
- rynek klientów detalicznych (ludność),

Zgodnie z Cedułą Giełdową Bank zaklasyfikowany jest do makrosektora „Finanse”, sektor „Banki”.

2. Czas trwania Banku

Czas trwania Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej jest nieoznaczony.

3. Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie finansowe Banku prezentowane jest za okres od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku wraz z porównywalnymi danymi finansowymi za okres od dnia 1 stycznia 2003 roku do dnia 31 grudnia 2003 roku. Dane finansowe prezentowane są w tysiącach złotych.

4. Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej

Skład Zarządu Banku na dzień 31 grudnia 2004 roku:

- Andrzej Podsiadło	Prezes Zarządu
- Kazimierz Małecki	Wiceprezes I Zastępca Prezesa Zarządu
- Danuta Demianiuk	Wiceprezes Zarządu
- Piotr Kamiński	Członek Zarządu
- Jacek Obłękowski	Członek Zarządu
- Krystyna Szewczyk	Członek Zarządu

- z dniem 13 maja 2004 roku Rada Nadzorcza Banku odwołała z funkcji Członka Zarządu Banku Jerzego Gapińskiego,
- z dniem 14 maja 2004 roku Rada Nadzorcza Banku powołała Krystynę Szewczyk do pełnienia funkcji Członka Zarządu Banku

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2004 roku:

- Bazyl Samojlik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Ryszard Kokoszcyński	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
- Arkadiusz Kamiński	Sekretarz Rady Nadzorczej
- Andrzej Giryn	Członek Rady Nadzorczej
- Jerzy Osiatyński	Członek Rady Nadzorczej
- Władysław Szymański	Członek Rady Nadzorczej
- Stanisław Kasiewicz	Członek Rady Nadzorczej

5. Wewnętrzne jednostki organizacyjne wchodzące w skład Banku

Sprawozdanie finansowe Banku, obejmujące dane finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku, wraz z porównywalnymi danymi finansowymi, zostało sporządzone na podstawie danych finansowych wszystkich jednostek organizacyjnych wchodzących w skład Banku, za których pośrednictwem Bank prowadzi działalność. Na dzień 31 grudnia 2004 roku należą do nich: Centrala Banku w Warszawie, BDM - Bankowy Dom Maklerski, COK - Centrum Operacji Kartowych, CBE - Centrum Bankowości Elektronicznej Inteligo, 6 jednostek specjalistycznych, 12 regionalnych oddziałów detalicznych, 13 regionalnych oddziałów korporacyjnych, 537 oddziałów samodzielnych, 634 oddziałów podporządkowanych, 13 zespołów klienta korporacyjnego, 57 centrów korporacyjnych oraz 2 725 agencji. Wymienione jednostki, poza BDM, nie sporządzają samodzielnie sprawozdań finansowych.

6. Wskazanie, czy Bank jest jednostką dominującą lub znaczącym inwestorem oraz czy sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe

Bank PKO BP SA jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Banku PKO BP SA oraz znaczącym inwestorem dla jednostek podporządkowanych i powiązanych z nimi, będących w posiadaniu Banku. W związku z tym PKO BP SA sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej obejmujące dane finansowe tych jednostek.

7. Kontynuacja działalności

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2004 roku. Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Bank w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

8. Porównywalne dane finansowe

Porównywalne dane finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku zostały sporządzone przy zastosowaniu jednolitych zasad rachunkowości stosowanych w roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2004 roku.

Przedstawione dane porównywalne za rok 2003 uwzględniają zmiany wynikające z wprowadzenia następujących przepisów

- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2003 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 211, poz. 2061);

- Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2004 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. nr 31, poz. 266),

oraz otrzymanych interpretacji Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego w zakresie prezentacji należności według terminów zapadalności.

Zmiany i reklasyfikacje danych na dzień 31 grudnia 2003 roku w stosunku do zatwierzonego sprawozdania finansowego Banku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku wynikające z powyższych zmian w przepisach zostały przedstawione w notach 34 i 35 Dodatkowych not objaśniających.

9. Opinia audytora z badania sprawozdań finansowych

Opinia podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego za rok 2003 nie zawierała zastrzeżeń i w związku z tym nie było potrzeby dokonywania korekt w sprawozdaniu finansowym za rok 2004 z tego tytułu.

10. Opis przyjętych zasad rachunkowości

Podstawę sporządzania sprawozdania finansowego stanowią:

- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1673 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 15 lutego 1992 roku o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 roku, Nr 115, poz. 654 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2001 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1569 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu (Dz. U. z 2004 roku, Nr 186, poz. 1921);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149, poz. 1674 z późniejszymi zmianami);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. Nr 218, poz. 2147);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z 10 grudnia 2001 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1672 z późniejszymi zmianami) w odniesieniu do danych finansowych za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku;
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie określenia wzorcowego planu kont dla banków (Dz. U. Nr 152, poz. 1727);
- Zarządzenie Nr 102 Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 1993 roku w sprawie emisji obligacji restrukturyzacyjnej serii B (Dz. Urz. MF Nr 23, poz. 99);
- Uchwała Nr 75/KNB/2000 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 20 lipca 2000 roku w sprawie ustalenia innej metody klasyfikacji należności z tytułu kredytów mieszkaniowych Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA, udzielonych spółdzielniom mieszkaniowym, które są spłacane na warunkach określonych w ustawie z dnia 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłacanych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw, na realizację budownictwa towarzyszącego i kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom fizycznym;
- Ustawa z dnia 29 listopada 2000 roku o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 122, poz. 1310);

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 lipca 2001 roku w sprawie trybu i warunków rozliczeń z bankami z tytułu poręczeń Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych (Dz. U. Nr 85, poz. 928);
- Uchwała nr 5/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym z tytułu przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, z uwzględnieniem powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu i sposobu ich wyznaczania (Dz. U. Nr 22, poz. 43 z późniejszymi zmianami uwzględniającymi wejście w życie uchwały Nr 1/2003 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 4 czerwca 2003 roku).

Podstawowe zasady i metody rachunkowości stosowane przez PKO BP SA

Sprawozdanie finansowe zostało przygotowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) oraz wydanymi na jej podstawie przepisami.

a) Podstawa księgową

Ewidencja księgową jest prowadzona według Planu kont PKO BP SA z zastosowaniem obowiązujących zasad rachunkowości, zasady kompletności i chronologii zapisów księgowych, zasady memoriału, zasady współmierności przychodów i kosztów, zasady istotności, zasady ostrożności, zasady ciągłości w zakresie grupowania operacji gospodarczych, zasady powtórnego zapisu w zakresie ewidencji analitycznej.

Sprawozdanie finansowe przygotowane zostało w oparciu o konwencję kosztu historycznego zgodnie z polskimi przepisami rachunkowości. Konwencja kosztu historycznego została zmodyfikowana w przypadku sald bilansowych wyrażonych w walutach obcych, udziałów i instrumentów finansowych, wartości niematerialnych i prawnych oraz środków trwałych.

Aktywa i pasywa wyceniane są według rzeczywiście poniesionych kosztów, z uwzględnieniem zachodzących zmian w poszczególnych składnikach.

b) Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych i wynik z pozycji wymiany

Aktywa i pasywa stanowiące bilansowe i pozabilansowe pozycje walutowe wykazane są w złotych po przeliczeniu według średniego kursu, ustalonego dla poszczególnych walut przez Prezesa NBP, obowiązującego na dzień bilansowy. Rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe oraz odpisy aktualizujące inne należności wyrażone w walutach obcych, które są tworzone w złotych podlegają uaktualnieniu wraz ze zmianą wartości wyceny aktywów walutowych, na które są tworzone. Zrealizowane i niezrealizowane różnice kursowe zaliczane są do rachunku zysków i strat.

c) Należności od sektora finansowego, rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe

Należności od sektora finansowego wykazane są w bilansie według wartości nominalnej powiększonej o odsetki należne a pomniejszonej o utworzone rezerwy celowe. Rezerwy zostały utworzone w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. Nr 218, poz. 2147) („Rozporządzenie MF o rezerwach”) dzielące kredyty na pięć kategorii: normalną, pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwą i straconą.

Przy kalkulacji rezerw celowych na należności od sektora finansowego przyjęto szacunki wartości zabezpieczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi zasadami Banku określającymi metody szacowania przyjmowanych wartości zabezpieczeń. Szacunki te mogą ulec zmianie w przyszłości z uwagi na możliwe zmiany w wartościach zabezpieczeń oraz efektywność procesów windykacyjnych, co może mieć wpływ na poziom rezerw celowych i w konsekwencji na wyniki finansowe Banku w przyszłości.

Zmiany wywołane wprowadzeniem Rozporządzenia MF o rezerwach zostały przedstawione w nocie 1b Dodatkowych not objaśniających.

Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, PKO BP SA dokonała również pomniejszenia wymaganego poziomu rezerw celowych na ekspozycje kredytowe pod obserwacją o kwotę nieprzekraczającą 25% rezerwy na ryzyko ogólne, utworzonej zgodnie z artykułem 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665, z późniejszymi zmianami).

d) Należności od sektora niefinansowego, rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe

Należności od sektora niefinansowego wykazywane są w bilansie według wartości nominalnej, powiększonej o odsetki należne a pomniejszonej o wartość rezerw celowych utworzonych w celu zabezpieczenia ściągальności należności zakwalifikowanych jako należności normalne i zagrożone. Rezerwy na ryzyko z tytułu udzielonych kredytów są tworzone w oparciu o dokonywaną ocenę jakości portfela kredytowego.

Rezerwy na ekspozycje kredytowe od sektora niefinansowego, z uwzględnieniem specyfiki kredytów mieszkaniowych „starego” portfela, zostały utworzone w oparciu o Rozporządzenie MF o rezerwach dzielące kredyty na pięć kategorii: normalną, pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwą i straconą. Wielkość podstawy do wyliczenia rezerwy korygowana jest o wartość zabezpieczeń zgodnie z powyższym rozporządzeniem. Rezerwy dla poszczególnych kategorii kredytów obliczono według następujących minimalnych stawek:

Kategoria kredytu	Stawka rezerw
w zakresie kredytów konsumpcyjnych	
Normalny	1,5%
Stracony	100%
w zakresie kredytów gospodarczych oraz mieszkaniowych „nowego” portfela	
Normalny	0%
Pod obserwacją	1,5%
Poniżej standardu	20%
Wątpliwy	50%
Stracony	100%

Zgodnie z przepisami Rozporządzenia MF o rezerwach PKO BP SA dokonała pomniejszenia wymaganego poziomu rezerw celowych na ekspozycje kredytowe normalne (dla kredytów konsumpcyjnych) i pod obserwacją o kwotę nieprzekraczającą 25% rezerwy na ryzyko ogólne, utworzonej zgodnie z artykułem 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami).

Zasady klasyfikacji należności „starego” portfela kredytów mieszkaniowych oraz tworzenia rezerw celowych wynikają z Uchwały Nr 75/KNB/2000 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 20 lipca 2000 roku w sprawie ustalenia innej metody klasyfikacji należności z tytułu kredytów mieszkaniowych PKO BP SA udzielonych spółdzielniom mieszkaniowym, które są spłacane na warunkach określonych w ustawie z dnia 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłacanych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw, na realizację budownictwa towarzyszącego i kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom fizycznym.

W celu zastosowania szczegółowych zasad klasyfikacji należności do poszczególnych kategorii dokonuje się rozróżnienia należności z tytułu kredytów mieszkaniowych „starego” portfela w podziale na należności od spółdzielni mieszkaniowych i osób prywatnych.

Przy ustalaniu ryzyka bankowego z tytułu należności w spłacie „starego” portfela kredytów mieszkaniowych wykorzystuje się:

- W odniesieniu do należności od spółdzielni mieszkaniowych – dwa niezależne od siebie kryteria:
  - i) terminowość spłaty kapitału i odsetek, rozumianą jako wnoszenie w terminie, zgodnym z umową kredytową lub w terminie umożliwiającym bankowi przedstawienie niespłaconej za dany kwartał części odsetek do wykupu ze środków budżetu państwa, wymaganych rat spłaty kredytu,
  - ii) sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika ocenianą na podstawie wskaźnika, stanowiącego relację wszystkich wpłat wniesionych do Banku przez spółdzielnię, do sumy wszystkich wpłat wniesionych do spółdzielni przez jej członków z przeznaczeniem na spłatę zadłużenia.
- W odniesieniu do należności od osób fizycznych – kryterium terminowości spłaty kapitału i odsetek.

Rezerwy dla poszczególnych kategorii kredytów mieszkaniowych „starego” portfela obliczono według następujących stawek:

Kategoria kredytu	Stawka rezerw
Normalny	0%
Pod obserwacją	1,5%
Poniżej standardu	20%
Wątpliwy	50%
Stracony	100%

Do kategorii pod obserwacją kwalifikowane są wyłącznie kredyty spłacane przez spółdzielnie mieszkaniowe.

Przy kalkulacji rezerw celowych na należności od sektora niefinansowego przyjęto szacunki wartości zabezpieczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi zasadami Banku określającymi metody szacowania przyjmowanych wartości zabezpieczeń. Szacunki te mogą ulec zmianie w przyszłości z uwagi na możliwe zmiany w wartościach zabezpieczeń oraz efektywność procesów windykacyjnych, co może mieć wpływ na poziom rezerw celowych i w konsekwencji na wyniki finansowe Banku w przyszłości.

Zmiany wywołane wprowadzeniem Rozporządzenia MF o rezerwach zostały przedstawione w nocie 1b Dodatkowych not objaśniających.

e) Należności od sektora budżetowego, rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe

Należności od sektora budżetowego wykazywane są w bilansie według wartości nominalnej, powiększonej o odsetki należne a pomniejszonej o wartość utworzonych rezerw celowych. Rezerwy na ryzyko z tytułu udzielonych kredytów są tworzone w oparciu o dokonywaną ocenę jakości portfela kredytowego. Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia PKO BP SA dokonała pomniejszenia wymaganego poziomu rezerw celowych na ekspozycje kredytowe pod obserwacją o kwotę nieprzekraczającą 25% rezerwy na ryzyko ogólne, utworzonej zgodnie z artykułem 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r., Nr 72, poz. 665, z późniejszymi zmianami).

Rezerwy na należności od sektora budżetowego zostały utworzone w oparciu o Rozporządzenie MF o rezerwach dzielące kredyty na pięć kategorii: normalną, pod obserwacją, poniżej standardu, wątpliwą i straconą. Wielkość podstawy naliczania rezerwy korygowano o wartość zabezpieczeń przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Rezerwy dla poszczególnych kategorii kredytów obliczono według następujących stawek:

Kategoria kredytu	Stawka rezerw
w zakresie należności od Skarbu Państwa	
Normalny	0%
Wątpliwy	50%
Stracony	100%

w zakresie należności od jednostek samorządu terytorialnego

Kategoria kredytu	Stawka rezerw
Normalny	0%
Pod obserwacją	1,5%
Poniżej standardu	20%
Wątpliwy	50%
Stracony	100%

Przy kalkulacji rezerw celowych na należności od sektora budżetowego przyjęto szacunki wartości zabezpieczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi zasadami Banku określającymi metody szacowania przyjmowanych wartości zabezpieczeń. Szacunki te mogą ulec zmianie w przyszłości z uwagi na możliwe zmiany w wartościach zabezpieczeń oraz efektywność procesów windykacyjnych, co może mieć wpływ na poziom rezerw celowych i w konsekwencji na wyniki finansowe Banku w przyszłości.

Zmiany wywołane wprowadzeniem Rozporządzenia MF o rezerwach zostały przedstawione w nocie 1b Dodatkowych not objaśniających.

f) Dłużne papiery wartościowe

Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu wykazane są według wartości godziwej ustalonej w następujący sposób:

- 1) dla dłużnych papierów wartościowych, dla których istnieje aktywny rynek - według ceny rynkowej,
- 2) dla dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek - według innej wartości uznanej za wartość godziwą ustaloną:
  - a) metodą wartości aktywa referencyjnego,
  - b) metodą zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem rynkowych stóp procentowych,
  - c) jako cena ostatnio przeprowadzonej na rynku transakcji pod warunkiem, że w okresie między datą transakcji, a dniem bilansowym nie nastąpiły znaczne zmiany uwarunkowań gospodarczych, które mogłyby wpłynąć na jej wartość.

Skutki zmiany wartości godziwej zaliczane są odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych.

Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wykazane są według wartości godziwej ustalonej w następujący sposób:

- 1) dla dłużnych papierów wartościowych, dla których istnieje aktywny rynek - według ceny rynkowej,
- 2) dla dłużnych papierów wartościowych, dla których nie istnieje aktywny rynek - według innej wartości uznanej za wartość godziwą ustaloną:
  - a) metodą wartości aktywa referencyjnego,
  - b) metodą zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych z zastosowaniem rynkowych stóp procentowych,
  - c) według wartości, w jakiej papier został wyceniony w chwili początkowego ujęcia, powiększoną o przychody naliczone oraz pomniejszoną o naliczone koszty i odpisy aktualizujące z tytułu ryzyka emitenta.

Skutki zmiany wartości godziwej w odniesieniu do skorygowanej ceny nabycia, odniesiono na kapitał z aktualizacji wyceny. Przychody z odsetek zaliczono do przychodów finansowych, tak że zysk lub stratę odnoszoną na kapitał z aktualizacji wyceny stanowi różnica pomiędzy ustaloną na dzień bilansowy wartością godziwą pomniejszoną o naliczone odsetki i wartością tych aktywów w skorygowanej cenie nabycia. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności wykazane są według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto, premię, z uwzględnieniem odpowiednio odpisów z tytułu trwałej utraty ich wartości.

g) Obligacje restrukturyzacyjne

Obligacje restrukturyzacyjne wykazano według wartości nominalnej, powiększonej o odsetki skapitalizowane, niewypłacone przez budżet państwa do dnia 31 grudnia 2004 roku oraz odsetki naliczone na koniec okresu. Zgodnie z zarządzeniem Nr 102 Ministra Finansów z dnia 29 grudnia 1993 roku w sprawie emisji obligacji restrukturyzacyjnych serii B (Dz. Urz. MF Nr 23, poz. 99), wartość kapitału obligacji restrukturyzacyjnych powiększana jest o kwotę odsetek podlegających kapitalizowaniu (niespłaconych) przy użyciu stopy redyskontowej weksli ustalonej przez Radę Polityki Pieniężnej.

h) Papiery wartościowe z prawem do kapitału

Papiery wartościowe z prawem do kapitału zakwalifikowane do papierów przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży wykazane są według wartości godziwej ustalonej w następujący sposób:

- 1) dla papierów wartościowych z prawem do kapitału, dla których istnieje aktywny rynek - według ceny rynkowej,
- 2) dla papierów wartościowych z prawem do kapitału, dla których nie istnieje aktywny rynek:
  - a) w zakresie papierów zarządzanych przez Bank – według innej wartości uznanej za wartość godziwą ustaloną:
    - jako otrzymana bieżąca oferta kupna,
    - w drodze wyceny przez wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny świadczący tego rodzaju usługi,
    - na podstawie wartości aktywów ogółem jednostki emitującej dany papier, pomniejszonych o zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe bierne, z uwzględnieniem bieżącego wyniku oraz ogólnej sytuacji ekonomiczno-finansowej tej jednostki (w przypadku, gdy jednostka emitująca papier wartościowy wykaże stratę

przewyższającą sumę: kapitału zapasowego, kapitałów rezerwowych i w przypadku spółek akcyjnych - 1/3 części kapitału zakładowego, a spółek z ograniczoną odpowiedzialnością - 1/2 kapitału zakładowego, wartość tego papieru w bilansie Banku wykazywana jest w wartości zerowej), jednak nie wyższej niż pierwotna cena nabycia,

- b) w zakresie papierów zarządzanych przez Bankowy Dom Maklerski jako cena ostatnio przeprowadzonej na rynku transakcji pod warunkiem, że w okresie między datą transakcji a dniem bilansowym nie nastąpiły znaczne zmiany uwarunkowań gospodarczych, które mogłyby wpłynąć na jej wartość.

Skutki zmiany wartości godziwej papierów wartościowych z prawem do kapitału zakwalifikowanych do papierów przeznaczonych do obrotu zalicza się odpowiednio do przychodów lub kosztów z operacji finansowych.

Skutki zmiany wartości godziwej papierów wartościowych z prawem do kapitału zakwalifikowanych do papierów dostępnych do sprzedaży odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny.

Udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych objęte są wyceną metodą praw własności. Metoda praw własności polega na wycenie akcji i udziałów w innych jednostkach według wartości udziału w aktywach netto danej jednostki podporządkowanej, z uwzględnieniem wartości firmy lub ujemnej wartości firmy, ustalonych na dzień objęcia kontroli.

Udziały w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności wykazuje się w cenach nabycia skorygowanych o różnicę między cenami nabycia udziałów a wartością udziałów w kapitale własnym tych jednostek na dzień nabycia.

Skorygowaną cenę nabycia opisaną powyżej, ustalona na dzień rozpoczęcia kontroli, powiększa się lub pomniejsza o przypadające na rzecz jednostki dominującej zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego tej jednostki, jakie nastąpiły od dnia rozpoczęcia kontroli do dnia bilansowego.

Udziały mniejszościowe wykazano w bilansie po koszcie nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty ich wartości.

- i) Efektywna stopa procentowa

PKO BP SA skorzystała z przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2003 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 211, poz. 2061), w części dotyczącej możliwości wprowadzenia wyceny instrumentów finansowych według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej od 1 stycznia 2005 roku.

Bank podjął działania związane z przystosowaniem swoich systemów księgowych do wdrożenia zasady zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej w terminie od 1 stycznia 2005 roku.

- j) Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne wykazane są według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne a także odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

- k) Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość rzeczowych aktywów trwałych wyceniono na dzień bilansowy według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub w wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych) pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne a także o odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

- l) Odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości

Odpisy amortyzacyjne od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dokonywane są metodą liniową zgodnie z szacowanym okresem ich ekonomicznej użyteczności, który w głównych grupach odpowiada okresom przyjętym dla ustalenia stawek wynikającym z przepisów podatkowych. Wysokość stosowanych stawek amortyzacyjnych odzwierciedla ekonomiczny okres użytkowania i uwzględnia zużycie fizyczne i ekonomiczne środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Przyjęte okresy i stawki amortyzacyjne podlegają okresowej weryfikacji pod względem poprawności ich stosowania. Odpisy amortyzacyjne dokonywane są od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych o jednostkowej wartości początkowej przekraczającej kwotę 3 500 złotych, a w przypadku sprzętu komputerowego bez względu na wartość. Rozpoczęcie amortyzacji środka trwałego lub wartości niematerialnych i prawnych następuje od pierwszego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym przyjęto je do używania, a jej zakończenie, nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z ich wartością początkową lub przeznaczenia ich do likwidacji. Amortyzacji nie podlegają grunty, dzieła sztuki i eksponaty muzealne.

Stawki amortyzacyjne dla podstawowych grup środków trwałych stosowane w PKO BP SA:

Środki trwałe	Stawki
Budynki, lokale, spółdzielcze prawa do lokalu	1,5% - 10%
Ulepszenia w obcych środkach trwałych (budynkach, lokalach)	10%*
Maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i przyrządy	4% - 50%**
Zespoły komputerowe	30%**
Środki transportu	17% - 20%

* - Dla ulepszeń w obcych środkach trwałych stosuje się stawki wynikające z okresu trwania umowy. Dla ulepszeń w obcych budynkach i lokalach, w przypadku umów najmu zawartych na czas nieokreślony, indywidualna stawka wynosi 10%.

** - Dla środków trwałych wprowadzonych do ewidencji od dnia 1 stycznia 2003 roku z grupy maszyn, urządzeń technicznych, narzędzi i przyrządów oraz zespołów komputerowych, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, zastosowano stawki amortyzacyjne podwyższone współczynnikiem 2.0.

Stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych i prawnych stosowane w PKO BP SA:

Wartości niematerialne i prawne	Stawki
Licencje na programy komputerowe	20% - 50%
Prawa autorskie	20% - 50%
Wartość firmy, pozostałe wartości niematerialne i prawne	20%

Na dzień bilansowy PKO BP SA każdorazowo ocenia, czy wartość bilansowa wykazanych aktywów nie przekracza wartości przewidywanych przyszłych korzyści ekonomicznych. Jeżeli istnieją przesłanki, które by na to wskazywały, wartość bilansowa aktywów jest obniżana o trwałą utratę wartości. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości środków trwałych są ujmowane w pozostałych kosztach operacyjnych.

m) Aktywa przejęte do zbycia

Aktywa przejęte za długi wykazano w wartości godziwej. Na różnicę pomiędzy kwotą długu a niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów tworzone są rezerwy celowe lub dokonuje się odpisów aktualizujących wartość tych aktywów. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy.

n) Zasady spisywania należności

Spisywanie ekspozycji kredytowych następuje w ciężar rezerw celowych, natomiast innych należności w ciężar odpisów aktualizujących ich wartość. W przypadku ekspozycji kredytowych, gdy nie utworzono rezerw celowych lub ich wartość jest mniejsza od ekspozycji kredytowej, to spisanie następuje bezpośrednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Analogicznie postępuje się w przypadku innych należności, jeśli odpisy aktualizujące nie pokrywają w 100% spisywanej należności, to pozostała kwota bezpośrednio obciąża koszty.

o) Ustalanie wyniku finansowego

PKO BP SA uznaje wszystkie istotne pozycje kosztów i przychodów zgodnie z zasadami: memoriału, współmierności przychodów i kosztów, ujmowania i wyceny aktywów i pasywów, tworzenia rezerw celowych, wyceny aktywów i zobowiązań finansowych.

- Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek obejmują należne odsetki zapadłe i niezapadłe oraz odsetki skapitalizowane i naliczone do skapitalizowania od należności normalnych oraz pod obserwacją, z wyjątkiem odsetek przewidzianych do umorzenia oraz odsetek zapadłych i niezapadłych do spłaty w dłuższym okresie od należności restrukturyzowanych objętych ugodą, odsetki otrzymane (przypadające za bieżący okres sprawozdawczy), odsetki otrzymane w poprzednich okresach, w tym dyskonto, przypadające na bieżący okres sprawozdawczy.

Koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki z tytułu zobowiązań od sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego.

- Przychody i koszty z tytułu prowizji

Przychody z tytułu prowizji obejmują kwoty inne niż odsetki otrzymane od kredytów, gwarancji, akredytyw, prowadzenia rachunków bankowych i wykonywania operacji bankowych, obsługi kart płatniczych. Koszty z tytułu prowizji obejmują głównie kwoty prowizji płaconych agentom. Przychody i koszty z tytułu prowizji wykazywane są w rachunku zysków i strat w momencie otrzymania lub wymagalności.

- Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie NBP oraz z wyceny do wartości godziwej niezrealizowanych instrumentów pochodnych (FX swap, CIRS).

- Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych oraz aktywów do zbycia, koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien.

p) Odsetki zastrzeżone, odsetki skapitalizowane w trybie ustawowym, pozostałe odsetki skapitalizowane

Odsetki niezapadłe oraz odsetki zapadłe od kredytów w sytuacji zagrożonej oraz odsetki przewidziane do umorzenia lub do spłaty w dłuższym okresie od należności restrukturyzowanych objętych ugodą w sytuacji normalnej oraz pod obserwacją wykazywane są w pasywach bilansu w pozycji „Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone”.

Odsetki naliczone oraz skapitalizowane ustawowo (niezapadłe i zapadłe) – od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela w sytuacji zagrożonej, z wyłączeniem 90% odsetek skapitalizowanych ustawowo do dnia 31 grudnia 1999 roku od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela (część objęta poręczeniem skarbu państwa na mocy ustawy z dnia 29 listopada 2000 roku o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych), oraz odsetki przewidziane do umorzenia lub do spłaty w dłuższym okresie od należności restrukturyzowanych objętych ugodą w sytuacji normalnej oraz pod obserwacją wykazywane są w pasywach bilansu w pozycji „Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone” (odsetki skapitalizowane w trybie ustawowym).

Odsetki podlegające kapitalizacji na podstawie odrębnych umów - naliczone oraz skapitalizowane umownie (niezapadłe i zapadłe) - od kredytów w sytuacji zagrożonej oraz odsetki przewidziane do umorzenia od należności restrukturyzowanych objętych ugodą w sytuacji normalnej oraz pod obserwacją, wykazywane są w pasywach bilansu w pozycji „Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone” jako „Pozostałe odsetki skapitalizowane”.

q) Udzielone zobowiązania pozabilansowe

Udzielone zobowiązania pozabilansowe wykazywane są według wartości nominalnej. Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy. W przypadku niewykorzystanych kwot kredytów, zgodnie z Rozporządzeniem MF o rezerwach, rezerwy są tworzone jeśli zobowiązanie ma charakter bezwarunkowy. Zgodnie z przepisami tego rozporządzenia, PKO BP SA dokonała pomniejszenia wymaganego poziomu rezerw celowych na udzielone zobowiązania pozabilansowe pod obserwacją o kwotę nieprzekraczającą 25% rezerwy na ryzyko ogólne, utworzonej zgodnie z artykułem 130 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami).

r) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obliczany jest w oparciu o zysk księgowy brutto skorygowany o: przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe niebędące przychodami księgowymi, koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów i koszty podatkowe niebędące kosztami księgowymi, zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi. Pozycje te obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek naliczonych do otrzymania i zapłacenia oraz rezerwy na należności, zobowiązania pozabilansowe i inne aktywa.

Przy ustaleniu podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym uwzględniono przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 maja 2001 roku w sprawie przedłużenia bankom udzielającym pożyczek (kredytów) na cele budownictwa mieszkaniowego, terminów wpłat zaliczek i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. Nr 43, poz. 481).

s) Podatek dochodowy odroczony

Z uwagi na odmiennność momentu uznania przychodu za osiągnięty lub kosztu za poniesiony w rozumieniu ustawy z 29 września 1994 roku, o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i przepisów podatkowych tworzone są: rezerwa oraz aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Wartość podatku dochodowego odroczonego ustala się przy wykorzystaniu metody bilansowej jako zmianę stanu pozycji bilansowych - aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy. Rezerwa i aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie i wartość skompensowana wykazywana jest w bilansie odpowiednio po stronie aktywów lub pasywów. Zmiana stanu rezerwy oraz aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego zaliczana jest do obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego za wyjątkiem skutków wyceny aktywów finansowych odnoszonych na kapitał z aktualizacji wyceny, gdzie zmiany stanu rezerwy oraz aktywa z tytułu podatku dochodowego odroczonego są rozliczane z kapitałem z aktualizacji wyceny. Przy ustalaniu podatku dochodowego odroczonego uwzględnia się wartość aktywa i rezerwy na odroczony podatek na dzień bilansowy rozpoczynający i kończący okres sprawozdawczy.

Dokonując wyliczenia wartości obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, Bank nie uwzględnił w aktywie na odroczony podatek dochodowy ewentualnego efektu związanego z wejściem w życie w dniu 15 czerwca 2004 roku przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz. U. Nr 121, poz. 1262), z uwagi na fakt iż obecnie Bank nie dysponuje odpowiednimi danymi na oszacowanie podatku odroczonego z tego tytułu.

t) Środki pieniężne

Dla celów rachunku przepływów pieniężnych do kwoty wykazanej w pozycji „F” sprawozdania „Środki pieniężne na początek okresu” i pozycji „G” „Środki pieniężne na koniec okresu” PKO BP SA zaliczyła: środki pieniężne w kasie, środki pieniężne znajdujące się na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, środki a’ vista na rachunkach nostro w innych bankach, a także środki Bankowego Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy.

u) Rezerwa na ryzyko ogólne

Zgodnie z artykułem 130 ust. 2 ustawy Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami), Bank mógł tworzyć w ciężar kosztów rezerwę na ryzyko ogólne służącą pokryciu ryzyk związanych z prowadzeniem działalności bankowej. Bank dokonuje systematycznej analizy adekwatności poziomu rezerwy ogólnej.

v) Rezerwa na przyszłe zobowiązania wobec pracowników

Zgodnie z Zakładowym Układem Zbiorowym, pracownicy PKO BP SA mają prawo do nagród jubileuszowych po przepracowaniu określonej liczby lat oraz do odpraw emerytalno-rentowych w momencie odchodzenia na emeryturę lub rentę. Bank okresowo dokonuje wyliczenia aktuarialnego rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników.

w) Rezerwa na niewykorzystane urlopy pracownicze

PKO BP SA tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązanie Banku z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych po uwzględnieniu wszystkich pozostających do wykorzystania zaległych dni urlopów. Rezerwa ta wykazywana jest w rozliczeniach międzyokresowych.

x) Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe po stronie aktywów wykazywane są w wysokości wydatków poniesionych w okresie bieżącym, a dotyczących kolejnych okresów następujących po tym okresie. Rozliczenia międzyokresowe kosztów po stronie pasywów wykazywane są w wysokości kosztów przypadających na bieżący okres, które poniesione zostaną w przyszłym okresie.

y) Kapitały własne

Kapitały własne wykazuje się z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa oraz postanowieniami statutu. Kapitał zakładowy PKO BP SA wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem według wartości nominalnej. Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutem, z odpisów z zysku, z dopłat, które uiszczają akcjonariusze w zamian za przyznanie szczególnych uprawnień ich dotychczasowym akcjom oraz nadwyżek osiągniętych przy wydawaniu akcji powyżej ich wartości nominalnej, a pozostałych po pokryciu kosztów wydania akcji. Kapitał rezerwowy przeznaczony jest wyłącznie na pokrycie mogących powstać strat bilansowych. Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje wartość aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych, wycenę portfela dostępnego do sprzedaży wraz z efektem podatkowym dotyczącym powyższej wyceny.

z) Instrumenty pochodne

Pochodne instrumenty finansowe o charakterze spekulacyjnym wykazane są w wartości godziwej. W przypadku, gdy tak oszacowana wartość godziwa jest niższa bądź wyższa od wartości godziwej na poprzedzający dzień bilansowy (dla transakcji zawartych w danym okresie bilansowym ceny nabycia lub sprzedaży instrumentu), różnicę zaliczono odpowiednio w koszty lub przychody z tytułu operacji instrumentami finansowymi lub w wynik z pozycji wymiany (transakcje FX swap oraz transakcje CIRS) w korespondencji odpowiednio z innymi aktywami finansowymi/innymi zobowiązaniami z tytułu instrumentów finansowych.

Wynik ostatecznego rozliczenia transakcji pochodnych wykazuje się w wyniku operacji finansowych lub w wyniku z pozycji wymiany. Kwoty bazowe transakcji pochodnych wykazane są w pozycjach pozabilansowych w dniu zawarcia transakcji i przez cały okres ich trwania. Pozycje pozabilansowe wyrażone w walutach obcych podlegają przeszacowaniu na koniec każdego dnia według średniego kursu NBP.

Wartość godziwą instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie na rynku stanowi cena rynkowa, pomniejszona o koszty związane z przeprowadzeniem transakcji. W pozostałych przypadkach jest to wartość godziwa określona na podstawie modelu wyceny, do którego dane pobrano z aktywnego rynku.

aa) Wbudowane instrumenty pochodne

W Banku występują wbudowane instrumenty pochodne, które stanowią składniki zawartych umów zarówno o charakterze finansowym, jak i niefinansowym, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takimi umowami zmienia się w sposób podobny do tego, jaki powodowałby samodzielny instrument pochodny. Wbudowany instrument pochodny wykazuje się odrębnie od umowy zasadniczej, gdy spełnione są następujące warunki:

- instrument finansowy, z którego wydzielany jest wbudowany instrument pochodny, nie jest zaliczany do aktywów przeznaczonych do obrotu lub dostępnych do sprzedaży, i skutki przeszacowania takiego instrumentu złożonego odnoszone są do przychodów lub kosztów finansowych okresu sprawozdawczego.
- zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. Nr 149, poz. 1673 z późniejszymi zmianami), instrumenty finansowe zaliczane do aktywów/zobowiązań dostępnych do sprzedaży wyceniane są do wartości godziwej. Zgodnie z powołanym rozporządzeniem, skutki przeszacowania wartości takiego instrumentu ujmowane są w bilansie w pozycji „Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny”, co nie zwalnia z wydzielenia i odrębnego ujmowania instrumentu pochodnego wbudowanego w taki instrument.
- charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- odrębny instrument, którego charakterystyka odpowiada cechom wbudowanego instrumentu pochodnego, spełniałby definicję instrumentu pochodnego,
- możliwe jest wiarygodne ustalenie wartości godziwej wbudowanego instrumentu pochodnego.

Przy określeniu czy charakter wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi Bank wykorzystuje zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 149, poz. 1674 z późniejszymi zmianami). Od dnia 1 stycznia 2004 roku na podstawie § 10 ust. 1a pkt 5 lit.c powyższego rozporządzenia Bank nie wydziela walutowych wbudowanych instrumentów pochodnych z umów dotyczących dóbr i usług z sektora IT oraz wynajmu nieruchomości, a których płatności są nominowane w EUR lub USD.

Odpowiednie przekształcenie danych na dzień 31 grudnia 2003 roku zostało przedstawione w notach 34 i 35 Dodatkowych not objaśniających.

Instrumenty pochodne podlegające wydzieleniu z umów zasadniczych i osobnemu ujęciu w księgach rachunkowych wyceniane są według wartości godziwej. Wycena prezentowana jest w bilansie po stronie aktywów w pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe”, jeżeli wartość godziwa jest dodatnia, a po stronie pasywów w pozycji „Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych”, jeżeli wartość godziwa jest ujemna. Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów pochodnych odnoszone są do rachunku zysków i strat do pozycji „Wynik operacji finansowych papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi”.

Umowa zasadnicza będąca instrumentem finansowym, z której został wydzielony wbudowany instrument pochodny, wykazywana jest w księgach odrębnie od wbudowanego instrumentu

pochodnego i klasyfikowana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. z 2001 r., Nr 149, poz. 1673, z późniejszymi zmianami). Umowy, które nie są instrumentem finansowym, a z których zostały wydzielone wbudowane instrumenty pochodne, klasyfikowane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, Nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami).

Korekta przedmiotu umowy zasadniczej z tytułu wydzielania wbudowanego instrumentu pochodnego jest ujmowana w bilansie w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

bb) Zasady ujmowania w kapitale własnym skutków wyceny pozycji bilansowych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 149, poz. 1673 z późniejszymi zmianami), aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się według wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej odnosi się odpowiednio na kapitał z aktualizacji wyceny.

cc) Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Bank może stosować rachunkowość zabezpieczeń tylko w przypadku, jeżeli spełnione są określone warunki, a w szczególności w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzono sformalizowaną dokumentację powiązania zabezpieczającego, w której określono przyjęty przez Bank cel zarządzania ryzykiem, strategię ustanowienia zabezpieczenia oraz wyznaczono instrument zabezpieczający, który zabezpiecza daną pozycję lub transakcję i określono ryzyka, przed którym się zabezpiecza. W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym Bank nie stosował zasad rachunkowości zabezpieczeń.

11. Różnice pomiędzy zasadami rachunkowości stosowanymi przy sporządzeniu sprawozdania finansowego PKO BP SA a Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Poniższy opis głównych różnic pomiędzy Polskimi Standardami Rachunkowości („PSR”) i MSSF odnosi się do standardów MSSF, obowiązujących dla sprawozdań finansowych sporządzonych za okres rozpoczynający się od dnia 1 stycznia 2004 r. Grupa Kapitałowa PKO BP S.A. („Grupa”), w której podmiotem dominującym jest Bank, jest zobowiązana sporządzić swoje pierwsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF przyjętymi przez Unię Europejską za rok 2005. Przy sporządzaniu pierwszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, będzie miał zastosowanie MSSF 1. Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) wprowadziła w 2004 roku wiele zmian do obowiązujących standardów rachunkowości jak również opublikowała nowe standardy. Poza tym, proces przyjmowania MSSF przez Unię Europejską nie uwzględnił MSR 39 w całości i trwa nadal w odniesieniu do niektórych standardów. Proces przyjmowania MSSF może również mieć wpływ na zaprezentowane różnice. W związku z tym, jest możliwe, że standardy MSSF, które Grupa zastosuje przy sporządzaniu swojego pierwszego sprawozdania finansowego zgodnego z MSSF zawierającego dane porównywalne za rok 2004 będą różnić się od standardów, które były użyte do opisu głównych różnic pomiędzy PSR i MSSF. Ponadto, zgodnie z MSSF tylko kompletne sprawozdanie finansowe składające się z bilansu, rachunku zysków i strat, zestawienia zmian w kapitale własnym i rachunku przepływów pieniężnych, wraz z porównywalnymi danymi finansowymi i informacją dodatkową, przedstawia rzetelnie i jasno sytuację majątkową i finansową Grupy, wynik finansowy działalności gospodarczej oraz przepływy pieniężne.

Informacje związane z wyliczeniem różnic zostały przedstawione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2004 rok.

Główne różnice pomiędzy polskimi zasadami rachunkowości a MSSF zostały przedstawione poniżej.

Wycena aktywów i pasywów finansowych

MSSF

MSR 39 zobowiązuje do wyceny niektórych aktywów i pasywów finansowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

PSR

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2003 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. Nr 211, poz. 2061), przedłużyło do dnia 1 stycznia 2005 roku termin wprowadzenia wyceny aktywów i pasywów finansowych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

PKO BP SA skorzystała z przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2003 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz. U. z 2003 roku Nr 211, poz. 2061, w części dotyczącej możliwości wprowadzenia wyceny instrumentów finansowych według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej od 1 stycznia 2005 roku.

Utrata wartości aktywów

MSSF

Zgodnie z MSR 39 utrata wartości składnika aktywów finansowych występuje, jeżeli jego wartość bilansowa jest wyższa niż jego szacowana wartość ekonomiczna. Na każdy dzień bilansowy jednostka gospodarcza jest obowiązana ocenić, czy istnieją obiektywne dowody na utratę wartości przez dany składnik aktywów.

Do dowodów takich zaliczane są między innymi informacje dotyczące znaczących trudności finansowych emitenta lub faktycznego niedotrzymania warunków umowy, np.: niespłacenia odsetek lub kapitału albo zalegania ze spłatą. W przypadku, gdy nastąpiła utrata wartości, kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej w przypadku aktywów wycenionych po koszcie oraz z zastosowaniem bieżącej stopy procentowej w przypadku aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

PSR

Zgodnie z PSR banki nie rzadziej niż raz na kwartał dokonują przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych do tzw. grup ryzyka (należności normalne, pod obserwacją, poniżej standardu wątpliwe i stracone). Klasyfikacji dokonuje się w oparciu o kryterium terminowości spłaty należności i kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi tworzy się w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw dla poszczególnych grup ryzyka (od 1,5% do 100% podstawy tworzenia rezerw celowych). Ponadto, zgodnie z PSR wymagany poziom rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi:

- a. wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” – pomniejsza się o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne;
- b. zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją” – pomniejsza się o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne, utworzonej zgodnie z art. 130 Prawa Bankowego.

Zgodnie z MSR 30 rezerwy na ryzyko ogólne nie mogą stanowić części zobowiązań, lecz powinny być wykazywane jako wydzielona pozycja niepodzielonego wyniku. W związku z tym, że zgodnie z przytoczonymi powyżej przepisami polskimi rezerwa na ryzyko ogólne pomniejsza poziom rezerw celowych, ustalenie wartościowe różnicy z tytułu zastosowania przepisów MSR 39 w zakresie trwałej utraty wartości jest ściśle powiązane z zastosowaniem przepisów MSR 30 dotyczących wymogu wykazywania rezerw ogólnych jako pozycji wydzielonej z niepodzielonego zysku. Ustalenie wartościowe części rezerwy ogólnej, która powinna być wykazywana zgodnie z MSR 30 jako część niepodzielonego zysku będzie możliwe po ostatecznym ustaleniu poziomu rezerw na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zgodnie z MSR 39.

Przy kalkulacji rezerw celowych przyjęto szacunki wartości zabezpieczeń zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wewnętrznymi zasadami Banku określającymi metody szacowania przyjmowanych wartości zabezpieczeń. Szacunki te mogą ulec zmianie w przyszłości z uwagi na możliwe zmiany w wartościach zabezpieczeń oraz w procesie windykacyjnym, co może mieć wpływ na poziom rezerw celowych w przyszłości.

Bank dokonuje systematycznych przeglądów i oszacowania wartości aktywów i tworzy rezerwy zabezpieczające przed utratą wartości lub dokonuje odpisów z tytułu trwałej utraty wartości w przypadku wystąpienia przesłanek uzasadniających takie pomniejszenie wartości.

Efekt gospodarki inflacyjnej

MSSF

Międzynarodowy Standard Rachunkowości 29 „Sprawozdawczość w gospodarkach inflacyjnych” (MSR 29) wymaga, aby wykazywane w okresie hiperinflacji wartości aktywów i pasywów były wyrażone w cenach bieżących na koniec hiperinflacyjnego okresu sprawozdawczego i stanowiły podstawę do wyceny aktywów i pasywów w sprawozdaniach finansowych następnym okresie. Powyższy standard odnosi się jedynie do niepieniężnych pozycji bilansu. Istotne dla Grupy pozycje niepieniężne to środki trwałe i kapitały własne.

PSR

Gospodarka polska do końca 1996 roku spełniała kryteria gospodarki hiperinflacyjnej, natomiast od roku 1997 nie spełnia tych kryteriów. PKO BP SA nie zastosowała MSR 29 w latach ubiegłych, dokonując tylko zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami, przeszacowania środków trwałych na dzień 1 stycznia 1995 roku w celu odzwierciedlenia skutków inflacji na ich wartość bilansową poprzez zastosowanie wskaźników przeszacowania ustalonych przez Ministerstwo Finansów dla poszczególnych grup środków trwałych. Przeszacowanie to nie zostało dokonane zgodnie z wymogami MSR 29, ponieważ PKO BP SA nie korzystała ze wskaźników ogólnego wzrostu cen oraz nie dokonała przeszacowania środków trwałych na dzień 31 grudnia 1996 roku.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu otrzymane nieodpłatnie

MSSF

Prawo wieczystego użytkowania gruntu otrzymane nieodpłatnie powinno być wykazane i ujęte według kosztu historycznego lub w wartości przeszacowanej.

PSR

Otrzymane nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntu w przypadku braku możliwości wiarygodnego ustalenia ich ceny nabycia (kosztu) nie są wykazywane w bilansie Grupy.

Wycena udziałów w jednostkach podporządkowanych

Wycena udziałów w jednostkach podporządkowanych według MSSF może wymagać przekształcenia sprawozdań finansowych spółek Grupy zgodnie z MSSF, co może mieć wpływ na aktywa netto i wynik finansowy netto Banku oraz Grupy.

Podatek odroczony

Powyżej wskazane opisowo różnice pomiędzy PSR i MSSF będą miały również wpływ na różnice w podatku odroczonym.

Zakres informacji dodatkowej i format sprawozdania finansowego

Zakres informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego i format sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami PSR i MSSF różni się istotnie. Różnice te dotyczą w szczególności zakresu ujawnianych informacji w odniesieniu do instrumentów finansowych, działalności kredytowej oraz podatku dochodowego od osób prawnych.

Zastosowanie po raz pierwszy MSSF jako podstawy rachunkowości

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy jako podstawy rachunkowości wymaga, by spółki, które w dotychczas sporządzonych sprawozdaniach finansowych nie złożyły wyraźnego oświadczenia o ich zgodności z MSSF, traktować jako jednostki po raz pierwszy przechodzące na stosowanie MSSF jako podstawy rachunkowości. PKO BP SA nigdy nie sporządzała sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF.

MSSF 1 wymaga, by zasady (politykę) rachunkowości obowiązujące na koniec okresu sprawozdawczego spółki zastosowały w odniesieniu do bilansu otwarcia i prezentowanych okresów sprawozdawczych. MSSF 1 dopuszcza jednak pewne zwolnienia z tego obowiązku i przy ustalaniu bilansu otwarcia Bank może skorzystać z jednego lub kilku takich zwolnień. Bank prognozuje, że skorzysta z kilku możliwych zwolnień. W związku z tym, termin przyjęcia MSSF jako podstawy rachunkowości będzie miał istotny wpływ na uzgodnienia pomiędzy PSR i MSSF, z uwagi na następujące kwestie:

- składniki środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz nieruchomości inwestycyjnych mogą być, na dzień zastosowania po raz pierwszy MSSF jako podstawy rachunkowości, ujmowane w wartości godziwej, która uznana zostanie za ich skorygowaną wartość początkową. Dotyczy to przede wszystkim otrzymanego bezpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntu, które nie zostało ujęte w księgach rachunkowych prowadzonych zgodnie

z PSR z powodu niemożliwości ustalenia jego ceny nabycia (kosztu) oraz środków trwałych, których wartość przeszacowana została przy użyciu wskaźników GUS,

- połączenia jednostek gospodarczych zrealizowane przed wejściem w życie znowelizowanej ustawy o rachunkowości nie zostaną przekształcone zgodnie z MSSF 3.

12. Kursy walut przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

EUR	01.01.04 - 31.12.04	01.01.03 - 31.12.03
Kurs obowiązujący na ostatni dzień okresu	4,0790	4,7170
Kurs stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu	4,5182	4,4474
Najwyższy kurs w okresie	4,9149	4,7170
Najniższy kurs w okresie	4,0518	3,9773

Do przeliczenia wartości pozycji bilansowych i pozabilansowych na dzień 31 grudnia 2004 roku na euro przyjęto kurs 4,0790 PLN/EUR będący kursem średnim ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski obowiązujący na dzień bilansowy, natomiast do przeliczenia wartości pozycji bilansowych i pozabilansowych na dzień 31 grudnia 2003 roku euro przyjęto kurs 4,7170 PLN/EUR będący kursem średnim ogłoszonym przez Narodowy Bank Polski obowiązujący na dzień bilansowy.

Główne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za 2004 rok przeliczono na euro według kursu 1 EUR = 4,5182 PLN stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca objętego sprawozdaniem finansowym. Natomiast dane finansowe dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych za 2003 rok przeliczono na euro według kursu 1 EUR = 4,4474 PLN stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca objętego porównywalnymi danymi finansowymi.

13. Wybrane pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz podstawowe pozycje rachunku przepływów środków pieniężnych w złotych oraz przeliczone na EURO według kursów przedstawionych w punkcie nr 13 Wprowadzenia do załączonego sprawozdania finansowego

	w tys. złotych		w tys. euro	
	2004	2003	2004	2003
I. Przychody z tytułu odsetek	5 244 964	5 099 542	1 160 853	1 146 634
II. Przychody z tytułu prowizji	1 865 208	1 606 340	412 821	361 186
III. Wynik działalności bankowej	5 424 328	5 403 923	1 200 551	1 215 075
IV. Wynik działalności operacyjnej	1 802 720	1 659 585	398 991	373 158
V. Zysk (strata) brutto	1 802 949	1 659 986	399 041	373 249
VI. Zysk (strata) netto	1 511 065	1 192 706	334 440	268 181
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(1 197 248)	(6 507 409)	(264 983)	(1 463 194)
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 633 385	5 836 771	361 512	1 312 401
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	70 688	(398 984)	15 645	(89 712)
X. Przepływy pieniężne netto, razem	506 823	(1 069 622)	112 174	(240 505)
XI. Aktywa razem	87 931 792	84 428 339	21 557 193	17 898 736
XII. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	144	-	35	-
XIII. Zobowiązania wobec sektora finansowego	911 042	1 098 505	223 349	232 882
XIV. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	72 465 633	71 552 963	17 765 539	15 169 167
XV. Kapitał własny	8 070 534	6 399 135	1 978 557	1 356 611
XVI. Kapitał akcyjny	1 000 000	1 000 000	245 158	211 999
XVII. Liczba akcji (w szt.)	1 000 000 000	1 000 000 000	x	x
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	8,07	6,40	1,98	1,36
XIX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł/EUR)	8,07	6,40	1,98	1,36
XX. Współczynnik wypłacalności	16,77	16,51	x	x
XXI. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	1,51	1,19	0,33	0,27
XXII. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	1,51	1,19	0,33	0,27
XXIII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	-	-	-	-

BILANS	Nota	31.12.2004	31.12.2003
AKTYWA			
I. Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	1,13	3 490 505	3 807 487
II. Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskontowania w Banku Centralnym		-	-
III. Należności od sektora finansowego	2,13	13 775 659	8 554 860
1. W rachunku bieżącym		1 735 212	911 407
2. Terminowe		12 040 447	7 643 453
IV. Należności od sektora niefinansowego	3,13	34 358 833	31 035 282
1. W rachunku bieżącym		5 782 048	5 562 220
2. Terminowe		28 576 785	25 473 062
V. Należności od sektora budżetowego	4,13	6 852 229	7 243 182
1. W rachunku bieżącym		19 811	24 413
2. Terminowe		6 832 418	7 218 769
VI. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	5,13	-	283 713
VII. Dłużne papiery wartościowe	6,13	24 139 519	29 587 425
VIII. Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	7, 10	479 535	301 379
IX. Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych	8, 10	43 040	44 119
X. Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych	9, 10	135 595	214
XI. Udziały lub akcje w innych jednostkach	11, 13	464 489	386 712
XII. Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	12, 13	1 365 456	261 453
XIII. Wartości niematerialne i prawne, w tym:	14	384 045	263 323
- wartość firmy		-	-
XIV. Rzeczowe aktywa trwałe	15	1 939 016	2 063 015
XV. Inne aktywa	16	473 551	566 571
1. Przejęte aktywa - do zbycia		-	-
2. Pozostałe		473 551	566 571
XVI. Rozliczenia międzyokresowe	17	30 320	29 604
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		-	-
2. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe		30 320	29 604
AKTYWA RAZEM		87 931 792	84 428 339

BILANS	Nota	31.12.2004	31.12.2003
PASYWA			
I. Zobowiązania wobec Banku Centralnego		144	
II. Zobowiązania wobec sektora finansowego	20	911 042	1 098 505
1. W rachunku bieżącym		367 782	37 738
2. Terminowe		543 260	1 060 767
III. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	21	67 096 094	68 374 173
1. Rachunki oszczędnościowe, w tym:		25 693 499	29 527 874
a) bieżące		2 118 110	2 528 782
b) terminowe		23 575 389	26 999 092
2. Pozostałe, w tym:		41 402 595	38 846 299
a) bieżące		19 506 157	18 758 236
b) terminowe		21 896 438	20 088 063
IV. Zobowiązania wobec sektora budżetowego	22	5 369 539	3 178 790
1. Bieżące		2 501 028	1 772 258
2. Terminowe		2 868 511	1 406 532
V. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	23		
VI. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	24		
1. Krótkoterminowe			
2. Długoterminowe			
VII. Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych		793 739	226 407
VIII. Fundusze specjalne i inne zobowiązania	25	1 012 943	879 804
IX. Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	26	3 274 936	2 968 367
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów		151 406	110 356
2. Ujemna wartość firmy		16	18
3. Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone		3 123 514	2 857 993
X. Rezerwy	27	1 402 821	1 303 158
1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		530 302	443 597
2. Pozostałe rezerwy		872 519	859 561
a) krótkoterminowe		26 809	24 707
b) długoterminowe		845 710	834 854
XI. Zobowiązania podporządkowane	28		
XII. Kapitał zakładowy	29	1 000 000	1 000 000
XIII. Należne wpłaty na kapitał zakładowy (wielkość ujemna)			
XIV. Akcje własne (wielkość ujemna)	30		
XV. Kapitał zapasowy	31	2 804 731	1 783 827
XVI. Kapitał z aktualizacji wyceny	32	378 288	220 664
XVII. Pozostałe kapitały rezerwowe	33	2 370 000	2 160 000
XVIII. Zysk (strata) z lat ubiegłych		6 450	41 938
XIX. Zysk (strata) netto		1 511 065	1 192 706
PASYWA RAZEM		87 931 792	84 428 339
Współczynnik wypłacalności (w %)	34	16,77	16,51
Wartość księgowa		8 070 534	6 399 135
Liczba akcji		1 000 000 000	1 000 000 000
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	35	8,07	6,40
Rozwodniona liczba akcji		1 000 000 000	1 000 000 000
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	35	8,07	6,40

POZYCJE POZABILANSOWE	Nota	31.12.2004	31.12.2003
I. Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane		12 292 273	19 206 832
1. Zobowiązania udzielone:	36	7 148 458	14 317 584
a) finansowe		6 290 493	13 926 208
b) gwarancyjne		857 965	391 376
2. Zobowiązania otrzymane:	37	5 143 815	4 889 248
a) finansowe		714 887	84 906
b) gwarancyjne		4 428 928	4 804 342
II. Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży		170 088 351	70 103 906
III. Pozostałe (z tytułu)		12 368 143	3 077 641
- zobowiązania nieodwołalne		9 504 544	97 355
- otrzymane zabezpieczenia		2 863 599	2 980 286
POZYCJE POZABILANSOWE RAZEM		194 748 767	92 388 379

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	Nota	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
I. Przychody z tytułu odsetek	38	5 244 964	5 099 542
II. Koszty odsetek	39	(1 654 658)	(1 667 171)
III. Wynik z tytułu odsetek (I-II)		3 590 306	3 432 371
IV. Przychody z tytułu prowizji	40	1 865 208	1 606 340
V. Koszty prowizji		(284 153)	(231 250)
VI. Wynik z tytułu prowizji (IV-V)		1 581 055	1 375 090
VII. Przychody z udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych, o zmiennej kwocie dochodu	41	3 396	4 401
1. Od jednostek zależnych		-	-
2. Od jednostek współzależnych		-	-
3. Od jednostek stowarzyszonych		-	-
4. Od innych jednostek		3 396	4 401
VIII. Wynik operacji finansowych	42	(185 363)	59 897
IX. Wynik z pozycji wymiany		434 934	532 164
X. Wynik działalności bankowej		5 424 328	5 403 923
XI. Pozostałe przychody operacyjne	43	242 812	238 076
XII. Pozostałe koszty operacyjne	44	(145 004)	(135 687)
XIII. Koszty działania banku	45	(3 173 840)	(3 098 482)
XIV. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych		(471 396)	(468 448)
XV. Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości	46	(1 023 983)	(1 372 427)
1. Odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe		(1 022 973)	(1 369 971)
2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych		(1 010)	(2 456)
XVI. Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości	47	949 803	1 092 630
1. Rozwiązanie rezerw celowych i rezerw na ogólne ryzyko bankowe		949 155	1 088 882
2. Aktualizacja wartości aktywów finansowych		648	3 748
XVII. Różnica wartości rezerw i aktualizacji (XV- XVI)		(74 180)	(279 797)
XVIII. Wynik działalności operacyjnej		1 802 720	1 659 585
XIX. Wynik operacji nadzwyczajnych		229	401
1. Zyski nadzwyczajne	48	902	739
2. Straty nadzwyczajne	49	(673)	(338)
XX. Zysk (strata) brutto		1 802 949	1 659 986
XXI. Podatek dochodowy		(350 330)	(416 180)
1. Część bieżąca	50	(303 972)	(552 446)
2. Część odroczone	51	(46 358)	136 266
XXII. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	52	-	-
XXIII. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	53	58 446	(51 100)
XXIV. Zysk (strata) netto	54	1 511 065	1 192 706
Zysk (strata) netto (zanalizowany)		1 511 065	1 192 706
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		1 000 000 000	1 000 000 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		1,51	1,19
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych		1 000 000 000	1 000 000 000
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		1,51	1,19

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	6 392 685	5 480 419
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	6 450	41 938
- w tym dotyczące spółek podporządkowanych	1 724	-
b) korekty błędów podstawowych	-	-
I.a. Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	6 399 135	5 522 357
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	1 000 000	1 000 000
1.1. Zmiany kapitału zakładowego	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
- emisji akcji	-	-
- dokapitalizowania w formie aportu niepieniężnego	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
- umorzenia	-	-
1.2. Kapitał zakładowy na koniec okresu	1 000 000	1 000 000
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-
2.1. Zmiana należnych wpłat na kapitał zakładowy	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
2.2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-
3. Akcje własne na początek okresu	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
3.1. Akcje własne na koniec okresu	-	-
4. Kapitał zapasowy na początek okresu	1 783 827	806 579
4.1. Zmiany stanu kapitału zapasowego	1 020 904	977 248
a) zwiększenia (z tytułu)	1 020 904	977 248
- zasilenia kapitału zapasowego aportem	-	-
- zasilenia kapitału zapasowego funduszem na działalność maklerską	-	-
- podział zysku z lat ubiegłych	-	136 701
- podziału zysku	1 017 994	838 092
- zbycia środków trwałych	2 910	2 455
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
- pokrycia straty	-	-
4.2. Kapitał zapasowy na koniec okresu	2 804 731	1 783 827
5. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	220 664	539 047
5.1. Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	157 624	(318 383)
a) zwiększenia (z tytułu)	160 534	-
- skutków wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	160 534	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	(2 910)	(318 383)
- skutki wyceny odnoszonej w kapitał z aktualizacji	-	(315 928)
- zbycia, likwidacji środków trwałych	(2 910)	(2 455)
5.2. Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	378 288	220 664
6. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na początek okresu	800 000	597 000
6.1. Zmiany funduszu ogólnego ryzyka bankowego	200 000	203 000
a) zwiększenia (z tytułu)	200 000	203 000
- odpisu z zysku na fundusz ogólnego ryzyka bankowego	200 000	203 000
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
- przeksięgowania	-	-
6.2. Fundusz ogólnego ryzyka bankowego na koniec okresu	1 000 000	800 000
7. Inne pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	1 360 000	1 350 000
7.1. Zmiany innych pozostałych kapitałów rezerwowych	10 000	10 000
a) zwiększenia (z tytułu)	10 000	10 000
- odpisu z zysku	10 000	10 000
- przeniesienia funduszu na działalność maklerską z funduszu specjalnego	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
- zasilenia kapitału zapasowego funduszem na działalność maklerską	-	-
7.2. Inne pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	1 370 000	1 360 000
8. Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	1 228 194	1 187 793
8.1. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	1 228 194	1 187 793
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	6 450	41 938
- w tym dotyczące spółek podporządkowanych	1 724	-
b) korekty błędów podstawowych	-	-
8.2. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	1 234 644	1 229 731
8.3. Zmiana zysku z lat ubiegłych	(1 228 194)	(1 187 793)
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	(1 228 194)	(1 187 793)
- odpis z zysku na kapitał zapasowy	(1 017 994)	(838 092)
- odpis z zysku na kapitał rezerwowy	(10 000)	(10 000)
- odpis z zysku na fundusz ogólnego ryzyka	(200 000)	(203 000)
- przeniesienie zysku z lat ubiegłych na kapitał zapasowy	-	(136 701)
- odpis z zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(200)	-
- pozostałe	-	-

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM - c.d.	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
8.4. Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	6 450	41 938
8.5. Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
b) korekty błędów podstawowych	-	-
8.6. Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	-
8.7. Zmiana straty z lat ubiegłych	-	-
a) zwiększenia	-	-
b) zmniejszenia	-	-
8.8. Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
8.9. Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	6 450	41 938
9. Wynik netto	1 511 065	1 192 706
a) zysk netto	1 511 065	1 192 706
b) strata netto	-	-
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	8 070 534	6 399 135
III. Kapitał własny po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	7 070 334	6 398 935

RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	Nota	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
I. Zysk (strata) netto		1 511 065	1 192 706
II. Korekty razem:		(2 708 313)	(7 700 115)
1. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności		(58 446)	51 100
2. Amortyzacja		471 396	468 448
3. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych		-	-
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(455 008)	(447 237)
5. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej		41 551	(19 610)
6. Zmiany stanu rezerw		(70 973)	44 138
7. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych		3 294 738	(8 349 949)
8. Zmiana stanu należności od sektora finansowego		(4 395 291)	2 822 959
9. Zmiana stanu należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego		(2 804 012)	(5 446 544)
10. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu		283 713	262 248
11. Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych		(1 078 390)	332 250
12. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora finansowego		(259 465)	(149 311)
13. Zmiana stanu zobowiązań wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego		912 670	1 410 403
14. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu		-	-
15. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych		-	-
16. Zmiana stanu innych zobowiązań		128 146	47 029
17. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		40 332	4 634
18. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych		265 521	418 391
19. Inne korekty	57	975 205	850 936
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)		(1 197 248)	(6 507 409)

RACHUNEK PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH - c.d.	Nota	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy		2 496 874	6 351 469
1. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		-	-
2. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		-	-
3. Zbycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		200	-
4. Zbycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych		2 021 501	5 884 622
5. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		20 165	19 610
6. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		-	-
7. Inne wpływy inwestycyjne		455 008	447 237
II. Wydatki		(863 489)	(514 698)
1. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych		(137 589)	(165 303)
2. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych		-	-
3. Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych		(146 500)	(4 600)
4. Nabycie udziałów lub akcji w innych jednostkach, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych		(1 004)	(234)
5. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(578 396)	(344 561)
6. Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne		-	-
7. Inne wydatki inwestycyjne		-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)		1 633 385	5 836 771
C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
I. Wpływy		72 144	59 746
1. Zaciągnięcie długoterminowych kredytów od innych banków		72 144	9 434
2. Zaciągnięcie długoterminowych pożyczek od innych niż banki podmiotów sektora finansowego		-	50 312
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych		-	-
4. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych		-	-
5. Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału		-	-
6. Inne wpływy finansowe		-	-
II. Wydatki		(1 458)	(458 730)
1. Spłaty długoterminowych kredytów na rzecz innych banków		(1 147)	-
2. Spłaty długoterminowych pożyczek na rzecz innych niż banki podmiotów sektora finansowego		(311)	(458 730)
3. Wykup dłużnych papierów wartościowych		-	-
4. Z tytułu innych zobowiązań finansowych		-	-
5. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		-	-
6. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych		-	-
7. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		-	-
8. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku		-	-
9. Nabycie akcji własnych		-	-
10. Inne wydatki finansowe		-	-
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)		70 686	(398 984)
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/-B.III+/-C.III)		506 823	(1 069 622)
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:		506 823	(1 069 622)
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		-	-
F. Środki pieniężne na początek okresu		4 718 894	5 788 516
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D), w tym:		5 225 717	4 718 894
- o ograniczonej możliwości dysponowania		-	-

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO BILANSU

Nota 1A

KASA, OPERACJE Z BANKIEM CENTRALNYM	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	3 490 505	3 807 487
b) rezerwa obowiązkowa	-	-
c) środki Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	-	-
d) inne środki	-	-
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym, razem	3 490 505	3 807 487

Nota 1B

ŚRODKI PIENIĘŻNE (STRUKTURA WALUTOWA)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	3 281 053	3 496 205
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	209 452	311 282
b1. jednostka/waluta 787/USD	20 857	28 500
tys. zł	62 371	106 605
b2. jednostka/waluta 789/GBP	5 580	3 310
tys. zł	32 193	22 070
b3. jednostka/waluta 797/CHF	2 972	3 548
tys. zł	7 852	10 744
b4. jednostka/waluta 978/EUR	25 803	35 748
tys. zł	105 250	168 623
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	1 786	3 240
Środki pieniężne, razem	3 490 505	3 807 487

Nota 2A

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO (WG STRUKTURY RODZAJOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) rachunki bieżące	1 735 151	911 527
b) kredyty, lokaty i pożyczki, w tym:	11 870 925	7 573 852
- lokaty w innych bankach i w innych podmiotach finansowych	11 273 387	6 973 256
c) skupione wierzytelności	9 969	10 642
d) zrealizowane gwarancje i poręczenia	-	-
e) inne należności (z tytułu)	37 071	22 019
- pozostałe należności od podmiotów sektora finansowego	37 071	22 019
f) odsetki:	192 226	108 206
- niezapadłe	186 698	100 895
- zapadłe	5 528	7 311
Należności (brutto) od sektora finansowego, razem	13 845 342	8 626 246
g) rezerwa utworzona na należności od sektora finansowego (wielkość ujemna)	(69 683)	(71 386)
Należności (netto) od sektora finansowego, razem	13 775 659	8 554 860

Na dzień 31.12.2004 PKO BP SA posiadała należności nieregularne w odniesieniu do banków obejmujące lokaty stracone w Animex Bank S.A. w wysokości 1.131 tysięcy złotych, w Banku Komercyjnym Posenania S.A. w wysokości 329 tysięcy złotych oraz w Banku Spółdzielczości Polskiej w wysokości 294 tysięcy złotych.

Na dzień 31.12.2003 PKO BP SA posiadała należności nieregularne w odniesieniu do banków obejmujące lokaty stracone w Animex Bank S.A. w wysokości 1.250 tysięcy złotych, w Banku Komercyjnym Posenania S.A. w wysokości 329 tysięcy złotych, w Banku Spółdzielczości Polskiej w wysokości 294 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku Bank nie posiadał należności od których nie nalicza się odsetek.

Nota 2B

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA FINANSOWEGO (WG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	1 733 816	910 970
b) należności terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	11 919 300	7 607 070
- do 1 miesiąca	4 897 858	3 069 497
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 685 343	2 068 774
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2 825 105	1 974 587
- powyżej 1 roku do 5 lat	444 354	390 812
- powyżej 5 lat	8 128	20 135
- dla których termin zapadalności upłynął	58 512	83 265
c) odsetki	192 226	108 206
- niezapadłe	186 698	100 895
- zapadłe	5 528	7 311
Należności (brutto) od sektora finansowego, razem	13 845 342	8 626 246

Nota 2C

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA FINANSOWEGO (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW ZAPADALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	1 733 816	910 970
b) należności terminowe o okresie spłaty:	11 919 300	7 607 070
- do 1 miesiąca	2 628 110	3 409 438
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 096 566	592 275
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	4 155 879	3 044 440
- powyżej 1 roku do 5 lat	980 890	414 060
- powyżej 5 lat	57 855	146 857
c) odsetki	192 226	108 206
- niezapadłe	186 698	100 895
- zapadłe	5 528	7 311
Należności (brutto) od sektora finansowego, razem	13 845 342	8 626 246

Nota 2D

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA FINANSOWEGO (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	5 102 063	5 030 589
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	8 743 279	3 595 657
b1. jednostka/waluta 787/USD	2 618 096	667 840
tys. zł	7 829 154	2 498 055
b2. jednostka/waluta 789/GBP	39 680	29 385
tys. zł	228 950	195 959
b3. jednostka/waluta 797/CHF	87 796	2 569
tys. zł	231 966	7 779
b4. jednostka/waluta 978/EUR	108 517	187 425
tys. zł	442 641	884 084
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	10 568	9 780
Należności (brutto) od sektora finansowego, razem	13 845 342	8 626 246

Nota 2E

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA FINANSOWEGO	31.12.2004	31.12.2003
1. Należności normalne	13 554 144	8 196 707
2. Należności pod obserwacją	16 991	223 036
3. Należności zagrożone, w tym:	81 981	98 297
a) poniżej standardu	22	135
b) wątpliwe	8 659	19 329
c) stracone	73 300	78 833
4. Odsetki:	192 226	108 206
a) niezapadłe	186 698	100 895
b) zapadłe	5 528	7 311
- od należności normalnych i pod obserwacją	-	-
- od należności zagrożonych	5 528	7 311
Należności (brutto) od sektora finansowego, razem	13 845 342	8 626 246

Nota 2F

WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ PRAWNYCH POMNIEJSZAJĄCYCH PODSTAWĘ NALICZANIA REZERW CELOWYCH NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO DOTYCZĄCE NALEŻNOŚCI	31.12.2004	31.12.2003
a) pod obserwacją	8 389	15 883
b) zagrożonych	10 419	22 340
- poniżej standardu	-	46
- wątpliwych	6 605	12 045
- straconych	3 814	10 249
Wartość zabezpieczeń prawnych pomniejszających podstawę naliczania rezerw na należności od sektora finansowego, razem	18 808	38 223

Nota 2G

STAN REZERW NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA FINANSOWEGO	31.12.2004	31.12.2003
a) pod obserwacją	-	-
b) zagrożone	69 683	71 386
- poniżej standardu	4	18
- wątpliwe	1 027	3 642
- stracone	68 652	67 726
Rezerwy na należności od sektora finansowego, razem	69 683	71 386

Nota 2H

ZMIANA STANU REZERW NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
1. Stan rezerw na należności od sektora finansowego na początek okresu	71 386	77 259
a) zwiększenia (z tytułu)	12 128	22 561
- utworzenia rezerwy celowej w ciężar rachunku wyników	12 128	22 561
b) wykorzystanie (z tytułu)	(2 810)	(2 877)
- pokrycia rezerwą	(2 810)	(2 877)
c) rozwiązanie (z tytułu)	(11 021)	(25 557)
- rozwiązanie rezerwy celowej	(11 021)	(25 557)
2. Stan rezerw na należności od sektora finansowego na koniec okresu	69 683	71 386
3. Wymagany poziom rezerw na należności od sektora finansowego na koniec okresu, zgodnie z obowiązującymi przepisami	69 683	71 386

Nota 3A

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO (WG STRUKTURY RODZAJOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) kredyty i pożyczki	33 615 124	30 779 684
b) skupione wierzytelności	104 596	123 940
c) zrealizowane gwarancje i poręczenia	7 741	9 932
d) inne należności (z tytułu)	-	-
- należności z tytułu dopłat do oprocentowanych kredytów preferencyjnych	-	-
e) odsetki	2 995 255	2 618 478
- niezapadłe	2 893 122	2 497 074
- zapadłe	102 133	121 404
Należności (brutto) od sektora niefinansowego, razem	36 722 716	33 532 034
f) rezerwa utworzona na należności od sektora niefinansowego (wielkość)	(2 363 883)	(2 496 752)
Należności (netto) od sektora niefinansowego, razem	34 358 833	31 035 282

Na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku Bank nie posiadał należności z tytułu leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku Bank nie posiadał należności od których nie nalicza się odsetek.

Nota 3B

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO (WG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	4 985 423	4 808 417
b) należności terminowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	28 742 038	26 105 139
- do 1 miesiąca	639 754	515 668
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 093 632	1 025 814
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	4 019 765	3 249 262
- powyżej 1 roku do 5 lat	9 418 607	8 316 759
- powyżej 5 lat	11 234 094	9 601 963
- dla których termin zapadalności upłynął	2 336 186	3 395 673
c) odsetki	2 995 255	2 618 478
- niezapadłe	2 893 122	2 497 074
- zapadłe	102 133	121 404
Należności (brutto) od sektora niefinansowego, razem	36 722 716	33 532 034

Nota 3C

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW ZAPADALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	4 985 423	4 808 417
b) należności terminowe o okresie spłaty:	28 742 038	26 105 139
- do 1 miesiąca	337 655	391 931
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	44 001	49 042
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 945 868	1 945 334
- powyżej 1 roku do 5 lat	8 302 884	7 161 805
- powyżej 5 lat	18 111 630	16 557 027
c) odsetki	2 995 255	2 618 478
- niezapadłe	2 893 122	2 497 074
- zapadłe	102 133	121 404
Należności (brutto) od sektora niefinansowego, razem	36 722 716	33 532 034

Nota 3D

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	30 287 220	26 473 172
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	6 435 496	7 058 862
b1. jednostka/waluta 787/USD	274 344	388 066
tys. zł	820 398	1 451 561
b3. jednostka/waluta 797/CHF	1 151 281	644 359
tys. zł	3 041 800	1 951 183
b4. jednostka/waluta 978/EUR	630 865	775 094
tys. zł	2 573 298	3 656 118
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	-	-
Należności (brutto) od sektora niefinansowego, razem	36 722 716	33 532 034

Nota 3E

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO	31.12.2004	31.12.2003
1. Należności normalne	27 492 050	24 988 137
2. Należności pod obserwacją	2 652 099	1 296 263
3. Należności zagrożone, w tym:	3 583 312	4 629 156
a) poniżej standardu	471 106	794 163
b) wątpliwe	369 609	686 577
c) stracone	2 742 597	3 148 416
4. Odsetki:	2 995 255	2 618 478
a) niezapadłe	2 893 122	2 497 074
b) zapadłe	102 133	121 404
- od należności normalnych i pod obserwacją	9 346	7 955
- od należności zagrożonych	92 787	113 449
Należności (brutto) od sektora niefinansowego, razem	36 722 716	33 532 034

Nota 3F

WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ PRAWNYCH POMNIEJSZAJĄCYCH PODSTAWĘ NALICZANIA REZERW CELOWYCH NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO DOTYCZĄCE NALEŻNOŚCI	31.12.2004	31.12.2003
a) normalnych	-	-
b) pod obserwacją	706 769	546 653
c) zagrożonych	774 448	1 434 407
- poniżej standardu	202 631	338 712
- wątpliwych	193 609	438 164
- straconych	378 208	657 531
Wartość zabezpieczeń prawnych pomniejszających podstawę naliczania rezerw na należności od sektora niefinansowego, razem	1 481 217	1 981 060

Nota 3G

STAN REZERW NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO	31.12.2004	31.12.2003
a) normalne	-	-
b) pod obserwacją	14 736	9 724
c) zagrożone	2 349 147	2 487 028
- poniżej standardu	37 796	61 943
- wątpliwe	81 169	106 869
- stracone	2 230 182	2 318 216
Rezerwy na należności od sektora niefinansowego, razem	2 363 883	2 496 752

Nota 3H

ZMIANA STANU REZERW NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA NIEFINANSOWEGO	01.01. - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
1. Stan rezerw na należności od sektora niefinansowego na początek okresu	2 496 752	2 437 286
a) zwiększenia (z tytułu)	965 276	1 123 648
- utworzenia rezerwy celowej w ciężar rachunku wyników	965 276	1 123 648
b) wykorzystanie (z tytułu)	(221 786)	(81 349)
- odpisów w ciężar rezerw	(221 786)	(81 349)
c) rozwiązanie (z tytułu)	(876 359)	(982 833)
- rozwiązanie rezerw	(876 359)	(982 833)
2. Stan rezerw na należności od sektora niefinansowego na koniec okresu	2 363 883	2 496 752
3. Wymagany poziom rezerw na należności od sektora niefinansowego na koniec okresu, zgodnie z obowiązującymi przepisami	2 347 545	2 496 752

Nota 4A

NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO (WG STRUKTURY RODZAJOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) kredyty i pożyczki	6 793 405	7 211 041
b) skupione wierzytelności	7 224	6 209
c) zrealizowane gwarancje i poręczenia	-	-
d) inne należności (z tytułu)	-	-
- pozostałe należności od klientów sektora niefinansowego	-	-
e) odsetki	64 634	34 683
- niezapadłe	64 375	34 477
- zapadłe	259	206
Należności (brutto) od sektora budżetowego, razem	6 865 263	7 251 933
f) rezerwa utworzona na należności od sektora budżetowego (wielkość ujemna)	(13 034)	(8 751)
Należności (netto) od sektora budżetowego, razem	6 852 229	7 243 182

Na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku Bank nie posiadał należności od których nie nalicza się odsetek.

Nota 4B

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA BUDŻETOWEGO (WG TERMINÓW ZAPADALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	19 572	24 091
b) należności terminowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	6 781 057	7 193 159
- do 1 miesiąca	43 999	36 935
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	80 538	44 291
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 971 935	2 163 056
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 609 141	3 750 430
- powyżej 5 lat	995 582	1 114 804
- dla których termin zapadalności upłynął	79 862	83 643
c) odsetki	64 634	34 683
- niezapadłe	64 375	34 477
- zapadłe	259	206
Należności (brutto) od sektora budżetowego, razem	6 865 263	7 251 933

Nota 4C

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA BUDŻETOWEGO (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW ZAPADALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) w rachunku bieżącym	19 572	24 091
b) należności terminowe o okresie spłaty:	6 781 057	7 193 159
- do 1 miesiąca	-	7 167
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 776	6 827
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 673 875	1 889 413
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 316 164	3 592 581
- powyżej 5 lat	1 784 242	1 697 171
c) odsetki	64 634	34 683
- niezapadłe	64 375	34 477
- zapadłe	259	206
Należności (brutto) od sektora budżetowego, razem	6 865 263	7 251 933

Nota 4D

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA BUDŻETOWEGO (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a). w walucie polskiej	6 835 712	7 195 344
b). w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	29 551	56 589
b1. jednostka/waluta 787/USD	2 066	2 345
tys. zł	6 178	8 772
b2. jednostka/waluta 797/CHF	51	233
tys. zł	135	708
b3. jednostka/waluta 978/EUR	5 697	9 987
tys. zł	23 238	47 109
b4. pozostałe waluty (w tys. zł)	-	-
Należności (brutto) od sektora budżetowego, razem	6 865 263	7 251 933

Nota 4E

NALEŻNOŚCI (BRUTTO) OD SEKTORA BUDŻETOWEGO	31.12.2004	31.12.2003
1. Należności normalne	6 757 542	7 187 423
2. Należności pod obserwacją	2 678	192
3. Należności zagrożone, w tym:	40 409	29 635
a) poniżej standardu	26 214	4 834
b) wątpliwe	7 986	18 544
c) stracone	6 209	6 257
4. Odsetki:	64 634	34 683
a) niezapadłe	64 375	34 477
b) zapadłe	259	206
- od należności normalnych i pod obserwacją	253	203
- od należności zagrożonych	6	3
Należności (brutto) od sektora budżetowego, razem	6 865 263	7 251 933

Nota 4F

WARTOŚĆ ZABEZPIECZEŃ PRAWNYCH POMNIEJSZAJĄCYCH PODSTAWĘ NALICZANIA REZERW CELOWYCH NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO DOTYCZĄCE NALEŻNOŚCI	31.12.2004	31.12.2003
a) normalnych	-	-
b) pod obserwacją	737	-
c) zagrożonych	6 358	16 746
- poniżej standardu	2 560	2 171
- wątpliwych	3 798	14 527
- straconych	-	48
Wartość zabezpieczeń prawnych pomniejszających podstawę naliczania rezerw na należności od sektora budżetowego, razem	7 095	16 746

Nota 4G

STAN REZERW NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA BUDŻETOWEGO	31.12.2004	31.12.2003
a) normalne	-	-
b) pod obserwacją	-	-
c) zagrożone	13 034	8 751
- poniżej standardu	4 731	533
- wątpliwe	2 094	2 009
- stracone	6 209	6 209
Rezerwy na należności od sektora budżetowego, razem	13 034	8 751

Nota 4H

ZMIANA STANU REZERW NA NALEŻNOŚCI OD SEKTORA	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
1. Stan rezerw na należności od sektora budżetowego na początek okresu	8 751	7 273
a) zwiększenia (z tytułu)	13 276	5 982
- utworzenie rezerwy celowej w ciężar rachunku wyników	13 276	5 982
b) wykorzystanie (z tytułu)	(799)	-
- odpisy w ciężar rezerw	(799)	-
c) rozwiązanie (z tytułu)	(8 194)	(4 504)
- rozwiązanie rezerw	(8 194)	(4 504)
2. Stan rezerw na należności od sektora budżetowego na koniec okresu	13 034	8 751
3. Wymagany poziom rezerw na należności od sektora budżetowego na koniec okresu, zgodnie z obowiązującymi przepisami	13 034	8 751

Nota 5

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z OTRZYMANYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	31.12.2004	31.12.2003
a) od sektora finansowego	-	280 997
b) od sektora niefinansowego	-	-
c) od sektora budżetowego	-	-
d) odsetki	-	2 716
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, razem	-	283 713

Nota 6A

DLUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	31.12.2004	31.12.2003
a) emitowane przez banki centralne, w tym:	3 768 909	2 826 890
- obligacje wyrażone w walutach obcych	-	-
b) emitowane przez pozostałe banki, w tym:	105 107	-
- wyrażone w walutach obcych	105 107	-
c) emitowane przez inne podmioty finansowe, w tym:	70 788	89 294
- wyrażone w walutach obcych	-	-
d) emitowane przez podmioty niefinansowe, w tym:	445 959	754 875
- wyrażone w walutach obcych	-	-
e) emitowane przez Budżet Państwa, w tym:	19 073 060	25 085 350
- wyrażone w walutach obcych	652 457	44 350
f) emitowane przez budżety terenowe, w tym:	675 696	831 016
- wyrażone w walutach obcych	-	-
g) odkupione własne dłużne papiery wartościowe	-	-
Dłużne papiery wartościowe, razem	24 139 519	29 587 425

Nota 6B

DLUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE (WG RODZAJU)	31.12.2004	31.12.2003
1. Emitowane przez Budżet Państwa, w tym:	19 073 060	25 085 350
a) obligacje	16 735 829	20 030 773
b) bony skarbowe	2 337 231	5 054 577
c) inne (według rodzaju):	-	-
2. Emitowane przez jednostkę dominującą, w tym:	-	-
a) obligacje	-	-
b) inne (według rodzaju):	-	-
3. Emitowane przez znaczącego inwestora, w tym:	-	-
a) obligacje	-	-
b) inne (według rodzaju):	-	-
4. Emitowane przez jednostki zależne, w tym:	70 788	89 294
a) obligacje	65 951	87 352
b) bony wekslowe	4 837	1 942
5. Emitowane przez jednostki współzależne, w tym:	-	-
a) obligacje	-	-
b) inne (według rodzaju):	-	-
6. Emitowane przez jednostki stowarzyszone, w tym:	-	-
a) obligacje	-	-
b) inne (według rodzaju):	-	-
7. Emitowane przez inne jednostki, w tym:	4 995 671	4 412 781
a) obligacje	1 084 974	991 469
b) inne (według rodzaju):	3 910 697	3 421 312
- bony pieniężne	1 127 839	180 443
- bony komercyjne	-	-
- bony wekslowe	141 788	594 422
- obligacje NBP	2 641 070	2 646 447
Dłużne papiery wartościowe, razem	24 139 519	29 587 425

Nota 6C

ZMIANA STANU DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
Stan na początek okresu przed korektą BO	29 587 425	28 083 600
- zmiany przyjętych zasad (polityk) rachunkowości	-	-
Stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	29 587 425	28 083 600
a) zwiększenia (z tytułu)	122 975 195	96 599 113
- zakupu	116 732 944	93 060 596
- przejęcia	4 400 810	128 861
- naliczenia odsetek	924 113	562 718
- rozliczenia dyskonta	802 865	633 028
- różnic kursowych	1 153	188
- przekwalifikowania	-	2 212 058
- wzrostu wartości aktywów	103 229	1 450
- inne zwiększenia	10 081	214
b) zmniejszenia (z tytułu)	(128 423 101)	(95 095 288)
- sprzedaży	(102 807 875)	(59 561 427)
- wykupu	(25 351 329)	(32 783 113)
- różnic kursowych	(60 923)	(836)
- rozliczonej premii	(112 022)	(51 777)
- spadku wartości aktywów	(36 969)	(411 263)
- odsetek zapadłych	(53 946)	(63 784)
- przekwalifikowania	-	(2 221 857)
- inne zmniejszenia	(37)	(1 231)
Stan dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	24 139 519	29 587 425

Nota 7A

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH	31.12.2004	31.12.2003
a) w bankach	94 641	-
b) w innych podmiotach sektora finansowego	131 976	110 260
c) w podmiotach sektora niefinansowego	252 918	191 119
Udziały lub akcje w jednostkach zależnych, razem	479 535	301 379

Nota 7B

ZMIANA STANU UDZIAŁÓW LUB AKCJI W JEDNOSTKACH	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
Stan na początek okresu	301 379	193 444
- zmiany przyjętych zasad (polityk) rachunkowości	-	-
Stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	301 379	193 444
a) zwiększenia (z tytułu)	216 727	207 107
- zakupu udziałów lub akcji	128 118	75 765
- objęcia akcji w podwyższonym kapitale	-	51 300
- dopłaty do kapitału	9 470	40 560
- wzrostu wartości aktywów	-	-
- wzrostu wartości z tytułu udziału Banku w zysku spółki	79 051	19 196
- rozliczenia ujemnej wartości firmy	88	3 912
- inne	-	16 374
b) zmniejszenia (z tytułu)	(38 571)	(99 172)
- sprzedaży udziałów lub akcji	-	-
- spadku wartości aktywów	(1 200)	(2 300)
- spadku wartości z tytułu udziału Banku w stracie spółki	(2 139)	(83 431)
- rozliczenia amortyzacji wartości firmy	(21 536)	(13 441)
- inne	(13 696)	-
Stan udziałów lub akcji w jednostkach zależnych na koniec okresu	479 535	301 379

Nota 7C

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH ZALEŻNYCH, W TYM:	31.12.2004	31.12.2003
- wartość firmy - jednostki zależne	84 920	58 942
- ujemna wartość firmy - jednostki zależne	-	-

Nota 7D

ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY - JEDNOSTKI ZALEŻNE	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
a) wartość firmy brutto na początek okresu	118 100	65 178
b) zwiększenia (z tytułu)	47 514	52 922
- nabycia	47 514	52 922
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) wartość firmy brutto na koniec okresu	165 614	118 100
e) odpis wartości firmy na początek okresu	(59 158)	(45 717)
f) odpis wartości firmy za okres (z tytułu)	(21 536)	(13 441)
- odpisu dodatniej wartości firmy	(21 536)	(13 441)
g) odpis wartości firmy na koniec okresu	(80 694)	(59 158)
h) wartość firmy netto na koniec okresu	84 920	58 942

Nota 7E

ZMIANA STANU UJEMNEJ WARTOŚCI FIRMY - JEDNOSTKI ZALEŻNE	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
a) ujemna wartość firmy brutto na początek okresu	8 574	8 574
b) zwiększenia (z tytułu)	88	-
- nabycia	88	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) ujemna wartość firmy brutto na koniec okresu	8 662	8 574
e) odpis ujemnej wartości firmy na początek okresu	(8 574)	(4 662)
f) odpis ujemnej wartości firmy za okres (z tytułu)	(88)	(3 912)
- udział w stracie	(88)	(3 912)
g) odpis ujemnej wartości firmy na koniec okresu	(8 662)	(8 574)
h) ujemna wartość firmy netto na koniec okresu	-	-

Nota 8A

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH WSPÓLZALEŻNYCH	31.12.2004	31.12.2003
a) w bankach	-	-
b) w innych podmiotach sektora finansowego	24 960	30 379
c) w podmiotach sektora niefinansowego	18 080	13 740
Udziały lub akcje w jednostkach współzależnych, razem	43 040	44 119

Nota 8B

ZMIANA STANU UDZIAŁÓW LUB AKCJI W JEDNOSTKACH WSPÓLZALEŻNYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
Stan na początek okresu	44 119	47 571
- zmiany przyjętych zasad (polityk) rachunkowości	-	-
Stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	44 119	47 571
a) zwiększenia (z tytułu)	4 339	13 325
- zakupu udziałów lub akcji	-	-
- objęcia akcji w podwyższonym kapitale	-	-
- wzrostu wartości aktywów	-	-
- wzrostu wartości z tytułu udziału Banku w zysku spółki	4 339	13 325
- ujemnej wartości firmy	-	-
- inne	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	(5 418)	(16 777)
- sprzedaży udziałów lub akcji	-	-
- spadku wartości aktywów	-	-
- spadku wartości z tytułu udziału Banku w stracie spółki	(5 418)	(403)
- nabycia dodatkowych udziałów w spółce i konsolidacji metodą pełną	-	(16 374)
Stan udziałów lub akcji w jednostkach współzależnych na koniec okresu	43 040	44 119

Nota 8C

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH WSPÓLZALEŻNYCH, W TYM:	31.12.2004	31.12.2003
- wartość firmy - jednostki współzależne	-	-
- ujemna wartość firmy - jednostki współzależne	-	-

Nota 8D

ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY - JEDNOSTKI WSPÓLZALEŻNE	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
a) wartość firmy brutto na początek okresu	-	-
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) wartość firmy brutto na koniec okresu	-	-
e) odpis wartości firmy na początek okresu	-	-
f) odpis wartości firmy za okres (z tytułu)	-	-
g) odpis wartości firmy na koniec okresu	-	-
h) wartość firmy netto na koniec okresu	-	-

Nota 8E

ZMIANA STANU UJEMNEJ WARTOŚCI FIRMY - JEDNOSTKI WSPÓLZALEŻNE	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
a) ujemna wartość firmy brutto na początek okresu	-	-
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) ujemna wartość firmy brutto na koniec okresu	-	-
e) odpis ujemnej wartości firmy na początek okresu	-	-
f) odpis ujemnej wartości firmy za okres (z tytułu)	-	-
g) odpis ujemnej wartości firmy na koniec okresu	-	-
h) ujemna wartość firmy netto na koniec okresu	-	-

Nota 9A

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	31.12.2004	31.12.2003
a) w bankach	133 820	-
b) w innych podmiotach sektora finansowego	1 532	-
c) w podmiotach sektora niefinansowego	243	214
Udziały lub akcje w jednostkach stowarzyszonych, razem	135 595	214

Nota 9B

ZMIANA STANU UDZIAŁÓW LUB AKCJI W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
Stan na początek okresu	214	327
- zmiany przyjętych zasad (polityk) rachunkowości	-	-
Stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	214	327
a) zwiększenia (z tytułu)	150 759	4 600
- zakup udziałów lub akcji	146 500	-
- objęcie akcji w podwyższonym kapitale	-	4 600
- wzrost wartości aktywów	-	-
- wzrost wartości z tytułu udziału Banku w zysku spółki	2 795	-
- ujemna wartość firmy	-	-
- inne	1 464	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	(15 378)	(4 713)
- sprzedaż udziałów lub akcji	-	-
- spadek wartości aktywów	-	(4 691)
- spadek wartości z tytułu udziału Banku w stracie spółki	-	(22)
- rozliczona amortyzacja wartości firmy	(15 378)	-
- utworzenie rezerwy	-	-
- inne	-	-
Stan udziałów lub akcji w jednostkach stowarzyszonych na koniec okresu	135 595	214

Nota 9C

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH, W TYM:	31.12.2004	31.12.2003
- wartość firmy - jednostki stowarzyszone	95 348	-
- ujemna wartość firmy - jednostki stowarzyszone	-	-

Nota 9D

ZMIANA STANU WARTOŚCI FIRMY - JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
a) wartość firmy brutto na początek okresu	-	-
b) zwiększenia (z tytułu)	110 726	-
- nabycia	110 726	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) wartość firmy brutto na koniec okresu	110 726	-
e) odpis wartości firmy na początek okresu	-	-
f) odpis wartości firmy za okres (z tytułu)	(15 378)	-
- odpisu dodatniej wartości firmy	(15 378)	-
g) odpis wartości firmy na koniec okresu	(15 378)	-
h) wartość firmy netto na koniec okresu	95 348	-

Nota 9E

ZMIANA STANU UJEMNEJ WARTOŚCI FIRMY - JEDNOSTKI STOWARZYSZONE	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
a) ujemna wartość firmy brutto na początek okresu	-	-
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
d) ujemna wartość firmy brutto na koniec okresu	-	-
e) odpis ujemnej wartości firmy na początek okresu	-	-
f) odpis ujemnej wartości firmy za okres (z tytułu)	-	-
g) odpis ujemnej wartości firmy na koniec okresu	-	-
h) ujemna wartość firmy netto na koniec okresu	-	-

Nota 10A

UDZIAŁY LUB AKCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH na dzień 31 grudnia 2004 roku

Lp.	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
	nazwa jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	charakter powiązania kapitałowego	zastosowana metoda konsolidacji / wycena metodą praw własności, bądź wskazanie, że jednostka nie podlega konsolidacji / wycenie metodą praw własności	data objęcia kontroli / data od której wywierany jest znaczący wpływ	wartość udziałów / akcji wg cen nabycia	korekty aktualizujące wartość (razem)	wartość bilansowa akcji/ udziałów	procent posiada- nego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	wskazanie innej niż określona pod lit. j) lub k), podstawy kontroli / współkontroli / znaczącego wpływu
1	PTE BANKOWY S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszem emerytalnym	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1998 2003	205 786	(110 835)	94 951	100,00%	100,00%	
2	Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	Warszawa	Budowa i eksploatacja lokali użytkowych	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1995	128 288	71 572	199 860	100,00%	100,00%	
3	Kredyt Bank (Ukraina) S.A.	Lwów, Ukraina	świadczenie usług finansowych	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 2004	109 093	(14 452)	94 641	66,651%	66,651%	
4	PKO Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	Obrót nieruchomościami	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1989	60 403	(23 953)	36 450	100,00%	100,00%	
5	Inteligo Financial Services S.A.	Warszawa	Usługi finansowe	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 2002	59 602	(42 994)	16 608	100,00%	100,00%	
6	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych "eService" S.A.	Warszawa	Pośrednictwo pieniężne	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1999	55 500	(55 500)	-	100,00%	100,00%	
7	Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	Warszawa	Prowadzenie działalności w zakresie leasingu, najmu, dzierżawy	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1999	30 000	(12 735)	17 265	100,00%	100,00%	
8	Dom Maklerski BROKER S.A.	Warszawa	Usługi finansowe	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 2004	18 566	1 194	19 760	100,00%	100,00%	
9	PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. (w likwidacji)	Gdańsk	Usługi finansowe	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1998	12 670	(12 670)	-	100,00%	100,00%	
10	International Trade Center Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	Budowa obiektów usługowo-handlowych	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1989	33	(33)	-	65,00%	65,00%	
11	Przedsiębiorstwo Informatyki Bankowej Elbank Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	Budowa i obsługa systemu kart bankowych	jednostka zależna	wycena metodą praw własności	rok 1989	6	(6)	-	100,00%	100,00%	
12	PKO/Credit Suisse Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Warszawa	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi	jednostka współzależna	wycena metodą praw własności	rok 1997	14 000	10 960	24 960	50,00%	50,00%	
13	Wawel Hotel Development Sp. z o.o.	Kraków	Działalność hotelarska	jednostka współzależna	wycena metodą praw własności	rok 2001	13 865	4 215	18 080	35,40%	35,40%	
14	Bank Poczty S.A.	Bydgoszcz	Usługi bankowe	jednostka stowarzyszona	wycena metodą praw własności	rok 2004	146 500	(12 680)	133 820	25,0001%	25,0001%	
15	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A.	Krynica	Budowa i eksploatacja kolejki gondolowej	jednostka stowarzyszona	wycena metodą praw własności	rok 1995	15 531	(15 531)	-	38,23%	37,03%	
16	Ekogips S.A. (w upadłości)	Warszawa	Produkcja elementów budowlanych	jednostka stowarzyszona	wycena metodą praw własności	rok 1998	5 400	(5 400)	-	60,26%	23,53%	
17	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Poznań	Udzielanie poręczeń prawa cywilnego i prawa wekslowego	jednostka stowarzyszona	wycena metodą praw własności	rok 1989	1 500	31	1 531	33,33%	33,33%	
18	Hotel Jan III Sobieski Sp. z o.o.	Warszawa	Budowa i eksploatacja hotelu "Jan III Sobieski"	jednostka stowarzyszona	wycena metodą praw własności	rok 1989	522	(522)	-	32,50%	32,50%	
19	Agencja Inwestycyjna "CORP" S.A.	Warszawa	Działalność wytwórcza na rynku inwestycji budowlanych	jednostka stowarzyszona	wycena metodą praw własności	rok 1996	29	215	244	22,31%	22,31%	
	RAZEM						877 294	(219 124)	658 170			

Nota 10B

UDZIAŁY LUB AKCIE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH - na dzień 31 grudnia 2004 roku c.d.																		
Lp.	a nazwa jednostki	m						n			o				p	r	s	t
		kapitał własny jednostki, w tym:						zobowiązania jednostki, w tym:			należności jednostki, w tym:				aktywa	przychody	nieopłacona	otrzymane lub
		kapitał zakładowy	nałeżne wplaty na poczet kapitału (wielkość ujemna)	kapitał zapasowy	pozostały kapitał własny w tym:	niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych	zysk (strata) netto	-krótko- terminowe	- długo- terminowe		-krótko- terminowe	- długo- terminowe	jednostki razem	ze sprzedaży**	przez emitenta wartość akcji/udziałów	dywidendy/ udziały w zyskach za ostatni rok obrotowy		
1	PTE BANKOWY S.A.	54 257	260 000	-	(205 743)	(228 385)	22 642	3 628	3 628	-	3 821	2 825	996	59 748	52 766			
2	Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	199 860	78 808	-	449	120 603	71 277	47 922	135 121	24 583	110 538	6 139	6 139	0	334 025	73 018		
3	Kredyt Bank (Ukraina) S.A.	#ADR!	80 991	-	#ADR!	(11 972)	5 039	5 039	666 315	571 204	95 111	640 349	422 234	218 115	743 738	106 113		
4	PKO Inwestycje Sp. z o.o.	49 356	4 500	-	221	44 635	(12 306)	1 041	6 533	864	5 669	1 340	1 340	-	55 889	11 388		
5	Inteligo Financial Services S.A.	16 608	99 528	-	32 786	(115 706)	(129 073)	13 367	22 176	17 009	5 167	11 534	11 524	10	51 410	43 842		
6	Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych "eService" S.A.	(3 889)	56 000	-	-	(59 889)	(58 273)	(1 616)	37 420	8 481	28 939	7 692	6 335	1 357	33 774	40 577		
7	Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	19 762	30 000	-	-	(10 238)	(13 733)	3 495	538 020	263 338	274 682	37 953	21 550	16 403	557 869	64 166		
8	Dom Maklerski BROKER S.A.	19 758	21 244	-	-	(1 486)	(570)	(916)	6 961	6 961	-	4 943	4 943	-	26 721	6 745		
9	PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. (w likwidacji) ***	779	1 592	-	-	(813)	-	(813)	-	-	-	-	-	-	779	-		
10	International Trade Center Sp. z o.o. (w likwidacji) *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
11	Przedsiębiorstwo Informatyki Bankowej Elbank Sp. z o.o. (w likwidacji) *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
12	PKO/Credit Suisse Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	49 920	18 000	-	5 084	26 836	1	26 835	6 575	6 575	-	8 838	8 103	735	57 329	71 955	18 837	
13	Wawel Hotel Development Sp. z o.o.	51 074	39 167	-	172	11 735	(523)	12 258	122 039	6	122 033	2 341	1 753	588	176 443	21 608		
14	Bank Pocztowy S.A.	152 387	97 290	-	13 616	41 481	(3 750)	18 361	1 995 995	1 418 061	577 934	1 621 325	929 715	691 610	2 273 065	140 268		
15	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A.	25 783	40 627	-	-	(14 844)	(17 086)	2 236	11 222	3 686	7 536	212	212	-	37 099	9 848		
16	Ekogips S.A. (w upadłości) *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
17	Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	4 595	4 500	-	226	(131)	(217)	86	7	7	-	105	105	-	4 627	84		
18	Hotel Jan III Sobieski Sp. z o.o.	(154 376)	864	-	25 025	(180 265)	(230 239)	49 974	287 560	5 033	282 527	11 226	2 783	8 443	135 760	53 048		
19	Agencja Inwestycyjna "CORP" S.A.	1 092	501	-	167	424	-	418	2 823	2 823	-	1 097	1 016	81	4 373	17 017	58	

* W odniesieniu do spółek podporządkowanych będących w likwidacji lub upadłości - brak danych (z wyłączeniem PKO Towarzystwo Finansowe SP. z o.o.);

** Dla Kredyt Bank Ukraina oraz Banku Poczowego - przychody z tytułu odsetek

*** Wartość zobowiązań, należności, aktywów oraz przychodów ze sprzedaży według stanu na dzień 20 grudnia 2004 roku.

Nota 11A

UDZIAŁY LUB AKCJE W INNYCH JEDNOSTKACH	31.12.2004	31.12.2003
a) w podmiotach sektora finansowego	131 179	90 357
b) w podmiotach sektora niefinansowego	333 310	296 355
Udziały lub akcje w innych jednostkach, razem	464 489	386 712

Nota 11B

ZMIANA STANU UDZIAŁÓW LUB AKCJI W INNYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
Stan na początek okresu	386 712	286 527
- zmiany przyjętych zasad (polityk) rachunkowości	-	-
Stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	386 712	286 527
a) zwiększenia (z tytułu)	116 326	227 594
- zakup udziałów lub akcji	4 009	52 441
- objęcie akcji w podwyższonym kapitale	1 000	-
- objęcie akcji w drodze konwersji	-	13 361
- wzrost wartości aktywów	110 954	143 161
- pozostałe	363	18 631
b) zmniejszenia (z tytułu)	(38 549)	(127 409)
- sprzedaż akcji i udziałów	(29 624)	(43 099)
- spadek wartości aktywów	(1 572)	(84 278)
- pozostałe	(7 353)	(32)
Stan udziałów lub akcji w innych jednostkach na koniec okresu	464 489	386 712

Nota 11C

UDZIAŁY LUB AKCJE W INNYCH JEDNOSTKACH W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH na dzień 31 grudnia 2004 roku										
Lp.	a	b	c	d	e	f	g		h	i
	nazwa (firma) jednostki (ze wskazaniem formy prawnej)	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa udziałów lub akcji	procent posiadanego kapitału zakładowego	udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu	kapitał własny jednostki, w tym: - kapitał zakładowy		nieopłacona przez emitenta wartość akcji (udziałów)	otrzymane lub należne dywidendy za ostatni rok obrotowy
1	Bank Handlowy S.A.**	Warszawa	Bankowość	91 421	1,09%	1,09%	5 999 292	522 638		2 639
2	MST CeTO S.A.**	Warszawa	Publiczny pozagiełdowy obrót papierami wartościowymi	-	2,18%	2,18%	6 329	10 000	-	-
3	Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.*	Warszawa	Rozliczenia międzybankowe	312	5,74%	5,74%	80 247	5 445	-	750
4	Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Warta Vita S.A. *	Warszawa	Działalność ubezpieczeniowa	-	4,55%	6,40%	23 026	88 000	-	-
5	Wschodni Bank Cukrownictwa S.A. ***	Lublin	Bankowość	39 147	25,13%	25,13%	178 779	200 191	-	-
6	Agro-Technika S.A.*	Ząbki	Rynek hurtowy i leasingowy	-	18,55%	6,35%	11 364	8 600	-	-
7	Biurowisko Informacji Kredytowej S.A.*	Warszawa	Ocena zdolności kredytowej	2 325	14,96%	14,96%	19 074	15 550	-	-
8	KGHM Polska Miedź S.A.	Lubin	Przemysł metalowy	303 735	4,85%	4,85%	5 336 804	2 000 000	-	-
9	Stalexport S.A.	Katowice	metali	20 543	7,11%	7,11%	(28 970)	215 524	-	-
10	Infomonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A.	Warszawa	informacji gospodarczych	-	12,05%	12,05%	4 761	4 000	-	-
11	ATM S.A.	Warszawa	urządzeń biurowych	28	0,04%	0,04%	56 564	24 526	-	-
12	Inne			6 978					-	-
	Razem			464 489						3 389

* Wartość kapitału własnego oraz zakładowego według stanu na dzień 30 czerwca 2004 roku

** Wartość kapitału własnego oraz zakładowego według stanu na dzień 30 września 2004 roku

*** Spółka nie została zaklasyfikowana do kategorii jednostek podporządkowanych, ponieważ Bank nie wywiera znaczącego wpływu na tę jednostkę.

Nota 12A

POZOSTAŁE PAPIERY WARTOŚCIOWE I INNE AKTYWA FINANSOWE (WG RODZAJU)	31.12.2004	31.12.2003
a) prawa poboru	-	-
b) prawa pochodne	-	-
c) inne (wg rodzaju)	1 365 456	261 453
- jednostki uczestnictwa w funduszach powierniczych	-	-
- rozliczenie różnic z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	1 363 874	260 532
- wartość godziwa wbudowanych instrumentów pochodnych	1 582	921
Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe, razem	1 365 456	261 453

Nota 12B

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I INNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH	01.01. - 31.12.2004	01.01. - 31.12.2003
Stan na początek okresu	261 453	616 414
- zmiany przyjętych zasad (polityk) rachunkowości	-	-
Stan na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych	261 453	616 414
a) zwiększenia (z tytułu)	1 245 638	121 488
- wyceny	1 245 638	121 488
b) zmniejszenia (z tytułu)	(141 635)	(476 449)
- sprzedaż	-	(209 408)
- wyceny	(141 635)	(267 041)
Stan pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych na koniec okresu	1 365 456	261 453

Nota 12C

POZOSTAŁE PAPIERY WARTOŚCIOWE I INNE AKTYWA FINANSOWE (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a. w walucie polskiej	645 872	260 601
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	719 584	852
b1. jednostka/waluta 787/USD	224 506	224
tys. zł	671 363	836
b2. jednostka/waluta 789/GBP	-	-
tys. zł	-	-
b3. jednostka/waluta 797/CHF	10 393	-
tys. zł	27 459	-
b4. jednostka/waluta 978/EUR	5 087	-
tys. zł	20 750	-
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	12	16
Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe, razem	1 365 456	261 453

Nota 13A

AKTYWA FINANSOWE	31.12.2004	31.12.2003
a) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 202 092	4 943 976
nieprzeznaczone do obrotu	54 986 721	46 833 324
c) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	2 652 581	5 051 053
d) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	21 605 296	24 331 761
Aktywa finansowe, razem	84 446 690	81 160 114

Nota 13B

AKTYWA FINANSOWE (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a. w walucie polskiej	67 631 236	70 234 733
b. w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	16 815 454	10 925 381
b1. jednostka/waluta 787/USD	3 273 215	1 096 488
tys. zł	9 788 222	4 101 412
b2. jednostka/waluta 789/GBP	45 260	32 695
tys. zł	261 146	218 031
b3. jednostka/waluta 797/CHF	1 250 830	646 592
tys. zł	3 304 818	1 957 946
b4. jednostka/waluta 978/EUR	845 526	982 607
tys. zł	3 448 901	4 634 957
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	12 367	13 035
Aktywa finansowe, razem	84 446 690	81 160 114

Nota 13C

AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU (WG ZBYWALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	213 460	294 894
a) akcje (wartość bilansowa):	5 006	3 013
- wartość godziwa	5 006	3 013
- wartość rynkowa	5 006	3 013
- wartość według cen nabycia	4 973	2 628
b) obligacje (wartość bilansowa):	208 454	291 881
- wartość godziwa	208 454	291 881
- wartość rynkowa	208 454	291 881
- wartość według cen nabycia	207 746	288 805
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	369	249
a) akcje (wartość bilansowa):	8	2
- wartość godziwa	8	2
- wartość rynkowa	8	2
- wartość według cen nabycia	22	4
b) obligacje (wartość bilansowa):	361	247
- wartość godziwa	361	247
- wartość rynkowa	361	247
- wartość według cen nabycia	356	239
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynkach regulowanych (wartość bilansowa)	3 622 807	4 387 380
a) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	3 622 807	4 387 380
a1) bony skarbowe	132 302	579 893
- wartość godziwa	132 302	579 893
- wartość rynkowa	132 302	579 893
- wartość według cen nabycia	132 216	579 134
a2) pozostałe	3 490 505	3 807 487
- wartość godziwa	3 490 505	3 807 487
- wartość rynkowa	3 490 505	3 807 487
- wartość według cen nabycia	3 490 505	3 807 487
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	1 365 456	261 453
a) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	1 365 456	261 453
a1) jednostki uczestnictwa w funduszach powierniczych	-	-
- wartość godziwa	-	-
- wartość rynkowa	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
a2) wycena instrumentów pochodnych (wartość bilansowa):	1 365 456	261 453
- wartość godziwa	1 365 456	261 453
- wartość rynkowa	1 365 456	261 453
- wartość według cen nabycia	1 365 456	261 453
Wartość według cen nabycia, razem	5 201 274	4 939 750
Wartość na początek okresu, razem	4 943 976	5 886 447
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	(889)	4 073
Wartość bilansowa, razem	5 202 092	4 943 976

Nota 13D

AKTYWA FINANSOWE UTRZYMYWANE DO UPŁYWU TERMINU ZAPADALNOŚCI (WG ZBYWALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	1 893 017	3 830 980
a) obligacje (wartość bilansowa):	1 893 017	3 821 074
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	3 821 074	2 209 763
- wartość według cen nabycia	1 791 737	3 626 964
b) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	9 906
b1) bony skarbowe (wartość bilansowa):	-	9 906
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	9 906	1 729 823
- wartość według cen nabycia	-	9 493
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	-	-
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynkach regulowanych (wartość bilansowa)	-	283 713
a) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	283 713
a1) bony pieniężne (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	3 979 680
- wartość według cen nabycia	-	-
a2) bony skarbowe (wartość bilansowa)	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
a3) należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	-	283 713
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	283 713	545 961
- wartość według cen nabycia	-	280 997
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	759 564	936 360
a) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	759 564	936 360
a1) bony pieniężne (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	-
- wartość według cen nabycia	-	-
a2) obligacje NBP (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	1 689 568
- wartość według cen nabycia	-	-
a3) obligacje denominowane w USD (wartość bilansowa):	-	-
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	-	3 882
- wartość według cen nabycia	-	-
a4) obligacje restrukturyzacyjne (wartość bilansowa):	759 564	936 360
- korekty aktualizujące wartość (za okres)	-	-
- wartość na początek okresu	936 360	1 107 423
- wartość według cen nabycia	757 355	934 101
Wartość według cen nabycia, razem	2 549 092	4 851 555
Wartość na początek okresu, razem	5 051 053	11 266 100
Korekty aktualizujące wartość (za okres,) razem	-	-
Wartość bilansowa, razem	2 652 581	5 051 053

Nota 13E

AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY (WG ZBYWALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
A. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na giełdach (wartość bilansowa)	14 097 714	15 361 070
a) akcje (wartość bilansowa):	415 640	379 612
- wartość godziwa	415 640	379 612
- wartość rynkowa	415 640	379 612
- wartość według cen nabycia	349 978	377 953
b) obligacje (wartość bilansowa):	13 682 074	14 981 458
- wartość godziwa	13 682 074	14 981 458
- wartość rynkowa	13 682 074	14 981 458
- wartość według cen nabycia	13 245 885	14 556 950
c) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	-	-
B. Z nieograniczoną zbywalnością, notowane na rynkach pozagiełdowych (wartość bilansowa)	2 310 036	4 208 747
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	0	0
- wartość rynkowa	0	0
- wartość według cen nabycia	0	0
b) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	2 310 036	4 208 747
b1) bony skarbowe (wartość bilansowa):	2 204 929	4 177 818
- wartość godziwa	2 204 929	4 177 818
- wartość rynkowa	2 204 929	4 177 818
- wartość według cen nabycia	2 175 119	4 094 504
b2) obligacje komunalne	0	30 929
- wartość godziwa	0	30 929
- wartość rynkowa	0	30 929
- wartość według cen nabycia	0	30 486
b3) obligacje korporacyjne	105 107	0
- wartość godziwa	105 107	0
- wartość rynkowa	105 107	0
- wartość według cen nabycia	110 820	0
C. Z nieograniczoną zbywalnością, nienotowane na rynkach regulowanych (wartość bilansowa)	5 004 826	4 474 984
a) akcje (wartość bilansowa):	43 835	4 085
- wartość godziwa	43 835	4 085
- wartość rynkowa	43 835	4 085
- wartość według cen nabycia	70 972	70 007
b) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	4 960 991	4 470 899
b1) bony pieniężne	1 127 839	180 443
- wartość godziwa	1 127 839	180 443
- wartość rynkowa	1 127 839	180 443
- wartość według cen nabycia	1 127 868	180 392
b2) obligacje NBP	2 641 070	2 646 447
- wartość godziwa	2 641 070	2 646 447
- wartość rynkowa	2 641 070	2 646 447
- wartość według cen nabycia	2 522 220	2 522 220
b3) obligacje komunalne	675 335	799 840
- wartość godziwa	675 335	799 840
- wartość rynkowa	675 335	799 840
- wartość według cen nabycia	670 777	799 231
b4) bony wekslowe	146 625	596 364
- wartość godziwa	146 625	596 364
- wartość rynkowa	146 625	596 364
- wartość według cen nabycia	168 612	616 572
b5) obligacje korporacyjne	370 122	247 805
- wartość godziwa	370 122	247 805
- wartość rynkowa	370 122	247 805
- wartość według cen nabycia	371 662	267 574
D. Z ograniczoną zbywalnością (wartość bilansowa)	192 720	286 960
a) akcje (wartość bilansowa):	-	-
- wartość godziwa	0	0
- wartość rynkowa	0	0
- wartość według cen nabycia	0	0
b) inne - wg grup rodzajowych (wartość bilansowa):	192 720	286 960
b1) bony skarbowe BFG (wartość bilansowa):	0	286 960
- wartość godziwa	0	286 960
- wartość rynkowa	0	286 960
- wartość według cen nabycia	0	274 312
b2) obligacje skarbowe BFG (wartość bilansowa):	192 720	0
- wartość godziwa	192 720	0
- wartość rynkowa	192 720	0
- wartość według cen nabycia	182 400	0
Wartość według cen nabycia, razem	20 996 313	23 790 201
Wartość na początek okresu	24 331 761	17 132 331
Korekty aktualizujące wartość (za okres), razem	221 745	(396 444)
Wartość bilansowa, razem	21 605 296	24 331 761

Nota 14A

WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	31.12.2004	31.12.2003
a) koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-
b) wartość firmy	-	-
c) koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	124 069	124 475
- oprogramowanie komputerowe	124 069	124 475
d) inne wartości niematerialne i prawne	8 969	3 532
e) zaliczki na wartości niematerialne i prawne	251 007	135 316
Wartości niematerialne i prawne, razem	384 045	263 323

Nota 14B

ZMIANA STANU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH I PRAWNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za rok 2004							
	a	b	c		d	e	Wartości niematerialne i prawne razem
	koszty zakończonych prac rozwojowych	wartość firmy	koncesje, patenty, licencje i podobne wartości, w tym:	oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne i prawne	zaliczki wartości niematerialne i prawne	
a) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na początek okresu	-	32	475 122	475 122	6 460	135 316	616 930
b) zwiększenia (z tytułu)	-	-	132 722	132 722	9 709	261 992	404 423
- przejęcie z inwestycji	-	-	132 529	132 529	9 709	-	142 238
- zakupy	-	-	-	-	-	-	-
- inne zwiększenia	-	-	193	193	-	261 992	262 185
c) zmniejszenia (z tytułu)	-	-	(2 672)	(2 672)	(407)	(146 301)	(149 380)
- sprzedaż i likwidacja	-	-	(1 265)	(1 265)	(38)	-	(1 303)
- inne zmniejszenia	-	-	(1 407)	(1 407)	(369)	(146 301)	(148 077)
d) wartość brutto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	32	605 172	605 172	15 762	251 007	871 973
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(32)	(350 647)	(350 647)	(2 928)	-	(353 607)
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-	-	(130 456)	(130 456)	(3 865)	-	(134 321)
- amortyzacja	-	-	(132 594)	(132 594)	(3 002)	-	(135 596)
- sprzedaż i likwidacja	-	-	1 261	1 261	6	-	1 267
- inne zmiany	-	-	877	877	(869)	-	8
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(32)	(481 103)	(481 103)	(6 793)	-	(487 928)
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	-	-	-	-	-	-
j) wartość netto wartości niematerialnych i prawnych na koniec okresu	-	-	124 069	124 069	8 969	251 007	384 045

Nota 14D

WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2004	31.12.2003
a) własne	384 045	263 323
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	-	-
Wartości niematerialne i prawne, razem	384 045	263 323

Nota 15A

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	31.12.2004	31.12.2003
a) środki trwałe, w tym:	1 699 998	1 862 179
- grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	15 636	15 832
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 270 861	1 317 085
- urządzenia techniczne i maszyny	325 073	428 741
- środki transportu	8 588	13 835
- inne środki trwałe	79 840	86 686
b) środki trwałe w budowie	239 018	200 836
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	1 939 016	2 063 015

Nota 15B						
ZMIANA STANU ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH) za rok 2004						
	a	b	c	d	e	
	grunty (w tym: prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki , lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	środki trwałe razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	17 773	1 671 863	2 105 632	41 146	358 458	4 194 872
b) zwiększenia (z tytułu)	47	57 830	153 624	298	13 143	224 942
- przejęcia z inwestycji na majątek	12	52 663	151 213	296	12 469	216 653
- ujawnienie środka trwałego	-	2 244	-	-	-	2 244
- inne zwiększenia	35	2 923	2 411	2	674	6 045
c) zmniejszenia (z tytułu)	(49)	(9 939)	(73 944)	(1 435)	(9 174)	(94 541)
- sprzedaż i likwidacja	(49)	(7 344)	(68 583)	(1 340)	(6 094)	(83 410)
- inne zmniejszenia	-	(2 595)	(5 361)	(95)	(3 080)	(11 131)
d) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	17 771	1 719 754	2 185 312	40 009	362 427	4 325 273
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(1 941)	(354 657)	(1 676 891)	(27 311)	(271 764)	(2 332 564)
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	(194)	(59 015)	(183 348)	(4 110)	(10 823)	(257 490)
- amortyzacja	(202)	(61 572)	(253 721)	(5 150)	(15 155)	(335 800)
- sprzedaż i likwidacja	8	2 393	67 814	1 001	5 904	77 120
- inne zmiany	-	164	2 559	39	(1 572)	1 190
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(2 135)	(413 672)	(1 860 239)	(31 421)	(282 587)	(2 590 054)
h) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na początek okresu	-	(121)	-	-	(8)	(129)
- zwiększenia	-	(35 221)	-	-	-	(35 221)
- zmniejszenia	-	121	-	-	8	129
i) odpisy z tytułu trwałej utraty wartości na koniec okresu	-	(35 221)	-	-	-	(35 221)
j) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	15 636	1 270 861	325 073	8 588	79 840	1 699 998

Nota 15D

ŚRODKI TRWAŁE BILANSOWE (STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA)	31.12.2004	31.12.2003
a) własne	1 934 815	2 056 089
b) używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	4 201	6 926
Środki trwałe bilansowe, razem	1 939 016	2 063 015

Nota 15E

ŚRODKI TRWAŁE (WYKAZYWANE POZABILANSOWO)	31.12.2004	31.12.2003
- używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu, w tym:	192 301	188 761
- wartość gruntów użytkowanych wieczystość	171 419	167 336
Środki trwałe pozabilansowe, razem	192 301	188 761

Nota 16A

INNE AKTYWA	31.12.2004	31.12.2003
a) przejęte aktywa do zbycia	4 671	7 575
b) pozostałe, w tym:	578 486	669 684
- rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	192 276	352 464
- należności z tytułu działalności finansowej wyodrębnionej na ZFSS	74 006	73 993
- należności z tytułu niedoborów i szkód	69 590	68 627
- należności od odbiorców	63 645	44 283
- należności od innych banków i pozabankowych punktów sprzedaży z tytułu znaków wartościowych	15 923	15 890
- zapasy związane z działalnością eksploatacyjną i uboczną	16 594	15 030
- należności od budżetu z tytułu prowadzonej przez bank dystrybucji znaków wartościowych	16 367	12 489
- rozliczenia w operacjach papierami wartościowymi i instrumentami finansowymi	10 913	6 013
- rozliczenia środków z tytułu obrotu papierami wartościowymi	596	2 353
- rozliczenia międzybankowe i międzyoddziałowe	1 800	4 692
- należności z zakresu gospodarki własnej	3 159	733
- rozliczenia publiczno-prawne	22 329	552
- zapasy do zbycia przejęte za wierzytelności	-	49
- należności z tytułu innych operacji z podmiotami finansowymi	-	11
- pozostałe	91 288	72 505
Inne aktywa (brutto), razem	583 157	677 259
Odpis aktualizujący przyjęte aktywa do zbycia	(4 671)	(7 575)
Odpis aktualizujący inne aktywa	(104 935)	(103 113)
Inne aktywa, razem	473 551	566 571

Nota 16B

PRZEJĘTE AKTYWA - DO ZBYCIA	31.12.2004	31.12.2003
a) środki trwałe w budowie	-	-
b) nieruchomości	-	-
c) inne	-	-
Przejęte aktywa - do zbycia, razem	-	-

Nota 16C

ZMIANA STANU PRZEJĘTYCH AKTYWÓW - DO ZBYCIA (WG TYTUŁÓW)	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Stan na początek okresu	-	74 518
a) zwiększenia w okresie (z tytułu)	5 263	4 841
- przejęte za długi	2 359	4 841
- inne	2 904	-
b) zmniejszenia w okresie (z tytułu)	(5 263)	(79 359)
- sprzedaż i likwidacja	(4 980)	(62 612)
- przejęcie z inwestycji na majątek	(254)	(2 506)
- inne	(29)	(14 241)
Stan przyjętych aktywów - do zbycia na koniec okresu (wg tytułów)	-	-

Nota 17A

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	31.12.2004	31.12.2003
a) długoterminowe	7 929	7 021
- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe	7 929	7 021
b) krótkoterminowe, w tym:	22 391	22 583
- koszty zapłacone z góry	14 069	22 583
Rozliczenia międzyokresowe, razem	30 320	29 604

Nota 17B

ZMIANA STANU AKTYWÓW Z TYTUŁU ODROZCZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	01.01 - 31.12.2003	01.01 - 31.12.2003
1. Stan aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu, w tym:	-	-
a/ odniesionej na wynik finansowy	-	-
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-	-
b/ odniesionej na kapitał własny	-	-
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
c/ odniesionej na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
2. Zwiększenia	-	-
a/ odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych	-	-
b/ odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi	-	-
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
c/ odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
3. Zmniejszenia	-	-
a/ odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-	-
b/ odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
c/ odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
4. Stan aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, razem, w tym:	-	-
a/ odniesionych na wynik finansowy	-	-
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-	-
b/ odniesionych na kapitał własny	-	-
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
c/ odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

Nota 17C

POZOSTAŁE ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	31.12.2004	31.12.2003
a) czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	21 998	20 040
- koszty zapłacone z góry	21 998	20 040
b) inne rozliczenia międzyokresowe, w tym:	8 322	9 564
- przychody do otrzymania	8 322	9 564
Rozliczenia międzyokresowe, razem	30 320	29 604

Nota 18

POŻYCZKI PODPORZĄDKOWANE				
a nazwa jednostki	b wartość pożyczki		c warunki oprocentowania	d termin wymagalności
	wg walut	w tys. zł.		
-	-	-	-	-

Nota 19

Łączna kwota odpisów aktualizacyjnych z tytułu trwałej utraty wartości ujętych/odwróconych (po wyłączeniu rezerw) nie jest istotna. Dane liczbowe zawarte są w notach dotyczących rachunku zysków i strat nr 46 i 47

Nota 20A

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA FINANSOWEGO (WG STRUKTURY RODZAJOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) środki na rachunkach i depozyty, w tym:	748 644	1 022 269
- depozyty banków i innych podmiotów finansowych	748 644	1 022 269
b) kredyty i pożyczki otrzymane	131 892	59 746
c) weksle własne	-	-
d) własna emisja papierów wartościowych	-	-
e) inne zobowiązania (z tytułu)	23 210	12 143
- zabezpieczeń pieniężnych	505	525
- pozostałe	22 705	11 618
f) odsetki	7 296	4 347
Zobowiązania wobec sektora finansowego, razem	911 042	1 098 505

Nota 20B

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA FINANSOWEGO (WG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	367 758	37 738
b) zobowiązania terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	535 988	1 056 420
- do 1 miesiąca	150 835	128 520
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 761	155 100
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	248 000	721 984
- powyżej 1 roku do 5 lat	82 080	50 816
- powyżej 5 lat do 10 lat	50 312	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
- dla których termin wymagalności upłynął	-	-
c) odsetki	7 296	4 347
Zobowiązania wobec sektora finansowego, razem	911 042	1 098 505

Nota 20C

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA FINANSOWEGO (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	367 758	37 738
b) zobowiązania terminowe, o okresie spłaty:	535 988	1 056 420
- do 1 miesiąca	19 851	148 548
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	141 185	150 000
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	218 060	50 318
- powyżej 1 roku do 5 lat	106 580	707 554
- powyżej 5 lat do 10 lat	50 312	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
c) odsetki	7 296	4 347
Zobowiązania wobec sektora finansowego, razem	911 042	1 098 505

Nota 20D

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA FINANSOWEGO (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	499 372	376 962
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	411 670	721 543
b1. jednostka/waluta 787/USD	79 516	205
tys. zł	237 785	768
b2. jednostka/waluta 789/GBP	3	5
tys. zł	17	34
b3. jednostka/waluta 797/CHF	2	1
tys. zł	5	3
b4. jednostka/waluta 978/EUR	42 624	152 796
tys. zł	173 863	720 738
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	-	-
Zobowiązania wobec sektora finansowego, razem	911 042	1 098 505

Nota 21A

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA NIEFINANSOWEGO (WG STRUKTURY RODZAJOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) środki na rachunkach i depozyty	65 202 439	66 436 789
b) kredyty i pożyczki otrzymane	-	-
c) weksle własne	-	-
d) własna emisja papierów wartościowych	-	-
e) inne zobowiązania (z tytułu)	45 708	20 106
- zabezpieczeń pieniężnych	16 042	19 472
- pozostałe	29 666	634
f) odsetki	1 847 947	1 917 278
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, razem	67 096 094	68 374 173

Nota 21B

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA NIEFINANSOWEGO - LOKATY OSZCZĘDNOŚCIOWE (WG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	2 117 930	2 528 570
b) zobowiązania terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	21 967 251	25 308 807
- do 1 miesiąca	5 582 987	5 908 163
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	6 315 535	7 364 513
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	9 073 027	10 650 010
- powyżej 1 roku do 5 lat	864 430	1 230 964
- powyżej 5 lat do 10 lat	1 114	10 314
- powyżej 10 lat do 20 lat	6	8 033
- powyżej 20 lat	-	7 706
- dla których termin wymagalności upłynął	130 152	129 104
c) odsetki	1 608 318	1 690 497
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego - lokaty oszczędnościowe,	25 693 499	29 527 874

Nota 21C

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA NIEFINANSOWEGO - LOKATY OSZCZĘDNOŚCIOWE (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	2 117 930	2 528 570
b) zobowiązania terminowe, o okresie spłaty:	21 967 251	25 308 807
- do 1 miesiąca	2 786 927	2 142 700
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 521 721	6 252 950
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	11 602 051	13 698 100
- powyżej 1 roku do 5 lat	3 056 552	3 215 057
- powyżej 5 lat do 10 lat	-	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
c) odsetki	1 608 318	1 690 497
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego - lokaty oszczędnościowe,	25 693 499	29 527 874

Nota 21D

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA NIEFINANSOWEGO - POZOSTAŁE (WG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	19 505 070	18 757 295
b) zobowiązania terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	21 657 896	19 862 223
- do 1 miesiąca	6 979 189	8 435 260
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 835 277	4 928 628
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	9 194 281	6 163 926
- powyżej 1 roku do 5 lat	646 647	320 160
- powyżej 5 lat do 10 lat	555	11 972
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
- dla których termin wymagalności upłynął	1 947	2 277
c) odsetki	239 629	226 781
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego - pozostałe, razem	41 402 595	38 846 299

Nota 21E

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA NIEFINANSOWEGO - POZOSTAŁE (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	19 505 070	18 757 295
b) zobowiązania terminowe, o okresie spłaty:	21 657 896	19 862 223
- do 1 miesiąca	6 079 395	5 989 739
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 450 152	4 018 212
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	11 587 512	8 469 881
- powyżej 1 roku do 5 lat	540 837	1 384 391
- powyżej 5 lat do 10 lat	-	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
c) odsetki	239 629	226 781
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego - pozostałe, razem	41 402 595	38 846 299

Nota 21F

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA NIEFINANSOWEGO (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	62 127 246	62 967 101
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	4 968 848	5 407 072
b1. jednostka/waluta 787/USD	790 582	764 213
tys. zł	2 364 156	2 858 540
b2. jednostka/waluta 789/GBP	45 000	31 801
tys. zł	259 646	212 065
b3. jednostka/waluta 797/CHF	17 964	15 586
tys. zł	47 463	47 196
b4. jednostka/waluta 978/EUR	563 039	485 180
tys. zł	2 296 636	2 288 592
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	947	679
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego, razem	67 096 094	68 374 173

Nota 22A

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA BUDŻETOWEGO (WG STRUKTURY RODZAJOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) środki na rachunkach i depozyty	5 156 445	2 903 739
b) kredyty i pożyczki otrzymane	-	-
c) weksle własne	-	-
d) własna emisja papierów wartościowych	-	-
e) inne zobowiązania (z tytułu)	203 882	270 688
- zabezpieczeń pieniężnych	281	290
- pozostałe	203 601	270 398
f) odsetki	9 212	4 363
Zobowiązania wobec sektora budżetowego, razem	5 369 539	3 178 790

Nota 22B

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA BUDŻETOWEGO - LOKATY OSZCZĘDNOŚCIOWE (WG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	-	-
b) zobowiązania terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	-	-
- do 1 miesiąca	-	-
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
- powyżej 5 lat do 10 lat	-	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
- dla których termin wymagalności upłynął	-	-
c) odsetki	-	-
Zobowiązania wobec sektora budżetowego - lokaty oszczędnościowe, razem	-	-

Nota 22C

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA BUDŻETOWEGO - LOKATY OSZCZĘDNOŚCIOWE (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	-	-
b) zobowiązania terminowe, o okresie spłaty:	-	-
- do 1 miesiąca	-	-
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	-
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	-	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	-	-
- powyżej 5 lat do 10 lat	-	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
c) odsetki	-	-
Zobowiązania wobec sektora budżetowego - lokaty oszczędnościowe, razem	-	-

Nota 22D

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA BUDŻETOWEGO - POZOSTAŁE (WG TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	2 501 012	1 772 245
b) zobowiązania terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	2 859 315	1 402 182
- do 1 miesiąca	1 830 026	1 033 599
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 014 370	355 101
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	14 735	9 588
- powyżej 1 roku do 5 lat	184	3 894
- powyżej 5 lat do 10 lat	-	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
- dla których termin wymagalności upłynął	-	-
c) odsetki	9 212	4 363
Zobowiązania wobec sektora budżetowego - pozostałe, razem	5 369 539	3 178 790

Nota 22E

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA BUDŻETOWEGO - POZOSTAŁE (WG PIERWOTNYCH TERMINÓW WYMAGALNOŚCI)	31.12.2004	31.12.2003
a) zobowiązania bieżące	2 501 012	1 772 245
b) zobowiązania terminowe, o okresie spłaty:	2 859 315	1 402 182
- do 1 miesiąca	2 839 868	1 380 873
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	13 476	15 241
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 598	3 230
- powyżej 1 roku do 5 lat	2 373	2 838
- powyżej 5 lat do 10 lat	-	-
- powyżej 10 lat do 20 lat	-	-
- powyżej 20 lat	-	-
c) odsetki	9 212	4 363
Zobowiązania wobec sektora budżetowego - pozostałe, razem	5 369 539	3 178 790

Nota 22F

ZOBOWIĄZANIA WOBEC SEKTORA BUDŻETOWEGO (WG STRUKTURY WALUTOWEJ)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	5 347 592	3 168 797
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	21 947	9 993
b1. jednostka/waluta 787/USD	485	234
tys. zł	1 450	874
b2. jednostka/waluta 789/GBP	-	-
tys. zł	-	-
b3. jednostka/waluta 797/CHF	-	-
tys. zł	-	-
b4. jednostka/waluta 978/EUR	5 025	1 933
tys. zł	20 497	9 119
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	-	-
Zobowiązania wobec sektora budżetowego, razem	5 369 539	3 178 790

Nota 23

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	31.12.2004	31.12.2003
a) wobec sektora finansowego	-	-
b) wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	-	-
c) odsetki	-	-
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, razem	-	-

Nota 24A

ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	31.12.2004	31.12.2003
a) obligacji	-	-
b) certyfikatów	-	-
c) pozostałych (wg rodzaju)	-	-
d) odsetki	-	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, razem	-	-

Nota 24B

ZMIANA STANU ZOBOWIĄZAŃ Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Stan na początek okresu	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-
b) zmniejszenia (z tytułu)	-	-
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu	-	-

Nota 24C

ZOBOWIĄZANIA DŁGOTERMINOWE Z TYTUŁU WYEMITOWANYCH DŁUŻNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH							
a	b	c	d	e	f	g	h
dłużne instrumenty finansowe wg rodzaju	wartość nominalna	warunki oprocentowania	termin wykupu	gwarancje / zabezpieczenia	dodatkowe prawa	rynek notowań	inne
-	-	-	-	-	-	-	-
...							

Nota 25

FUNDUSZE SPECJALNE I INNE ZOBOWIĄZANIA	31.12.2004	31.12.2003
a) fundusze specjalne (z tytułu)	87 091	82 098
- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	87 091	82 098
b) inne zobowiązania (z tytułu)	925 852	797 706
- rozliczenia międzybankowe	138 521	118 417
- rozrachunki z tytułu transakcji zrealizowanych przy użyciu kart	12 374	6 952
- zobowiązania wobec dostawców	19 105	22 350
- rozliczenia publiczno-prawne	145 317	158 320
- zobowiązania z tytułu rozliczeń w operacjach papierami wartościowymi	66 691	163 603
- zobowiązania z tytułu działalności dewizowej	41 526	55 990
- zobowiązania z tytułu sprzedanych znaków wartościowych	22 994	25 266
- zobowiązania z tytułu operacji z podmiotami niefinansowymi	224 855	11 615
- rozliczenia z tytułu środków na wypłatę świadczeń Fundacji "Polsko-Niemieckie Pojednanie"	13 153	14 212
- zobowiązania w zakresie działalności inwestycyjnej i gospodarki własnej	104 401	86 728
- zobowiązania z tytułu przekazów bankowych do wypłaty w walucie polskiej	1 895	4 820
- różne kredytowe zobowiązania operacyjne	3 292	4 558
- rozliczenia z tytułu obsługi zastępczej z Poczta Polska	4 836	4 314
- zobowiązania wobec RUP z tytułu wypłat zasiłków dla bezrobotnych	1 388	2 707
- pozostałe	125 504	117 854
Fundusze specjalne i inne zobowiązania, razem	1 012 943	879 804

Nota 26A

ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE KOSZTÓW	31.12.2004	31.12.2003
a) krótkoterminowe, w tym:	151 406	110 356
- rezerwy na premie pracownicze	51 357	51 708
- rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów pracowniczych	20 995	10 846
- pozostałe rezerwy (bonusy)	79 054	47 802
b) długoterminowe, w tym:	-	-
- rezerwy na premie pracownicze	-	-
- rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów pracowniczych	-	-
- inne koszty dotyczące gospodarki własnej	-	-
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, razem	151 406	110 356

Nota 26B

ZMIANA STANU UJEMNEJ WARTOŚCI FIRMY	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Stan na początek okresu	18	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	18
b) zmniejszenia (z tytułu)	(2)	-
Stan ujemnej wartości firmy na koniec okresu	16	18

Nota 26C

POZOSTAŁE PRZYCHODY PRZYSZŁYCH OKRESÓW ORAZ ZASTRZEŻONE	31.12.2004	31.12.2003
a) krótkoterminowe, w tym:	356 113	400 258
- odsetki zastrzeżone do otrzymania	157 397	159 903
- odsetki skapitalizowane w trybie ustawowym	15 373	47 161
- pozostałe odsetki skapitalizowane	81 913	110 384
- pozostałe przychody do rozliczenia	101 430	82 810
b) długoterminowe, w tym:	2 767 401	2 457 735
- odsetki zastrzeżone do otrzymania	2 690 330	2 340 942
- odsetki skapitalizowane w trybie ustawowym	25 936	26 584
- pozostałe odsetki skapitalizowane	51 135	90 209
- pozostałe przychody do rozliczenia	-	-
Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone, razem	3 123 514	2 857 993

Nota 27A

ZMIANA STANU REZERWY Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
1. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu , w tym:	441 173	713 497
a/ odniesionej na wynik finansowy	424 941	571 053
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	424 941	571 053
b/ odniesionej na kapitał własny	16 232	142 444
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	16 232	142 444
c/ odniesionej na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	2 424	(7 422)
- odniesione na wynik finansowy	2 424	(7 422)
- odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny	-	-
1a. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu po uzgodnieniu do danych porównywalnych, w tym:	443 597	706 075
a/ odniesionej na wynik finansowy	427 365	563 631
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	427 365	563 631
b/ odniesionej na kapitał własny	16 232	142 444
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	16 232	142 444
c/ odniesionej na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-
2. Zwiększenia	86 705	-
a/ odniesione na wynik finansowy okresu z tytułu dodatnich różnic przejściowych (z tytułu)	46 358	-
b/ odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	40 347	-
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	40 347	-
c/ odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
3. Zmniejszenia	-	(262 478)
a/ odniesione na wynik finansowy okresu w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	(136 266)
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	-	(136 266)
b/ odniesione na kapitał własny w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	(126 212)
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	-	(126 212)
c/ odniesione na wartość firmy lub ujemną wartość firmy w związku z dodatnimi różnicami przejściowymi (z tytułu)	-	-
4. Stan rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu,razem, w tym:	530 302	443 597
a/ odniesionych na wynik finansowy	473 723	427 365
- z tytułu powstania i odwrócenia się różnic przejściowych	473 723	427 365
b/ odniesionych na kapitał własny	56 579	16 232
- z tyt. wyceny odnoszonej na kapitał z aktualizacji wyceny	56 579	16 232
c/ odniesionych na wartość firmy lub ujemną wartość firmy	-	-

Nota 27B

REZERWA Z TYTUŁU ODROZONEGO PODATKU DOCHODOWEGO (STRUKTURA WALUTOWA)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	530 302	443 597
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	-	-
b1. jednostka/waluta	-	-
tys. zł	-	-
b2. pozostałe waluty (w tys. zł)	-	-
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, razem	530 302	443 597

Nota 27C

POZOSTAŁE REZERWY (WG TYTUŁÓW), W TYM:	31.12.2004	31.12.2003
- rezerwa na pozabilansowe zobowiązania warunkowe	5 567	13 221
- rezerwa na ryzyko ogólne	661 597	661 597
- rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	184 113	173 257
- rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu niewykorzystanego wyroku w sprawie sądowej	5 614	5 614
- rezerwa na inne zobowiązania pozabilansowe	4 763	2 474
- pozostałe rezerwy	10 865	3 398
Pozostałe rezerwy, razem	872 519	859 561

Nota 27D

POZOSTAŁE REZERWY	31.12.2004	31.12.2003
a) krótkoterminowe (wg tytułów)	26 809	24 707
- rezerwa na pozabilansowe zobowiązania warunkowe	5 567	13 221
- rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu niekorzystnego wyroku w sprawie sądowej	5 614	5 614
- rezerwa na inne zobowiązania pozabilansowe	4 763	2 474
- pozostałe rezerwy	10 865	3 398
b) długoterminowe (wg tytułów)	845 710	834 854
- rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	184 113	173 257
- rezerwa na ryzyko ogólne	661 597	661 597
Pozostałe rezerwy, razem	872 519	859 561

Nota 27E

POZOSTAŁE REZERWY (STRUKTURA WALUTOWA)	31.12.2004	31.12.2003
a) w walucie polskiej	872 169	859 547
b) w walutach obcych (wg walut i po przeliczeniu na zł)	350	14
b1. jednostka/waluta 787/USD	12	-
tys. zł	36	-
b2. jednostka/waluta 789/GBP	-	-
tys. zł	-	-
b3. jednostka/waluta 797/CHF	-	-
tys. zł	-	-
b4. jednostka/waluta 978/EUR	77	3
tys. zł	314	14
b5. pozostałe waluty (w tys. zł)	-	-
Pozostałe rezerwy, razem	872 519	859 561

Nota 27F

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW KRÓTKOTERMINOWYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Stan na początek okresu	24 707	21 551
a) zwiększenia (z tytułu)	44 738	14 609
- utworzenia rezerwy na pozostałe zobowiązania pozabilansowe	30 021	11 211
- utworzenia rezerwy na gwarancje	3 024	-
- utworzenia pozostałych rezerw	11 693	3 398
b) wykorzystanie (z tytułu)	-	-
c) rozwiązania (z tytułu)	(42 636)	(11 453)
- rozwiązania rezerwy na pozostałe zobowiązania pozabilansowe	(29 731)	(11 453)
- rozwiązania rezerwy na ryzyko ogólne	-	-
- rozwiązania rezerwy na gwarancje	(8 679)	-
- rozwiązania pozostałych rezerw	(4 226)	-
Stan pozostałych rezerw krótkoterminowych na koniec okresu, razem	26 809	24 707

Nota 27G

ZMIANA STANU POZOSTAŁYCH REZERW DŁUGOTERMINOWYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Stan na początek okresu	834 854	705 257
a) zwiększenia (z tytułu)	10 856	129 597
- utworzenia rezerwy na ryzyko ogólne	-	95 000
- utworzenia rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	10 856	34 597
b) wykorzystanie (z tytułu)	-	-
c) rozwiązanie (z tytułu)	-	-
- rozwiązania rezerwy na ryzyko ogólne	-	-
Stan pozostałych rezerw długoterminowych na koniec okresu, razem	845 710	834 854

Nota 30

AKCJE WŁASNE				
a	b	c	d	e
liczba	wartość wg ceny nabycia	wartość bilansowa	cel nabycia	przeznaczenie
-	-	-	-	-
...				

AKCJE EMITENTA BĘDĄCE WŁASNOŚCIĄ JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH			
a	b	c	d
nazwa (firma) jednostki, siedziba	liczba akcji	wartość wg ceny nabycia	wartość bilansowa
-	-	-	-
...			

Nota 31

KAPITAŁ ZAPASOWY	31.12.2004	31.12.2003
a) ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	-	-
b) utworzony ustawowo	333 333	333 333
c) utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	2 456 432	1 438 438
d) z dopłat akcjonariuszy	-	-
e) inny	14 966	12 056
Kapitał zapasowy, razem	2 804 731	1 783 827

Nota 32

KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY	31.12.2004	31.12.2003
a) z tytułu aktualizacji wyceny środków trwałych	148 555	151 465
a) z tytułu aktualizacji aktywów finansowych	-	-
c) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(56 579)	(16 232)
c) inny	286 312	85 431
w tym: wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	297 784	85 431
różnice kursowe	(11 472)	-
Kapitał z aktualizacji wyceny, razem	378 288	220 664

Nota 33

POZOSTAŁE KAPITAŁY REZERWOWE (WG CELU PRZEZNACZENIA), W TYM:	31.12.2004	31.12.2003
- Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 000 000	800 000
- Fundusz na działalność maklerską	150 000	50 000
- Pozostałe kapitały rezerwowe	1 220 000	1 310 000
Pozostałe kapitały rezerwowe, razem	2 370 000	2 160 000

Nota 34

WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	31.12.2004	31.12.2003
Kwota wymogu kapitałowego, w tym:	2 660 989	2 309 175
a)ryzyko kredytowe aktywów	2 485 466	2 162 699
b)ryzyko kredytowe zobowiązań pozabilansowych	102 170	48 666
c)ryzyko rynkowe	66 951	95 320
d)inne	6 402	2 490
Fundusze własne netto, w tym:	5 577 932	4 766 655
-kapitał zakładowy	1 000 000	1 000 000
-kapitał zapasowy	2 804 731	1 783 827
-kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny aktywów trwałych	137 083	151 465
-pozostałe kapitały rezerwowe	2 370 000	2 160 000
-akcje i udziały w podmiotach finansowych	(426 394)	(140 640)
-wartości niematerialne i prawne	(384 045)	(263 323)
-wynik lat ubiegłych	6 450	41 938
-emisja własnych papierów wartościowych	-	-
-brakująca kwota wymaganych rezerw celowych	-	-
-kapitał krótkoterminowy	70 107	33 388
WSPÓŁCZYNNIK WYPŁACALNOŚCI	16,77	16,51

Nota 35A

WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ	31.12.2004	31.12.2003
Wartość księgową, w tym:	8 070 534	6 399 135
- kapitał zakładowy	1 000 000	1 000 000
- kapitał zapasowy	2 804 731	1 783 827
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny środków trwałych	148 555	151 465
- kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny finansowych aktywów trwałych	(11 472)	-
- odroczony podatek dochodowy	(56 579)	(16 232)
- wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	297 784	85 431
- pozostałe kapitały rezerwowe	2 370 000	2 160 000
- zysk/(strata) z lat ubiegłych	6 450	41 938
- zysk netto	1 511 065	1 192 706
Liczba akcji	1 000 000 000	1 000 000 000
Wartość księgową na jedną akcję zwykłą (w zł)	8,07	6,40

Nota 35B

ROZWODNIONA WARTOŚĆ KSIĘGOWA NA JEDNĄ AKCJĘ	31.12.2004	31.12.2003
Wartość księgową, w tym:	8 070 534	6 399 135
- kapitał zakładowy	1 000 000	1 000 000
- kapitał zapasowy	2 804 731	1 783 827
- kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny środków trwałych	148 555	151 465
- kapitał rezerwowý z aktualizacji wyceny finansowych aktywów trwałych	(11 472)	-
- odroczone podatki dochodowe	(56 579)	(16 232)
- wycena portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	297 784	85 431
- pozostałe kapitały rezerwowe	2 370 000	2 160 000
- zysk/(strata) z lat ubiegłych	6 450	41 938
- zysk netto	1 511 065	1 192 706
Przewidywana liczba akcji	1 000 000 000	1 000 000 000
- liczba akcji na dzień bilansowy	1 000 000 000	1 000 000 000
- liczba akcji wyemitowanych po dniu bilansowym do dnia sporządzenia sprawozdania	-	-
Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję zwykłą (w zł)	8,07	6,40

Nota 36

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE NA RZECZ JEDNOSTEK POWIĄZANYCH (Z TYTUŁU)	31.12.2004	31.12.2003
a) udzielonych gwarancji i poręczeń, w tym :	128 989	13 264
- jednostkom zależnym	128 922	13 071
- jednostkom współzależnym	67	193
- jednostkom stowarzyszonym	-	-
- pozostałym jednostkom	-	-
b) pozostałe , w tym:	581 544	93 250
- jednostkom zależnym	581 544	15 845
- jednostkom współzależnym	-	77 405
- jednostkom stowarzyszonym	-	-
- pozostałym jednostkom	-	-
Zobowiązania warunkowe na rzecz jednostek powiązanych, razem	710 533	106 514

Nota 37

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE OD JEDNOSTEK POWIĄZANYCH (Z TYTUŁU)	31.12.2004	31.12.2003
a) otrzymanych gwarancji i poręczeń, w tym :	-	-
- od jednostek zależnych	-	-
- od jednostek współzależnych	-	-
- od jednostek stowarzyszonych	-	-
- od pozostałych jednostek	-	-
b) pozostałe , w tym:	-	-
- od jednostek zależnych	-	-
- od jednostek współzależnych	-	-
- od jednostek stowarzyszonych	-	-
- od pozostałych jednostek	-	-
Zobowiązania warunkowe od jednostek powiązanych, razem	-	-

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT

Nota 38

PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) od sektora finansowego	516 617	496 108
b) od sektora niefinansowego	2 291 341	2 003 259
c) od sektora budżetowego	685 267	611 024
d) od papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 751 739	1 989 151
e) pozostałe	-	-
Przychody z tytułu odsetek, razem	5 244 964	5 099 542

Nota 39

KOSZTY ODSETEK	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) od sektora finansowego	(55 863)	(52 132)
b) od sektora niefinansowego	(1 440 710)	(1 516 011)
c) od sektora budżetowego	(158 085)	(99 028)
d) pozostałe	-	-
Koszty odsetek, razem	(1 654 658)	(1 667 171)

Nota 40

PRZYCHODY Z TYTUŁU PROWIZJI	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) prowizje z tytułu działalności bankowej	1 824 483	1 587 505
b) prowizje z tytułu działalności maklerskiej	40 725	18 835
Przychody z tytułu prowizji razem	1 865 208	1 606 340

Nota 41

PRZYCHODY Z UDZIAŁÓW LUB AKCJI, POZOSTAŁYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH I INNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH, O ZMIENNEJ KWOCIE DOCHODU	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) od jednostek zależnych	-	-
b) od jednostek współzależnych	-	-
c) od jednostek stowarzyszonych	-	-
d) od pozostałych jednostek	3 396	4 401
Przychody udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych instrumentów finansowych o zmiennej kwocie dochodu, razem	3 396	4 401

Nota 42

WYNIK OPERACJI FINANSOWYCH	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	(181 623)	68 730
- przychody z operacji papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi	1 911 940	659 862
- koszty operacji papierami wartościowymi i innymi instrumentami	(2 093 563)	(591 132)
b) pozostałych	(3 740)	(8 833)
Wynik operacji finansowych, razem	(185 363)	59 897

Nota 43

POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) z tytułu działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	82 732	51 770
b) z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz aktywów do zbycia	3 378	116 362
c) z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	36 090	3 851
d) otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	4 165	3 825
e) otrzymane darowizny	7	4
f) inne (z tytułu)	116 440	62 264
- przychody z tytułu zwrotu zaliczek komorniczych	4 713	8 033
- wynik na sprzedaży monet na cele kolekcjonerskie	2 325	1 516
- przychody uboczne banku	30 283	37 439
- inne przychody operacyjne*	79 119	15 276
Pozostałe przychody operacyjne, razem	242 812	238 076

* Inne przychody operacyjne obejmują między innymi przychody z tytułu: nadpłat z tytułu kredytów, zwrotu kosztów sądowych, likwidacji rachunków

Nota 44

POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) z tytułu działalności zarządzania majątkiem osób trzecich	(8 645)	(4 046)
b) z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz aktywów do zbycia	(7 408)	(84 504)
c) z tytułu odpisanych należności	(1 416)	(263)
d) zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(1 244)	(1 482)
e) przekazane darowizny	(7 096)	(6 581)
f) inne (z tytułu)	(119 195)	(38 811)
- koszty nakładów inwestycyjnych bez efektu gospodarczego	-	(12 927)
- nieplanowane odpisy amortyzacyjne	(36 507)	(4 589)
- koszty uboczne banku	(4 263)	(3 641)
- wypłacone zaliczki komornicze	(4 401)	(9 076)
- inne koszty operacyjne*	(74 024)	(8 578)
Pozostałe koszty operacyjne, razem	(145 004)	(135 687)

* Inne koszty operacyjne obejmują między innymi koszty z tytułu: niedopłaty kredytów oraz umów kredytowych nie podlegających rozliczeniu, likwidacji z urzędu rachunków ROR, koszty sądowe i opłaty egzekucyjne.

Nota 45

KOSZTY DZIAŁANIA BANKU	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) wynagrodzenia	(1 568 343)	(1 534 982)
b) ubezpieczenia i inne świadczenia	(317 569)	(306 178)
c) koszty rzeczowe	(653 529)	(636 293)
d) podatki i opłaty	(49 142)	(50 213)
e) składka i wpłaty na Bankowy Fundusz Gwarancyjny	(11 769)	(14 575)
f) pozostałe	(573 488)	(556 241)
- usługi lokalowe	(179 163)	(187 757)
- koszty związane z zabezpieczeniem i ochroną mienia	(82 983)	(50 026)
- koszty informatyczne	(85 302)	(71 458)
- koszty usług porządkowych	(25 818)	(36 902)
- składki na ubezpieczenia majątkowe i osobowe	(4 187)	(7 350)
- opłaty licencyjne za użytkowanie oprogramowania i inne opłaty z tym związane	(47 167)	(43 787)
- koszty badań lekarskich	(5 183)	(4 976)
- inne	(143 685)	(153 985)
Koszty działania banku, razem	(3 173 840)	(3 098 482)

Nota 46

ODPISY NA REZERWY I AKTUALIZACJA WARTOŚCI	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) odpisy na rezerwy na:	(1 022 973)	(1 369 971)
- należności normalne	(221 889)	(243 664)
- należności pod obserwacją	(72 599)	(34 658)
- należności zagrożone	(728 485)	(993 345)
- ogólne ryzyko bankowe	-	(95 000)
- inne	-	(3 304)
b) aktualizacja wartości:	(1 010)	(2 456)
- aktywów finansowych	(1 010)	(2 456)
- inne	-	-
Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości, razem	(1 023 983)	(1 372 427)

Nota 47

ROZWIĄZANIE REZERW I AKTUALIZACJA WARTOŚCI	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) rozwiązanie rezerw na:	949 155	1 088 882
- należności normalne	212 809	204 447
- należności pod obserwacją	67 826	31 319
- należności zagrożone	668 520	852 888
- ogólne ryzyko bankowe	-	-
- inne	-	228
b) aktualizacja wartości:	648	3 748
- aktywów finansowych	648	3 748
- inne	-	-
Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości, razem	949 803	1 092 630

Nota 48

ZYSKI NADZWYCZAJNE	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) losowe	902	739
b) pozostałe (z tytułu)	-	-
Zyski nadzwyczajne, razem	902	739

Nota 49

STRATY NADZWYCZAJNE	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
a) losowe	(673)	(338)
b) pozostałe (z tytułu)	-	-
Straty nadzwyczajne, razem	(673)	(338)

Nota 50

PODATEK DOCHODOWY BIEŻĄCY	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
1. Zysk (strata) brutto	1 861 395	1 608 886
2. Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem	(261 545)	437 212
a) trwale różnice	(704 315)	(1 000 401)
b) przejściowe różnice	445 484	1 442 788
c) inne różnice	(2 714)	(5 175)
3. Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	1 599 850	2 046 098
4. Podatek dochodowy według stawki 19% w 2004 roku i 27% w 2003 roku)	303 972	552 446
5. Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	-	-
6. Podatek dochodowy bieżący ujęty (wykazany) w deklaracji podatkowej okresu, w tym:	303 972	552 446
- wykazany w rachunku zysków i strat	303 972	552 446
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły kapitał własny	-	-
- dotyczący pozycji, które zmniejszyły lub zwiększyły wartość firmy lub ujemną wartość	-	-

Nota 51A

PODATEK DOCHODOWY ODROZCZONY, WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu powstania i odwrócenia się różnic	46 358	(136 266)
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu zmiany stawek podatkowych	-	-
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu z poprzednio nieujętej straty podatkowej, ulgi podatkowej lub różnicy przejściowej poprzedniego okresu	-	-
- zmniejszenie (zwiększenie) z tytułu odpisania aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub braku możliwości wykorzystania rezerwy na odroczonego podatku dochodowego	-	-
- inne składniki podatku odroczonego (wg tytułów)	-	-
Podatek dochodowy odroczonego, razem	46 358	(136 266)

Nota 51B

ŁĄCZNA KWOTA PODATKU ODROZCZONEGO	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- ujętego w kapitale własnym	56 579	16 232
- ujętego w wartości firmy lub ujemnej wartości firmy	-	-

Nota 51C

PODATEK DOCHODOWY WYKAZANY W RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- działalności zaniechanej	-	-
- wyniku na operacjach nadzwyczajnych	44	118

Dokonując wyliczenia wartości obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, Bank nie uwzględnił w aktywie na odroczonego podatku dochodowego ze względów ostrożnościowych ewentualnego efektu związanego z wejściem w życie w dniu 15 czerwca 2004 roku przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o Funduszu Poręczeń Unijnych (Dz.U. Nr 121, poz. 1262)

Nota 52

POZOSTAŁE OBOWIĄZKOWE ZMNIEJSZENIA ZYSKU (ZWIĘKSZENIA STRATY), Z TYTUŁU:	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty), z tytułu:	-	-
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty), razem	-	-

Nota 53

UDZIAŁ W ZYSKACH (STRATACH) NETTO JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH WYCENIANYCH METODĄ PRAW WŁASNOŚCI, W TYM:	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- odpis wartości firmy jednostek podporządkowanych	(36 914)	(13 441)
- odpis ujemnej wartości firmy jednostek podporządkowanych	88	3 912
- odpis różnicy w wycenie aktywów netto	95 272	(41 571)
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności, razem	58 446	(51 100)

Nota 54

PROPONOWANY SPOSÓB PODZIAŁU ZYSKU	za rok	2004	2003
- dywidenda dla akcjonariuszy		1 000 000	-
- odpis z zysku na kapitał zapasowy		500 865	1 017 994
- odpis z zysku na kapitał rezerwowy		10 000	10 000
- odpis z zysku na fundusz ogólnego ryzyka		-	200 000
- przeniesienie zysku z lat ubiegłych na kapitał zapasowy		6 450	-
- odpis z zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych		200	200
- pozostałe		-	-
Zysk netto		1 517 515	1 228 194

Nota 55

ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Zysk (strata) netto	1 511 065	1 192 706
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	1 000 000 000	1 000 000 000
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	1,51	1,19
ROZWODNIONY ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ ZWYKŁĄ		
Zysk (strata) netto	1 511 065	1 192 706
Przewidywana liczba akcji zwykłych	1 000 000 000	1 000 000 000
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	1,51	1,19

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO RACHUNKU PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH

a) Dla celów sprawozdania z przepływu środków pieniężnych do kwoty wykazanej w pozycji "F" sprawozdania "Środki pieniężne na początek okresu" i pozycji "G" "Środki pieniężne na koniec okresu" PKO BP SA zaliczyła: środki pieniężne w kasie, środki pieniężne znajdujące się na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, środki a vista na rachunkach nostro w innych bankach oraz środki Bankowego Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy.

Nota 56

ŚRODKI PIENIĘŻNE	31.12.2004	31.12.2003
Kasa, środki w Banku Centralnym	3 490 505	3 807 487
Należności od innych instytucji finansowych	1 732 301	910 964
Środki Domu Maklerskiego w Funduszu Gwarancyjnym Giełdy	2 911	443
Razem środki pieniężne	5 225 717	4 718 894

Nota 57

PRZEPIYWY Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ - INNE KOREKTY	31.12.2004	31.12.2003
Zmiana stanu innych aktywów i funduszy specjalnych	98 013	(42 591)
Splata odsetek od długoterminowej pożyczki	1 458	8 730
Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość udziałów lub akcji	(72 544)	(62 842)
Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość dłużnych papierów wartościowych	292 236	(83 698)
Zmiana stanu rezerwy na odroczonego podatku z tytułu wyceny papierów dostępnych do	40 347	126 212
Nie kasowe zmiany dotyczące rozliczenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	48 561	109 512
Pozostałe	567 134	795 613
Razem	975 205	850 936

Nota 58

WPIYWY Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ - POZOSTAŁE POZYCJE	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Otrzymane dywidendy od jednostek stowarzyszonych, zależnych i	750	-

Objaśnienie podziału działalności Grupy na działalność operacyjną, inwestycyjną i finansową, przyjętego w rachunku przepływu środków pieniężnych

Działalność operacyjna - to podstawowy rodzaj działalności nie zaliczany do działalności inwestycyjnej i finansowej.

Działalność inwestycyjna - to działalność, której przedmiotem jest zakup lub sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, akcji, udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz innych aktywów finansowych (w tym dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności) oraz związane z tym pieniężne koszty i korzyści.

Działalność finansowa - to działalność, której przedmiotem jest pozaoperacyjne pozyskiwanie źródeł finansowania lub ich splata oraz związane z tym pieniężne koszty i korzyści.

Objaśnienie przyczyn różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu niektórych pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazanymi w rachunku przepływu środków pieniężnych

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych - obejmuje zmianę w cenie nabycia stanu dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz dłużnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (w okresie zakończonym dnia 31 grudnia 2001 roku - obejmuje zmianę stanu dłużnych papierów wartościowych handlowych).

Zmiana stanu należności od sektora finansowego - obejmuje zmianę stanu należności od sektora finansowego skorygowanych o pozycje zaliczane do środków pieniężnych.

Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych - obejmuje zmianę stanu udziałów lub akcji wycenionych według ceny nabycia oraz pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych.

zaciągnięcia/splata długoterminowych kredytów, pożyczek od banków oraz od innych niż banki podmiotów sektora finansowego oraz płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku

29 marca 2005 (data)	Andrzej Podsiadło (imię i nazwisko)	Prezes Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)
29 marca 2005 (data)	Kazimierz Małecki (imię i nazwisko)	Wiceprezes I Zastępca Prezesa Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)
29 marca 2005 (data)	Danuta Demianiuk (imię i nazwisko)	Wiceprezes Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)
29 marca 2005 (data)	Piotr Kamiński (imię i nazwisko)	Członek Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)
29 marca 2005 (data)	Jacek Obłękowski (imię i nazwisko)	Członek Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)

Podpis osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

29 marca 2005
(data)

Krystyna Szewczyk
(imię i nazwisko)

Członek Zarządu Główny Księgowy Banku
(podpis)

**Dodatkowe noty objaśniające do sprawozdania finansowego
Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
sporządzonego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku**

1. Informacje z zakresu struktury koncentracji zaangażowania Banku w poszczególne podmioty, grupy kapitałowe, segmenty branżowe i geograficzne.

a) Struktura portfela kredytowego

Analiza należności od klientów i sektora budżetowego:	31.12.2004	31.12.2004	31.12.2003	31.12.2003
	Należności (wartość brutto)	Rezerwy	Należności (wartość brutto)	Rezerwy
Kredyty mieszkaniowe "starego" portfela	1 155 633	(11 582)	1 333 475	(13 982)
Kredyty mieszkaniowe "nowego" portfela	11 967 340	(244 753)	10 375 299	(333 475)
Kredyty dla ludności	10 767 636	(803 103)	8 682 536	(893 209)
Kredyty na działalność gospodarczą	7 807 064	(1 304 445)	8 308 846	(1 256 086)
Należności od budżetu	6 800 629	(13 034)	7 217 250	(8 751)
Odsetki skapitalizowane	2 029 788	-	2 213 400	-
Odsetki naliczone niezapadłe	358 618	-	299 159	-
Odsetki zapadłe niespłacone	102 366	-	121 610	-
Odsetki przeterminowane	2 591 382	-	2 221 616	-
Odsetki naliczone do umownego skapitalizowania	7 404	-	10 712	-
Odsetki od preferencyjnych kredytów rolniczych płatne przez kredytobiorcę	1	-	39	-
Pozostałe	118	-	25	-
Razem	43 587 979	(2 376 917)	40 783 967	(2 505 503)

Kredyty mieszkaniowe „starego” portfela

Poniżej przedstawiono strukturę kredytów mieszkaniowych „starego” portfela:

- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyty spłacane według formuły normatywnej	1 133 963	1 765 647	2 899 610	(6 913)	2 892 697
Kredyty spłacane według formuły dochodowej	9 684	3 574	13 258	(3 519)	9 739
Kredyty spłacane według formuły ilorazowej	1 389	60 884	62 273	(110)	62 163
Kredyty na budownictwo towarzyszące	10 484	78 851	89 335	(761)	88 574
Pozostałe	113	166	279	(279)	-
Razem	1 155 633	1 909 122	3 064 755	(11 582)	3 053 173

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyty spłacane według formuły normatywnej	1 306 441	1861 334	3 167 775	(8 862)	3 158 913
Kredyty spłacane według formuły dochodowej	12 461	4 149	16 610	(3 967)	12 643
Kredyty spłacane według formuły ilorazowej	1 917	77 738	79 655	(112)	79 543
Kredyty na budownictwo towarzyszące	12 512	110 921	123 433	(1 009)	122 424
Pozostałe	144	168	312	(32)	280
Razem	1 333 475	2 054 310	3 387 785	(13 982)	3 373 803

Kredyty mieszkaniowe „starego” portfela były generalnie udzielane spółdzielniom mieszkaniowym do dnia 31 maja 1992 roku oraz po tym terminie, incydentalnie na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1994 roku w sprawie zasad i trybu wykupienia w 1994 roku należności banków z tytułu odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz sposobu rozliczeń z tego tytułu (Dz. U. Nr 139, poz. 750) i dnia 27 lutego 1996 roku w sprawie warunków objęcia pomocą państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych zaciągniętych do dnia 31 marca 1996 roku (Dz. U. Nr 27, poz. 121), natomiast osobom fizycznym do dnia 31 marca 1995 roku.

Kredyty mieszkaniowe „starego” portfela (poza kredytami hipotecznymi) mają wprawdzie określony umowny termin zapadalności, jednakże dla przeważającej części tego portfela, system ich spłaty nie wiąże się wprost z tym terminem.

W dniu 1 stycznia 1996 roku weszła w życie ustawa z dnia 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1115 z późniejszymi zmianami), która zdecydowanie zmieniła ocenę problemów realności spłaty kredytów mieszkaniowych „starego” portfela w umownych terminach spłaty. Ustawa ta umożliwiła między innymi:

- przejściowy wykup niespłaconych odsetek ze środków budżetu państwa (w tym od kredytów hipotecznych),
  - proces urealnienia wartości zadłużenia Banku i budżetu obciążającego kredytowane mieszkania,
  - umorzenie części lub całości zadłużenia wobec budżetu,
  - anulowanie odsetek za dany rok naliczonych od zadłużenia wobec budżetu i okresowe zachowanie prawa do ulg w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- i w konsekwencji spowodowała, iż kredyty przedmiotowe odzyskały realną możliwość spłaty w terminach przewidzianych w umowach.

Rozwiązania przyjęte w tej ustawie stworzyły również możliwość spłaty kredytów tzw. „1% i 2%” poprzez wprowadzenie formuły spłaty „ilorazowej”. Niezależnie od powyższego ustawodawca umożliwił kredytobiorcom zmianę zasad spłaty na „normatywną”, z czego skorzystała znaczna część kredytobiorców spłacających do dnia 31 grudnia 1995 roku kredyty na zasadach „1% i 2%”.

Kredyty spłacane według formuły „normatywnej”, która określa wysokość spłaty jako iloczyn powierzchni użytkowej lokalu i stawki normatywu ustalonego zgodnie z artykułem 7 ust. 2 ustawy z dnia 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych (Dz. U. z 2003 roku Nr 119, poz. 1115), stanowią 94,7% (w 2003 roku 93,6%) portfela. Odsetki bieżące od tych kredytów wykupywane są przez budżet państwa.

Kredyty spłacane według formuły „ilorazowej”, stanowiące 2,0% (w 2003 roku 2,4%) portfela, dotyczą kredytobiorców, którzy mieli zawarte umowy pierwotne z czterdziestoletnim okresem spłaty, a roczna rata spłaty obliczana była jako 1% lub 2% wartości mieszkania. Aktualnie roczna spłata kredytu nie może być niższa od ilorazu kwoty zadłużenia z tytułu kredytu i odsetek, w tym odsetek przejściowo wykupionych ze środków budżetu państwa, na koniec roku poprzedniego oraz liczby lat, jaka pozostała do zakończenia okresu spłaty kredytu.

Kredyty spłacane według formuły dochodowej, stanowiące 0,3% (w 2003 roku 0,4%) portfela, charakteryzują się wymaganą spłatą w wysokości 25% miesięcznych dochodów brutto gospodarstwa domowego. Odsetki bieżące od tych kredytów są również wykupywane ze środków budżetu państwa.

W dniu 29 listopada 2000 roku przyjęto ustawę o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych, która weszła w życie 1 stycznia 2001 roku (Dz. U. Nr 122, poz. 1310). Objęcie poręczeniami Skarbu Państwa należności wynikających z kredytów mieszkaniowych „starego” portfela spowodowało ograniczenie ryzyka niespłacalności tych kredytów. Wykonanie przez Skarb Państwa umów poręczenia następuje w sytuacji nie dokonania przez kredytobiorcę spłaty kredytu w terminach wynikających z umowy kredytowej. Odpowiedzialność Skarbu Państwa ma charakter posiłkowy i skutkuje wówczas, gdy egzekwowanie niespłaconej części kredytu i odsetek, które Bank ma obowiązek podjąć, zanim wystąpi z roszczeniem do Skarbu Państwa, okaże się nieskuteczne. Powyższa ustawa obejmuje poręczeniem 90% pozostałych do spłaty kwot kredytów zaciągniętych, a jeszcze niespłaconych przez spółdzielnie mieszkaniowe. W wyniku wykonania obowiązków poręczyciela Skarb Państwa, zgodnie z instytucją poręczenia, wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela (Banku) i staje się tym samym wierzycielem w stosunku do kredytobiorcy.

Kredyty mieszkaniowe „nowego” portfela

Poniżej przedstawiono strukturę kredytów mieszkaniowych „nowego” portfela:

- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyty „Własny kąt” w tym:	11 566 054	85 430	11 651 484	(166 823)	11 484 661
- Kredyty z odroczoną spłatą części należności „Alicja”	777 327	71 614	848 941	(74 133)	774 808
Kredyty „Nowy dom”	351 172	6 448	357 620	(48 906)	308 714
Kredyty komercyjne	12 326	3 770	16 096	(4 970)	11 126
Kredyty budowlane	13 535	2 285	15 820	(11 615)	4 205
Pozostałe	24 253	3 658	27 911	(12 439)	15 472
Razem	11 967 340	101 591	12 068 931	(244 753)	11 824 178

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyty „Własny kąt” w tym:	9 933 265	97 585	10 030 850	(182 062)	9 848 788
- Kredyty z odroczoną spłatą części należności „Alicja”	1 044 164	86 389	1 130 553	(77 367)	1 053 186
Kredyty „Nowy dom”	373 500	34 705	408 205	(129 323)	278 882
Kredyty komercyjne	18 651	4 272	22 923	(7 140)	15 783
Kredyty budowlane	15 131	2 310	17 441	(6 262)	11 179
Pozostałe	34 752	4 310	39 062	(8 688)	30 374
Razem	10 375 299	143 182	10 518 481	(333 475)	10 185 006

Dominującą rolę w sprzedaży produktów mieszkaniowych w 2004 roku oraz w 2003 roku odgrywał kredyt mieszkaniowy „Własny kąt”, przeznaczony dla klientów indywidualnych. Stan zadłużenia z tytułu kredytów „Własny kąt” (bez kredytów z odroczoną spłatą części należności) w portfelu kredytów i pożyczek mieszkaniowych „nowego portfela” na dzień 31 grudnia 2004 roku stanowił 90,57% (na dzień 31 grudnia 2003 roku 86,35%) wartości portfela ogółem.

W 2004 roku dokonano modyfikacji oferty produktowej, która polegała głównie na wydzieleniu spośród kredytu „Własny kąt” trzech podproduktów w zależności od przeznaczenia kredytu:

- „Własny kąt” hipoteczny – przeznaczony na finansowanie takich celów jak: nabycie, budowa, wykończenie, domu jednorodzinnego/lokalu mieszkalnego, zakup działki budowlanej, przebudowa pomieszczenia lub budynku niemieszkalnego na własne cele mieszkalne,

- „Własny kąt” biznes – przeznaczony na finansowanie takich celów jak: zakup, budowa, dokończenie, remont i modernizacja, nadbudowa lub rozbudowa domu jednorodzinnego lub wielomieszkaniowego z przeznaczeniem na wynajem, lokalu mieszkalnego wybudowanego w domu wielomieszkaniowym lub w domu jednorodzinnym, przeznaczonego na wynajem, lokalu użytkowego wolnostojącego lub wybudowanego w domu wielomieszkaniowym lub w domu jednorodzinnym, przeznaczonego na wynajem,
- „Własny kąt” lokatorski – przeznaczony na finansowanie wkładu mieszkaniowego w przypadku ustanowienia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkaniowego, partycypacji w kosztach budowy mieszkań w Towarzystwie Budownictwa Społecznego, remontu, modernizacji domu jednorodzinnego lub lokalu mieszkalnego.

Standardowo Bank finansuje do 80% kosztów inwestycji związanych z budową albo zakupem nieruchomości oraz do 100 % kosztów inwestycji (czyli bez wkładu własnego kredytobiorcy), w przypadku m.in. remontu, dokończenia budowy, przebudowy czy refinansowania poniesionych kosztów inwestycji. Jeżeli kredytobiorca ubezpieczy wkład własny lub jego brakującą część, kredyt może być udzielony w wysokości do 100% kosztów inwestycji.

Splata kredytu może się odbywać wg formuły malejącej (równe raty kapitałowe i malejące odsetki) oraz annuitetowej (równe raty kapitałowo – odsetkowe). Kredyt i odsetki spłacane są w ratach miesięcznych, w formie gotówkowej lub bezgotówkowej (polecenie przelewu, zlecenie płatnicze). Do czasu całkowitej wypłaty kredytu kredytobiorca korzysta z karencji w spłacie kapitału, odsetki mogą być kapitalizowane lub spłacane na bieżąco. W całym okresie spłaty kredytu istnieje możliwość zawieszenia spłaty jednej raty kapitału w każdym roku kalendarzowym.

Kredyt może być udzielony w walucie polskiej oraz w walutach wymiennalnych (dolarach amerykańskich, frankach szwajcarskich oraz euro). Oprocentowanie kredytu jest ustalane według zmiennej stopy procentowej, której wysokość stanowi suma stawki referencyjnej oraz stałej, w okresie umownym marży.

Stawką referencyjną dla kredytów udzielanych w walucie polskiej jest WIBOR – S 3M – ustalany na podstawie średniej arytmetycznej 3-miesięcznych depozytów na rynku międzybankowym. Stawka referencyjna dla kredytów udzielonych w walutach wymiennalnych są odpowiednio: LIBOR dla dolara amerykańskiego lub franka szwajcarskiego dla międzybankowych depozytów jednomiesięcznych – w przypadku kredytów udzielanych w dolarach amerykańskich lub frankach szwajcarskich, EURIBOR dla międzybankowych depozytów jednomiesięcznych – w przypadku kredytów lub pożyczek udzielonych w EUR.

Wysokość oferowanej marży w przypadku kredytów „Własny kąt hipoteczny” udzielonych w walucie polskiej oraz w walutach wymiennalnych jest uzależniona od wysokości wkładu finansowego kredytobiorcy oraz wysokości kredytu. W przypadku kredytów „Własny kąt biznes” i „Własny kąt lokatorski” wysokość oferowanej marży zarówno dla kredytów udzielanych w walucie polskiej, jak i walutach wymiennalnych, jest uzależniona wyłącznie od wkładu finansowego kredytobiorcy.

W 2004 roku oferta produktowa została rozszerzona o kredyt konsolidacyjny, przeznaczony na spłatę kredytów oraz innych udokumentowanych zobowiązań finansowych kredytobiorcy nie związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Dodatkowa część kredytu (25%) może być przeznaczona na dowolny cel, nie związany z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Dokonano modyfikacji oferty w zakresie kredytu „Nowy dom”, wydzielono w jego strukturze produkty: „Nowy dom sprzedaż”, „Nowy dom wynajem”, „Nowy dom zakup” oraz „Nowy dom remont”, w zależności od celu kredytowania.

Przygotowano restrukturyzację portfela kredytów z odroczoną spłatą części należności, stwarzając możliwość zamiany tych kredytów na kredyty „Własny kąt”, co zapewni większą opłacalność tego portfela kredytów.

Kredyty dla ludności

Poniżej przedstawiono strukturę kredytów dla ludności:

- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyt odnawialny dla posiadaczy ROR	3 743 601	-	3 743 601	(144 594)	3 599 007
Kredyty na zakup pojazdów mechanicznych	467 118	73	467 191	(189 966)	277 225
Kredyty gotówkowe ogólnodostępne	2 370 174	304	2 370 478	(143 119)	2 227 359
Kredyty edukacyjne i dla studentów	1 076 157	321	1 076 478	(2 703)	1 073 775
Kredyty na zakup artykułów przemysłowych	67 077	-	67 077	(58 896)	8 181
Debety na ROR	431 154	-	431 154	(192 586)	238 568
Pożyczka hipoteczna i kredyt konsolidacyjny	1 240 954	1 880	1 242 834	(11 867)	1 230 967
Pozostałe	1 371 401	30	1 371 431	(59 372)	1 312 059
Razem	10 767 636	2 608	10 770 244	(803 103)	9 967 141

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki kapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyt odnawialny dla posiadaczy ROR	3 669 657	-	3 669 657	(149 562)	3 520 095
Kredyty na zakup pojazdów mechanicznych	695 421	121	695 542	(217 517)	478 025
Kredyty gotówkowe ogólnodostępne	665 371	320	665 691	(175 004)	490 687
Kredyty edukacyjne i dla studentów	960 679	537	961 216	(3 173)	958 043
Kredyty na zakup artykułów przemysłowych	112 761	-	112 761	(77 712)	35 049
Debety na ROR	457 951	-	457 951	(208 229)	249 722
Pożyczka hipoteczna	823 100	887	823 987	(6 358)	817 629
Pozostałe	1 297 596	19	1 297 615	(55 654)	1 241 961
Razem	8 682 536	1 884	8 684 420	(893 209)	7 791 211

Kredyty na działalność gospodarczą

Poniżej przedstawiono strukturę kredytów na działalność gospodarczą:

- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyty inwestycyjne	3 649 459	10 609	3 660 068	(358 328)	3 301 740
Kredyty obrotowe	1 602 508	5 829	1 608 337	(529 167)	1 079 170
Kredyty w rachunku bieżącym	1 496 254	-	1 496 254	(224 519)	1 271 735
Kredyty preferencyjne	640 515	29	640 544	(72 313)	568 231
Pozostałe	418 328	-	418 328	(120 118)	298 210
Razem	7 807 064	16 467	7 823 531	(1 304 445)	6 519 086

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Rodzaj kredytu	Kapitał	Odsetki skapitalizowane	Razem	Rezerwy	Razem netto
Kredyty inwestycyjne	3 560 171	7 403	3 567 574	(343 967)	3 223 607
Kredyty obrotowe	2 501 485	6 583	2 508 068	(520 432)	1 987 636
Kredyty w rachunku bieżącym	1 423 668	-	1 423 668	(206 154)	1 217 514
Kredyty preferencyjne	478 556	38	478 594	(66 828)	411 766
Pozostałe	344 966	-	344 966	(118 705)	226 261
Razem	8 308 846	14 024	8 322 870	(1 256 086)	7 066 784

b) Zmiany w procesie tworzenia rezerw wprowadzone przez Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz.U. Nr 218, poz. 2147)

Z dniem 1 stycznia 2004 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2003 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Wprowadziło ono szereg istotnych zmian w sposobie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i ustalania kwoty wymaganych rezerw celowych, w tym:

- wydłużono okresy opóźnienia w spłacie niewymagające klasyfikowania ekspozycji kredytowych do kategorii o wyższym poziomie ryzyka,
- zrezygnowano z kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika przy klasyfikacji ekspozycji wobec osób fizycznych z tytułu kredytów mieszkaniowych, a w odniesieniu do kredytów detalicznych zlikwidowano kategorie „poniżej standardu” i „wątpliwe”,
- wprowadzono możliwość uwzględniania najlepszych zabezpieczeń na etapie klasyfikacji ekspozycji.

Zmiany poziomu rezerw wynikające z powyższego rozporządzenia Bank uwzględnił jako zmianę szacunków wysokości rezerw celowych. W konsekwencji zmiany te zostały ujęte w rachunku zysków i strat w 2004 roku bez konieczności korygowania sprawozdań finansowych za poprzednie okresy.

Ze względu na istotny zakres zmian wprowadzonych przez nowe rozporządzenie Ministra Finansów, proces ich implementacji w Banku przebiegał etapowo, przy czym pełne zakończenie tego procesu nastąpiło 31 lipca 2004 roku.

W odniesieniu do ekspozycji wobec klientów instytucjonalnych nowe unormowania zostały wdrożone na koniec I kwartału 2004 roku. Szacuje się, iż wydłużenie okresów opóźnienia w spłacie, zgodnie z którym należności są klasyfikowane do określonych kategorii, nie wywarło istotnego wpływu na stan kredytów zagrożonych i poziom rezerw celowych. Wynika to z faktu, iż większość ekspozycji kredytowych należących do portfela kredytów gospodarczych jest klasyfikowana do kredytów zagrożonych w oparciu o kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Nowe przepisy wpłynęły głównie na klasyfikację i poziom rezerw celowych kredytów mieszkaniowych „nowego portfela” udzielonych osobom fizycznym. Szacuje się, że w efekcie wprowadzenia powyższego rozporządzenia, nastąpił spadek kredytów zagrożonych o 228 milionów złotych a wynik finansowy brutto Banku wzrósł o około 62,7 milionów złotych.

Zmiana rozporządzenia nie wpłynęła na klasyfikację i poziom rezerw celowych tworzonych na kredyty mieszkaniowe „starego” portfela, ze względu na wykorzystywane kryteria określone w Uchwale KNB nr 75/2000 z dnia 20 lipca 2000 roku.

W zakresie pozostałych ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, których klasyfikacja według nowych zasad wymagała gruntownej modyfikacji systemów informatycznych, pełne zastosowanie zapisów rozporządzenia Ministra Finansów zostało zakończone w lipcu 2004 roku. Szacuje się, że w efekcie wprowadzenia powyższego rozporządzenia, nastąpił spadek kredytów zagrożonych o 84 miliony złotych a wynik finansowy brutto Banku wzrósł o około 23,2 miliona złotych.

c) Koncentracja ryzyka kredytowego

Największe zaangażowanie kredytowe bilansowe i pozabilansowe PKO BP SA w stosunku do indywidualnych podmiotów (z wyłączeniem spółdzielni mieszkaniowych) odnosiło się do następujących kredytobiorców:

- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Podmiot	Saldo zaangażowania
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (podmiot E)	2 782 080
Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej (podmiot A)	2 504 664
Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej (podmiot B)	881 046
Wynajem pozostałych maszyn i urządzeń	618 460
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka A)	458 883
Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (Spółka B)	441 847
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka C)	236 004
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka D)	219 022
Produkcja cukru (Spółka E)	201 416
Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej (podmiot C)	190 286
Produkcja i naprawa statków	176 649
Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej (podmiot D)	166 590
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka F)	156 212
Leasing finansowy (Spółka G)	146 518

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Podmiot	Saldo zaangażowania
Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (podmiot E)	2 949 840
Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej (podmiot A)	2 301 577
Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej (podmiot B)	980 739
Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (Spółka B)	717 868
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka A)	563 988
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej	532 239
Wynajem pozostałych maszyn i urządzeń	440 355
Kopalnictwo rud metali nieżelaznych z wyjątkiem rud uranu i toru	429 496
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka F)	373 497
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka D)	309 021
Górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego	300 030
Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej (Spółka C)	270 397
Wytwarzanie i dystrybucja paliw gazowych	235 850
Leasing finansowy (Spółka G)	200 978

Znaczący udział w portfelu kredytowym stanowią zaangażowania wobec dwóch podmiotów budżetu centralnego (pkt 1 i 2 powyższej tabeli). Zaangażowania te są wyłączone spod limitu koncentracji wiarytelności, jako wiarytelności wobec podmiotów, za których zobowiązania odpowiada Skarb Państwa. Wiarytelności jedynie od 2 podmiotów przekraczają próg 10% funduszy własnych Banku (pkt 3 i 4 tabeli wg stanu na 31.12.2004r.). Są to zaangażowania wobec jednej z największych w Polsce jednostek samorządu terytorialnego oraz wobec spółki zależnej od Banku.

d) Limity koncentracji kredytów

Zgodnie z artykułem 71 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami), limity koncentracji kredytów kształtowały się następująco:

	31.12.2004	31.12.2003
Dla wierzytelności PKO BP SA w stosunku do jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie		
- do 20% funduszy własnych Banku, jeżeli podmiot jest w stosunku do Banku podmiotem dominującym lub zależnym albo jest zależnym od podmiotu dominującego wobec Banku,	1 115 586	975 382
- do 25% funduszy własnych Banku, jeżeli podmiot nie jest powiązany z Bankiem	1 394 483	1 219 227
Dla wierzytelności PKO BP SA przekraczających 10% funduszy własnych - do 800% funduszy własnych Banku	44 623 440	39 015 264

Na dzień 31 grudnia 2004 roku zaangażowanie PKO BP SA wobec dwóch podmiotów wyniosło odpowiednio 2 782 080 tysięcy złotych i 2 504 664 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2003 roku zaangażowanie PKO BP SA wobec dwóch podmiotów wyniosło odpowiednio 2 949 840 tysięcy złotych i 2 301 577 tysięcy złotych. Zgodnie z art. 71 ust. 3 ustawy Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 roku, Nr 72, poz. 665 z późniejszymi zmianami), limity koncentracji nie mają zastosowania w stosunku do tych zaangażowań.

e) Struktura koncentracji według branż

PKO BP SA posiadała znaczące zaangażowanie kredytowe wobec następujących gałęzi gospodarki (poniższe dane dotyczą jedynie kredytów na działalność gospodarczą oraz kredytów udzielonych jednostkom budżetowym):

Lp. Przedmiot działalności	31.12.2004		31.12.2003	
	Zaangażowanie (%)	Liczba podmiotów (%)	Zaangażowanie (%)	Liczba podmiotów (%)
A Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo	2,5%	7,1%	2,1%	10,0%
B Rybołówstwo, rybactwo	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
C Górnictwo, kopalnictwo	0,1%	0,1%	2,7%	0,3%
D Działalność produkcyjna	14,8%	14,5%	15,6%	21,5%
E Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	9,4%	0,2%	11,9%	0,7%
F Budownictwo	2,7%	8,9%	2,9%	8,7%
G Handel	10,8%	34,7%	8,8%	33,4%
H Hotele i restauracje	1,7%	2,4%	1,3%	1,9%
I Transport, łączność	2,6%	10,8%	2,6%	8,7%
J Pośrednictwo finansowe	1,0%	3,1%	0,9%	1,0%
K Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	7,1%	9,9%	5,7%	4,7%
L Administracja publiczna i obrona narodowa	45,4%	1,2%	43,8%	5,5%
M Edukacja	0,3%	0,8%	0,3%	0,5%
N Ochrona zdrowia i opieka społeczna	0,6%	3,9%	0,4%	1,8%
O Pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna	1,0%	2,3%	0,9%	1,2%
Razem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

PKO BP SA zarządza ryzykiem kredytowym poprzez monitorowanie zaangażowania kredytowego zarówno w stosunku do indywidualnych kredytobiorców, jak i poszczególnych gałęzi gospodarki. Zdaniem Zarządu PKO BP SA koncentracja kredytów udzielonych indywidualnym kredytobiorcom i poszczególnym gałęziom gospodarki nie niesie ze sobą nadmiernego ryzyka kredytowego.

f) Struktura koncentracji geograficznej

Region	31.12.2004		31.12.2003	
	Wartość	%	Wartość	%
Mazowiecki	10 684 583	26,0	11 098 234	28,7
Śląsko-opolski	5 385 092	13,1	4 916 779	12,7
Wielkopolski	3 831 530	9,3	3 571 324	9,2
Dolnośląski	3 211 972	7,8	3 223 414	8,3
Lubelsko-podkarpacki	3 055 814	7,4	2 852 997	7,4
Małopolsko-świętokrzyski	3 050 997	7,4	2 563 148	6,6
Łódzki	2 614 245	6,4	2 482 011	6,4
Zachodnio-pomorski	2 329 394	5,7	2 298 140	5,9
Kujawsko-pomorski	2 151 108	5,2	2 003 070	5,2
Pomorski	2 083 910	5,1	1 566 004	4,0
Warmińsko-mazurski	1 423 000	3,5	1 308 312	3,4
Podlaski	1 067 645	2,6	862 870	2,2
Oddział Internetowy	-	-	2 682	-
Centrala	219 525	0,5	-	-
Razem	41 108 815	100,0	38 748 985	100,0

Portfel kredytowy jest zdywersyfikowany regionalnie. Największy udział portfela kredytowego koncentruje się w regionie Mazowieckim, w tym przeważają należności od podmiotów budżetu centralnego, które są niewrażliwe na ryzyko związane z położeniem geograficznym. Przedstawione dane obejmują portfel kredytowy o zaangażowaniu powyżej 100 tysięcy złotych.

2. Dane o źródłach pozyskania depozytów, z uwzględnieniem podziału na branżowe i geograficzne segmenty rynku

a) zobowiązania według segmentów geograficznych

Region	31.12.2004		31.12.2003	
	Wartość	%	Wartość	%
Mazowiecki	19 346 889	26,3	18 607 544	25,6
Śląsko-opolski	9 033 291	12,3	9 172 027	12,6
Wielkopolski	7 322 431	10,0	7 180 954	9,9
Małopolski-świętokrzyski	6 575 979	9,0	6 641 667	9,1
Łódzki	5 278 876	7,2	5 286 076	7,3
Dolnośląski	5 163 930	7,0	5 209 762	7,2
Lubelsko-podkarpacki	5 044 540	6,9	5 113 114	7,1
Pomorski	3 131 933	4,3	3 200 063	4,4
Zachodnio-pomorski	3 082 340	4,2	3 061 934	4,2
Kujawsko-pomorski	2 793 900	3,8	2 838 079	3,9
Warmińsko-mazurski	2 099 813	2,9	2 120 815	2,9
Podlaski	2 073 418	2,8	2 078 197	2,9
Centrala	1 035 519	1,4	1 322 426	1,8
Centrum Obsługi Inteligo	1 242 618	1,7	726 801	1,0
Bankowy Dom Maklerski	151 194	0,2	92 005	0,1
Centrum Operacji Kartowych	4	-	4	-
Razem	73 376 675	100,0	72 651 468	100,0

b) zobowiązania według branż

Wyszczególnienie	31.12.2004		31.12.2003	
	Wartość	%	Wartość	%
przedsiębiorstwa i spółki państwowe	654 402	0,9	597 847	0,8
przedsiębiorstwa i spółki prywatne, spółdzielnie	4 231 878	5,8	3 495 747	4,8
przedsiębiorcy indywidualni	2 036 258	2,8	1 897 832	2,6
rolnicy indywidualni	40 882	0,1	32 041	0,0
instytucje niekomercyjne	1 490 087	2,0	1 427 799	2,0
osoby prywatne	58 642 587	79,9	60 922 907	83,9
budżet	5 369 539	7,3	3 178 790	4,4
sektor finansowy	911 042	1,2	1 098 505	1,5
Razem	73 376 675	100,0	72 651 468	100,0

Według stanu na dzień 31 grudnia 2004 roku 91,44% (31 grudnia 2003 roku 94,11%) zobowiązań ogółem koncentruje się w sektorze niefinansowym, w tym 87,40% grudnia 2003 roku 89,10%) tych zobowiązań dotyczy osób fizycznych.

3. Informacje o zmianach wartości dotacji dla oddziałów zagranicznych, z uwzględnieniem stanu na początek okresu, zwiększeń i zmniejszeń z podziałem na poszczególne podmioty oraz stanu na koniec okresu.

Bank PKO BP SA nie posiada oddziałów zagranicznych.

4. Instrumenty finansowe

a) Podział instrumentów finansowych

- Zmiana stanu instrumentów finansowych w 2004 roku

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	Dłużne papiery wartościowe	Udziały lub akcje w innych jednostkach	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	Razem
Stan na 01.01.2004 r.	872 021	3 015	261 453	3 807 487	4 943 976
a) zwiększenia (z tytułu)	81 021 513	4 077	1 245 638	-	82 271 228
- zakupu	80 993 032	4 004	-	-	80 997 036
- przekwalifikowania	-	-	-	-	-
- naliczenia odsetek	10 226	-	-	-	10 226
- rozliczenia dyskonta	17 358	-	-	-	17 358
- wzrostu wartości aktywów	870	73	1 245 638	-	1 246 581
- pozostałe	27	-	-	-	27
b) zmniejszenia (z tytułu)	(81 552 417)	(2 078)	(141 635)	(316 982)	(82 013 112)
- sprzedaży	(81 479 096)	(1 642)	-	-	(84 480 738)
- wykupu	(71 699)	-	-	-	(71 699)
- spadku wartości aktywów	(1 345)	(436)	(141 635)	-	(143 416)
- rozliczenie premii	(277)	-	-	-	(277)
- zmiany salda pozycji „Kasa, operacje z Bankiem Centralnym”	-	-	-	(316 982)	(316 982)
Stan aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu na 31.12.2004 r	341 117	5 014	1 365 456	3 490 505	5 202 092

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

stan na 01.01.2004 r.	226 407
- wycena instrumentów pochodnych	567 332
Stan zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu na 31.12.2004 r.	793 739

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

	Dłużne papiery wartościowe	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przysiężeniem odkupu	Razem
stan na 01.01.2004r.	4 767 340	283 713	5 051 053
a) zwiększenia (z tytułu)	236 892	-	236 892
- naliczonych odsetek	98 253	-	98 253
- rozliczenia dyskonta	138 639	-	138 639
b) zmniejszenia (z tytułu)	(2 351 651)	(283 713)	(2 635 364)
- wykupu	(2 337 819)	-	(2 337 819)
- rozliczenia premii	(13 832)	-	(13 832)
- zmiana salda pozycji „Zakup papierów wartościowych z przysiężeniem odkupu”	-	(283 713)	(283 713)
Stan aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności na 31.12.2004 r.	2 652 581	-	2 652 581

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	Dłużne papiery wartościowe	Udziały lub akcje w innych jednostkach	Razem
Stan na 01.01.2004 r.	23 948 064	383 697	24 331 761
a) zwiększenia (z tytułu)	41 716 790	112 249	41 829 039
- zakupu	35 739 912	5	35 739 917
- odsetek naliczonych	815 634	-	815 634
- wzrostu wartości aktywów	102 359	110 881	213 240
- rozliczenia dyskonta	646 868	-	646 868
- różnic kursowych	1 153	-	1 153
- objęcie akcji w podwyższonym kapitale	-	1 000	1 000
- przejęcie	4 400 810	-	4 400 810
- pozostałe	10 054	363	10 417
b) zmniejszenia (z tytułu)	(44 519 033)	(36 471)	(44 555 504)
- sprzedaży	(21 328 779)	(27 982)	(21 356 761)
- wykupu	(22 941 811)	-	(22 941 811)
- spadku wartości aktywów	(35 624)	(1 136)	(36 760)
- przekazania	-	-	-
- rozliczenia premii	(97 913)	-	(97 913)
- odsetek zapadłych	(53 946)	-	(53 946)
- różnic kursowych	(60 923)	-	(60 923)
- pozostałe	(37)	(7 353)	(7 390)
Stan aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na 31.12.2004 r.	21 145 821	459 475	21 605 296

Kredyty i pożyczki udzielone oraz wierzytelności własne

	Należności od sektora finansowego	Należności od sektora niefinansowego	Należności od sektora budżetowego	Należności razem
Stan na 01.01.2004 r.	8 554 860	31 035 282	7 243 182	46 833 324
Zmiana stanu należności brutto	5 135 076	2 813 905	(416 621)	7 532 360
Zmiana stanu rezerw celowych	1 703	132 869	(4 283)	130 289
Zmiana stanu odsetek do otrzymania	84 020	376 777	29 951	490 748
Stan na 31.12.2004 r.	13 775 659	34 358 833	6 852 229	54 986 721

• **Zmiana stanu instrumentów finansowych w 2003 roku**

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

	Dłużne papiery wartościowe	Udziały lub akcje w innych jednostkach	Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	Razem
Stan na 01.01.2003 r.	510 051	7 606	616 414	4 752 376	5 886 447
a) zwiększenia (z tytułu)	51 681 282	5 077	121 488	-	51 807 847
- zakupu	49 460 981	2 133	-	-	49 463 114
- przekwalifikowania	2 212 058	-	-	-	2 212 058
- naliczenia odsetek	6 986	-	-	-	6 986
- rozliczenia dyskonta	971	-	-	-	971
- wzrostu wartości aktywów	178	2 944	121 488	-	124 610
- pozostałe	108	-	-	-	108
b) zmniejszenia (z tytułu)	(51 319 312)	(9 668)	(476 449)	(944 889)	(52 750 318)
- sprzedaży	(51 163 719)	(9 668)	(209 408)	-	(51 382 795)
- wykupu	(152 841)	-	-	-	(152 841)
- odsetek zapadłych	(2 059)	-	-	-	(2 059)
- spadku wartości aktywów	(239)	-	(267 041)	-	(267 280)
- pozostałe	(454)	-	-	-	(454)
- zmiany salda pozycji „Kasa, operacje z Bankiem Centralnym”	-	-	-	(944 889)	(944 889)
Stan aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu na 31.12.2003 r	872 021	3 015	261 453	3 807 487	4 943 976

Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

stan na 01.01.2003 r.	99 633
- wycena instrumentów pochodnych	126 774
Stan zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu na 31.12.2003 r.	226 407

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

	Dłużne papiery wartościowe	Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przrzeczeniem odkupu	Razem
stan na 01.01.2003 r.	10 720 139	545 961	11 266 100
a) zwiększenia (z tytułu)	5 131 478	-	5 131 478
- zakupu	4 924 491	-	4 924 491
- naliczonych odsetek	45 129	-	45 129
- rozliczenia dyskonta	161 670	-	161 670
- różnic kursowych	188	-	188
b) zmniejszenia (z tytułu)	(11 084 277)	(262 248)	(11 346 525)
- wykupu	(11 078 209)	-	(11 078 209)
- rozliczenia premii	(6 068)	-	(6 068)
- zmiana salda pozycji „Zakup papierów wartościowych z przrzeczeniem odkupu”	-	(262 248)	(262 248)
Stan aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności na 31.12.2003 r.	4 767 340	283 713	5 051 053

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	Dłużne papiery wartościowe	Udziały lub akcje w innych jednostkach	Razem
Stan na 01.01.2003 r.	16 853 410	278 921	17 132 331
a) zwiększenia (z tytułu)	39 786 353	222 518	40 008 871
- zakupu	38 675 124	50 308	38 725 432
- odsetek naliczonych	510 603	-	510 603
- przejęcia	128 861	-	128 861
- wzrostu wartości aktywów	1 272	140 217	141 489
- rozliczenia dyskonta	470 388	-	470 388
- objęcia akcji w drodze konwersji	-	13 361	13 361
- pozostałe	105	18 632	18 737
b) zmniejszenia (z tytułu)	(32 691 699)	(117 742)	(32 809 441)
- sprzedaży	(8 397 708)	(33 432)	(8 431 140)
- wykupu	(21 552 063)	-	(21 552 063)
- spadku wartości aktywów	(411 024)	(84 278)	(495 302)
- przekwalifikowania	(2 221 857)	-	(2 221 857)
- rozliczenia premii	(45 709)	-	(45 709)
- odsetek zapadłych	(61 725)	-	(61 725)
- różnic kursowych	(836)	-	(836)
- pozostałe	(777)	(32)	(809)
Stan aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na 31.12.2003 r.	23 948 064	383 697	24 331 761

Kredyty i pożyczki udzielone oraz wierzytelności własne

	Należności od sektora finansowego	Należności od sektora niefinansowego	Należności od sektora budżetowego	Należności razem
Stan na 01.01.2003 r.	11 496 679	27 623 555	5 269 309	44 389 543
Zmiana stanu należności brutto	(2 996 924)	3 038 377	1 970 504	2 011 957
Zmiana stanu rezerw celowych	5 873	(59 466)	(1 478)	(55 071)
Zmiana stanu odsetek do otrzymania	49 232	432 816	4 847	486 895
Stan na 31.12.2003 r.	8 554 860	31 035 282	7 243 182	46 833 324

- **Instrumenty finansowe według terminów zapadalności**
  - **na dzień 31 grudnia 2004 roku**

	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	dla których termin zapadalności upłynął	o nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu								
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 490 505	-	-	-	-	-	-	3 490 505
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa	259	61 131	93 592	181 460	4 314	-	-	340 756
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżety terenowe	-	-	-	-	361	-	-	361
Udziały lub akcje w innych jednostkach	-	-	-	-	-	-	5 014	5 014
Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	95 550	405 836	423 525	428 111	12 434	-	-	1 365 456
Razem	3 586 314	466 967	517 117	609 571	17 109	-	5 014	5 202 092

	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	dla których termin zapadalności upłynął	o nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności								
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa	-	124 080	1 768 937	759 564	-	-	-	2 652 581
Razem	-	124 080	1 768 937	759 564	-	-	-	2 652 581

	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	dla których termin zapadalności upłynął	o nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży								
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa	351 969	1 816 793	4 163 781	8 127 552	1 619 630	-	-	16 079 725
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżety terenowe	-	11 026	82 093	482 991	99 223	-	-	675 333
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez jednostki finansowe	1 127 839	-	85 769	90 125	2 641 071	-	-	3 944 804
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez jednostki niefinansowe	41 615	109 950	8 053	151 479	133 562	1 300	-	445 959
Udziały lub akcje w innych jednostkach oraz jednostki uczestnictwa	-	-	-	-	-	-	459 475	459 475
Razem	1 521 423	1 937 769	4 339 696	8 852 147	4 493 486	1 300	459 475	21 605 296

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	dla których termin zapadalności upłynął	o nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu								
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	3 807 487	-	-	-	-	-	-	3 807 487
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa	1 902	158 449	528 306	145 210	37 907	-	-	871 774
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżety terenowe	-	-	-	-	247	-	-	247
Udziały lub akcje w innych jednostkach	-	-	-	-	-	-	3 015	3 015
Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	980	18 360	198 624	43 489	-	-	-	261 453
Razem	3 810 369	176 809	726 930	188 699	38 154	-	3 015	4 943 976

	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	dla których termin zapadalności upłynął	o nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności								
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa	-	9 906	3 821 074	-	936 360	-	-	4 767 340
Papiery wartościowe z przyrzeczeniem odkupu	103 921	179 792	-	-	-	-	-	283 713
Razem	103 921	189 698	3 821 074	-	936 360	-	-	5 051 053

	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	dla których termin zapadalności upłynął	o nieokreślonej zapadalności	Razem
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży								
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa	242 514	1 502 924	8 728 981	8 970 227	1 590	-	-	19 446 236
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżety terenowe	1 006	2 421	51 962	465 689	309 691	-	-	830 769
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez jednostki finansowe	180 443	-	89 294	-	2 646 447	-	-	2 916 184
Dłużne papiery wartościowe emitowane przez jednostki niefinansowe	440 281	116 052	42 141	155 101	-	1 300	-	754 875
Udziały lub akcje w innych jednostkach oraz jednostki uczestnictwa	-	-	-	-	-	-	383 697	383 697
Razem	864 244	1 621 397	8 912 378	9 591 017	2 957 728	1 300	383 697	24 331 761

b) Charakterystyka instrumentów finansowych**• Charakterystyka dłużnych papierów wartościowych**Bony skarbowe i bony pieniężne NBP

NBP emituje obecnie bony pieniężne o 14-dniowym terminie do wykupu. Minimalna dochodowość bonów NBP określana jest przez stopę interwencyjną ustaloną przez Radę Polityki Pieniężnej. Stopa interwencyjna na dzień 31 grudnia 2004 roku wynosiła 6,50% (na dzień 31 grudnia 2003 roku 5,25%). Portfel bonów skarbowych składał się głównie z bonów o pierwotnym terminie zapadalności wynoszącym 52 tygodnie, 26 tygodni i 13 tygodni. Średnia arytmetyczna dochodowość tych bonów skarbowych w 2004 roku wynosiła dla bonów 52 tygodniowych 6,628% (w 2003 roku 5,342%), dla bonów 26 tygodniowych wynosiła 5,546% (w 2003 roku 5,811%) oraz dla bonów 13 tygodniowych wynosiła 5,826% (w 2003 roku 5,373%).

Na dzień 31 grudnia 2004 roku wartość bonów skarbowych wynosiła 2 337 233 tysiące złotych (na 31 grudnia 2003 roku 5 054 577 tysięcy złotych), natomiast bonów pieniężnych 1 127 839 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku 180 443 tysiące złotych).

Obligacje restrukturyzacyjne

W grudniu 1993 roku, zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1993 roku o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 18, poz. 82 z późniejszymi zmianami), Bank otrzymał obligacje restrukturyzacyjne o wartości nominalnej 573 420 tysięcy złotych. Zostały one przyznane na zwiększenie funduszy własnych Banku oraz na utworzenie dodatkowych rezerw celowych na należności w sytuacji nieregularnej do poziomu wymaganego przez NBP. Są one oprocentowane według stopy procentowej ustalonej dla poszczególnych okresów odsetkowych jako średnia arytmetyczna z obowiązujących szesnastego dnia w miesiącu stóp kredytu redyskontowego NBP. Począwszy od czerwca 1995 roku, część naliczonych odsetek jest co pół roku wypłacana PKO BP SA do wysokości kwoty wyliczonej w oparciu o bazową stopę oprocentowania, która wynosi nie mniej niż 5% w stosunku rocznym. Wartość obligacji restrukturyzacyjnych na dzień 31 grudnia 2004 roku wynosiła 759 564 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku 936 360 tysięcy złotych).

Pozostała część naliczonych odsetek jest kapitalizowana. Wykup kapitału i odsetek skapitalizowanych rozpoczął się w czerwcu 1995 roku i będzie kontynuowany co pół roku do grudnia 2008 roku.

Obligacje Skarbu Państwa

W portfelu PKO BP SA znajdowały się 2, 3, 5, 10-letnie obligacje Skarbu Państwa. Wśród obligacji 10-letnich dominowały obligacje o stałym oprocentowaniu emitowane w poprzednich latach. Oprocentowanie tych obligacji zależy od dochodowości bonów skarbowych 52 tygodniowych – na przetargach poprzedzających dany okres odsetkowy. Wartość obligacji Skarbu Państwa na dzień 31 grudnia 2004 roku wynosiła 15 946 320 tysięcy złotych w tym 192 720 tysięcy złotych stanowiących zabezpieczenie BFG (na dzień 31 grudnia 2003 roku 19 094 413 tysięcy złotych).

Na dzień 31 grudnia 2004 roku obligacje o stałym oprocentowaniu, 2 i 5-letnie stanowiły 82,92% (na dzień 31 grudnia 2003 roku 97,49%), wszystkich obligacji skarbowych (bez restrukturyzacyjnych i w USD). Średnia dochodowość obligacji 2 i 5-letnich sprzedawanych na przetargach w 2004 roku wynosiła odpowiednio 7,101% i 7,1639%. (w 2003 roku 5,49% i 5,44%)

Na dzień 31 grudnia 2004 roku PKO BP SA posiadała obligacje skarbowe wyemitowane w dolarach amerykańskich o wartości nominalnej 80 000 tysięcy USD, wycenione według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2004 roku, których oprocentowanie w skali roku wynosiło 5,25% i 6,25% (na dzień 31 grudnia 2003 roku PKO BP SA posiadała obligacje skarbowe wyemitowane w dolarach amerykańskich o wartości nominalnej 11 103 tysiące USD, wycenione według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2003 roku, których oprocentowanie w skali roku wynosiło 7,125%).

Na dzień 31 grudnia 2004 roku PKO BP SA posiadała obligacje skarbowe wyemitowane w euro o wartości nominalnej 80 000 tysięcy EUR, wycenione według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2004 roku, których oprocentowanie w skali roku wynosiło 4,5% (na dzień 31 grudnia 2003 roku PKO BP SA nie posiadała obligacji skarbowych wyemitowanych w euro).

Obligacje zagraniczne

Na dzień 31 grudnia 2004 roku PKO BP SA posiadała obligacje zagraniczne wyemitowane w dolarach amerykańskich o wartości nominalnej 45 000 tysięcy USD, wycenione według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2004 roku. Emitentami posiadanych przez Bank obligacji zagranicznych są: rząd węgierski, Bayerische HypoVereinsbank oraz Morgan Stanley Bank of New York (na dzień 31 grudnia 2003 roku PKO BP SA nie posiadała obligacji zagranicznych).

Obligacje NBP

W 1999 roku Narodowy Bank Polski, w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej utrzymywanej przez banki, wyemitował obligacje sześć-, siedmio-, ośmio-, dziewięć-, i dziesięcioletnie. Wartość zakupionych w dniu 30 września 1999 roku przez PKO BP SA obligacji wyniosła 4 198 690 tysięcy złotych. Kwota ta została wyliczona zgodnie z przepisami uchwały Nr 36/28/PPK/1999 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 czerwca 1999 roku w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 23). Obligacje te były oprocentowane według stopy procentowej ustalonej na podstawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w kolejnych dwunastu miesiącach (od sierpnia danego roku do lipca następnego roku).

Wykup poszczególnych serii obligacji według ich wartości nominalnej, zgodnie z warunkami emisji, nastąpić miał dla każdej serii jednorazowo, w dniu 30 września odpowiednio 2005, 2006, 2007, 2008 i 2009 roku. W dniu 21 grudnia 2000 roku została zawarta umowa pomiędzy Narodowym Bankiem Polskim, a PKO BP SA w sprawie warunków i form pomocy NBP dla PKO BP SA w związku z realizacją przez PKO BP SA programu postępowania naprawczego. Stosownie do zapisów umowy NBP odkupił od PKO BP SA w dniu 2 stycznia 2001 roku część obligacji NBP o łącznej kwocie 3 200 000 tysięcy złotych. Z dniem 16 stycznia 2002 roku wygasła umowa z dnia 21 grudnia 2000 roku w sprawie warunków i form pomocy NBP dla PKO BP SA w związku z realizacją przez PKO BP SA programu postępowania naprawczego. Stosownie do postanowień niniejszej umowy, PKO BP SA ponownie nabyła odkupione przez NBP obligacje wyemitowane na podstawie uchwały Nr 36/28/PPK/1999 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 czerwca 1999 roku w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 23).

W dniu 11 lutego 2002 roku weszła w życie uchwała Nr 5/6/PPK/2002 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 8 lutego 2002 roku w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych na zamianę części obligacji nabytych przez banki w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 3, poz. 5). Przepisy uchwały umożliwiły dokonanie zamiany sześć-, siedmio- i ośmioletnich obligacji Narodowego Banku Polskiego wyemitowanych przez NBP na podstawie uchwały Nr 36/28/PPK/1999 Zarządu NBP z dnia 25 czerwca 1999 roku w sprawie emisji przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 23) na dziesięcioletnie obligacje o oprocentowaniu zmiennym i terminie wykupu w dniu 1 marca 2012 roku, w proporcji 1:1. Zamiana nastąpiła w dniu 28 lutego 2002 roku.

W dniu 2 kwietnia 2003 roku weszła w życie uchwała Nr 1/9/OK/2003 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 4 marca 2003 roku w sprawie wcześniejszego wykupu przez Narodowy Bank Polski obligacji przeznaczonych dla banków w związku z obniżeniem stóp rezerwy obowiązkowej (Dz. Urz. NBP z 2003 roku Nr 6, poz. 7). Wcześniejszym wykupem, który nastąpił 3 kwietnia 2003 roku, objęte zostały obligacje dziewięć- i dziesięcioletnie, o terminach wykupu odpowiednio 30 września 2008 roku i 30 września 2009 roku. Wartość nominalna tych obligacji wynosiła 1 679 476 tysięcy złotych. W tym samym terminie nastąpiła również, za pośrednictwem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. wypłata należnych Bankowi, za okres od 1 października 2002 roku do 3 kwietnia 2003 roku, odsetek od przedmiotowych obligacji NBP. PKO BP SA otrzymała z tego tytułu kwotę 18 716 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2004 roku wartość obligacji NBP wynosiła 2 641 070 tysięcy złotych (na 31 grudnia 2003 roku 2 646 447 tysięcy złotych).

Bony wekslowe

Na dzień 31 grudnia 2004 roku PKO BP SA posiadała największe zaangażowanie z tytułu bonów wekslowych wyemitowanych przez Elektrownię Bełchatów SA, które zostały wystawione w pięciu transzach o wartości nominalnej 136 000 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku PKO BP SA posiadała największe zaangażowanie z tytułu bonów wekslowych wyemitowanych przez Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., które zostały wystawione w dziesięciu transzach o wartości nominalnej 318 000 tysięcy złotych oraz wyemitowanych przez Elektrownię Bełchatów S.A. w sześciu transzach wyemitowanych wartości nominalnej 230 000 tysięcy złotych).

• **Ilość i wartość dłużnych papierów wartościowych w Banku**

Stan na 31.12.2004	wartość nominalna 1 szt.	waluta nominalu	ilość	wartość bilansowa
papiery wartościowe przeznaczone do obrotu, w tym:				suma
1. bony skarbowe	10 000	PLN	13 564	132 302
2. obligacje skarbowe	1 000	PLN	183 326	187 205
3. obligacje skarbowe	100	PLN	189 991	21 249
4. obligacje komunalne	1 000	PLN	446	361
papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, w tym:				suma
1. bony skarbowe	10 000	PLN	225 252	2 204 929
2. obligacje skarbowe	1 000	PLN	13 181 117	13 874 794
w tym: zagraniczne	1 000	EUR	80 000	355 671
	1 000	USD	70 000	233 547
3. obligacje NBP	100	PLN	25 221 120	2 641 070
4. obligacje zagraniczne korporacyjne	1 000	USD	35 000	105 107
5. bony pieniężne	10 000	PLN	113 072	1 127 839
6. obligacje komunalne	200 000	PLN	430	88 036
obligacje komunalne	100 000	PLN	7 620	469 186
obligacje komunalne	50 000	PLN	171	8 384
obligacje komunalne	20 000	PLN	150	2 551
obligacje komunalne	10 000	PLN	6 603	67 084
obligacje komunalne	1 600	PLN	2 500	4 130
obligacje komunalne	1 000	PLN	11 965	12 412
obligacje komunalne	100	PLN	231 090	23 552
7. bony wekslowe	1 000 000	PLN	136	134 922
bony wekslowe	500 000	PLN	14	6 827
bony wekslowe	50 000	PLN	98	4 876
8. obligacje korporacyjne	500 000	PLN	256	128 269
obligacje korporacyjne	200 000	PLN	150	31 264
obligacje korporacyjne	100 000	PLN	1 427	144 639
obligacje korporacyjne	10 000	PLN	6 819	65 950
papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności, w tym:				suma
1. obligacje skarbowe	1 000	PLN	1 895 000	1 893 017
2. obligacje restrukturyzacyjne		PLN	573 420	759 564

• **Podział i charakterystyka zobowiązań pozabilansowych związanych z realizacją operacji kupna/sprzedazy**

	<u>31.12.2004</u>	<u>31.12.2003</u>
Bieżące operacje wymiany	6 868 487	1 578 279
Terminowe operacje wymiany	17 603 817	11 858 041
Operacje papierami wartościowymi	757 551	522 611
Operacje instrumentami finansowymi	144 858 496	56 144 975
Razem	<u>170 088 351</u>	<u>70 103 906</u>

Bieżące operacje wymiany

▪ zakup

waluta	<u>31.12.2004</u>		<u>31.12.2003</u>	
	w walucie	w złotych	w walucie	w złotych
USD	447 561	1 338 386	40 572	151 758
EUR	16 371	66 779	28 198	133 009
CHF	40 000	105 684	48 000	145 349
CZK	23 000	3 084	28 900	4 185
SEK	-	-	700	363
GBP	5 000	28 850	-	-
PLN		1 892 206		354 863
		<u>3 434 989</u>		<u>789 527</u>

▪ sprzedaż

waluta	<u>31.12.2004</u>		<u>31.12.2003</u>	
	w walucie	w złotych	w walucie	w złotych
USD	664 872	1 988 232	134 125	501 696
GBP	-	-	530	3 534
EUR	11 687	47 673	44 984	212 187
CHF	76 210	201 355	300	908
SEK	-	-	2 700	1 402
CZK	10 600	1 422	14 300	2 071
DKK	-	-	230	146
NOK	1 000	495	800	448
HUF	20 000	332	-	-
PLN		1 193 989		66 360
		<u>3 433 498</u>		<u>788 752</u>

W pozycji „Bieżące operacje wymiany” są wykazywane operacje, przy których zobowiązania pozabilansowe trwają nie dłużej niż 48 godzin liczonych według kalendarza dni roboczych. Saldo pozycji „Bieżące operacje wymiany-zakup” reprezentuje zakupione środki pieniężne w dniu zawarcia transakcji, natomiast saldo pozycji „Bieżące operacje wymiany-sprzedaż” dotyczy sprzedanych środków pieniężnych w dniu zawarcia transakcji.

Terminowe operacje wymiany i operacje instrumentami finansowymi

PKO BP SA zawiera szereg transakcji pochodnych typu swap walutowy, forward walutowy oraz transakcji forward stopy procentowej (FRA, IRS, futures, CIRS, sell-buy-back oraz opcje walutowe). Transakcje pochodne są zawierane w celu:

- a) regulacji płynności Banku,
- b) spekulacji,
- c) arbitrażu pomiędzy rynkami finansowymi.

- **na dzień 31 grudnia 2004 roku**

- zakup

	w walucie	w złotych
USD	405 829	1 213 590
CHF	1 000	2 642
EUR	1 902	7 757
PLN		7 917 582
Razem		9 141 571

	w walucie	w złotych
USD	2 375 471	7 103 608
EUR	147 323	600 932
CHF	180 000	475 578
PLN		282 128
Razem		8 462 246

- sprzedaż

W pozycji „Operacje instrumentami finansowymi” zostały wykazane salda transakcji: FRA w wysokości 46 895 000 tysięcy złotych, IRS w wysokości 89 870 364 tysięcy złotych, futures w wysokości 498 tysięcy złotych, wbudowane instrumenty pochodne w wysokości 19 763 tysięcy złotych, opcje w wysokości 356 065 tysięcy złotych, CIRS w wysokości 6 088 770 tysięcy złotych, sell-buy-back w wysokości 1 628 037 tysięcy złotych.

Z transakcjami typu swap, forward, FRA, IRS oraz futures związane jest ryzyko niekorzystnej dla Banku zmiany odpowiednio, kursów walut, w których zawarto te transakcje oraz stopy procentowej dla złotego. Nie istnieją dodatkowe zabezpieczenia związane z powyższymi transakcjami.

W rachunku zysków i strat za 2004 roku Bank wykazał z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych przychód w wysokości 1 027 051 tysięcy złotych, w szczególności kwotę (zysk) 753 453 tysięcy złotych z tytułu operacji swap walutowy, (strata) 2 617 tysięcy złotych z tytułu operacji FRA, (strata) 104 tysięcy złotych z tytułu operacji futures, (zysk) 203 300 tysięcy złotych tytułu operacji IRS, (zysk) 596 tysięcy złotych z tytułu wbudowanych instrumentów pochodnych, (zysk) 1 069 tysięcy złotych z tytułu operacji opcji oraz (zysk) 71 354 tysiące złotych z tytułu operacji CIRS.

Ponadto, w rachunku zysków i strat za 2004 roku w pozycji „Wynik operacji finansowych” ujęto łączną kwotę netto (strata) 250 168 tysiące złotych z tytułu wyceny według wartości godziwej otwartych transakcji pochodnych, w szczególności z tytułu wyceny dla transakcji IRS (strata) 239 170 tysięcy złotych, FRA (strata) 13 559 tysięcy złotych, sell-buy-back (zysk) 548 tysięcy złotych, opcje (zysk) 431 tysięcy złotych, wbudowane instrumenty pochodne (zysk) 1 582 tysiące złotych.

- **na dzień 31 grudnia 2003 roku**

- zakup

	w walucie	w złotych
USD	270 297	1 011 046
EUR	25 150	118 633
PLN		4 814 200
Razem		5 943 879

- sprzedaż

Sprzedaż	w walucie	w złotych
USD	505 979	1 892 615
CHF	678 000	2 053 052
EUR	346 899	1 636 321
NOK	1 000	560
PLN		331 614
Razem		5 914 162

W pozycji „Operacje instrumentami finansowymi” zostały wykazane salda transakcji: FRA w wysokości 29 125 000 tysięcy złotych, IRS w wysokości 25 710 000 tysięcy złotych, futures 3 471 tysięcy złotych, wbudowane instrumenty pochodne w wysokości 16 765 tysięcy złotych, opcje w wysokości 949 684 tysięcy złotych i sell-buy-back w kwocie 340 055 tysięcy złotych.

Z transakcjami typu swap, forward, FRA, IRS oraz futures związane jest ryzyko niekorzystnej dla Banku zmiany odpowiednio, kursów walut, w których zawarto te transakcje oraz stopy procentowej dla złotego. Nie istnieją dodatkowe zabezpieczenia związane z powyższymi transakcjami.

W rachunku zysków i strat za 2003 rok Bank wykazał z tytułu rozliczenia instrumentów pochodnych przychód w wysokości 418 861 tysięcy złotych, w szczególności kwotę (zysk) 292 212 tysięcy złotych z tytułu operacji swap, (zysk) 3 041 tysięcy złotych z tytułu operacji FRA, (zysk) 40 tysięcy złotych z tytułu operacji futures, (zysk) 110 284 tysiące złotych tytułu operacji IRS, (zysk) 13 284 tysiące złotych z tytułu pozostałych spekulacyjnych instrumentów pochodnych w pozycji „Wynik operacji finansowych”.

Ponadto, w rachunku zysków i strat za 2003 rok w pozycji „Wynik operacji finansowych” ujęto łączną kwotę netto (zysk) 3 759 tysięcy złotych z tytułu wyceny według wartości godziwej otwartych transakcji pochodnych, w szczególności z tytułu wyceny dla transakcji IRS (zysk) 26 313 tysięcy złotych, FRA (strata) 15 560 tysiące złotych, sell-buy-back (zysk) 693 tysięcy złotych, opcje (zysk) 995 tysięcy złotych, wbudowane instrumenty pochodne (strata) 8 682 tysiące złotych.

Operacje papierami wartościowymi

Na dzień 31 grudnia 2004 roku w pozycji „Operacje papierami wartościowymi” Bank wykazał kwotę 346 214 tysięcy złotych z tytułu papierów wartościowych do wydania (na dzień 31 grudnia 2003 roku 510 282 tysięcy złotych) oraz do otrzymania 411 337 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku 12 329 tysięcy złotych).

Wbudowane instrumenty pochodne

W Banku występują wbudowane instrumenty pochodne, które stanowią składniki złożonych umów zarówno o charakterze finansowym, jak i niefinansowym, a całość lub część przepływów pieniężnych związanych z takimi umowami zmienia się w sposób podobny do tego, jaki wbudowany instrument pochodny powodowałby samodzielnie. Wbudowane instrumenty pochodne powodują, że część lub całość przepływów środków pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej, jest indeksowana w oparciu o określoną stopę procentową, cenę papieru wartościowego lub towaru, kurs wymiany waluty obcej, indeks cen lub stóp, ocenę wiarygodności kredytowej lub indeksu kredytowego albo innej podobnej wielkości.

Bank dokonał analizy umów pod kątem konieczności wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych. Analizowane umowy/instrumenty należały do następujących kategorii:

- a) umowy kredytowe i depozytowe, gwarancje i inne pozycje pozabilansowe,
- b) instrumenty dłużne,
- c) instrumenty z prawem do kapitału,
- d) umowy zwykłe.

W punkcie 8 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego przedstawiono zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2004 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 31, poz. 266). Dostosowanie do porównywalności danych za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2003 roku zostało przedstawione w notach 34 i 35 Dodatkowych not objaśniających.

- a) Umowy kredytowe i depozytowe, gwarancje i inne pozycje pozabilansowe

W przypadku umów kredytowych i depozytowych oraz gwarancji i innych pozycji pozabilansowych Bank zidentyfikował wbudowany instrument pochodny w formie indeksu walutowego w lokacie „Podwójna strefa zysku”, który został wydzielony z umowy zasadniczej i wyceniony według wartości godziwej.

W pozostałych przypadkach, w Banku występują opcje przewalutowania wbudowane w umowy kredytowe. Opcje te są skonstruowane tak, że w momencie przewalutowania nowe warunki kredytu są ustalane na bazie aktualnej sytuacji rynkowej (kursu walutowego). W omawianych produktach kredytowych warunki przewalutowania kredytów nie są ustalane w umowie w sposób, który wystawia Bank na ryzyko kursowe. Ryzyko i cechy opcji przewalutowania nie są ściśle związane z cechami ekonomicznymi instrumentu zasadniczego. Jednakże z uwagi na przyczyny opisane powyżej wartość godziwa tych opcji jest równa zero. W konsekwencji instrumenty te nie są wydzielane z umów zasadniczych i ujmowane odrębnie w księgach rachunkowych.

b) Instrumenty dłużne

W zakresie instrumentów dłużnych Bank nie zidentyfikował istotnych instrumentów pochodnych podlegających obowiązkowi wydzielenia.

c) Instrumenty z prawem do kapitału

W zakresie instrumentów z prawem do kapitału Bank nie zidentyfikował istotnych wbudowanych instrumentów pochodnych wymagających wydzielenia i odrębnego ujęcia w księgach rachunkowych.

d) Umowy zwykłe

Instrumenty pochodne występujące w Banku są również wbudowane w tzw. umowy zwykłe (np. umowy najmu lokali, umowy na zakup usług, jak też umowy na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych). Są to umowy, których waluta nie jest walutą podstawowego środowiska gospodarczego żadnej z istotnych stron umowy, ani nie jest walutą powszechnie używaną w umowach tego typu (na podstawie §. 10 ust. 1a pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. z 2001 roku Nr 149, poz. 1674 z późniejszymi zmianami), w związku z czym cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla instrumentu zasadniczego, a instrumenty pochodne wbudowane w te umowy podlegają wydzieleniu i odrębnemu ujęciu w księgach rachunkowych, co zostało opisane we Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego. Jak opisano w punkcie 10 Wprowadzenia Bank w związku ze zmianą Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. z 2001r. nr 149 poz. 1674 z późniejszymi zmianami) zmienił zasady rozpoznawania instrumentów wbudowanych a odpowiednie przekształcenia danych porównywalnych na dzień 31 grudnia 2003 roku zostały zaprezentowane w notach 34 i 35 Dodatkowych not objaśniających.

- Wbudowane instrumenty pochodne:

Instrumenty pochodne wbudowane w umowy zwykłe stanowią pochodne instrumenty walutowe (walutowe transakcje typu forward) i są wyceniane do wartości godziwej na podstawie modelu wyceny według wartości bieżącej niezapadłych przepływów pieniężnych na dzień wyceny. Wbudowane instrumenty pochodne wyceniane są do wartości bieżącej niezapadłych przepływów pieniężnych na datę dokonywania wyceny (jako wartość bieżąca różnicy przepływów pieniężnych obliczonych na bazie kursów forward z daty powstania wiążącego zobowiązania/datę wyceny i datę kolejnej wyceny). Kursy forward szacowane są w oparciu o teorię parytetu stóp procentowych, a dane wejściowe stanowią średnie kursy NBP na daną datę wyceny, codzienne kwotowania stóp procentowych z rynku depozytowo-lokacyjnego oraz codzienne kwotowania stóp procentowych z rynku IRS. Czynniki dyskontowe liczone są metodą bootstrappingu.

Wycena wbudowanych instrumentów pochodnych prezentowana jest w bilansie w wartości godziwej po stronie aktywów w pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe”, jeżeli wartość godziwa jest dodatnia, a po stronie pasywów w pozycji „Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych”, jeżeli wartość godziwa jest ujemna. Zmiany w wycenie do wartości godziwej instrumentów finansowych odnoszone są netto do rachunku zysków i strat do pozycji „Wynik operacji finansowych papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi”.

- Korekta umów zasadniczych:

Umowy zwykłe z wbudowanymi instrumentami pochodnymi wyceniane są w oparciu o kurs forward z daty powstania wiążącego zobowiązania.

Korekta przedmiotu umów zwykłych stanowi różnicę pomiędzy wartością tych umów wycenionych według kursów forward z daty powstania wiążącego zobowiązania a wartością według średniego kursu NBP z daty płatności/wystawienia faktury. W konsekwencji umowy zasadnicze są ujmowane po równowartości kursu forward z daty powstania wiążącego zobowiązania.

W przypadku umów zwykłych dotyczących zakupu środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych korekta z tytułu wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych ujmowana jest w bilansie w pozycji „Rzeczowy majątek trwały” lub „Wartości niematerialne i prawne” w korespondencji z rachunkiem zysków i strat w pozycji „Wynik operacji finansowych papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi”. Od opisanej korekty wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych naliczana jest także korekta amortyzacji, która jest ujmowana w bilansie (Umorzenie) w korespondencji z rachunkiem zysków i strat w pozycji „Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”.

W przypadku umów zwykłych z wbudowanymi instrumentami pochodnymi, które stanowią "Koszty działania banku" lub pozostałe przychody operacyjne (np. umowy najmu, umowy zakupu/sprzedaży usług), korekta umowy zasadniczej z tytułu wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty działania banku” lub „Przychody uboczne” w korespondencji z pozycją „Wynik operacji finansowych papierami wartościowymi i innymi instrumentami finansowymi”. W konsekwencji umowa zasadnicza jest więc wyceniana w równowartości kursu forward z daty powstania wiążącego zobowiązania.

Poniższa tabela prezentuje wartości godziwe wbudowanych instrumentów pochodnych niezapadłych na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku.

Instrumenty pochodne wbudowane w umowy zwykłe według wartości godziwej

	31.12.2004		31.12.2003	
	Wartość godziwa		Wartość godziwa	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
Walutowe transakcje typu forward	1 582	-	921	22

Łączny wpływ wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych na rachunek zysków i strat w 2004 roku i w 2003 roku oraz wartość aktywów netto na dzień 31 grudnia 2004 roku, oraz 31 grudnia 2003 roku, z uwzględnieniem korekty umów zasadniczych z tytułu wydzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych przedstawia poniższa tabela (liczba dodatnia oznacza zysk oraz zwiększenie aktywów netto Banku).

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Wpływ na rachunek zysków i strat	750	45
Wpływ na aktywa netto	1 649	899

Wpływ na rachunek zysków i strat w 2004 roku oraz 2003 roku w podziale na poszczególne kategorie, z tytułu wydzielenia instrumentów pochodnych wbudowanych w umowy zwykłe przedstawia się następująco:

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
Wpływ na rachunek zysków i strat, w tym:	750	45
Wynik operacji finansowych - przeszacowanie wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych (z uwzględnieniem transakcji zapadłych) ¹	1 279	45
Pozostałe przychody operacyjne - korekta przedmiotu umów ²	74	-
Koszty działania banku - korekta przedmiotu umów ²	(588)	-
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ³	(15)	-

1 – przeszacowanie wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych uwzględniające: zmianę wyceny do wartości godziwej transakcji niezapadłych oraz wynik z rozliczenia transakcji zapadłych ujmowany drugostronnie w pozycjach typowych dla umów zasadniczych,

2 – korekta przedmiotu umów stanowi różnicę pomiędzy wartością tych umów wycenionych według kursów forward z daty powstania wiążącego zobowiązania a wartością według średniego kursu NBP z dnia płatności/wystawienia faktury,

3 – korekta amortyzacji stanowi różnicę pomiędzy amortyzacją naliczaną od korekty wartości początkowej wycenionej według kursu forward z daty powstania wiążącego zobowiązania.

Wpływ na wartość aktywów netto na dzień 31 grudnia 2004 roku i na dzień 31 grudnia 2003 roku w podziale na poszczególne kategorie, z tytułu wydzielenia instrumentów pochodnych wbudowanych w umowy zwykłe przedstawia się następująco:

	31.12.2004	31.12.2003
Wpływ na wartość aktywów netto (zwiększenie aktywów netto), w tym:	1 649	899
AKTYWA	1 649	921
Rzeczowe aktywa trwale – korekta¹	3	-
Środki trwale - wartość początkowa	3	-
Środki trwale - umorzenie	-	-
Wartości niematerialne i prawne – korekta¹	64	-
Wartości niematerialne i prawne - wartość początkowa	78	-
Wartości niematerialne i prawne - umorzenie	(14)	-
Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe - wbudowane instrumenty pochodne²	1 582	921
PASYWA	-	(22)
Inne zobowiązania finansowe z tytułu instrumentów finansowych - wbudowane instrumenty pochodne²	-	(22)

1 - korekta przedmiotu umów z wbudowanymi instrumentami pochodnymi stanowi różnicę pomiędzy wartością tych umów wycenionych według kursów forward z daty powstania wiążącego zobowiązania a wartością według średnich kursów NBP na datę płatności/wystawienia faktury. Umorzenie jest naliczane od korekty wartości początkowej środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej (według kursu forward z daty powstania wiążącego zobowiązania). Korekta umorzenia stanowi różnicę pomiędzy umorzeniem naliczanym od wartości początkowej wycenionej według kursu forward z daty powstania wiążącego zobowiązania a wartością według średniego kursu NBP z dnia płatności/wystawienia faktury,

2 - wartość godziwa wbudowanych instrumentów pochodnych stanowi wartość bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych na datę wyceny.

Wartość nominalna wbudowanych instrumentów pochodnych wydzielonych z umów zwykłych prezentowana jest w zobowiązaniach pozabilansowych. Termin realizacji instrumentów pochodnych wydzielonych z umów zwykłych przypada od jednego miesiąca do dziesięciu lat od daty bilansowej.

Poniższa tabela przedstawia wartości godziwe instrumentów pochodnych wbudowanych w umowy zwykle narażone na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2004 roku oraz na dzień 31 grudnia 2003 roku:

	EUR	USD	Inne	Razem
Wartość godziwa wg stanu na 31.12.2004				
Aktywa				
Wbudowane instrumenty pochodne	832	750	-	1 582
Pasywa				
Wbudowane instrumenty pochodne	-	-	-	-
Wartość godziwa wg stanu na 31.12.2003				
Aktywa				
Wbudowane instrumenty pochodne	88	603	230	921
Pasywa				
Wbudowane instrumenty pochodne	(2)	(20)	-	(22)

c) Opis metod i istotnych założeń przyjętych do ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w takiej wartości

Metoda i istotne założenia przyjęte do ustalania wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych zostały opisane we Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego PKO BP SA.

d) Aktywa przeznaczone do obrotu lub dostępne do sprzedaży wyceniane w wysokości zamortyzowanego kosztu

- **Aktywa przeznaczone do obrotu**

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są według wartości godziwej. Na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku nie wystąpiły żadne składniki aktywów przeznaczonych do obrotu, w stosunku do których zastosowano wycenę według zamortyzowanego kosztu.

- **Aktywa dostępne do sprzedaży**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2004 roku i 31 grudnia 2003 roku z uwagi na brak możliwości dokonania wiarygodnej wyceny wartości godziwej aktywa kapitałowe dostępne do sprzedaży nie

zaliczone do udziałów mniejszościowych z portfela Banku nie notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, zostały wycenione w cenie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości zostały dokonane w przypadku spółek w likwidacji oraz w stosunku do obligacji korporacyjnych i bonów wekslowych ze względu na brak publicznego obrotu tymi papierami.

e) Instrumenty finansowe, których nie wycenia się do wartości godziwej

Instrumenty finansowe nie wyceniane do wartości godziwej to:

- udzielone kredyty, pożyczki i wierzytelności własne oraz depozyty. Instrumenty te nie są notowane na aktywnym rynku, a zasady wyceny zostały przedstawione w punkcie 10 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego Banku,
- dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności wykazane według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto, premię, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty ich wartości.

W portfelu dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności znajdują się obligacje Skarbu Państwa. Papiery te wykazywane są według ceny nabycia skorygowanej o naliczone odsetki, dyskonto, premię. Wartość bilansowa obligacji Skarbu Państwa na dzień 31 grudnia 2004 roku wykazywanych w portfelu instrumentów utrzymywanych do terminu zapadalności wynosi 1 893 017 tysięcy złotych. W przypadku wyceny tych instrumentów do wartości godziwej, ich wartość byłaby niższa o kwotę 9 255 tysięcy złotych i wynosiłaby 1 883 762 tysięcy złotych. Różnica wynikająca z wyceny dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez Skarb Państwa nie stanowi trwałej utraty wartości z uwagi na brak ryzyka kredytowego emitenta.

Wartość bilansowa obligacji Skarbu Państwa, bonów skarbowych i bonów pieniężnych na dzień 31 grudnia 2003 roku wykazywanych w portfelu instrumentów utrzymywanych do terminu zapadalności wynosiła 3 830 980 tysięcy złotych. W przypadku wyceny tych instrumentów do wartości godziwej, ich wartość byłaby niższa o kwotę 7 601 tysięcy złotych i wynosiłaby 3 823 379 tysięcy złotych.

Znajdujące się w portfelu papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności obligacje restrukturyzacyjne nie są przedmiotem obrotu na aktywnym rynku i w konsekwencji ich wartość rynkowa nie jest określona. Zasady ich wyceny bilansowej zostały opisane w punkcie 10 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego PKO BP SA. Wartość bilansowa obligacji restrukturyzacyjnych na dzień 31 grudnia 2004 roku wynosi 759 564 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku 936 360 tysiące złotych).

Przychody i koszty na aktywach finansowych z tytułu trwałej utraty wartości

• za 2004 roku

	Aktualizacja wartości obniżająca wartość aktywów finansowych	Aktualizacja wartości zwiększająca wartość aktywów finansowych
Udziały lub akcje	(1 010)	648
Dłużne papiery wartościowe	-	-
Razem	(1 010)	648

• za 2003 rok

	Aktualizacja wartości obniżająca wartość aktywów finansowych	Aktualizacja wartości zwiększająca wartość aktywów finansowych
Udziały lub akcje	-	-
Dłużne papiery wartościowe	(2 456)	3 748
Razem	(2 456)	3 748

f) Opis zasad wprowadzania do ksiąg rachunkowych instrumentów nabytych na rynku regulowanym

Instrumenty finansowe ujmowane są w księgach rachunkowych Banku na dzień zawarcia transakcji, według wartości nabycia stanowiącej wartość godziwą na ten dzień.

g) Zawarte umowy o przekształceniu aktywów finansowych w papiery wartościowe lub w umowy odkupu

Bank nie zawarł tego rodzaju umów.

h) Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2004 roku Bank odniósł na kapitał z aktualizacji wyceny kwotę 297 784 tysięcy złotych z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej pomniejszoną o kwotę 56 579 tysięcy złotych rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Na dzień 31 grudnia 2003 roku Bank odniósł na kapitał z aktualizacji wyceny kwotę 85 431 tysięcy złotych z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży do wartości godziwej pomniejszoną o kwotę 16 232 tysięcy złotych rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Przychody i koszty na aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży uzyskane w wyniku ich sprzedaży

- **w 2004 roku**

	Przychody z tytułu sprzedaży	Koszty z tytułu sprzedaży	Wynik z tytułu sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży
Udziały lub akcje	8 012	(561)	7 451
Dłużne papiery wartościowe	21 134	(65 287)	(44 153)
Razem	29 146	(65 848)	(36 702)

- **w 2003 roku**

	Przychody z tytułu sprzedaży	Koszty z tytułu sprzedaży	Wynik z tytułu sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży
Udziały lub akcje	1 476	(15 608)	(14 132)
Dłużne papiery wartościowe	48 601	(15 469)	33 132
Razem	50 077	(31 077)	19 000

i) Przychody i koszty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu

	01.01.- 31.12.2004	01.01.- 31.12.2003
Przychody z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu, w tym:	128 876	94 905
- przychody z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu, a których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wyceniona	-	3
Koszty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu, w tym:	(65 848)	(31 074)
- koszty z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które zostały usunięte z bilansu, a których wartość godziwa nie mogła być wcześniej wyceniona	-	-

j) Dokonane reklasyfikacje aktywów finansowych z kategorii wycenianych w wartości godziwej do kategorii wycenianych w wysokości skorygowanej ceny nabycia

W Banku nie wystąpiły tego typu reklasyfikacje.

k) Odpisy z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych

- **odpisy aktualizujące w ciężar kosztów**

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
aktywa finansowe w tym:	(991 690)	(1 154 388)
- dłużne papiery wartościowe	-	(2 456)

- **odwrócenie odpisów aktualizujących**

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
aktywa finansowe w tym:	896 221	1 016 383
- dłużne papiery wartościowe	-	3 748

l) Przychody z tytułu dłużnych instrumentów finansowych oraz pożyczek udzielonych i należności własnych

Przychody z tytułu naliczonych zrealizowanych odsetek od:

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- dłużnych instrumentów finansowych	1 696 840	1 778 438
- należności	3 160 587	2 848 358
Razem	4 857 427	4 626 796

Przychody z tytułu naliczonych niezrealizowanych odsetek od:

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- dłużnych instrumentów finansowych	54 899	210 713
- należności	332 638	262 033
Razem	387 537	472 746

m) Naliczone, niezrealizowane odsetki z tytułu pożyczek udzielonych i należności własnych dla których dokonano odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości

	31.12.2004	31.12.2003
- odsetki naliczone niezrealizowane od należności zagrożonych	3 123 514	2 857 995

n) Koszty z tytułu odsetek od zobowiązań finansowych

	01.01 - 31.12.2004	01.01 - 31.12.2003
- naliczone zrealizowane odsetki od zobowiązań finansowych	1 607 489	1 459 092
- naliczone niezrealizowane odsetki od zobowiązań finansowych	47 169	208 079
Razem	1 654 658	1 667 171

o) Wartość nominalna instrumentów bazowych instrumentów pochodnych ¹⁾

• na dzień 31 grudzień 2004 roku

Wg. terminów zapadalności:	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	- dla których termin zapadalności upłynął	Razem	Wartość godziwa ²⁾
Transakcje walutowe								
Swap walutowy								638 908
- Zakup walut	4 721 861	3 092 662	1 239 986	-	-	-	9 054 509	
- Sprzedaż walut	4 470 034	2 900 785	1 006 196	-	-	-	8 377 015	
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)								178 937
- Zakup walut	562 780	563 060	-	1 649 620	344 890	-	3 120 350	
- Sprzedaż walut	528 420	528 420	-	1 585 260	326 320	-	2 968 420	
Forward walutowy								2 950
- Zakup walut	31 678	46 768	13 923	4 723	-	-	97 092	
- Sprzedaż walut	31 056	45 910	13 502	4 495	-	-	94 963	
Futures								
- Zakup	498	-	-	-	-	-	498	
- Sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-	
Transakcje stopy procentowej								
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)								(239 170)
- Zakup	3 300 000	3 816 000	19 897 000	17 144 000	778 182	-	44 935 182	
- Sprzedaż	3 300 000	3 816 000	19 897 000	17 144 000	778 182	-	44 935 182	
Forward Rate Agreement (FRA)								(13 559)
- Zakup	3 600 000	6 970 000	10 850 000	2 250 000	-	-	23 670 000	
- Sprzedaż	3 500 000	6 595 000	10 680 000	2 450 000	-	-	23 225 000	

Wg. terminów zapadalności:	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	- dla których termin zapadalności upłynął	Razem	Wartość godziwa ²⁾
Tansakcje związane z papierami wartościowymi								
Sell buy back								
- Zakup	978 302	312 921	-	-	-	-	1 291 223	548
- Sprzedaż	296 240	40 574	-	-	-	-	336 814	
Opcje pozagiełdowe								
- Zakup walut	-	-	-	-	-	-	-	-
- Sprzedaż walut	-	-	-	-	-	-	-	-
Opcja walutowa								
- Zakup	-	-	-	176 738	-	-	176 738	431
- Sprzedaż	-	-	-	179 327	-	-	179 327	

1) Nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych są ujmowane w pozycjach pozabilansowych. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub cenowe. Instrumenty pochodne stają się korzystne (stają się aktywami) lub niekorzystne (zobowiązaniami) w wyniku fluktuacji rynkowych stóp procentowych, indeksów lub kursów wymiany walut w porównaniu z ich warunkami.

2) Wartości godziwe instrumentów pochodnych bazują na kwotowaniach rynkowych (giełdowych) lub kwotowaniach brokerów. Dla tych instrumentów, dla których wiarygodne kwotowania rynkowe są niedostępne wartości godziwe są estymowane przy zastosowaniu modeli wyceny uwzględniających aktualne kwotowania rynkowe instrumentów bazowych, rachunek wartości pieniądza w czasie, krzywe dochodowości oraz czynniki zmienności.

w tys. zł

• **na dzień 31 grudzień 2003 roku**

Wg. terminów zapadalności	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	- dla których termin zapadalności upłynął	Razem	Wartość godziwa²⁾
Transakcje walutowe								
Swap walutowy								22 609
- Zakup walut	1 356 892	1 504 008	1 800 584	1 205 340	-	-	5 866 824	
- Sprzedaż walut	1 223 417	1 610 587	1 791 034	1 211 240	-	-	5 836 278	
Swap stopy procentowej dwuwalutowy								
- Zakup walut	-	-	-	-	-	-	-	-
- Sprzedaż walut	-	-	-	-	-	-	-	-
Forward walutowy								(200)
- Zakup walut	6 425	12 960	44 381	22 134	115	-	86 015	
- Sprzedaż walut	6 398	12 617	44 636	21 957	81	-	85 689	
Futures								
- Zakup	472	236	-	-	-	-	708	
- Sprzedaż	2 763	-	-	-	-	-	2 763	
Transakcje stopy procentowej								
Swap stopy procentowej jednawalutowy (IRS)								26 314
- Zakup	400 000	750 000	5 525 000	6 180 000	-	-	12 855 000	
- Sprzedaż	400 000	750 000	5 525 000	6 180 000	-	-	12 855 000	
Forward Rate Agreement (FRA)								(15 560)
- Zakup	1 500 000	4 450 000	7 425 000	400 000	-	-	13 775 000	
- Sprzedaż	700 000	4 200 000	8 400 000	2 050 000	-	-	15 350 000	

w tys. zł

Wg. terminów zapadalności:	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	- powyżej 1 roku do 5 lat	- powyżej 5 lat	- dla których termin zapadalności upłynął	Razem	Wartość godziwa²⁾
Tansakcje związane z papierami wartościowymi								
Sell buy back								693
- Zakup	324 318	14 718	1 019	-	-	-	340 055	
- Sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-	
Opcje pozagiełdowe								
- Zakup	-	-	-	-	-	-	-	
- Sprzedaż	-	-	-	-	-	-	-	
Opcja walutowa								
- Zakup	-	-	474 842	-	-	-	474 842	
- Sprzedaż	-	-	474 842	-	-	-	474 842	3)

1) Nominalne kwoty pochodnych instrumentów finansowych są ujmowane w pozycjach pozabilansowych. Nominalne kwoty pewnych typów instrumentów finansowych stanowią podstawę do porównań z instrumentami ujmowanymi w bilansie, lecz niekoniecznie wskazują, jakie będą kwoty przyszłych przepływów środków pieniężnych lub jaka jest bieżąca wartość godziwa tych instrumentów, w związku z czym nie określają stopnia narażenia Banku na ryzyko kredytowe lub cenowe. Instrumenty pochodne stają się korzystne (stają się aktywami) lub niekorzystne (zobowiązaniami) w wyniku fluktuacji rynkowych stóp procentowych, indeksów lub kursów wymiany walut w porównaniu z ich warunkami.

2) Wartości godziwe instrumentów pochodnych bazują na kwotowaniach rynkowych (giełdowych) lub kwotowaniach brokerów. Dla tych instrumentów, dla których wiarygodne kwotowania rynkowe są niedostępne wartości godziwe są estymowane przy zastosowaniu modeli wyceny uwzględniających aktualne kwotowania rynkowe instrumentów bazowych, rachunek wartości pieniądza w czasie, krzywe dochodowości oraz czynniki zmienności.

3) W przypadku kontraktów opcji walutowych Bank wykazał wartość godziwą w wysokości zero gdyż transakcje te zawierane są lustrzanie

p) Cele i zasady zarządzania ryzykiem stosowane przez Bank

• **ryzyko rynkowe**

1. - *ryzyko stopy procentowej*

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej są:

- odpowiednie kształtowanie struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych w sposób pozwalający na maksymalizację wartości aktywów netto oraz wyniku odsetkowego Banku,
- zneutralizowanie w działalności Banku wpływu na wyniki finansowe czynników rynkowych, nie podlegających kontroli przez jednostki biznesowe,
- określenie optymalnego profilu ryzyka stopy procentowej zgodnego z planami finansowymi działalności odsetkowej.

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Bank dokonuje pomiaru ryzyka w oparciu o miary wrażliwości cenowej, miary dochodu odsetkowego oraz wewnętrzny model wartości zagrożonej. Uzupełnieniem stosowanych miar są analizy scenariuszowe, które informują o narażeniu Banku na ryzyko stopy procentowej w sytuacji szokowych zmian stóp procentowych.

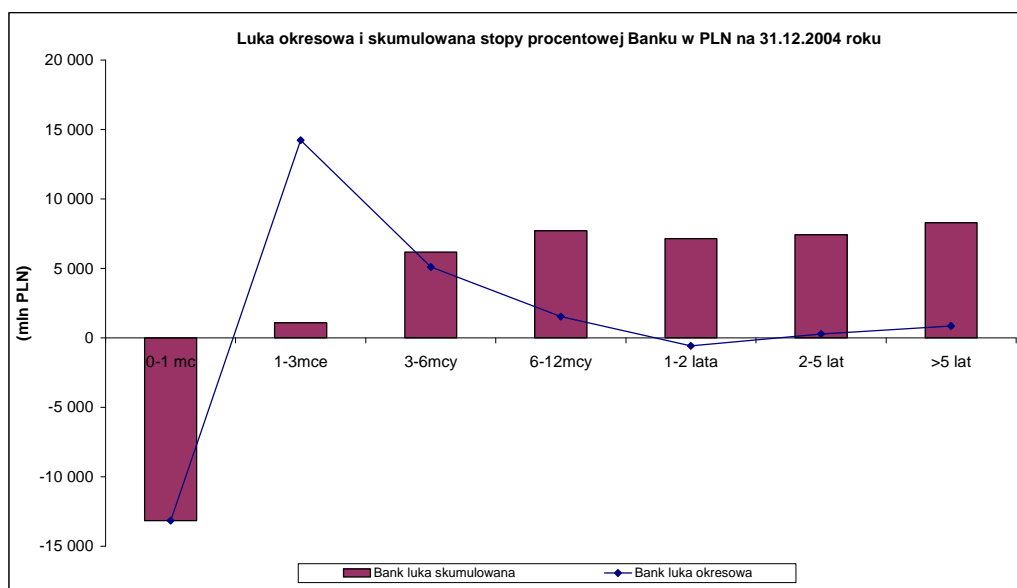
Do głównych narzędzi zarządzania ryzykiem stopy procentowej należą:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej,
- określenie dopuszczalnych transakcji na stopie procentowej.

W Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej obejmujące wrażliwość cenową, wrażliwość dochodu odsetkowego, limity strat oraz limity instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Zostały one wyznaczone w podziale na poszczególne portfele Banku.

Luki stopy procentowej w PLN, USD, EUR i CHF na 31.12.2004 roku:

Luka przeszacowań złotowa (w mln PLN)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	(13 152)	14 232	5 101	1 539	(570)	281	859	8 290
Luka skumulowana	(13 152)	1 080	6 181	7 720	7 150	7 431	8 290	

Na koniec 2004 roku bank posiadał złotową skumulowaną lukę ujemną (w pozycjach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej nadwyżka pasywów nad aktywami) w horyzoncie do 1 miesiąca oraz skumulowaną lukę dodatnią dla dłuższych horyzontów.

Luka przeliczeń USD (w mln USD)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	-	117	(13)	(87)	-	-	6	24
Luka skumulowana	-	117	104	18	17	17	24	

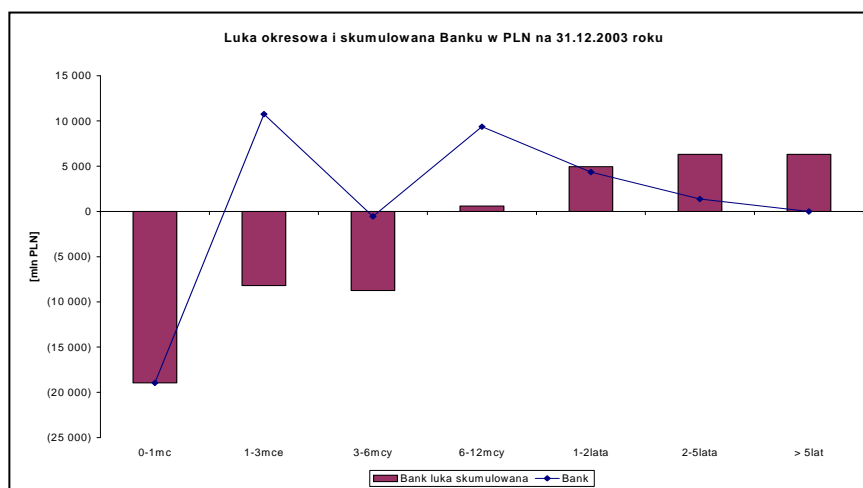
Luka przeliczeń EUR (w mln EUR)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	113	14	(56)	(40)	-	-	4	35
Luka skumulowana	113	127	71	31	30	30	35	

Luka przeliczeń CHF (w mln CHF)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	456	(466)	(2)	(2)	-	-	-	(14)
Luka skumulowana	456	(10)	(12)	(14)	(14)	(14)	(14)	

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej w 2004 roku kształtowała się na akceptowalnym poziomie - w analizowanym okresie nie zostały przekroczone limity na ryzyko stopy procentowej. Bank był narażony prawie wyłącznie na ryzyko złotowej stopy procentowej, średnio generowało ono ponad 96 % ryzyka w tym obszarze, mierzonego wartością zagrożoną (VaR).

Luki stopy procentowej w PLN, USD, EUR i CHF na 31.12.2003 roku:

Luka przeliczeń złotowa (w mln PLN)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	(18 949)	10 744	(551)	9 358	4 342	1 364	1	6 309
Luka skumulowana	(18 949)	(8 205)	(8 756)	602	4 944	6 308	6 309	

Luka przeliczeń USD (w mln USD)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	(5)	153	(71)	(87)	-	-	-	(10)
Luka skumulowana	(5)	148	77	(10)	(10)	(10)	(10)	

Luka przeliczeń EUR (w mln EUR)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	49	18	(51)	(33)	-	-	-	(17)
Luka skumulowana	49	67	16	(17)	(17)	(17)	(17)	

Luka przeliczeń CHF (w mln CHF)	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat	Razem
Luka okresowa	329	(328)	(2)	(1)	-	-	-	(2)
Luka skumulowana	329	1	(1)	(2)	(2)	(2)	(2)	

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej w 2003 r. kształtowała się na akceptowalnym poziomie – w analizowanym okresie nie zostały przekroczone limity na ryzyko stopy procentowej. Bank był narażony prawie wyłącznie na ryzyko złotowej stopy procentowej, średnio generowało ono ponad 98% ryzyka w tym obszarze, mierzonego wartością zagrożoną (VaR).

Krzywa dochodowości zmieniła swoje nachylenie z negatywnego na pozytywny. Pod koniec roku wzrosła zmienność stóp procentowych.

Bank w 2003 r. wykorzystywał instrumenty pochodne w celach inwestycyjnych oraz zabezpieczenia bilansu, a także utrzymywał pozycje spekulacyjne na stopie procentowej.

- *ryzyko płynności*

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest kształtowanie struktury bilansu Banku oraz zobowiązań pozabilansowych zapewniającej stałą płynność Banku z uwzględnieniem charakteru prowadzonej przez Bank działalności oraz zmian na rynku pieniężnym lub wynikających z zachowań klientów w walucie krajowej oraz w walutach obcych.

Polityka w zakresie płynności w Banku opiera się na portfelu rynkowych papierów wartościowych oraz stabilnych depozytach. W polityce zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

W Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka płynności:

- metoda kontraktowej i urealnionej luki płynności,
- metoda nadwyżki płynności,
- badanie stabilności portfela depozytów i kredytów,
- analizy szokowe.

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności są:

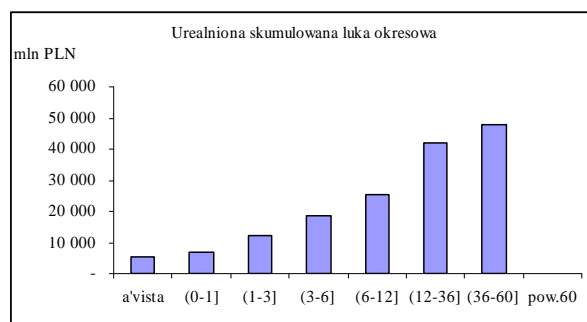
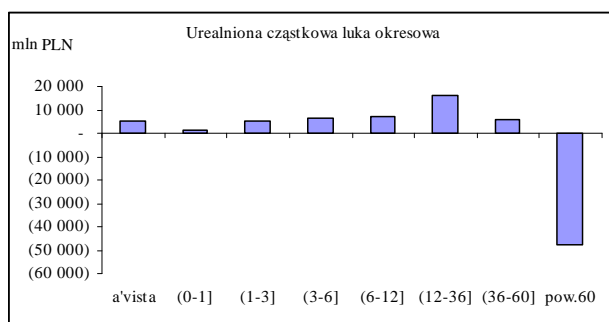
- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności
- limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności
- transakcje depozytowe i lokacyjne, w tym walutowe transakcje strukturalne oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- zarządzanie gotówką.

Dla zapewnienia właściwego poziomu płynności przyjęte zostały limity i wartości progowe na ryzyko płynności. Limity i wartości progowe zostały przyjęte zarówno na miary płynności bieżącej (do 1 miesiąca), jak i na miary płynności średnioterminowej.

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2004 roku:

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności wykazywała wartości nieujemne. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi pasywami.

mln PLN	a'vista	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 2 lat	- powyżej 2 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat
Urealniona luka okresowa	5 439	1 429	5 354	6 259	6 891	16 354	6 035	(47 761)
Urealniona skumulowana luka okresowa	5 439	6 868	12 222	18 481	25 372	41 726	47 761	-

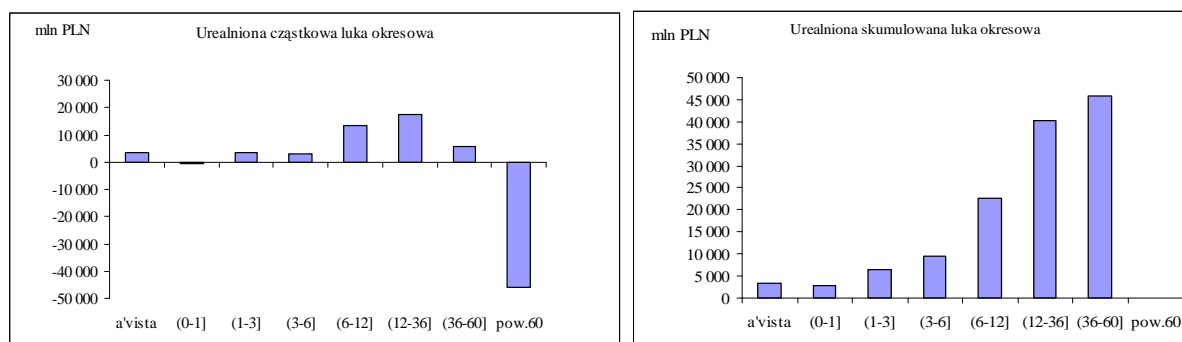

Ryzyko płynności w PKO BP SA kształtuje się na stabilnie niskim poziomie. Na dzień 31 grudnia 2004 roku łączna nadwyżka płynności w horyzoncie do 1 miesiąca wyniosła 23 231 166 tysięcy złotych.

Urealniona luka płynności na dzień 31 grudnia 2003 roku (w mln zł):

	a'vista	- do 1 miesiąca	- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	- powyżej 1 roku do 3 lat	- powyżej 3 lat do 5 lat	- powyżej 5 lat
Urealniona luka okresowa	3 439	(518)	3 496	3 017	13 152	17 541	5 709	(45 836)
Urealniona skumulowana luka okresowa	3 439	2 921	6 417	9 434	22 586	40 127	45 836	-

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności wykazywała wartości dodatnie. Oznacza to nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi pasywami.

- *ryzyko walutowe*

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest identyfikacja obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie przedsięwzięć mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Zarząd Banku rozmiarów. W ramach zarządzania tym ryzykiem Zarząd Banku określa profil ryzyka walutowego Banku zgodny z przyjętym planem finansowym Banku adekwatny do prowadzonej działalności walutowej.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank monitoruje wielkość zajmowanych pozycji walutowych oraz dokonuje pomiaru ryzyka w oparciu o wewnętrzny model wartości zagrożonej. Dodatkowym uzupełnieniem stosowanych miar są analizy scenariuszowe, które informują o narażeniu Banku na ryzyko walutowe w sytuacji szokowych zmian kursów walutowych.

Zarządzanie ryzykiem walutowym odbywa się poprzez nałożenie limitów i wartości progowych na to ryzyko. Wielkości, na które nałożone są limity to: pozycje walutowe, wartość zagrożona obliczana w horyzoncie 10-dniowym oraz strata dzienna z transakcji spekulacyjnych na rynku walutowym.

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym są:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym,
- limity i wartości progowe na ryzyko walutowe,
- ograniczenie dopuszczalnych transakcji walutowych oraz określenie stosowanych w tych transakcjach kursów walutowych,
- ścisłe określenie danych wykorzystywanych do pomiaru ryzyka walutowego.

- *ryzyko kredytowe instytucji finansowych*

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym instytucji finansowych jest identyfikacja rodzajów i obszarów tego ryzyka, ocena zdolności kredytowej poszczególnych podmiotów i podejmowanie działań obniżających ryzyko do poziomu akceptowanego przez Zarząd Banku, przy założeniu rezygnacji z przyjmowania zabezpieczeń, co stanowi standard rynku hurtowego.

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem kredytowym instytucji finansowych są:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym instytucji finansowych,
- metody oceny zdolności kredytowej kontrahentów,
- limity na ekspozycję przedrozliczeniową i rozliczeniową pojedynczych kontrahentów,
- umowy ramowe (ISDA, ZBP) określające m.in. mechanizmy rozliczeniowe.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym instytucji finansowych Bank, na bieżąco monitoruje sytuację finansową kontrahentów oraz nakłada adekwatne do wysokości ponoszonego ryzyka limity na ekspozycję przedrozliczeniową i rozliczeniową pojedynczych kontrahentów.

- *ryzyko adekwatności kapitałowej*

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest spełnienie przez Bank regulacji ostrożnościowych w zakresie wymogów kapitałowych z tytułu ponoszonego ryzyka kwantyfikowanych w postaci współczynnika wypłacalności.

Głównymi narzędziami zarządzania adekwatnością kapitałową są:

- wybór optymalnych pod względem wysokości wymaganych kapitałów metod pomiaru wymogu kapitałowego z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, zgodnie z uchwałą z dnia 12 grudnia 2001 roku nr 5/2001 Komisji Nadzoru Bankowego (Dz. U. Nr 22, poz. 43 z późniejszymi zmianami),
- wewnętrzne procedury dotyczące adekwatności kapitałowej.

W Banku obliczane są wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rynkowego i innych rodzajów ryzyka portfela handlowego:

- ryzyka walutowego w zakresie portfela bankowego i handlowego łącznie,
- ryzyka cen kapitałowych papierów wartościowych w zakresie portfela handlowego (ryzyko ogólne i ryzyko szczególne),
- ryzyka ogólnego stóp procentowych w zakresie portfela handlowego,
- ryzyka rozliczenia – dostawy kontrahenta w zakresie portfela handlowego,
- ryzyka szczególnego cen instrumentów dłużnych w zakresie portfela handlowego,
- ryzyka gwarantowania emisji papierów wartościowych w zakresie portfela handlowego.

Tabela przedstawia wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka rynkowego.

	31.12.2004	31.12.2003
Ryzyko rynkowe	66 951	95 320
Ryzyko walutowe	-	-
Ryzyko cen towarów	-	-
Ryzyko cen kapitałowych papierów wartościowych	772	473
Ryzyko szczególne instrumentów dłużnych	50 506	79 903
Ryzyko ogólne stóp procentowych	15 673	14 944
Inne	6 402	2 490
Ryzyko rozliczenia - dostawy oraz kontrahenta	4 489	1 244
Ryzyko gwarantowania emisji papierów wartościowych	1 913	1 246

- *ryzyko cenowe kapitałowych papierów wartościowych portfela handlowego*

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowych papierów wartościowych jest kształtowanie struktury bilansu Banku zapewniającej adekwatny do prowadzonej działalności biznesowej profil ryzyka cenowego Banku, polegający na ograniczeniu wpływu niekorzystnych zmian kursów cen akcji na wynik finansowy Banku.

Ryzyko cenowe kapitałowych papierów wartościowych podlega limitowaniu w podziale na poszczególne podportfele portfela handlowego. Wielkościami limitowanymi są otwarte pozycje oraz strata dzienna.

- *ryzyko instrumentów pochodnych*

Celem zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych jest szczegółowe określenie sposobów zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych w Banku, instrumentów zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych oraz zadań komórek i jednostek organizacyjnych w procesie zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych. Zasady zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych definiują ryzyka związane z transakcjami pochodnymi.

Do pomiaru ryzyka instrumentów pochodnych wykorzystywany jest model wartości zagrożonej (VaR).

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych są:

- wewnętrzne procedury dotyczące zarządzania ryzykiem instrumentów pochodnych,
- profile instrumentów pochodnych,
- limity i wartości progowe na ryzyko instrumentów pochodnych,
- umowy ramowe (ISDA, ZBP) określające m.in. mechanizm rozliczania.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się poprzez nakładanie limitów na poszczególne instrumenty pochodne w podziale na portfel bankowy i handlowy, monitorowanie ich wykorzystania oraz raportowanie poziomu ryzyka.

Szczególne znaczenie dla ograniczenia ryzyka związanego z instrumentami pochodnymi mają umowy ramowe zawierane przez Bank z głównymi kontrahentami na bazie umowy ramowej Związku Banków Polskich (banki krajowe) oraz umowy ISDA (banki zagraniczne). Ze względu na złożoność powyższych umów oraz ich znaczenie dla Banku wprowadzona została procedura wewnętrzna określająca zawieranie i administrowanie umowami ramowymi.

- **ryzyko kredytowe**

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest stworzenie efektywnego systemu zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku, zwiększającego bezpieczeństwo i rentowność usług bankowych.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- pomiar ryzyka kredytowego potencjalnych oraz zawartych transakcji kredytowych dokonywany jest cyklicznie z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne od służb biznesowych, służby oceny ryzyka kredytowego,
- ryzyko kredytowe jest w PKO BP SA dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- decyzje kredytowe mogą podejmować jedynie osoby do tego uprawnione,
- Bank zabezpiecza ryzyko kredytowe tworząc rezerwy celowe na ryzyko kredytowe obciążające jednostkowe ekspozycje kredytowe, uwzględniając wartość zabezpieczeń zmniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych.

Podstawowym czynnikiem wpływającym na ocenę ryzyka kredytowego Banku jest kompletność, autentyczność oraz zgodność z aktualnym stanem faktycznym i prawnym informacji i dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia oceny.

Ocenę ryzyka kredytowego Banku przeprowadza się:

- w trakcie oceny wniosku o dokonanie transakcji kredytowej,
- w trakcie monitorowania transakcji kredytowej w okresie jej realizacji.

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i wartość ważoną ryzykiem poszczególnych instrumentów bilansowych.

- **na dzień 31 grudnia 2004 roku**

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem
Kasa	1 203 637	-
Należności	54 986 721	25 861 237
Papiery wartościowe, udziały	23 723 981	712 107
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	2 323 061	1 939 016
Pozostałe	4 156 179	2 555 957
Razem - portfel bankowy	86 393 579	31 068 317
Papiery wartościowe - portfel handlowy	1 538 213	656 901
Ogółem instrumenty bilansowe	87 931 792	31 725 218

- **na dzień 31 grudnia 2003 roku**

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem
Kasa	1 000 464	-
Należności	46 833 324	20 992 829
Papiery wartościowe, udziały	28 064 599	585 210
Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	2 326 338	2 063 015
Pozostałe	3 664 633	3 392 688
Razem - portfel bankowy	81 889 358	27 033 742
Papiery wartościowe – portfel handlowy	2 538 981	1 014 752
Ogółem instrumenty bilansowe	84 428 339	28 048 494

Typ instrumentu	Wartość bilansowa	Wartość ważona ryzykiem

Poniżej przedstawiono kwoty zaangażowania pierwotnego, równoważnik kredytowy oraz wartość ważoną ryzykiem poszczególnych instrumentów pozabilansowych w Banku.

- **na dzień 31 grudnia 2004 roku**

Typ instrumentu	Kwota zaangażowania pierwotnego	Równoważnik kredytowy	Wartość ważona ryzykiem
Pochodne			
Instrumenty stóp procentowych:	68 605 182	464 006	92 802
FRA	23 670 000	47 725	9 545
IRS	44 935 182	416 281	83 257
Instrumenty walutowe:	12 278 405	421 787	84 510
Forward walutowy	87 063	871	267
Forward - instrumenty wbudowane	10 029	201	100
SWAP	9 054 509	222 247	44 449
FX futures	498	5	1
CIRS	3 120 350	198 118	39 624
OPCJE	5 956	345	69
Pozostałe instrumenty	1 291 223	129 122	25 824
SBB	1 291 223	129 122	25 824
Inne	-	-	-
Instrumenty pochodne razem	82 174 810	1 014 915	203 136
w tym:			
- portfel bankowy	29 158 026	758 071	151 674
- portfel handlowy	53 016 784	256 844	51 462

- **na dzień 31 grudnia 2003 roku**

Typ instrumentu	Kwota zaangażowania pierwotnego	Równoważnik kredytowy	Wartość ważona ryzykiem
Pochodne			
Instrumenty stóp procentowych:	26 630 000	194 723	38 945
FRA	13 775 000	22 250	4 450
IRS	12 855 000	172 473	34 495
Instrumenty walutowe:	6 021 108	124 985	25 501
Forward walutowy	77 053	1 509	752
Forward – instrumenty wbudowane	8 962	179	90
SWAP	5 866 824	120 698	24 140
FX futures	708	7	1
Opcje	67 561	2 592	518
Pozostałe instrumenty	340 055	34 005	6 801
SBB	340 055	34 005	6 801
Inne	-	-	-
Instrumenty pochodne razem	32 991 163	353 713	71 247
W tym:			
- portfel bankowy	12 318 347	279 317	55 917
- portfel handlowy	20 672 816	74 396	15 330

Poniżej przedstawiono kwoty zaangażowania pierwotnego, równoważnik kredytowy oraz wartość ważoną ryzykiem pozostałych pozycji pozabilansowych Banku.

- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Typ instrumentu	Kwota zaangażowania pierwotnego	Równoważnik kredytowy	Wartość ważona ryzykiem
Zobowiązania kredytowe	16 472 672	1 161 685	797 814
Zobowiązania gwarancyjne	207 420	149 448	148 696
Akredytywy udzielone	28 784	14 321	14 321
Pozostałe zobowiązania	3 602 239	714 341	164 626
Razem portfel bankowy	20 311 115	2 039 795	1 125 457
Gwarancje emisji	275 147	275 147	142 017
Razem portfel handlowy	275 147	275 147	142 017
		wartość ważona ryzykiem	wymóg kapitałowy
Łączne narażenie na ryzyko kredytowe (portfel bankowy)		32 345 448	2 587 636
Ryzyko rynkowe (portfel handlowy)*			66 951
Inne			6 402
Całkowity wymóg kapitałowy (ryzyko bankowe i rynkowe)			2 660 989

*ryzyko walutowe (portfel handlowy i bankowy)

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Typ instrumentu	Kwota zaangażowania pierwotnego	Równoważnik kredytowy	Wartość ważona ryzykiem
Zobowiązania kredytowe	14 126 312	685 180	451 526
Zobowiązania gwarancyjne	93 140	51 829	49 855
Akredytywy udzielone	6 489	3 125	3 125
Pozostałe zobowiązania	1 057 113	174 331	47 905
Razem portfel bankowy	15 283 054	914 465	552 410
Gwarancje emisji	167 791	167 791	90 031
Razem portfel handlowy	167 791	167 791	90 031
		wartość ważona ryzykiem	wymóg kapitałowy
Łączne narażenie na ryzyko kredytowe (portfel bankowy)		27 642 069	2 211 365
Ryzyko rynkowe (portfel handlowy)*			95 320
Inne			2 490
Całkowity wymóg kapitałowy (ryzyko bankowe i rynkowe)			2 309 175

*ryzyko walutowe (portfel handlowy i bankowy)

- **ryzyko operacyjne**

Przez ryzyko operacyjne rozumie się w Banku ryzyko straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko prawne, nie uwzględnia natomiast ryzyka utraty reputacji i strategicznego.

Bank w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym kieruje się następującymi zasadami:

- zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmuje systemowe i bieżące zarządzanie tym ryzykiem,
- optymalizacja efektywności operacyjnej Banku następuje w każdej komórce organizacyjnej Centrali, jednostce organizacyjnej Banku, w tym specjalistycznej jednostce organizacyjnej w zakresie przypisanych jej zadań,
- systemowym zarządzaniem ryzykiem operacyjnym zajmują się wybrane komórki organizacyjne Centrali i specjalistyczne jednostki organizacyjne, które odpowiedzialne są za formułowanie celów szczegółowych,
- co najmniej raz w roku dokonuje się oceny sposobów zarządzania ryzykiem,
- działania wykonywane w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uwzględniają specyfikę i złożoność procesów operacyjnych, rozproszenie geograficzne jednostek organizacyjnych Banku, liczbę i wielkość dokonywanych transakcji oraz funkcjonowanie systemów informatycznych.
- zadania w zakresie ryzyka operacyjnego polegające na przygotowywaniu i nadzorze wdrażania strategicznych rozwiązań systemowych, sporządzaniu cyklicznych raportów o ryzyku operacyjnym oraz projektowaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem operacyjnym.

5. Rachunkowość zabezpieczeń

Jak wskazano w punkcie 10 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń w okresach objętych sprawozdaniem finansowym.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rachunkowości w Banku aktywa finansowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży (portfel DDS) są wyceniane według wartości godziwej, a skutki zmian wartości godziwej odnoszone są na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny. Klasyfikacja papierów dłużnych do portfela DDS powoduje, że skumulowana zmiana wartości godziwej instrumentów tego portfela, odłożona na kapitale z aktualizacji wyceny może zostać zaliczona do rachunku zysków i strat dopiero w momencie sprzedaży papierów lub ich zapadalności, lub w przypadku wystąpienia trwałej utraty wartości papierów wartościowych. Pomimo braku stosowania rachunkowości zabezpieczeń Bank dla celów biznesowych zawiera transakcje zabezpieczające portfel powyższych papierów wartościowych w ujęciu makro. Transakcje te zawierane są na instrumentach pochodnych typu swap stopy procentowej. W okresie od dnia 1 stycznia 2004 roku do dnia 31 grudnia 2004 roku zmiana wyceny portfela DDS odniesionej na kapitał z aktualizacji wyceny była dodatnia i wyniosła 212 353 tysięcy złotych natomiast wycena instrumentów zabezpieczających, niektóre klasy transakcji, których wycena ujęta jest w kapitale z aktualizacji wyceny, odniesiona w rachunek zysków i strat za okres 2004 roku była ujemna i wyniosła 70 034 tysięcy złotych.

Powyższe transakcje IRS klasyfikowane są jako przeznaczone do obrotu (portfel PDO), a osiągnięty na tych instrumentach wynik finansowy zaliczany jest do rachunku zysków i strat.

W konsekwencji, w sprawozdaniu finansowym nie istnieje kompensacja wyniku osiągniętego na instrumentach zabezpieczanych oraz zabezpieczających, utrzymywanych w różnych portfelach rachunkowych.

6. Dane o zawartych kontraktach opcji subskrypcji lub sprzedaży akcji zwykłych

Bank nie zawarł żadnego kontraktu opcji sprzedaży lub subskrypcji akcji zwykłych jakiejkolwiek spółki akcyjnej.

7. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych Banku oraz zobowiązań strony trzeciej
Bank posiadał następujące aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań własnych PKO BP SA oraz zobowiązań strony trzeciej:

Fundusz ochrony środków gwarantowanych

Fundusz ochrony środków gwarantowanych PKO BP SA tworzy zgodnie z przepisem art. 25 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2000 r., Nr 9, poz. 131 z późniejszymi zmianami).

	31.12.2004	31.12.2003
Wartość funduszu	174 307	273 472
Wartość nominalna zabezpieczenia	200 000	290 000
Rodzaj zabezpieczenia	obligacje skarbowe	bony skarbowe
Termin wykupu zabezpieczenia	12.08.2005 r.	30.03.2004
Wartość bilansowa zabezpieczenia	192 720	286 960

Fundusz gwarancyjny giełdy

	31.12.2004	31.12.2003
Fundusz gwarancyjny giełdy	2 911	443

Środki pieniężne stanowiące zabezpieczenia wykonywanych przez BDM PKO BP SA operacji papierami wartościowymi są zdeponowane w KDPW w ramach funduszu gwarancyjnego giełdy.

8. Informacje na temat nieujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu

Na dzień 31 grudnia 2004 roku nominalnie nieujętych w bilansie transakcji z przyrzeczeniem odkupu (sell-buy-back) wynosił 1 628 037 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku 340 055 tysięcy złotych) natomiast wartość godziwa ujęta w bilansie wynosiła 548 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2003 roku 693 tysiące złotych).

9. Udzielone zobowiązania finansowe

	31.12.2004	31.12.2003
na rzecz podmiotów finansowych	2 130 848	900 363
-w tym nieodwołalne	25 072	96
na rzecz podmiotów niefinansowych	12 387 189	12 300 601
-w tym nieodwołalne	9 388 597	97 131
na rzecz budżetu	1 277 000	822 599
-w tym nieodwołalne	90 875	128
Udzielone zobowiązania finansowe, razem	15 795 037	14 023 563

10. Podział pozabilansowych zobowiązań warunkowych

a) Zobowiązania warunkowe

	31.12.2004	31.12.2003
Zobowiązania warunkowe udzielone finansowe	6 290 493	13 926 208
- Linie kredytowe	4 585 158	13 038 438
- Pozostałe	1 705 335	887 770
Zobowiązania warunkowe udzielone gwarancyjne	857 965	391 376
- Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów	45 373	20 770
- Pozostałe	812 592	370 606
Zobowiązania warunkowe otrzymane finansowe	714 887	84 906
- Linie kredytowe	407 900	84 906
- Pozostałe	306 987	-
Zobowiązania warunkowe otrzymane gwarancyjne	4 428 928	4 804 342
-Gwarancje i poręczenia spłaty kredytów	4 419 104	4 799 036
-Pozostałe	9 824	5 306
Razem	12 292 273	19 206 832

b) Gwarancje i poręczenia emisji

• w 2004 roku

Nazwa Emitenta papierów wartościowych z gwarancją przejęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Kwota do jakiej Bank zobowiązał się zaangażować w przypadku realizacji umowy gwarancyjnej	Powiązania finansowe, organizacyjne, personalne pomiędzy Bankiem a podmiotem, któremu udzielono gwarancji	Informacje o zbywalności papieru wartościowego
Spółka B	bony wekslowe	69 871	100 % udział w kapitale, 100% udział w głosach na WZA Skarb Państwa	papiery wartościowe zbywalne na rynku niepublicznym
Spółka C	bony wekslowe	39 912	brak powiązania	papiery wartościowe zbywalne na rynku niepublicznym
pozostałe	obligacje komunalne	40 500	jednostki samorządu terytorialnego	papiery wartościowe, znajdują się w publicznym obrocie, notowane na CETO
pozostałe	obligacje komunalne	125 912	jednostka samorządu terytorialnego	papiery wartościowe zbywalne na rynku niepublicznym
Suma	X	276 195	X	X

• w 2003 roku

Nazwa Emitenta papierów wartościowych z gwarancją przejęcia emisji	Rodzaj gwarantowanych papierów wartościowych	Kwota do jakiej Bank zobowiązał się zaangażować w przypadku realizacji umowy gwarancyjnej	Powiązania finansowe, organizacyjne, personalne pomiędzy Bankiem a podmiotem, któremu udzielono gwarancji	Informacje o zbywalności papieru wartościowego
Spółka A	bony wekslowe	696	18,55% udział w kapitale, 6,35% udział w głosach na WZA	niezbywalne
Spółka B	bony wekslowe	69 895	100% udziału w kapitale, 100% udział w głosach na WZA Skarbu Państwa	zbywalne na rynku niepublicznym
pozostałe	obligacje komunalne	40 500	jednostki samorządu terytorialnego	znajdujące się w publicznym obrocie, notowane na CETO
pozostałe	obligacje komunalne	56 700	jednostki samorządu terytorialnego	zbywalne na rynku niepublicznym
Suma	X	167 791	X	X

c) Stan udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym na rzecz jednostek powiązanych:

	31.12.2004	31.12.2003
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	599 831	26 066
PKO Inwestycje Sp. z o.o.	5 585	1 250
PKO/Credit Suisse S.A.	67	193
Wawel Hotel Development Sp. z o.o.	-	77 405
PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o.	-	1 600
Powszechnie Towarzystwo Emerytalne Bankowy S.A.	-	-
Dom Maklerski "Broker" S.A.	105 000	-
Kredyt Bank Ukraina S.A.	1 711	-
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych "eService" S.A.	50	-
Razem	712 244	106 514

11. Informacje o zaproponowanej wypłacie dywidendy, jeśli nie została ona formalnie zatwierdzona, a także o jakichkolwiek nie ujętych skumulowanych dywidendach z akcji uprzywilejowanych

PKO BP S.A. przeznaczy na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy 66% zysku netto. Wartość dywidendy na 1 akcję wyniesie 1 złoty.

12. Informacje o zobowiązaniach z tytułu zatwierdzonej do wypłaty dywidendy

Bank nie dokonał jeszcze formalnego zatwierdzenia wysokości dywidendy.

13. Potencjalne zobowiązania**a) Postępowanie w sprawie stosowania praktyk naruszających konkurencję**

Bank jest stroną postępowania wszczętego przez Prezesa UOKiK postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2001 roku na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji – Związek Pracodawców przeciwko: VISA CEMEA – Visa International, Europay International S.A., Visa Forum Polska, Europay Forum Polska i bankom zrzeszonym w stowarzyszeniach emitentów Visa Forum Polska oraz Europay Forum Polska, w tym przeciwko Bankowi w sprawie stosowania praktyk ograniczających konkurencję na rynku usług związanych z regulowaniem zobowiązań konsumentów wobec akceptantów z tytułu płatności za nabywane przez konsumentów towary i usługi za pomocą kart płatniczych na terytorium Polski, polegających na uczestniczeniu w porozumieniu i wspólnym ustalaniu wysokości stawek opłaty „interchange” pobieranej od transakcji dokonywanych kartami systemu Visa w Polsce (co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 Ustawy o Ochronie Konkurencji), uczestniczeniu w porozumieniu i wspólnym ustalaniu wysokości stawek opłaty „interchange” pobieranej od transakcji dokonywanych kartami systemu Europay/Eurocard/MasterCard w Polsce (co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 Ustawy o Ochronie Konkurencji) oraz koordynacji działań w celu ograniczenia dostępu do rynku przedsiębiorców nie należących do wymienionych porozumień emitentów (co może stanowić naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 1 i 6 Ustawy o Ochronie Konkurencji). Termin zakończenia postępowania był wielokrotnie przedłużany. Ostatnia zmiana terminu zakończenia postępowania została wprowadzona pismem UOKiK z dnia 28 lutego 2005 roku, które przedłużyło postępowanie do dnia 31 marca 2005 roku z powodu konieczności uzyskania niezbędnych danych i informacji oraz dokonania analizy zebranego materiału dowodowego. UOKiK zwrócił się ponadto do stron postępowania pismem z dnia 1 września 2004 roku o uzupełnienie materiału dowodowego.

Zgodnie z Ustawą o Ochronie Konkurencji, Prezes UOKiK może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie, dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 5 Ustawy o Ochronie Konkurencji i Konsumentów.

b) Roszczenia reperywizacyjne w stosunku do nieruchomości posiadanych przez Bank

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego toczy się siedem postępowań administracyjnych o stwierdzenie nieważności decyzji administracyjnych wydanych przez organy administracji publicznej, a dotyczących nieruchomości posiadanych przez Bank lub, w jednym przypadku przez spółkę zależną od Banku, które to postępowania, w przypadku ich negatywnego dla Banku rozstrzygnięcia skutkować mogą zgłoszeniem roszczeń reperywizacyjnych. W grupie ww. postępowań tylko jedno dotyczy nieruchomości, którą Bank klasyfikuje jako istotną z punktu widzenia prowadzonej działalności, tj. nieruchomości położonej w Warszawie, przy ul. Puławskiej 15, na której znajduje się budynek Centrali Banku. Użytkownikiem wieczystym ww. nieruchomości jest CFP Sp. z o.o. Zważywszy na aktualny stan przedmiotowych postępowań dotyczących stwierdzenia nieważności decyzji i orzeczeń organów administracji publicznej, nie jest obecnie możliwe określenie ich ewentualnych negatywnych skutków finansowych dla Banku. Ponadto w odniesieniu do dwóch nieruchomości Banku zostały zgłoszone roszczenia przez byłych właścicieli. W sprawach tych prowadzone są negocjacje mające na celu uregulowanie stanu prawnego tych nieruchomości.

Zarząd PKO BP SA uważa, że prawdopodobieństwo zaistnienia poważnych roszczeń wobec Banku z tytułu postępowań opisanych w punktach 13.a) i 13.b) powyżej jest niewielkie.

Sprawozdanie finansowe za okres zakończony dnia 31 grudnia 2004 roku nie zawiera korekt związanych z potencjalnymi zobowiązaniami opisanymi w punktach 13.a) i 13.b) powyżej.

14. Dane dotyczące zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli

Bank nie posiadał zobowiązań wobec budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego z tytułu uzyskania prawa własności budynków i budowli.

15. Informacje o przychodach, kosztach i wynikach działalności zaniechanej w danym okresie lub przewidzianej do zaniechania w następnym okresie wraz z wyjaśnieniem przyczyn

W 2004 roku Bank nie posiadał przychodów lub kosztów z działalności zaniechanej.

W 2003 roku Bank spisał w koszty m.in. kwotę 11 688 tysięcy złotych z tytułu inwestycji zaniechanej dotyczącej usług doradczych i konsultacyjnych poniesionych na Centralny System Informatyczny w latach 1999-2002.

16. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych na własne potrzeby

Bank nie poniósł kosztów na wytworzenie na własne potrzeby środków trwałych i środków trwałych w budowie.

17. Nakłady inwestycyjne

Zarząd PKO BP SA uchwalił poziom nakładów przeznaczonych na inwestycje własne w 2005 roku w wysokości 1 105 000 tysięcy złotych, z czego 182 163 tysiące złotych na projekty oraz 922 837 tysięcy złotych na przedsięwzięcia inwestycyjne (dane niezweryfikowane).

W okresie od 1 stycznia 2004 roku do 31 grudnia 2004 roku PKO BP SA poniosła nakłady inwestycyjne związane z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 516 267 tysięcy złotych.

W okresie od 1 stycznia 2003 roku do 31 grudnia 2003 roku PKO BP SA poniosła nakłady inwestycyjne związane z nabyciem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w kwocie 344 561 tysięcy złotych.

18. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Wszystkie opisane poniżej transakcje z podmiotami powiązаныmi kapitałowo i personalnie zostały zawarte na warunkach nie odbiegających od warunków rynkowych. Terminy spłat transakcji mieszczą się w przedziale od jednego miesiąca do dziesięciu lat.

- a) Poniżej przedstawiono transakcje PKO BP SA z podmiotami powiązаныmi kapitałowo według stanu
- na dzień 31 grudnia 2004 roku

Podmiot	Rodzaj powiązania	Należności - netto	w tym kredyty brutto	Zobowiązania	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty rezerw	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	Jednostka zależna	432 325	361 453	4 390	20 931	19 702	173	15	-	599 831
Powszechne Towarzystwo Emerytalne BANKOWY S.A.	Jednostka zależna	-	-	3 106	47	47	80	80	-	-
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych "eService" S.A.	Jednostka zależna	17 056	17 037	4 486	13 438	13 425	10 997	10 997	-	50
Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	Jednostka zależna	78 253	78 253	5 813	2 328	2 295	68 910	451	-	-
Inteligo Financial Services S.A.	Jednostka zależna	2 500	2 500	9 703	370	368	41 704	136	-	-
PKO Inwestycje Sp. z o.o.	Jednostka zależna	2	-	279	726	726	125	118	-	5 585
Kredyt Bank Ukraina S.A.	Jednostka zależna	27 466	-	541	122	122	-	-	-	1 711
Dom Maklerski BROKER S.A.	Jednostka zależna	-	-	-	286	240	-	-	-	105 000
PKO/Credit Suisse Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Jednostka współzależna	-	-	188	1 132	1 093	-	-	-	67
Wawel Hotel Development Sp. z o.o.	Jednostka współzależna	120 637	115 950	7 371	256	224	122	122	-	-
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Jednostka stowarzyszona	-	-	2 347	4	1	27	11	-	-
Agencja Inwestycyjna CORP S.A.	Jednostka stowarzyszona	203	-	-	1	-	2 169	-	-	-
Ekogips S.A. (w upadłości)	Jednostka stowarzyszona	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hotel Jan III Sobieski Sp. z o.o.	Jednostka stowarzyszona	41 952	83 793	1	2 287	2 287	219	-	-	-
Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A.	Jednostka stowarzyszona	3 750	3 750	439	796	796	96	56	-	-
Bank Pocztowy S.A.	Jednostka stowarzyszona	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finanse-Agent Transferowy Sp. z o.o.	Jednostka pośrednio zależna	-	-	2 063	3	3	56	56	-	-
Razem		726 879	665 236	40 727	42 727	41 329	124 678	12 042		712 244

Podmiot	Rodzaj powiązania	Należności - netto	w tym kredyty brutto	Zobowiązania	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty rezerw	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Jednostki w likwidacji										
PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. (w likwidacji)	Jednostka zależna	211	-	-	5	5	18	16	-	-
International Trade Center Sp. z o.o. (w likwidacji)	Jednostka zależna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elbank Sp. z o.o. (w likwidacji)	Jednostka zależna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem		211	-	-	5	5	18	16	-	-

Według stanu na dzień 31 grudnia 2004 roku należności netto Banku oraz zobowiązania Banku z podmiotami powiązanymi stanowiły odpowiednio 0,83% i 0,05% sumy bilansowej Banku.

- na dzień 31 grudnia 2003 roku

Podmiot	Rodzaj powiązania	Należności netto	w tym kredyty brutto	Zobowiązania	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty rezerw	Udzielone zobowiązania pozabilansowe
Bankowy Fundusz Leasingowy S.A.	Jednostka zależna	384 290	294 879	3 232	13 318	12 445	451	175	-	26 066
PKO/Handlowy Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A.	Jednostka zależna	-	-	1 530	335	314	28	28	-	-
Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych „eService” S.A.	Jednostka zależna	26 478	21 017	10 725	41 300	41 287	293	290	-	-
Centrum Finansowe Puławska Sp. z o.o.	Jednostka zależna	127 434	125 848	8 160	2 712	2 674	73 487	915	-	-
Inteligo Financial Services S.A.	Jednostka zależna	-	-	1 199	323	320	19 931	180	-	-
Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o.	Jednostka zależna	-	-	1 896	10	1	30	9	-	-
PKO Inwestycje Sp. z o.o.	Jednostka zależna	7 050	6 647	4 935	780	619	72	54	-	1 250
PKO/Credit Suisse Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Jednostka współzależna	1 200	-	1 673	32 238	25 026	-	-	-	193
Wawel Hotel Development Sp. z o.o.	Jednostka współzależna	69 686	68 115	64	83	83	52	52	-	77 405
Agencja Inwestycyjna CORP S.A.	Jednostka stowarzyszona	187	-	-	78	-	2 256	-	-	-
Ekogips S.A. (w upadłości)	Jednostka stowarzyszona	668	2 948	-	-	-	-	-	-	-
Hotel Jan III Sobieski Sp. z o.o.	Jednostka stowarzyszona	50 470	100 812	25 720	3 072	3 072	4 695	-	18 411	-
Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A.	Jednostka stowarzyszona	5 838	3 750	307	1	1	50	13	-	-
Finanse – Agent Transferowy Sp. z o.o.	Jednostka pośrednio zależna	-	-	1 372	7	7	32	32	-	-
RAZEM		673 301	624 016	60 813	94 257	85 849	101 377	1 748	18 411	104 914

Podmiot	Rodzaj powiązania	Należności - netto	w tym kredyty - brutto	Zobowiązania	Przychody ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty ogółem	w tym z tytułu odsetek i prowizji	Koszty rezerw	Udzielone zobowiązania pozabilansowe -
<i>Jednostki w likwidacji</i>										
PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. (w likwidacji)	Jednostka zależna	-	-	296	421	389	180	226	2 700	1 600
International Trade Center Sp. z o.o. (w likwidacji)	Jednostka zależna	6	-	-	-	-	-	-	-	-
Elbank Sp. z o.o. (w likwidacji)	Jednostka zależna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wrocławskie Zintegrowane Centrum Logistyczne S.A. (w likwidacji)	Jednostka stowarzyszona	-	-	22	1	1	46	46	-	-
Razem		6	-	318	422	390	226	272	2 700	1 600

Według stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku należności netto oraz zobowiązania Banku z podmiotami powiązanymi stanowiły odpowiednio 0,80% i 0,07% sumy bilansowej Banku.

b) Transakcje z budżetem państwa

Na mocy ustawy z dnia 30 listopada 1995 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1115 z późniejszymi zmianami), PKO BP SA otrzymuje środki z budżetu państwa tytułem wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych. W ramach realizacji przez budżet państwa ustawowych obowiązków, Bank w 2004 roku zaliczył do przychodów kwotę 205 896 tysięcy złotych (w 2003 roku 255 600 tysięcy złotych) z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela. W tym okresie Bank otrzymał kasowo kwotę 160 507 tysięcy złotych (w 2003 roku 253 160 tysięcy złotych) z tytułu przejściowego wykupu przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych „starego” portfela za 2004 rok oraz kwotę 6 459 tysięcy złotych z tytułu rozliczeń za czwarty kwartał 2003 roku (w 2003 roku za czwarty kwartał 2002 roku w wysokości 5 366 tysięcy złotych). Różnica w wysokości 45 389 tysięcy złotych (w 2003 roku 2 440 tysięcy złotych) pomiędzy przychodami memoriałowymi przypadającymi za dany rok, a przychodami za ten okres otrzymanymi kasowo jest wykazana w bilansie Banku w pozycji „Należności od sektora budżetowego”.

PKO BP SA otrzymuje prowizję za prowadzenie rozliczeń związanych z wykupem odsetek od kredytów mieszkaniowych. W 2004 roku PKO BP SA otrzymała prowizję za czwarty kwartał 2003 roku w kwocie 1 646 tysięcy złotych (w 2003 roku za czwarty kwartał 2002 roku w kwocie 1 135 tysięcy złotych) oraz za trzy kwartały 2004 roku w kwocie 3 018 tysięcy złotych (w 2003 roku za trzy kwartały 2003 roku w wysokości 2 263 tysięcy złotych), która jest wykazana w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu prowizji” jako część kwoty „Prowizja z tytułu działalności bankowej”.

W bilansie Banku wykazano należności i papiery wartościowe oraz zobowiązania z tytułu transakcji ze Skarbem Państwa, jednostkami budżetowymi oraz podmiotami, w których udziałowcem jest Skarb Państwa. Największe zaangażowania kredytowe zostały przedstawione w nocie nr 1a) „Struktura koncentracji zaangażowania”. Warunki tych transakcji nie odbiegają od warunków rynkowych.

Od 1 stycznia 1996 roku Bank został generalnym dystrybutorem znaków wartościowych. Kwota przekazana przez budżet z tego tytułu w 2004 roku wyniosła 46 794 tysięcy złotych (w 2003 roku 42 740 tysięcy złotych) i w całości zaewidencjonowana została w przychody Banku, ujęta w pozycji „Przychody z tytułu prowizji” jako część kwoty „Prowizje z tytułu działalności bankowej”.

W 2004 roku Bank zaliczył również do przychodów z tytułu prowizji kwotę 13 054 tysiące złotych (w 2003 roku 24 840 tysięcy złotych) z tytułu wynagrodzenia za czynności związane z obsługą rekompensat dla emerytów i rencistów, którzy w 1991 roku utracili wzrosty lub dodatki do emerytur i rent, należnych z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz dla pracowników sfery budżetowej, którym w drugim półroczu 1991 i w pierwszym półroczu 1992 nie znowelizowano wynagrodzeń. Kwota została wykazana w pozycji „Przychody z tytułu prowizji” jako część kwoty „Przychody z tytułu działalności bankowej”.

W dniu 29 listopada 2000 roku przyjęto ustawę o objęciu poręczeniami Skarbu Państwa spłaty niektórych kredytów mieszkaniowych, która weszła w życie 1 stycznia 2001 roku. Objęcie poręczeniami Skarbu Państwa należności wynikających z kredytów mieszkaniowych „starego” portfela spowodowało neutralizację ryzyka niespłacalności tych kredytów. Wykonanie przez Skarb Państwa umów poręczenia następuje w sytuacji niedokonania przez kredytobiorcę spłaty kredytu w terminach wynikających z umowy kredytowej. Odpowiedzialność Skarbu Państwa ma charakter posiłkowy i skutkuje wówczas, gdy egzekwowanie niespłaconej części kredytu i odsetek, które Bank ma obowiązek podjąć, zanim wystąpi z roszczeniem do Skarbu Państwa, okaże się nieskuteczne. Powyższa ustawa obejmuje poręczeniem 90% pozostałych do spłaty kwot kredytów zaciągniętych, a jeszcze niespłaconych przez spółdzielnie mieszkaniowe. W wyniku wykonania obowiązków poręczyciela Skarb Państwa, zgodnie z instytucją poręczenia, wstępuje w prawa zaspokojonego wierzyciela (Banku) i staje się tym samym wierzycielem w stosunku do kredytobiorcy.

19. Informacje o wspólnych przedsięwzięciach, które nie podlegają konsolidacji

Na dzień 31 grudnia 2004 roku oraz dzień 31 grudnia 2003 roku nie występowały wspólne przedsięwzięcia nie podlegające konsolidacji.

20. Informacje o przychodach i kosztach prowadzenia przez Bank działalności maklerskiej

Bank prowadzi działalność maklerską poprzez Bankowy Dom Maklerski, wewnętrzną jednostkę organizacyjną sporządzającą samodzielnie sprawozdanie finansowe.

Zysk brutto Bankowego Domu Maklerskiego PKO BP SA był następujący:

	01.01-31.12.2004	01.01-31.12.2003
Przychody	137 831	83 425
Koszty	(80 823)	(60 280)
Zysk brutto BDM	57 008	23 145

21. Odpisy należności nieściągalnych

W okresie od 1 stycznia 2004 roku do 31 grudnia 2004 roku PKO BP SA dokonała odpisu w ciężar utworzonych rezerw na należności nieściągalne od klientów sektora finansowego w wysokości 2 810 tysięcy złotych (w 2003 roku 2 877 tysięcy złotych) oraz od klientów sektora niefinansowego w wysokości 221 786 tysięcy złotych (w 2003 roku 81 349 tysięcy złotych).

22. Informacje o kosztach związanych z utworzeniem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, z wyszczególnieniem tytułów

	01.01-31.12.04	01.01-31.12.03
Rezerwa na premie pracownicze	48 191	45 164
Rezerwa na koszty nie wykorzystanych urlopów pracowniczych	10 149	432
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	10 856	34 598
Pozostałe rezerwy (bonusy)	3 145	4 456
Razem	72 341	84 650

23. Informacje o kosztach poniesionych na finansowanie pracowniczych programów emerytalnych

W trakcie roku 2004 oraz na dzień 31 grudnia 2004 roku, jak również w trakcie roku 2003 oraz na dzień 31 grudnia 2003 roku, Bank nie prowadził pracowniczych programów emerytalnych.

24. Informacje o przeciętnym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe

Struktura zatrudnienia pracowników PKO BP SA wg wieku

wiek	31.12.2004		31.12.2003	
	Osoby	Udział w zatrudnieniu	Osoby	Udział w zatrudnieniu
do 25 lat	1 770	4,8%	2 350	6,3%
26-35 lat	12 577	34,5%	12 778	33,9%
36-45 lat	10 865	29,8%	11 222	29,8%
46-55 lat	10 492	28,7%	10 535	28,0%
56 lat i więcej	808	2,2%	771	2,0%
Razem	36 512	100,0%	37 656	100,0%

W 2004 roku nastąpiły nieznaczne zmiany w strukturze zatrudnienia pracowników pod względem wieku. Zmniejszył się udział pracowników najmłodszych (do 25 lat), który w 2004 roku wynosił 4,8%, natomiast w 2003 roku wynosił 6,3%, ogółu zatrudnionych w PKO BP SA. Najliczniejszą grupę pracowników Banku nadal stanowią osoby w wieku 26-35 lat.

Struktura zatrudnienia pracowników PKO BP SA wg wykształcenia

wykształcenie	31.12.2004		31.12.2003	
	Osoby	Udział w zatrudnieniu	Osoby	Udział w zatrudnieniu
wyższe	15 326	42,0%	14 162	37,6%
średnie	20 744	56,8%	22 976	61,0%
poniżej średniego	442	1,2%	518	1,4%
Razem	36 512	100,0%	37 656	100,0%

W 2004 roku wzrosła liczba zatrudnionych w Banku osób z wyższym wykształceniem. Liczba zatrudnionych z wykształceniem średnim zmniejszyła się.

	01.01-31.12.2004	01.01-31.12.2003
średnioroczne zatrudnienie	36 931	38 156

25. Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych osobom zarządzającym i nadzorującym zgodnie z § 99.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 roku w sprawie szczegółowych warunków, jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót prospektu (Dz. U. Nr 186; poz. 1921)

- 31 grudnia 2004 rok

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej PKO BP SA

Nazwisko i imię	Stanowisko	Kwota
Samojlik Bazyl	Przewodniczący Rady Nadzorczej	29
Kokoszczynski Ryszard	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	29
Kamiński Arkadiusz	Sekretarz Rady Nadzorczej	29
Giryń Andrzej	Członek Rady Nadzorczej	29
Kasiewicz Stanisław	Członek Rady Nadzorczej	29
Osiatyński Jerzy	Członek Rady Nadzorczej	29
Szymański Władysław	Członek Rady Nadzorczej	29
Razem		208

Wynagrodzenie Członków Zarządu PKO BP SA

Nazwisko i imię	Stanowisko	Kwota
Podsiadło Andrzej	Prezes Zarządu	251
Małecki Kazimierz	Wiceprezes I Zastępca Prezesa Zarządu	248
Demianiuk Danuta	Wiceprezes Zarządu	221
Kamiński Piotr	Członek Zarządu	193
Oblękowski Jacek	Członek Zarządu	221
Szewczyk Krystyna*	Członek Zarządu	143
Razem		1 277

* Członek Zarządu Banku od 14 maja 2004 roku.

Kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenie zasadnicze za rok 2004, nagrody za rok 2003 oraz dodatkowe świadczenia.

Łączne wynagrodzenie brutto (z uwzględnieniem wynagrodzeń z zysku) Członków Zarządu Banku otrzymane w 2004 roku od:

jednostek zależnych	121
jednostek współzależnych	117
jednostek stowarzyszonych	34
pozostałych	19
Razem	291

Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymali żadnych wynagrodzeń od spółek podporządkowanych i powiązanych.

- **31 grudnia 2003 rok**

Łączna kwota wypłaconych wynagrodzeń Członkom Zarządu Banku w 2003 roku wynosiła 1 797 tysięcy złotych, a Członkom Rady Nadzorczej 179 tysięcy złotych.

Łączne wynagrodzenie brutto (z uwzględnieniem wynagrodzeń z zysku) Członków Zarządu Banku otrzymane w 2003 roku z przedsiębiorstw podporządkowanych PKO BP SA wynosiło 101 tysięcy złotych.

Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymali żadnych wynagrodzeń od spółek podporządkowanych.

26. Kredyty, pożyczki, gwarancje i inne umowy świadczone przez Bank na rzecz podmiotów powiązanych

- a) Kredyty, pożyczki, gwarancje i poręczenia dla pracowników, członków zarządu i organów nadzorczych oraz osób powiązanych z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej PKO BP SA

	01.01-31.12.04	01.01-31.12.03
Pracownicy	389 624	335 833
Członkowie Zarządu	7	-
Członkowie Rady Nadzorczej	-	-
Osoby powiązane osobiście z osobami zarządzającym i nadzorującymi	-	-
Razem	389 631	335 833

Warunki oprocentowania i terminy spłaty należności nie odbiegają od rynkowych.

Na dzień 31 grudnia 2004 roku oraz na dzień 31 grudnia 2003 roku Bank nie udzielił na rzecz osób powiązanych z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej PKO BP SA istotnych zaangażowań z tytułu kredytów pożyczek, gwarancji i poręczeń.

- b) Kredyty, pożyczki, gwarancje i poręczenia na rzecz jednostek podporządkowanych

Transakcje (w tym kredyty, pożyczki, gwarancje) z podmiotami powiązanymi kapitałowo zostały szczegółowo przedstawione w nocie 18 Dodatkowych not objaśniających do sprawozdania finansowego Banku.

27. Informacje o prowadzonej działalności powierniczej

Bank jest bezpośrednim uczestnikiem Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych. Na dzień 31 grudnia 2004 roku Bank posiadał otwarty rachunek papierów wartościowych na rzecz osoby fizycznej.

28. Informacje o sekurytyzacji aktywów

Bank PKO BP SA nie obejmował papierów wartościowych w wyniku sekurytyzacji aktywów.

29. Znaczące zdarzenia, dotyczące lat ubiegłych ujęte w sprawozdaniu finansowym

Nie wystąpiły znaczące zdarzenia dotyczące okresów ubiegłych, które miałyby wpływ na przedstawione dane w sprawozdaniu finansowym.

30. Znaczące zdarzenia, które nastąpiły po dniu bilansowym

- Wejście w życie z dniem 1 stycznia 2005 roku następujących uchwał:
    - Nr 4 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz zakresu stosowania metod statystycznych i warunków, których spełnienie umożliwia uzyskanie zgody na ich stosowanie, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach w obliczaniu wymogów kapitałowych i współczynnika wypłacalności oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu Banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu, sposobu i warunków ich wyznaczania. (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 25). Traci moc uchwała nr 5/2001 KNB z dnia 12 grudnia 2001 roku (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 43 z późniejszymi zmianami).
- Najważniejsze zmiany w stosunku do obowiązujących dotychczas przepisów:
- modyfikacja formuły rachunku współczynnika wypłacalności banku,
  - obniżenie przeliczników w rachunku wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka szczególnego cen kapitałowych papierów wartościowych metodą podstawową,
  - uwzględnienie rozszerzenia definicji zaangażowań,

- uwzględnienie sekurytyzacji i subpartycypacji w rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
  - uwzględnienie kredytowych instrumentów pochodnych w rachunku wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
  - ujednoczenie traktowania zabezpieczeń hipotecznych z systemem tworzenia rezerw celowych,
- Nr 5/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 roku w sprawie wysokości, zakresu i warunków pomniejszania funduszy własnych banku o zaangażowanie kapitałowe w instytucje finansowe, instytucje kredytowe, banki i zakłady ubezpieczeń oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach przy określaniu sposobu obliczania funduszy własnych (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 26). Traci moc uchwała nr 6/2001 KNB z dnia 12 grudnia 2001 roku (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 44).
- Nr 6/2004 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 8 września 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad i warunków uwzględniania zaangażowań przy ustalaniu przestrzegania limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań, określenia innych zaangażowań, wobec których nie stosuje się przepisów dotyczących limitów koncentracji zaangażowań i dużych zaangażowań, oraz zakresu i sposobu uwzględniania działania banków w holdingach, w obliczaniu limitów koncentracji zaangażowań (Dz. Urz. NBP Nr 15, poz. 27). Traci moc uchwała nr 7/2001 KNB z dnia 12 grudnia 2001 roku (Dz. Urz. NBP Nr 22, poz. 45 z późniejszymi zmianami).
- Powyższa uchwała dostosowuje szczegółowe zasady funkcjonowania limitu koncentracji zaangażowań do zmian wprowadzonych w nowelizacji prawa bankowego. W stosunku do obowiązujących przepisów główna zmiana dotyczy zastąpienia limitu koncentracji wiarytelności limitem koncentracji zaangażowań, obejmującym poza wiarytelnościami i zobowiązaniami pozabilansowymi również posiadane przez Bank bezpośrednio lub pośrednio akcje lub udziały w innym podmiocie, wniesione dopłaty w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub też wkłady albo sumy komandytowe.
- W dniu 4 stycznia 2005 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez Bank udziałów Spółki Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. W dniu 6 stycznia 2005 roku Bank złożył oświadczenie o objęciu 34 992 udziałów w Spółce Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o., a w dniu 11 stycznia 2005 roku przekazał środki w wysokości 17 496 tysięcy złotych na pokrycie objętych udziałów.
Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału, które nastąpiło w dniu 25 stycznia 2005 roku, PKO BP SA posiada 41,44% w kapitale zakładowym spółki. Zadaniem spółki jest budowa i eksploatacja hotelu zlokalizowanego w Poznaniu, który będzie zarządzany przez międzynarodowego sieciowego operatora Sheraton.
  - W dniu 12 stycznia 2005 roku Bank dokonał dopłaty do Spółki PKO Inwestycje Sp. z o.o. w wysokości 1 020 tysięcy złotych z przeznaczeniem na realizację projektu inwestycyjnego „Miasteczko Wilanów”.
  - W dniu 13 stycznia 2005 roku agencja ratingowa Moody's podniosła ocenę siły finansowej PKO BP SA z D plus z perspektywą pozytywną na C minus z perspektywą pozytywną. Pozostałe oceny nie uległy zmianie.
  - W dniu 31 stycznia 2005 roku upłynął termin ważności gwarancji bankowej udzielonej przez PKO BP SA spółce zależnej Dom Maklerski BROKER S.A. na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w wysokości 105 mln zł. Gwarancja była zabezpieczeniem wpłat na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych.
  - W dniu 1 lutego 2005 roku Bank otrzymał datowany na grudzień 2004 roku raport agencji ratingowej Capital Intelligence na temat PKO BP SA, w którym obniżona została ocena wsparcia PKO BP SA z 1 na 2 (pozostałe oceny nie uległy zmianie). Zmianę oceny agencja uzasadniła obniżeniem udziału Skarbu Państwa w kapitale akcyjnym Banku.
  - Od dnia 2 lutego 2005 roku Kredyt Bank (Ukraina) S.A. uzyskał decyzją Komisji ds. nadzoru oraz regulacji działalności banków Narodowego Banku Ukrainy, status specjalistycznego banku oszczędnościowego, (co powoduje m.in. zmianę normatywów ekonomicznych banku).
  - Decyzją Narodowego Banku Ukrainy Kredyt Bank (Ukraina) S.A. zaliczony został na 2005 rok do Grupy II - "duże banki", tj. do grupy banków, których aktywa przekraczają 1 300 mln UAH,
  - W dniu 15 lutego 2005 roku Komisja Papierów Wartościowych i Giełd wydała decyzję o cofnięciu spółce Dom Maklerski BROKER S.A. zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej, ze względu na zmianę przedmiotu działania Spółki.

- Postępowanie likwidacyjne spółki zależnej Banku – PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. zostało zakończone. Z dniem 22 lutego 2005 roku Spółka została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego
- W dniu 24 marca 2005 roku podpisano Aneks nr 14 do umowy z dnia 27 października 2003 roku zawartej w Warszawie pomiędzy PKO BP SA a firmą Softbank S.A. dotyczący zakupu licencji na oprogramowanie narzędziowe na potrzeby rozwoju systemów pracujących na komputerach Mainframe. W związku z powyższym Bank uwolnił z rezerwy na przedsięwzięcia inwestycyjne środki finansowe w kwocie stanowiącej równowartość w PLN 12 011 tysięcy euro oraz 1 705 tysięcy dolarów amerykańskich..

31. Znaczące zdarzenia dotyczące roku obrotowego oraz prezentowanych okresów porównywalnych mające wpływ na istotną zmianę struktury pozycji bilansowych oraz wyniku finansowego

- **Nabycie akcji Banku Pocztowego**
Dnia 23 czerwca 2004 roku na podstawie umowy Prokom Investments zobowiązał się do sprzedaży na rzecz Banku 243 227 akcji imiennych zwykłych Banku Pocztowego S.A. („Bank Pocztowy”) o wartości nominalnej 100 złotych każda, stanowiących 25% plus jedna akcja w kapitale zakładowym oraz w głosach na walnym zgromadzeniu Banku Pocztowego. Dnia 7 lipca 2004 r. Komisja Nadzoru Bankowego wydała zgodę Skarbowi Państwa, nabywającemu pośrednio akcje Banku Pocztowego, na wykonywanie, za pośrednictwem podmiotów zależnych PKO BP i PPUP Poczta Polska, ponad 75% głosów na walnym zgromadzeniu Banku Pocztowego. Dnia 26 lipca 2004 r. Prezes UOKiK wydał zgodę na dokonanie koncentracji wynikającej z nabycia przez Bank akcji Banku Pocztowego. W związku z powyższym 5 sierpnia 2004 r. nastąpiło przeniesienie na PKO BP własności 25% plus jednej akcji Banku Pocztowego. Cena nabycia akcji wyniosła 146 500 tysięcy złotych. Powyższy zakup był poprzedzony analizą przeprowadzoną przez Bank w oparciu o istniejącą strategię Banku Pocztowego uwzględniającą potencjalne korzyści płynące z zawartych przez Bank Poczty umów. Biorąc pod uwagę zapłaconą cenę za pakiet akcji Banku Pocztowego oraz odpowiadającą wartość udziału w aktywach netto spółki, Bank rozpoznał dla celów wyceny metodą praw własności dodatnią wartość firmy w wysokości 110 726 tysięcy złotych, która jest amortyzowana przez okres 3 lat. Okres ten został przyjęty z powodów ostrożnościowych, kierując się terminem na jaki obecnie zawarte są umowy przez Bank Poczty z instytucjami zewnętrznymi. Obecnie PKO BP SA zamierza wspólnie z drugim akcjonariuszem Banku oraz nowym zarządem tego Banku rozpocząć prace nad przygotowaniem i wdrożeniem nowej strategii. Z uwagi na posiadany mniejszościowy pakiet akcji Banku Pocztowego (25% plus jedna akcja), PKO BP SA ma możliwość wywierania znaczącego wpływu na działalność Banku Pocztowego poprzez udział swoich przedstawicieli w Radzie Nadzorczej Banku, jednakże nie ma kontroli nad tą działalnością. W związku z powyższym rozpoznanie wartości firmy, jak i szacowany okres jej amortyzacji mogą ulec zmianie w ciągu 12 miesięcy od daty nabycia akcji w miarę zdobywania przez Bank pełniejszej informacji na temat sytuacji finansowej Banku Pocztowego, jak również w wyniku zmian w strategii tego banku.
Przedmiotem działalności spółki jest oferowanie produktów i usług finansowych w szczególności dla klientów korzystających z usług Poczty Polskiej. Elementem, który odróżnia Bank Poczty od innych instytucji finansowych, jest możliwość korzystania z niemal wszystkich jego produktów i usług w urzędach pocztowych zlokalizowanych w całym kraju.
- W dniu 12 sierpnia 2004 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie wprowadziło uchwałą zmianę Statutu Banku. Sąd rejestrowy zarejestrował powyższą zmianę postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2004 roku. Najważniejszą zmianą jest podział kapitału zakładowego Banku w wysokości 1 000 000 tysięcy złotych na 1 000 000 000 akcji o wartości nominalnej 1 złoty każda. Powyższy split akcji dokonany w stosunku 1:10.
- **Nabycie akcji Kredyt Banku (Ukraina) S.A.**
W dniu 26 sierpnia 2004 r. Bank nabył od Kredyt Bank S.A. 66,65 % akcji Kredyt Bank (Ukraina) Spółka Akcyjna („KBU”). Cena nabycia akcji wyniosła 109 531 tysięcy złotych. Biorąc pod uwagę wartość odpowiedniego udziału w aktywach netto KBU na dzień nabycia akcji, PKO BP SA rozpoznał dla celów wyceny metodą praw własności wartość firmy w wysokości 47 514 tysięcy złotych, która decyzją Banku będzie amortyzowana przez okres pięciu lat, tzn. przez przewidywany okres czerpania korzyści wynikających z powyższej inwestycji.
KBU jest bankiem komercyjnym, świadczącym standardowe usługi bankowe przeznaczone dla osób prawnych i fizycznych. KBU specjalizuje się w obsłudze małych i średnich przedsiębiorstw.
- **Nabycie akcji Domu Maklerskiego BROKER S.A.**
W dniu 8 września 2004 r. PKO BP nabył 212 439 akcji Domu Maklerskiego Broker S.A. („DM Broker”), stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki oraz uprawniających do wykonywania

100% głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Cena nabycia akcji wyniosła 18 567 tysięcy złotych. Z uwagi na fakt, iż wartość aktywów netto DM Broker na dzień zakupu akcji wynosiła ok. 18 655 tysięcy złotych, powstała na nabyciu ujemna wartość firmy w wysokości 88 tysięcy złotych została rozpoznana bezpośrednio w wyniku finansowym Banku za 2004 rok.

Przedmiotem działalności spółki w 2004 roku było świadczenie usług maklerskich na rynku polskim. W 2005 roku nastąpiło przejęcie działalności DM Broker przez Bankowy Dom Maklerski (BDM), co pozwoli przede wszystkim na zwiększenie udziału Banku w rynku usług maklerskich, rozszerzenie i unowocześnienie oferty oraz pozyskanie grupy zagranicznych klientów instytucjonalnych. Po przejęciu działalności maklerskiej przez BDM, nastąpi zmiana przedmiotu działalności Spółki.

- W listopadzie 2004 roku z sukcesem zakończony został proces prywatyzacji Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej. Powyższa kwestia jest szerzej opisana w punkcie 39 Dodatkowych not objaśniających.

32. Informacje o relacjach między Bankiem a jego prawnym poprzednikiem

W dniu 28 stycznia 2000 roku na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2000 roku (Dz. U. Nr 5, poz. 55) oraz obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2004 roku o sprostowaniu błędów, Powszechna Kasa Oszczędności - bank państwowy została przekształcona w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa pod nazwą Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna. Na podstawie powyższego rozporządzenia, bilans zamknięcia PKO-bp stał się bilansem otwarcia PKO BP SA, fundusz statutowy stał się kapitałem akcyjnym oraz pozostały majątek PKO-bp został nabyty w drodze sukcesji przez PKO BP SA.

33. Podstawowe pozycje bilansowe i rachunku zysków i strat skorygowane odpowiednim wskaźnikiem inflacji

Skumulowana średnioroczna stopa inflacji z okresu ostatnich trzech lat działalności Banku nie przekroczyła wartości 100%. W związku z tym niniejsze sprawozdanie finansowe nie zostało skorygowane o efekt inflacji.

34. Objasnienie różnic między wcześniej publikowanymi sprawozdaniem a niniejszym sprawozdaniem finansowym

Dane dotyczące roku zakończonego dnia 31 grudnia 2004 roku oraz dnia 31 grudnia 2003 roku zostały przedstawione w formacie zgodnym z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 w sprawie szczegółowych warunków jakim powinien odpowiadać prospekt emisyjny oraz skrót do prospektu (Dz. U. Nr 186, poz. 1921). Dane za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2003 roku zostały sporządzone w sposób zapewniający ich porównywalność przez zastosowanie jednakowych zasad rachunkowości zgodnych z zasadami stosowanymi przez Bank przy sporządzeniu sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2004 roku.

Poniżej zaprezentowano dane finansowe na dzień 31 grudnia 2003 roku przekształcone dla celów porównywalności.

Tytuł (w zakresie przekształconych pozycji)	Stan na 31.12.2003 prezentowany poprzednio	Zmiany mające wpływ na wynik i kapitały	Stan na 31.12.2003 r. prezentowany wg nowego układu
AKTYWA			
VIII. Udziały lub akcje w jednostkach zależnych	299 657	1 722 ⁽¹⁾	301 379
XIII. Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	200 454	60 999 ⁽¹⁾	261 453
XIV. Wartości niematerialne i prawne	265 941	(2 618) ⁽²⁾	263 323
XVI. Rzeczowe aktywa trwałe	2 066 421	(3 406) ⁽³⁾	2 063 015
AKTYWA RAZEM	84 371 642	56 697	84 428 339

Tytuł (w zakresie przekształconych pozycji)	Stan na 31.12.2003 prezentowany poprzednio	Zmiany mające wpływ na wynik i kapitały	Stan na 31.12.2003 r. prezentowany wg nowego układu
PASYWA			
VII. Inne zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych	112 965	112 442 ⁽¹⁾	226 407
IX. Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	3 032 986	(64 619) ⁽⁴⁾	2 968 367
X. Rezerwy	1 300 734	2 424 ⁽⁵⁾	1 303 158
XXII. Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	41 938 ⁽⁶⁾	41 938
XXIII. Zysk (strata) netto	1 228 194	(35 488) ^{(1) (4) (5)}	1 192 706
PASYWA RAZEM	84 371 642	56 697	84 428 339

Tytuł	Stan na 31.12.2003 prezentowany poprzednio	Zmiany prezentacyjne	Stan na 31.12.2003 r. prezentowany wg nowego układu
POZYCJE POZABILANSOWE			
II. Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	59 126 416	10 977 490 ^{(7), (11)}	70 103 906
III. Pozostałe	97 355	2 980 286 ⁽⁸⁾	3 077 641
POZYCJE POZABILANSOWE RAZEM	78 430 603	13 357 776	92 388 379

Bank w roku 2004 dokonał zmiany sposobu prezentacji pozabilansowych zobowiązań odwołałych i nieodwołałych.

Tytuł (w zakresie przekształconych pozycji)	Rok zakończony dnia 31.12.2003 prezentowany poprzednio	Zmiany prezentacyjne	Rok zakończony dnia 31.12.2003 r. prezentowany wg nowego układu
RACHUNEK ZYSKÓW I STAT			
I. Przychody z tytułu odsetek	5 133 594	(34 052) ⁽⁴⁾	5 099 542
VIII. Wynik operacji finansowych	378 172	(318 275) ^{(1) (9)}	59 897
IX. Wynik z pozycji wymiany	218 445	313 719 ⁽⁹⁾	532 164
X. Wynik działalności bankowej	5 442 531	(38 608) ^{(1) (4)}	5 403 923
XI. Pozostałe przychody operacyjne	239 052	(976) ⁽¹⁾	238 076
XIII. Koszty działania banku	(3 109 319)	10 837 ⁽¹⁾	(3 098 482)
XIV. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	(469 829)	1 381 ⁽¹⁾	(468 448)
XVIII. Wynik działalności operacyjnej	1 686 951	(27 366) ^{(1) (4)}	1 659 585
XX. Zysk (strata) brutto	1 687 352	(27 366) ^{(1) (4)}	1 659 986
XXI. Podatek dochodowy	(406 336)	(9 844) ⁽⁵⁾	(416 180)
XXIII. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	(52 822)	1 722 ⁽¹⁾	(51 100)
XXIV. Zysk (strata) netto	1 228 194	(35 488) ^{(1) (4) (5)}	1 192 706

Tytuł (w zakresie przekształconych pozycji)	Rok zakończony dnia 31.12.2003 prezentowany poprzednio	Zmiany prezentacyjne	Rok zakończony dnia 31.12.2003 r. prezentowany wg nowego układu
RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH			
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
I. Zysk (strata) netto	1 228 194	(35 488) ^{(1) (4) (5)}	1 192 706
II. Korekty razem	(7 292 767)	(407 348)	(7 700 115)
1. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	52 822	(1 722) ⁽¹⁾	51 100
2. Amortyzacja, w tym:	469 829	(1 381) ⁽¹⁾	468 448
4. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(4 401)	(442 836) ⁽¹⁰⁾	(447 237)
6. Zmiany stanu rezerw	41 714	2 424 ⁽⁵⁾	44 138
11. Zmiana stanu udziałów lub akcji, pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych	393 249	(60 999) ⁽¹⁾	332 250
18. Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych	483 010	(64 619) ⁽⁴⁾	418 391
19. Inne korekty	689 151	161 785 ^{(1) (4) (5) (6)}	850 936
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(6 064 573)	(442 836) ⁽¹⁰⁾	(6 507 409)
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
I. Wpływy	5 908 633	442 836 ⁽¹⁰⁾	6 351 469
7. Inne wpływy inwestycyjne	4 401	442 836 ⁽¹⁰⁾	447 237
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	5 393 935	442 836 ⁽¹⁰⁾	5 836 771

Opis zmian

- (1) Korekta pozycji „Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe”, w tym:
  - Wyceny wbudowanych instrumentów pochodnych na dzień 31 grudnia 2003 roku wycenionych według zasad obowiązujących na ten dzień;
  - Zmiana sposobu prezentacji instrumentów pochodnych.
- (2) Korekta wartości niematerialnych i prawnych z tytułu zmian zasad ujmowania i wyceny instrumentów wbudowanych.
- (3) Korekta wartości środków trwałych z tytułu zmian zasad ujmowania i wyceny instrumentów wbudowanych.
- (4) Rozpoznanie w wyniku odsetek naliczonych od należności zaliczanych do sytuacji „pod obserwacją”.
- (5) Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.
- (6) Niepodzielny wynik z lat ubiegłych z tytułu zmian zasad rachunkowości, w tym:
  - Korekta z tytułu zmian zasad ujmowania i wyceny instrumentów wbudowanych;
  - Rozpoznanie w wyniku odsetek naliczonych od należności zaliczanych do sytuacji „pod obserwacją”;
  - Podatek odroczonego od powyższych korekt.
- (7) Korekta z tytułu zmian zasad ujmowania i wyceny instrumentów wbudowanych.
- (8) Prezentacja prawnych zabezpieczeń należności.
- (9) Zmiana sposobu prezentacji wyniku na instrumentach finansowych.
- (10) Przeniesienie odsetek od papierów wartościowych z portfela utrzymywanego do terminu zapadalności.
- (11) Zmiana prezentacji instrumentów pochodnych w zobowiązaniach pozabilansowych.

Zgodnie z wyjaśnieniami Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego otrzymanymi przez Bank w 2004 roku, w sprawie prezentacji należności od sektora finansowego, niefinansowego i budżetowego według terminów zapadalności pozycja „należności w rachunku bieżącym powinna zawierać należności z tytułu kredytów w rachunku bieżącym w sytuacji normalnej i pod obserwacją. Należności z tytułu kredytów w rachunku bieżącym w sytuacji zagrożonej prezentowane są w pozycji należności terminowe, dla których termin zapadalności upłynął. Dostosowanie do porównywalności danych na dzień 31 grudnia 2003 roku zostało przedstawione w poniższej tabeli:

	Stan 31.12.2003 prezentowany poprzednio	Zmiany prezentacyjne	Stan 31.12.2003 prezentowany wg nowego układu
Należności (brutto) od sektora finansowego wg terminów zapadalności			
a) w rachunku bieżącym	911 527	(557)	910 970
b) należności terminowe	7 606 513	557	7 607 070
Należności (brutto) od sektora niefinansowego wg terminów zapadalności			
a) w rachunku bieżącym	5 551 657	(743 240)	4 808 417
b) należności terminowe	25 361 899	743 240	26 105 139
Należności (brutto) od sektora budżetowego wg terminów zapadalności			
a) w rachunku bieżącym	24 258	(167)	24 091
b) należności terminowe	7 192 992	167	7 193 159

35. Zmiany stosowanych zasad (polityki) rachunkowości i sposobu sporządzania sprawozdania finansowego

W dniu 1 stycznia 2004 roku weszły w życie zmiany do ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości oraz do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. Nr 149, poz. 1672 z późniejszymi zmianami). Najważniejsze zmiany to:

- umożliwienie zaliczenia do wyniku finansowego z tytułu odsetek nieotrzymanych w okresie sprawozdawczym przychodów z tytułu należnych Bankowi odsetek od należności zakwalifikowanych do kategorii pod obserwacją,
- przesunięcie na dzień 1 stycznia 2005 roku terminu obowiązkowego stosowania przez banki metody amortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej do wyceny aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, udzielonych kredytów i pożyczek oraz innych należności własnych banku, a także zobowiązań finansowych nieprzeznaczonych do obrotu i niebędących instrumentami pochodnymi,
- uszczegółowienie warunków spisywania należności kredytowej w ciężar utworzonej na nią rezerwy celowej, bez konieczności umorzenia długu wobec kredytobiorcy.

W dniu 1 stycznia 2004 roku weszła w życie uchwała Nr 1/2003 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 4 czerwca 2003 roku zmieniająca uchwałę 5/2001 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, w tym z tytułu przekroczenia limitów koncentracji wierzytelności, sposobu i szczegółowych zasad obliczania współczynnika wypłacalności banku, z uwzględnieniem powiązań banków z innymi podmiotami zależnymi lub działającymi w tym samym holdingu oraz określenia dodatkowych pozycji bilansu banku ujmowanych łącznie z funduszami własnymi w rachunku adekwatności kapitałowej oraz zakresu i sposobu ich wyznaczania (Dz. Urz. NBP Nr 11, poz. 16).

Uchwała wprowadziła konieczność podziału kredytów, pożyczek i depozytów na portfel handlowy i bankowy.

Pozostałe zmiany obejmują:

- zmianę definicji kapitału krótkoterminowego,
- wyłączenie aktywów niepiętnych jako pozycji ujmowanej w rachunku kapitału krótkoterminowego ze znakiem ujemnym,
- zmianę definicji wyniku rynkowego w zakresie portfela handlowego.

W skutek wprowadzonych zmian kapitał krótkoterminowy będzie powiększał licznik współczynnika wypłacalności.

Dodatkowo w dniu 8 marca 2004 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2004 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny,

zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. Nr 31, poz. 266). Przepisy powyższego Rozporządzenia wprowadziły m.in. zmiany dotyczące rozpoznawania i wyceny instrumentów wbudowanych.

Efekt powyższych zmian w zakresie rozpoznania odsetek od należności pod obserwacją oraz rozpoznania i wyceny instrumentów wbudowanych został przedstawiony w nocie 34 Dodatkowych not objaśniających.

36. Dokonane korekty błędów podstawowych

W związku z nie wystąpieniem błędów podstawowych sprawozdanie finansowe PKO BP SA nie zawiera korekt z tego tytułu.

37. Połączenie spółek handlowych

W latach objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym nie nastąpiło połączenie Banku z innym podmiotem.

38. Ciągłość działalności PKO BP SA

Jak opisano w punkcie 7 Wprowadzenia do sprawozdania finansowego Zarząd Banku nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Bank w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez Bank dotychczasowej działalności.

39. Działania związane z prywatyzacją PKO BP SA

Przekształcenie w dniu 12 kwietnia 2000 roku Powszechnej Kasy Oszczędności – banku państwowego w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa o nazwie Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna zapoczątkowało przygotowania do prywatyzacji Banku. Decyzja o komercjalizacji rozpoczęła publiczną dyskusję na temat formuły prywatyzacji PKO BP SA w kontekście wysokiego udziału kapitału zagranicznego w polskim sektorze bankowym. W dniu 10 maja 2000 roku Sejm RP podjął uchwałę, że prywatyzacja PKO BP SA powinna przebiegać w sposób zgodny z intencją społeczeństwa i Sejmu RP oraz w sposób zabezpieczający polską rację stanu.

W dniu 7 sierpnia 2001 roku Rada Ministrów wyraziła zgodę na prywatyzację PKO BP SA oraz zaakceptowała strategię prywatyzacji Banku polegającą na sprzedaży akcji w trybie oferty ogłoszonej publicznie. Zgodnie ze Strategią miał zostać zachowany narodowy charakter Banku i utrzymana kontrola nad PKO BP SA przez Skarb Państwa.

Prywatyzacja PKO BP SA została uwzględniona w przygotowanej przez Zarząd Banku „Strategii PKO BP SA na lata 2003-2005”. Zatwierdzony przez Radę Nadzorczą w dniu 7 listopada 2002 roku dokument wskazuje, że realizacja wyznaczonych celów strategicznych Banku związana jest z koniecznością przeprowadzenia prywatyzacji PKO BP SA opartej na: zachowaniu polskiego charakteru Banku, zapewnieniu niezbędnego poziomu kapitału, oraz znalezieniu partnerów gotowych do podjęcia współpracy na nowych rynkach. Nowy system zarządzania Bankiem, wspomagany nowoczesnymi rozwiązaniami informatycznymi, zostanie ukierunkowany na maksymalizację wartości Banku, przy powiązaniu interesów klientów, akcjonariuszy i pracowników.

W listopadzie 2002 roku Ministerstwo Skarbu Państwa poinformowało, że zamierza rozpocząć postępowanie przetargowe, mające na celu dokonanie wyboru doradcy MSP przy prywatyzacji PKO BP SA. Bank uczestniczył w pracach związanych z przygotowaniem przetargu, składał oświadczenia niezbędne w celu wszczęcia procedury wyboru, przygotowywał i aktualizował informacje o Banku będące elementem specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla przystępujących do przetargu.

W ramach przygotowań wewnętrznych do sprawnego przeprowadzenia procesu przekształceń własnościowych, Bank dokonał przeglądu zasobów informacji i dokumentów będących w posiadaniu poszczególnych jednostek Centrali PKO BP SA, niezbędnych dla opracowania analizy przedprywatyzacyjnej i prospektu emisyjnego. Stworzony harmonogram wdrażania nowej strategii Banku uwzględnił konieczność aktualizacji danych i dopracowania procedur sprawozdawczych w zakresie ich przydatności w procesie prywatyzacji.

W dniu 6 marca 2003 roku Minister Skarbu Państwa ogłosił przetarg nieograniczony na wybór doradcy Ministra Skarbu Państwa w procesie prywatyzacji PKO BP SA. Zgodnie z opublikowanym zaproszeniem Minister Skarbu Państwa zamierzał rozpocząć proces prywatyzacji Banku oraz zamierzał udostępnić akcje Banku osobom trzecim. W celu przeprowadzenia powyższego zamierzenia MSP planował zatrudnić doradcę, który przygotowałby niezbędne analizy oraz przeprowadził sprzedaż do 30 % akcji Banku w

trybie oferty ogłoszonej publicznie. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia dla przystępujących do przetargu na doradcę Ministra Skarbu Państwa określono, iż właściciel zamierza rozpocząć proces prywatyzacji Banku, w sposób przewidziany w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 4 czerwca 2002 roku „Zarysie strategii wobec banków z bezpośrednim i pośrednim udziałem Skarbu Państwa na tle sektora bankowego w Polsce”. Intencją MSP było, aby proces prywatyzacji Banku został przeprowadzony z uwzględnieniem założeń wyżej wymienionej strategii, z utrzymaniem kontroli Skarbu Państwa nad Bankiem.

W 2003 roku ogłaszano dwa przetargi na wybór doradcy Ministra Skarbu Państwa przy prywatyzacji PKO BP SA, które zostały unieważnione ze względów formalnych.

Minister Skarbu Państwa w 2004 roku ogłosił kolejny przetarg, w którym ostatecznie wyłoniono doradcę w procesie prywatyzacji Banku.

W dniu 30 marca 2004 roku Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa podpisał umowę z Credit Suisse First Boston Sp. z o.o., i Bankiem Gospodarki Żywnościowej SA, obejmującą:

- przygotowanie analizy PKO BP SA,
- zarekomendowanie strategii zbywania akcji Banku w ofercie publicznej,
- sporządzenie prospektu emisyjnego i Międzynarodowego Dokumentu Ofertowego,
- przeprowadzenie i obsługę procesu zbywania akcji Banku w ofercie publicznej, z uwzględnieniem możliwości podwyższenia kapitału zakładowego Banku.

Bank ściśle współpracował z doradcą Ministra Skarbu Państwa, który na zlecenie Skarbu Państwa sporządził analizy przedprywatyzacyjne odnoszące się do sytuacji prawnej majątku Banku, stanu i perspektyw rozwoju, oceny realizacji obowiązków wynikających z wymagań ochrony środowiska i dóbr kultury.

W dniu 28 czerwca 2004 r. analizy przedprywatyzacyjne wraz z oświadczeniami Zarządu Banku zostały przekazane Ministrowi Skarbu Państwa.

Przygotowania związane ze sporządzeniem prospektu emisyjnego Banku prowadzone były równoległe do prac nad przygotowaniem analiz przedprywatyzacyjnych. W dniu 23 lipca 2004 roku prospekt został złożony do KPWiG natomiast 31 sierpnia 2004 r. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd podjęła decyzję w sprawie zgody na wprowadzenie do publicznego obrotu akcji PKO BP SA.

W czwartym kwartale 2004 roku Minister Skarbu Państwa zbył w ramach oferty publicznej 37,7% akcji Banku.

Akcje oferowano w ramach Transzy Inwestorów Indywidualnych (dzielącej się na Subtranszę Klientów Banku i Subtranszę Inwestorów Detalicznych), Transzy Krajowych Inwestorów Instytucjonalnych oraz Transzy Zagranicznych Inwestorów Instytucjonalnych.

Przedział cenowy ustalony przez Ministra Skarbu Państwa w dniu 21 października wynosił od 17,50 do 20,50 zł za akcję.

W ofercie publicznej zostało przydzielonych 377.000.000 akcji Banku, w tym:

- 4 listopada 2004r. Minister Skarbu Państwa przydzielił w Subtranszy Klientów 55.811.678 akcji PKO BP SA, stanowiących 5,58% łącznej liczby akcji PKO BP SA, uprawniających do 5,58% głosów na walnym zgromadzeniu Banku.
- 6 listopada 2004r. Minister Skarbu Państwa przydzielił w Subtranszy Inwestorów Detalicznych 104 188 322 akcji PKO BP SA, stanowiących 10,42% łącznej liczby akcji PKO BP SA, uprawniających do 10,42% głosów na walnym zgromadzeniu Banku. W wyniku przydziału akcji w tej Subtranszy zlecenia kupna złożone w Pierwszym Okresie Zleceń zostały zredukowane średnio o 89,99%, natomiast zlecenia złożone w Drugim Okresie Zleceń zostały zredukowane średnio o 94,84%.
- 9 listopada 2004 r. Minister Skarbu Państwa przydzielił w Transzy Krajowych Inwestorów Instytucjonalnych 132.000.000 akcji PKO BP SA, stanowiących 13,2% łącznej liczby akcji PKO BP SA, uprawniających do 13,2% głosów na walnym zgromadzeniu Banku.
- 9 listopada 2004 r. Minister Skarbu Państwa przydzielił w Transzy Zagranicznych Inwestorów Instytucjonalnych 85.000.000 akcji PKO BP SA, stanowiących 8,5% łącznej liczby akcji PKO BP SA, uprawniających do 8,5% głosów na walnym zgromadzeniu Banku.

Cena sprzedaży akcji PKO BP SA wyniosła 20,5 złotych za jedną akcję, z tym, że w Subtranszy Klientów Banku oraz w Subtranszy Inwestorów Detalicznych w Pierwszym Okresie Zleceń akcje nabywane były z 4% dyskontem tj. po cenie 19,7 złotych za akcję, a w Subtranszy Inwestorów Detalicznych w Drugim Okresie Zleceń z 2% dyskontem tj. po cenie 20,1 złotych za akcję.

Struktura akcjonariatu PKO BP SA po zamknięciu oferty przedstawiała się następująco:

- 62,3 proc. – Skarb Państwa;
- 29,2 proc. – inwestorzy krajowi (instytucjonalni i detaliczni);
- 8,5 proc. – inwestorzy zagraniczni;

Na dzień 31 grudnia 2004 roku kurs zamknięcia notowań akcji Banku na GPW w Warszawie wynosił 27,80 złotych.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Banku

29 marca 2005 (data)	Andrzej Podsiadło (imię i nazwisko)	Prezes Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)	..... (podpis)
29 marca 2005 (data)	Kazimierz Małecki (imię i nazwisko)	Wiceprezes I Zastępca Prezesa Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)	..... (podpis)
29 marca 2005 (data)	Danuta Demianiuk (imię i nazwisko)	Wiceprezes Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)	..... (podpis)
29 marca 2005 (data)	Piotr Kamiński (imię i nazwisko)	Członek Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)	..... (podpis)
29 marca 2005 (data)	Jacek Obłękowski (imię i nazwisko)	Członek Zarządu Banku (stanowisko/funkcja)	..... (podpis)

Podpis osoby, której powierzono
prowadzenie ksiąg rachunkowych

29 marca 2005
(data)

Krystyna Szewczyk
(imię i nazwisko)

Członek Zarządu Główny Księgowy Banku.
(podpis)

**PKO BANK POLSKI
SPÓŁKA AKCYJNA**

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU BANKU Z DZIAŁALNOŚCI
POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI
BANKU POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ
ZA 2004 rOK**

WARSZAWA, MARZEC 2005

SPIS TREŚCI:

1.	Uwarunkowania zewnętrzne mające wpływ na działalność banku	4
1.1.	Czynniki makroekonomiczne	4
1.2.	Polityka pieniężna NBP	4
1.3.	Rynek finansowy	4
1.4.	Otoczenie regulacyjne	5
1.5.	Otoczenie konkurencyjne	6
2.	STRATEGIA rozwoju banku.....	7
3.	Najważniejsze wydarzenia mające wpływ na działalność Banku W 2004 roku.....	7
3.1.	Prywatyzacja Banku	7
3.2.	Wdrażanie Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI)	7
3.3.	Reorganizacja struktur Banku	8
3.4.	Aktywizacja sprzedaży	9
3.5.	Wejście na nowe rynki	9
4.	wyniki finansowe Banku.....	10
4.1.	Zmiany zasad rachunkowości wprowadzone w 2004 roku	10
4.2.	Struktura bilansu	10
4.3.	Rachunek zysków i strat	15
4.4.	Podstawowe wskaźniki finansowe	19
4.5.	Kapitały własne i współczynnik wypłacalności	19
5.	Podstawowe sfery działalności Banku	20
5.1.	Bankowość detaliczna	20
5.2.	Bankowość korporacyjna	22
5.3.	Finansowanie nieruchomości	23
5.4.	Działalność na rynku pieniężnym	25
5.5.	Działalność maklerska	26
5.6.	Współpraca międzynarodowa	26
6.	powiązania organizacyjne i kapitałowe.....	27
6.1.	Działalność o charakterze inwestycyjnym	27
6.2.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	28
7.	Zasady zarządzania ryzykiem w Banku	29
7.1.	Ryzyko kredytowe	29
7.2.	Ryzyko finansowe	30
7.3.	Ryzyko operacyjne	30
8.	SIEĆ SPRZEDAŻY BANKU	31
9.	Kadry Banku.....	32
10.	Promocja usług i budowa wizerunku.....	33
10.1.	Działalność promocyjna	33
10.2.	Nagrody i wyróżnienia	34
11.	Znaczące umowy oraz istotne umowy z bankiem centralnym lub organami nadzoru	35

12.	Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń niedotyczące działalności operacyjnej Banku	35
13.	Wystawione tytuły egzekucyjne	35
14.	Władze Banku W okresie sprawozdawczym	35
15.	Znaczące zdarzenia po dacie bilansu.....	37

Uwarunkowania zewnętrzne mające wpływ na działalność banku

Czynniki makroekonomiczne

W 2004 roku nastąpiło silne przyspieszenie tempa wzrostu gospodarczego w Polsce. Według wstępnych szacunków GUS w całym 2004 roku wzrost PKB wyniósł 5,3% wobec 3,8% odnotowanego w 2003 roku. **Jednym z czynników stymulujących przyspieszenie tempa wzrostu PKB był popyt wewnętrzny.** Silne ożywienie popytu krajowego, szczególnie w I połowie 2004 roku było wynikiem wzrostu zapasów przedsiębiorstw, popytu konsumpcyjnego (w następstwie czynników związanych z akcesją Polski do Unii Europejskiej) oraz stopniowego ożywienia inwestycji przedsiębiorstw. Jednocześnie do utrzymującej się wysokiej dynamiki eksportu, przyczynił się słaby kurs złotego wobec euro (w I połowie roku), poprawa koniunktury w gospodarce światowej, a także dotychczasowa restrukturyzacja przedsiębiorstw (obniżenie kosztów działalności, zwiększenie wydajności pracy, poprawa oferty produktowej przedsiębiorstw). Dzięki dynamicznemu wzrostowi eksportu kontynuowane było ożywienie dynamiki produkcji przemysłowej. W II półroczu tempo wzrostu gospodarczego osłabło (głównie za sprawą wygaszenia czynników nadzwyczajnych, związanych z akcesją do UE), choć jednocześnie odnotowano dalszą poprawę w zakresie aktywności inwestycyjnej przedsiębiorstw.

Pomimo ożywienia gospodarczego i polepszenia kondycji finansowej przedsiębiorstw w ciągu 2004 roku nastąpiła tylko niewielka poprawa sytuacji na rynku pracy. W grudniu 2004 roku stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się o 0,9 pp. do 19,1%, bez pracy pozostawało 3 mln osób, o 176 tys. mniej niż w grudniu 2003 roku.

W 2004 roku wyhamowana została tendencja spadkowa depozytów gospodarstw domowych. Przyczynił się do tego między innymi wzrost dochodowości lokat, wynikający z podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej. W rezultacie wartość depozytów gospodarstw domowych na koniec grudnia 2004 roku wzrosła o 0,1% w porównaniu do stanu z końca 2003 roku.

Poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw przyczyniła się do znaczącego wzrostu depozytów przedsiębiorstw. W rezultacie wartość depozytów firm była w grudniu 2004 roku o ponad 24% (o 16,9 mld zł) wyższa niż w analogicznym okresie 2003 roku.

W 2004 roku utrzymała się silna tendencja wzrostowa kredytów dla gospodarstw domowych. W okresie od grudnia 2003 roku do grudnia 2004 roku wartość kredytów dla gospodarstw domowych zwiększyła się o 13,3%, tj. o 13,5 mld zł. Utrzymał się wysoki popyt na kredyty mieszkaniowe. Odnotowano również niewielkie ożywienie w kredytach konsumpcyjnych. Według wstępnych danych NBP w 2004 roku zmniejszyła się wartość kredytów dla przedsiębiorstw w stosunku do grudnia 2003 roku o 3,9%.

W pierwszej połowie 2004 roku odnotowano znaczny wzrost wskaźnika inflacji, do czego przyczyniły się podwyżki cen paliw oraz wzrost popytu zewnętrznego na polskie towary żywnościowe po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Presja inflacyjna została ograniczona w drugiej połowie roku dzięki wzmocnieniu kursu złotego oraz wyhamowaniu dynamiki cen paliw. W rezultacie na zakończenie 2004 roku wskaźnik inflacji osiągnął poziom 4,4%, utrzymując się powyżej górnej granicy (3,5%) przedziału dopuszczalnych wahań wokół celu inflacyjnego RPP.

Polityka pieniężna NBP

Zgodnie ze *Strategią polityki pieniężnej po 2003 roku* celem polityki monetarnej w 2004 roku było utrzymywanie inflacji na poziomie 2,5% z dopuszczalnym przedziałem wahań +/-1 punkt procentowy. Szybki wzrost inflacji powyżej górnej granicy celu inflacyjnego spowodował, że **Rada Polityki Pieniężnej zmieniła w kwietniu 2004 roku nastawienie w polityce monetarnej z neutralnego na restrykcyjne, a następnie w okresie czerwiec-sierpień podniosła stopy procentowe łącznie o 1,25 pp.** W rezultacie stopa referencyjna NBP na koniec roku wyniosła 6,5%, stopa lombardowa 8,0%, a stopa depozytowa 5,0%.

Rynek finansowy

W ciągu 2004 roku wystąpiły znaczące wahania rentowności i odwrócenie krzywej dochodowości z rosnącą na opadającą. Na koniec 2004 roku rentowność polskich skarbowych papierów wartościowych na krótkim końcu krzywej była o 50 pb. powyżej notowań z końca 2003 roku, a na długim końcu krzywej o ponad 50 pb. poniżej. Stopniowy wzrost rentowności przez pierwsze siedem miesięcy ubiegłego roku był wynikiem m.in. wzrostu oczekiwań inwestorów na zaostrenie

polityki monetarnej, potwierdzonych zmianą nastawienia RPP w polityce monetarnej na restrykcyjne, a następnie trzema podwyżkami stóp procentowych.

Trend spadkowy rentowności, trwający od sierpnia do końca ubiegłego roku był wynikiem: • wygaszania oczekiwań na dalsze podwyżki stóp procentowych NBP, • poprawy perspektyw fiskalnych pod wpływem lepszej od oczekiwanej bieżącej realizacji budżetu i przyjętego przez rząd projektu budżetu na 2005 rok, • ograniczenia potrzeb pożyczkowych i emisji skarbowych papierów wartościowych pod koniec 2004 roku.

W 2004 roku złoty umocnił się o 20% wobec dolara oraz o 13,5% względem euro. Pierwsza połowa roku przyniosła osłabienie złotego do rekordowo niskich poziomów (4,89 PLN/EUR). Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 roku, lepsze perspektywy fiskalne oraz polityczne, jak również bardzo dobre fundamenty polskiej gospodarki, przełożyły się na silny aprecjacyjny trend złotego w drugiej połowie roku. Splot tych korzystnych czynników przyczynił się do umocnienia polskiej waluty na koniec 2004 roku (kurs PLN/EUR wyniósł 4,08, a kurs PLN/USD 2,99).

Otoczenie regulacyjne

Najważniejsze zmiany w otoczeniu regulacyjnym systemu bankowego w 2004 roku były podporządkowane:

- implementacji prawa unijnego do prawa polskiego w związku z przystąpieniem Polski do UE,
- realizacji Porozumień przedstawicieli rządu, KNB i ZBP zawartych w dniu 30 października 2003 roku dotyczących rezerw obowiązkowych, rezerw celowych i ich opodatkowania, zasad rachunkowości oraz udziału banków w tworzeniu Funduszu Poręczeń Unijnych,
- uregulowaniom wynikającym z porządkowania krajowego systemu prawnego, w tym wpływającym na otoczenie konkurencyjne banków.

Najistotniejsze dla Banku zmiany były związane z:

- obszerną nowelizacją ustawy Prawo bankowe (weszła w życie 1 maja 2004 roku), która nałożyła na banki nowe obowiązki, tworząc równocześnie warunki do podejmowania inicjatyw umożliwiających racjonalizację kosztów (np. poprzez *outsourcing* czynności wykonywanych przez bank, sekurytyzację wierzytelności) oraz oferowanie nowych produktów, w tym *cash pooling*,
- obniżką stawki podatku dochodowego od osób prawnych z 27% do 19%, co miało korzystny wpływ na wynik finansowy netto Banku,
- ustawą o podatku VAT, umożliwiającą prowadzenie scentralizowanych rozliczeń,
- nowelizacją przepisów o rachunkowości umożliwiającą Bankowi zaliczanie do przychodów odsetek od należności pod obserwacją,
- nowymi rozwiązaniami dotyczącymi rezerw celowych (m.in. modyfikacja zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych, tworzenia rezerw na ekspozycje detaliczne, uwzględnianie zabezpieczeń w podstawie tworzenia rezerw, nowe wymogi wobec wewnętrznych modeli ryzyka kredytowego),
- oprocentowaniem rezerwy obowiązkowej (w 2004 roku 20% odsetek stanowiło przychody Banku, 80% zasiliło Fundusz Poręczeń Unijnych) oraz wprowadzeniem zerowej stopy rezerwy obowiązkowej od środków ze sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu,
- regulacjami BFG obniżającymi wskaźnik obowiązkowej opłaty rocznej wnoszonej przez banki oraz wskaźnik określający wysokość funduszu ochrony środków gwarantowanych,
- zmianą zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- ustawą o elektronicznych instrumentach płatniczych zobowiązującą banki do podpisania umów o użytkowanie kart bankowych ze wszystkimi klientami, którym wydano karty przed wejściem w życie ustawy (wpłynęło to na wzrost kosztów Banku, w tym kosztów korespondencji z klientami),
- rozwiązaniami ustawowymi tworzącymi warunki dla zaangażowania się Banku w absorpcję funduszy strukturalnych,
- nowym Prawem upadłościowym i naprawczym regulującym zasady wspólnego dochodzenia roszczeń wierzycieli od niewypłacalnych dłużników, a także zasady postępowania naprawczego przedsiębiorców zagrożonych niewypłacalnością (mimo, że ustawa ta weszła w życie w końcu 2003 roku, to jej skutki widoczne były dopiero w 2004 roku).

Większość przedstawionych wyżej zmian skutkowało koniecznością poniesienia przez Bank dodatkowych nakładów finansowych i organizacyjnych, znalazło wyraz w strukturze aktywów i

wynikach finansowych Banku, wpłynęło na współczynnik wypłacalności Banku, a także umożliwiło Bankowi realizację nowych inicjatyw biznesowych.

Na działalność Banku, poprzez stworzenie nowych instrumentów dla alokacji oszczędności, miały wpływ:

- ustawa o Indywidualnych Kontach Emerytalnych, która także umożliwiła Bankowi rozbudowę oferty produktowej,
- ustawa o funduszach inwestycyjnych.

Ponadto na wyniki działalności Banku w 2004 roku wpływ miały przygotowania do wprowadzenia w kolejnych latach rozwiązań regulacyjnych, dotyczących w szczególności:

- międzynarodowych standardów rachunkowości (MSR/MSSF),
- rozwiązań Komisji Nadzoru Bankowego dotyczących obliczania funduszy własnych, koncentracji zaangażowań i adekwatności kapitałowej.

W 2004 roku Bank rozpoczął prace związane z wprowadzeniem od 2007 roku rozwiązań przewidzianych w wytycznych Nowej Umowy Kapitałowej i projekcie unijnej dyrektywy CAD3, mając na względzie konieczność stopniowego wdrażania bardziej zaawansowanych metod kalkulacji wymogów kapitałowych.

Otoczenie konkurencyjne

W 2004 roku nastąpiła zdecydowana poprawa sytuacji ekonomiczno-finansowej sektora bankowego, na którą wpływ miały przede wszystkim:

- poprawa kondycji finansowej klientów banków będąca efektem lepszej koniunktury gospodarczej,
- poprawa jakości portfeli kredytowych banków,
- zmniejszenie efektywnego obciążenia podatkiem dochodowym w związku z obniżeniem jego stawki,
- zwiększający się popyt gospodarstw domowych na kredyty.

W efekcie, większość banków odnotowała wzrost przychodów z działalności bankowej i znaczącą poprawę efektywności działania.

Wpływ na rozwój sektora bankowego miały również zachodzące procesy rynkowe. Do najważniejszych należały:

- **rosnąca konkurencja na rynku detalicznych usług bankowych**, której towarzyszył wzrost oczekiwań i wymagań ze strony klientów, przejawiająca się m. in.:
  - rozwojem usług finansowych oferowanych przez instytucje pozabankowe, w szczególności fundusze inwestycyjne, firmy pośrednictwa kredytowego, SKOK-i. Były one istotnym konkurentem dla oszczędności bankowych i produktów kredytowych, takich jak karty kredytowe i pożyczki hipoteczne,
  - rozszerzaniem i unowocześnianiem oferty bankowej oraz poszukiwaniem dodatkowych źródeł dochodów. Banki intensywnie rozwijały ofertę kredytów na cele mieszkaniowe, z zakresu bancassurance i rynku kapitałowego oraz produkty umożliwiające skorzystanie ze środków pomocowych Unii Europejskiej. Różnicowały ceny usług, promując pakiety i programy lojalnościowe,
  - rozwojem bankowości elektronicznej,
- **ograniczanie kosztów działania**, polegające na kontynuowaniu procesów restrukturyzacyjnych i modernizacyjnych, których efektem była redukcja zatrudnienia i racjonalizacja sieci placówek bankowych,
- **wejście na polski rynek bankowy nowych zagranicznych konkurentów**, zainteresowanych świadczeniem usług finansowych polskim klientom w formie transgranicznej. Około 60 zagranicznych banków, głównie z krajów Unii Europejskiej, wyraziło zamiar oferowania swoich produktów i usług w obszarze finansowania nieruchomości, udzielania kredytów hipotecznych, zarządzania aktywami oraz obsługi najzamożniejszych klientów.

STRATEGIA rozwoju banku

Misja Banku zawarta w przyjętej przez Zarząd i Radę Nadzorczą „Strategii Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego na lata 2003-2005” brzmi:

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski jest i pozostanie krajowym bankiem uniwersalnym o polskim charakterze, dla którego największą wartością jest klient. Zachowując wiodącą pozycję w bankowości detalicznej, Bank pełni również wiodącą rolę w obsłudze samorządów terytorialnych, małych i średnich przedsiębiorstw, kredytów mieszkaniowych oraz obsłudze funduszy unijnych. Bank zapewnia swoim akcjonariuszom efektywne zarządzanie powierzonymi kapitałami oraz stwarza warunki do pełnego rozwoju zawodowego pracowników.

PKO BP SA realizuje obecnie Strategię Modernizacji Banku, która zakłada osiągnięcie następujących celów:

- wzrost efektywności funkcjonowania,
- utrzymanie pozycji lidera na rynku bankowości detalicznej oraz rynku finansowania nieruchomości,
- zdobycie pozycji lidera w obsłudze funduszy unijnych,
- umocnienie pozycji w obsłudze małych i średnich przedsiębiorstw,
- wypracowanie nowego wizerunku Banku w zakresie obsługi dużych przedsiębiorstw oraz ugruntowanie pozycji w zakresie obsługi sektora publicznego, w tym jednostek samorządu terytorialnego.

Bank dąży do realizacji powyższych celów poprzez:

- modernizację Banku,
- rozszerzanie działalności na nowe obszary biznesowe,
- zwiększanie aktywności i innowacyjności biznesowej.

Bank zamierza utrzymać pozycję lidera na rynku bankowości detalicznej oraz na rynku finansowania nieruchomości przy równoczesnym wzmacnianiu pozycji w pozostałych segmentach rynku. W ramach celów finansowych Bank planuje utrzymać udział kredytów zagrożonych w kredytach ogółem Banku poniżej poziomu 10% oraz podwyższyć stosunek kredytów do aktywów powyżej 50%. Ponadto Bank stawia sobie za cel utrzymywanie średniej rentowności kapitałów własnych na poziomie powyżej 20%.

Najważniejsze wydarzenia mające wpływ na działalność Banku W 2004 roku

Rok 2004 był drugim rokiem realizacji Strategii Modernizacji Banku. Aktywność Banku koncentrowała się w tym czasie na realizacji określonych w Strategii priorytetów, tj.:

- prywatyzacji,
- wdrażaniu Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI),
- reorganizacji struktur organizacyjnych Banku,
- aktywizacji sprzedaży,
- wejściu na nowe rynki.

Prywatyzacja Banku

Prywatyzacja PKO BP zakończyła się sukcesem i w znaczący sposób poprawiła wizerunek Banku. Także przyjęty model prywatyzacji (łącznie z lokatą prywatyzacyjną) został pozytywnie przyjęty przez rynek. W procesie prywatyzacji Bank współpracował z doradcą ministra skarbu państwa w zakresie przygotowania analizy przedprywatyzacyjnej oraz prospektu emisyjnego, który został złożony w KPWiG w lipcu 2004 roku. KPWiG dopuściła akcje Banku do publicznego obrotu w dniu 31 sierpnia 2004 roku. Po raz pierwszy akcje PKO BP SA były notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 10 listopada 2004 roku osiągając cenę 24,50 zł za sztukę (wobec ceny emisyjnej ustalonej na kwotę 20,50 zł za akcję). W ofercie publicznej Minister Skarbu Państwa zbył 37,7% akcji Banku, w wyniku czego struktura akcjonariatu ukształtowała się następująco: Skarb Państwa – 62,3% (z czego 0,8% stanowią akcje premiowe, a 10,5% jest przeznaczone dla pracowników Banku), inwestorzy krajowi (instytucjonalni i indywidualni) 29,2%, inwestorzy zagraniczni – 8,5%.

Wdrażanie Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI)

W 2004 roku PKO BP kontynuował przygotowania do wdrożenia Zintegrowanego Systemu Informatycznego. Rozpoczęto realizację konkretnych zadań w ramach podpisanego w dniu 18 sierpnia

2003 roku kontraktu z Konsorcjum Accenture Sp. z o. o., Alnova Technologies Corporation SL. i Softbank S.A.

Dokonano m. in. rozszerzenia funkcjonalności Zintegrowanego Systemu Informatycznego. Stało się to konieczne w następstwie nowelizacji przepisów a w szczególności przepisów ustawy o rachunkowości, która zobowiązała emitentów papierów wartościowych dopuszczonych do publicznego obrotu oraz banki do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR). Ustawa ta zezwoliła na sporządzanie również jednostkowych sprawozdań finansowych zgodnie z MSR. Postawiło to Bank przed koniecznością podjęcia decyzji o sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego również zgodnie z MSR w celu ujednoczenia sposobu prezentacji sprawozdania finansowego Banku ze sprawozdaniem Grupy Kapitałowej. Spowodowało to potrzebę dostosowania do nowych zasad rachunkowości systemów informatycznych, a także jak wspomniano wyżej rozszerzenia funkcjonalności nowego Zintegrowanego Systemu Informatycznego.

Za rozszerzeniem funkcjonalności ZSI przemawiały również rosnące potrzeby biznesowe Banku (wprowadzenie nowych produktów np. IKE) i plany w zakresie unowocześnienia obsługi klientów.

W konsekwencji tych uwarunkowań (nieznanych Bankowi w dacie podpisywania kontraktu) nastąpiło (w dniu 17 grudnia 2004 roku) podpisanie z Konsorcjum Aneksu nr 1 do kontraktu z 2003 roku.

Rozszerzenie funkcjonalności systemu pozwoli Bankowi osiągnąć poziom rozwiązań informatycznych tożsamy ze standardem właściwym dla czołowych banków europejskich o profilu odpowiadającym PKO BP SA, a także przyniesie korzyści wynikające ze standaryzacji procesów operacyjnych, uproszczenia zarządzania produktami i infrastrukturą, a także zwiększenia bezpieczeństwa operacyjnego.

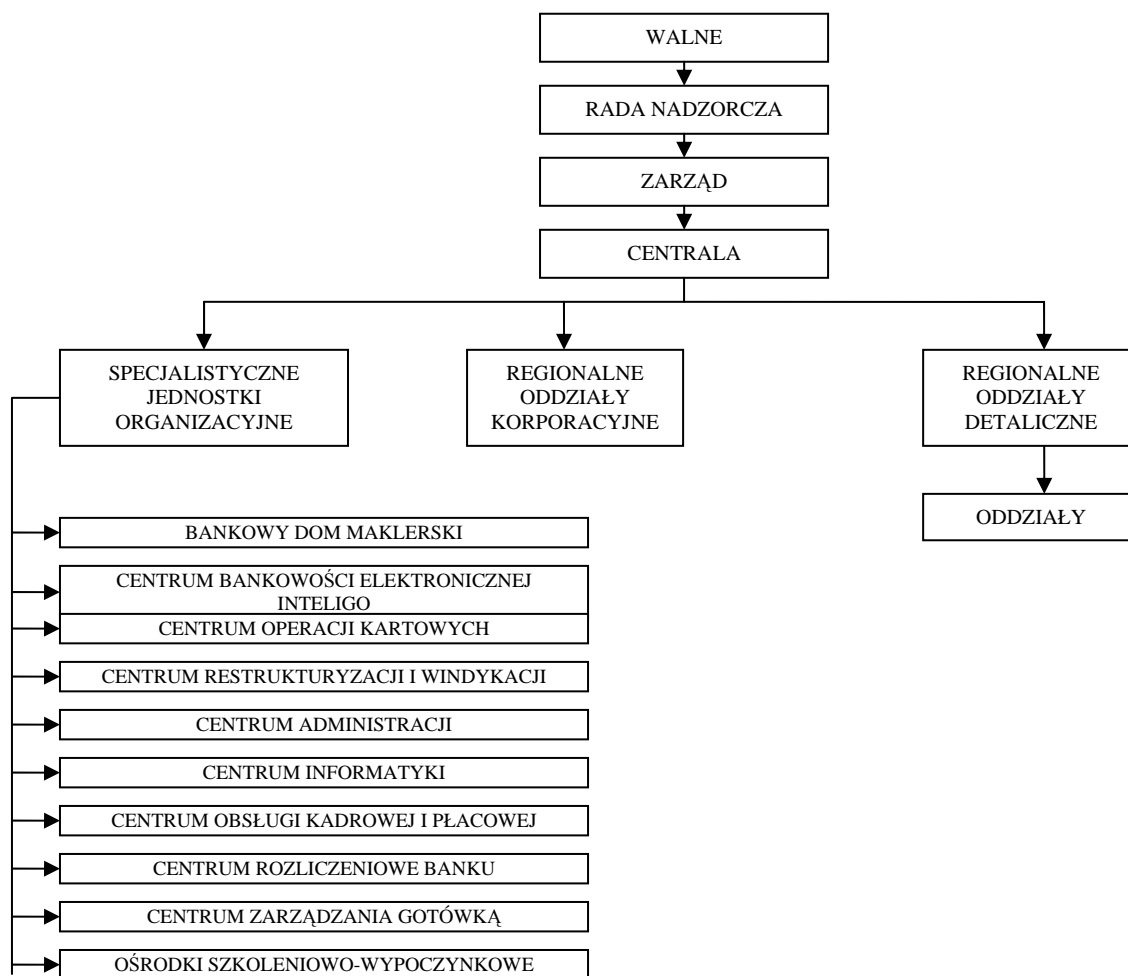
Reorganizacja struktur Banku

W 2004 roku pomyślnie przeprowadzono reorganizację struktur Banku. Dokonano podziału sieci PKO BP na oddziały detaliczne i korporacyjne. Utworzono także odrębne regionalne oddziały detaliczne i regionalne oddziały korporacyjne, a w wyniku przekształceń oddziałów operacyjnych (m. in. dawnych oddziałów centrów), powstało 537 oddziałów samodzielnych i 634 oddziały podporządkowane. Uwolniono oddziały operacyjne od realizowania funkcji wspomagających, które skoncentrowano w specjalistycznych jednostkach organizacyjnych oraz departamentach centralizujących te funkcje. Podejmowane działania miały na celu skoncentrowanie całej sieci Banku przede wszystkim na sprzedaży produktów i usług. W wyniku reorganizacji rozpoczęło działalność sześć specjalistycznych jednostek realizujących scentralizowane funkcje wspomagające dla całego Banku (w zakresie: obsługi kadrowo-płacowej, restrukturyzacji i windykacji, administracji, rozliczeń, informatyki oraz zarządzania gotówką) oraz trzy departamenty (w zakresie: obsługi prawnej, bezpieczeństwa oraz oceny ryzyka kredytowego).

W 2004 roku zakończone zostały projekty służące podniesieniu jakości i usprawnieniu obsługi klientów Banku, które umożliwiły udostępnienie przez PKO BP SA klientom Banku nowych usług bankowości elektronicznej tj. *call center* i dostępu internetowego do rachunków Superkonto i rachunków typu Partner, wdrożono system *MultiCash* oraz doprowadzono do odmiejscowienia rachunków.

W wyniku tych zmian struktura Banku kształtuje się następująco:

Schemat struktury organizacyjnej Banku

Aktywizacja sprzedaży

Prowadzona przez Bank aktywizacja sprzedaży produktów i usług w poszczególnych obszarach funkcjonowania pozwoliła na utrzymanie lub wzmocnienie pozycji rynkowej w wybranych segmentach w 2004 roku.

Do aktywizacji sprzedaży przyczyniło się lepsze rozpoznanie preferencji klientów w oparciu o informacje pozyskane dzięki zakończeniu prac nad segmentacją klientów Banku. W ich wyniku w systemie informatycznym Banku przypisano klientów do poszczególnych segmentów Obszaru Rynku Detalicznego i Obszaru Rynku Korporacyjnego, co umożliwiło i usprawniło przeprowadzanie odpowiednich analiz w tym zakresie.

Działania aktywizujące sprzedaż zostały przedstawione w dalszej części sprawozdania.

Wejście na nowe rynki

W ramach wchodzenia przez Bank w nowe obszary aktywności w 2004 roku:

- zawarto umowę z PZU S.A., dotyczącą dystrybucji ubezpieczeń – ubezpieczeń OC i mieszkań dla posiadaczy rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych (ROR)
- zawarto umowę z PZU Życie S.A. grupowego ubezpieczenia na życie SUPEROPIEKA dla posiadaczy ROR,
- podjęto działania w zakresie obsługi funduszy Unii Europejskiej,
- zakupiono udziały w Kredyt Bank (Ukraina) S.A.,
- zakupiono udziały w Banku Pocztowym S.A.

wyniki finansowe Banku

Zmiany zasad rachunkowości wprowadzone w 2004 roku

Od stycznia 2004 roku weszły w życie zmiany do ustawy (z dnia 29 września 1994 roku) o rachunkowości oraz do rozporządzenia Ministra Finansów (z dnia 10 grudnia 2001 roku) w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków, z których najważniejsze to:

- umożliwienie zaliczenia do wyniku finansowego nieotrzymanych w okresie sprawozdawczym przychodów z tytułu należnych odsetek od należności zakwalifikowanych do kategorii pod obserwacją,
- przesunięcie na dzień 1 stycznia 2005 roku terminu obowiązkowego stosowania przez banki metody zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej do wyceny aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, udzielonych kredytów i pożyczek oraz innych należności własnych banku, a także zobowiązań finansowych nieprzeznaczonych do obrotu i niebędących instrumentami pochodnymi,
- umożliwienie spisania należności kredytowej w ciężar utworzonej na nią rezerwy celowej, bez konieczności umorzenia długu wobec kredytobiorcy.

Ponadto, od 1 stycznia 2004 roku weszła w życie uchwała Komisji Nadzoru Bankowego (z dnia 4 czerwca 2003 roku) zmieniająca wcześniejsze regulacje dotyczące wyznaczania wymogów kapitałowych oraz obliczania współczynnika wypłacalności banku.

W dniu 8 marca 2004 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Finansów (z dnia 23 lutego 2004 roku) zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych, które wprowadziły m.in. zmiany dotyczące rozpoznawania i wyceny instrumentów wbudowanych.

W niniejszym sprawozdaniu dane za 2003 rok zostały zaprezentowane w sposób zapewniający ich porównywalność, przez zastosowanie jednakowych zasad rachunkowości zgodnych z zasadami stosowanymi przez Bank przy sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2004 rok. Szczegółowe objaśnienie różnic między wcześniej publikowanymi danymi za 2003 rok a niniejszym sprawozdaniem zostało zawarte w dodatkowych notach objaśniających do Sprawozdania Finansowego PKO BP SA za 2004 rok.

Struktura bilansu

Aktywa

Według stanu na 31 grudnia 2004 roku suma bilansowa netto Banku wyniosła 87.931,8 mln zł¹ i w porównaniu do stanu na koniec 2003 roku zwiększyła się o 3.503,5 mln zł (+4,1%). Największy udział w sumie bilansowej netto Banku posiadały należności 62,5% i dłużne papiery wartościowe, akcje i udziały oraz pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe 30,3%.

W aktywach nastąpiła istotna zmiana należności, które wzrosły o 7.869,7 mln zł (+16,7%), przy równoczesnym zmniejszeniu stanu dłużnych papierów wartościowych, akcji i udziałów oraz pozostałych papierów wartościowych i innych aktywów finansowych o 3.953,7 mln zł (-12,9%). W pozostałych pozycjach nie nastąpiły istotne zmiany. Nieznacznemu zmniejszeniu uległy pozycje „kasa, operacje z bankiem centralnym” oraz rzeczowe aktywa trwałe, przy niewielkim wzroście poziomu pozostałych aktywów.

Tabela 1. Podstawowe pozycje aktywów (tys. zł)

Aktywa	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Kasa, operacje z bankiem centralnym	3 490 505	4,0%	3 807 487	4,5%	91,7%
2. Należności	54 986 721	62,5%	47 117 037	55,8%	116,7%
- należności od sektorów finansowego, niefinansowego i budżetowego	54 986 721	62,5%	46 833 324	55,5%	117,4%
3. Dłużne papiery wartościowe, akcje i udziały	26 627 634	30,3%	30 581 302	36,2%	87,1%

¹ Ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego.

oraz pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe					
4. Rzeczowe aktywa trwałe	1 939 016	2,2%	2 063 015	2,4%	94,0%
5. Pozostałe aktywa	887 916	1,0%	859 498	1,0%	103,3%
Aktywa razem	87 931 792	100,0%	84 428 339	100,0%	104,1%

Należności ogółem

Na 31 grudnia 2004 roku łączna kwota należności netto Banku wyniosła 54.986,7 mln zł i w całości stanowiła należności od sektorów finansowego, niefinansowego i budżetowego. Na koniec 2003 roku ogólna kwota należności wyniosła 47.117,0 mln zł, z czego 99,4% stanowiły należności od sektorów, a 0,6% należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

Tabela 2. Struktura należności netto według sektorów

Należności	Stan na 31.12.2004	Stan na 31.12.2003	Zmiana w pp.	Dynamika wartości
1	2	3	4	5
1. Należności od sektora finansowego	25,1%	18,3%	6,8	161,0%
2. Należności od sektora niefinansowego	62,5%	66,2%	-3,7	110,7%
3. Należności od sektora budżetowego	12,5%	15,5%	-3,0	94,6%
Razem należności	100,0%	100,0%		117,4%

Na koniec 2004 roku stan należności brutto od sektorów wyniósł 57.433,3 mln zł. Największe pozycje należności brutto to: udzielone kredyty i pożyczki (71,4%) oraz rachunki bieżące i lokaty w innych bankach (22,6%). W porównaniu do stanu na koniec 2003 roku o 6,7 pp. zmniejszył się udział kredytów i pożyczek w aktywach na rzecz rachunków bieżących i lokat w innych bankach.

Tabela 3. Należności od sektorów wg rodzajów (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
1	2	3	4	5	6
1. Rachunki bieżące oraz lokaty w innych bankach i w innych podmiotach finansowych	13 008 538	22,6%	7 884 783	16,0%	165,0%
2. Kredyty i pożyczki	41 006 067	71,4%	38 591 321	78,1%	106,3%
3. Pozostałe należności	166 601	0,3%	172 742	0,3%	96,4%
4. Odsetki	3 252 115	5,7%	2 761 367	5,6%	117,8%
Należności (brutto) razem	57 433 321	100,0%	49 410 213	100,0%	116,2%
Rezerwa utworzona na należności	(2 446 600)	-4,3%	(2 576 889)	-5,2%	94,9%
Należności (netto) razem	54 986 721	95,7%	46 833 324	94,8%	117,4%

Struktura należności brutto od sektorów na koniec 2004 roku przedstawiała się następująco: 82,6% stanowiły należności terminowe, 11,7% należności w rachunku bieżącym, a 5,7% odsetki i w porównaniu do stanu na koniec 2003 roku struktura ta nie uległa istotnej zmianie. Zmiany nastąpiły w strukturze należności terminowych i polegały na ich przesunięciu do przedziałów o krótszych terminach zapadalności, w tym: o terminie do 1 miesiąca (wzrost udziału z 7,3% do 9,7%) oraz powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy (wzrost udziału z 6,4% do 8,5%) z terminów: powyżej 1 roku do 5 lat (spadek udziału z 25,2% do 23,5%) oraz należności, dla których termin zapadalności upłynął (spadek udziału z 7,2% do 4,3%).

Tabela 4. Struktura należności brutto od sektorów według terminów zapadalności

Należności	Stan na:		Zmiana w pp.	Dynamika wartości
	31.12.2004	31.12.2003		
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
a) w rachunku bieżącym	11,7%	11,6%	0,1	117,3%
b) należności terminowe o okresie spłaty:	82,6%	82,8%	-0,2	116,0%
- do 1 miesiąca	9,7%	7,3%	2,4	154,1%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	8,5%	6,4%	2,1	154,8%
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	15,4%	15,0%	0,4	119,4%
- powyżej 1 roku do 5 lat	23,5%	25,2%	-1,8	108,1%
- powyżej 5 lat	21,3%	21,7%	-0,4	114,0%
- dla których termin zapadalności upłynął	4,3%	7,2%	-2,9	69,5%
c) odsetki	5,7%	5,6%	0,1	117,8%
- niezapadłe	5,5%	5,3%	0,1	119,4%
- zapadłe	0,2%	0,3%	-0,1	83,7%
Należności brutto od sektorów razem	100,0%	100,0%		116,2%

Należności od klientów

W okresie od 31 grudnia 2003 roku do 31 grudnia 2004 roku należności brutto od klientów Banku, tj. od sektorów niefinansowego i budżetowego, zwiększyły się o 2.804,0 mln zł (tj. o 6,9%) do poziomu 43.588,0 mln zł na koniec 2004 roku, z czego 5.089,6 mln zł stanowiły należności z tytułu odsetek (łącznie ze skapitalizowanymi).

Tabela 5. Należności brutto od sektorów niefinansowego i budżetowego (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Kredyty mieszkaniowe wspomagane przez budżet państwa („stary portfel”)	1 155 633	2,7%	1 333 475	3,3%	86,7%
2. Kredyty mieszkaniowe „nowego portfela”	11 967 340	27,5%	10 375 299	25,4%	115,3%
3. Kredyty dla ludności	10 767 636	24,7%	8 682 536	21,3%	124,0%
4. Kredyty na działalność gospodarczą	7 807 064	17,9%	8 308 846	20,4%	94,0%
5. Należności od budżetu	6 800 629	15,6%	7 217 250	17,7%	94,2%
Razem poz. 1-5	38 498 302	88,3%	35 917 406	88,1%	107,2%
6. Odsetki	5 089 559	11,7%	4 866 536	11,9%	104,6%
7. Pozostałe należności	118	0,0%	25	0,0%	472,0%
Razem należności brutto	43 587 979	100,0%	40 783 967	100,0%	106,9%

Na koniec 2004 roku stan należności od klientów (bez odsetek) wynosił 38.498,3 mln zł i w porównaniu do stanu sprzed roku zwiększył się o 7,2% (tj. o 2.580,9 mln zł). Największy wzrost zaangażowania dotyczył kredytów dla ludności (+2.085,1 mln zł) oraz kredytów mieszkaniowych „nowego” portfela (+1.592,0 mln zł). Równocześnie zanotowano spadek stanu kredytów sektora budżetowego (o 416,6 mln zł), kredytów na działalność gospodarczą (o 501,8 mln zł), oraz naturalnie wygasających kredytów mieszkaniowych „starego” portfela (o 177,8 mln zł).

W 2004 roku poprawiła się jakość portfela należności od klientów. Na koniec 2004 roku należności zagrożone stanowiły 8,9% ogólnej kwoty należności brutto od sektorów niefinansowego i budżetowego (bez odsetek zapadłych i niezapadłych). W porównaniu do stanu sprzed roku wskaźnik ten obniżył się o 3,3 pp.

Spadek wskaźnika kredytów zagrożonych był z jednej strony efektem poprawy jakości portfela kredytowego Banku, a z drugiej wprowadzenia nowych zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 10 grudnia 2003 roku), z których najważniejsze polegały na:

- wydłużeniu okresów opóźnienia w spłacie niewymagających klasyfikowania ekspozycji kredytowych do kategorii o wyższym poziomie ryzyka,

- rezygnacji z kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika przy klasyfikacji ekspozycji wobec osób fizycznych z tytułu kredytów mieszkaniowych, a w odniesieniu do kredytów detalicznych likwidacji kategorii „poniżej standardu” i „wątpliwe”,
- wprowadzeniu możliwości uwzględnienia najlepszych zabezpieczeń na etapie klasyfikacji ekspozycji.

Wprowadzenie powyższych przepisów wpłynęło na obniżenie wskaźnika kredytów zagrożonych o około 0,7 pp.

Tabela 6. Struktura należności brutto od sektorów niefinansowego i budżetowego według sytuacji (bez odsetek zapadłych i niezapadłych)

Kategorie należności	Stan na 31.12.2004	Stan na 31.12.2003	Zmiana w pp.	Dynamika wartości
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Normalne	84,5%	84,4%	0,1	106,4%
2. Pod obserwacją	6,6%	3,4%	3,2	204,8%
3. Zagrożone, w tym:	8,9%	12,2%	-3,3	77,8%
- <i>poniżej standardu</i>	1,2%	2,1%	-0,9	62,2%
- <i>wątpliwe</i>	0,9%	1,8%	-0,9	53,6%
- <i>stracone</i>	6,8%	8,3%	-1,5	87,1%
Należności kredytowe brutto ogółem	100,0%	100,0%		106,3%

Dłużne papiery wartościowe, akcje i udziały

Według stanu na koniec 2004 roku zaangażowanie Banku w dłużne papiery wartościowe, akcje i udziały wyniosło 26.627,6 mln zł i w porównaniu do stanu sprzed roku było niższe o 3.953,7 mln zł (-12,9%). Wiązało się to z przesunięciem środków do lokat międzybankowych, ponieważ w tym samym okresie należności netto od sektora finansowego zwiększyły się o 5.220,8 mln zł.

Tabela 7. Dłużne papiery wartościowe, akcje i udziały (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Dłużne papiery wartościowe, w tym:	24 139 519	90,7%	29 587 425	96,8%	81,6%
- <i>emitowane przez bank centralny</i>	3 768 909	14,2%	2 826 890	9,2%	133,3%
- <i>emitowane przez Budżet Państwa i budżety terenowe</i>	19 748 756	74,2%	25 916 366	84,7%	76,2%
- <i>emitowane przez inne podmioty</i>	621 854	2,3%	844 169	2,8%	73,7%
2. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych	658 170	2,5%	345 712	1,1%	190,4%
3. Udziały i akcje w innych jednostkach	464 489	1,7%	386 712	1,3%	120,1%
4. Pozostałe papiery wartościowe i inne aktywa finansowe	1 365 456	5,1%	261 453	0,9%	522,3%
Razem	26 627 634	100,0%	30 581 302	100,0%	87,1%

Pasywa

Według stanu na koniec 2004 roku dominującą pozycją pasywów Banku były zobowiązania, które stanowiły 84,4%, a następnie kapitały własne z udziałem 9,2%. W porównaniu do stanu na koniec 2003 roku zobowiązania zwiększyły się o 1.292,7 mln zł, co przy wyższej dynamice innych pozycji spowodowało, że ich udział w pasywach ogółem zmniejszył się o 1,9 pp. Udział kapitałów własnych zwiększył się o 1,6 pp.

Tabela 8. Podstawowe pozycje pasywów (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Zobowiązania - od sektorów: finansowego, niefinansowego, budżetowego	74 170 558 73 376 675	84,4% 83,4%	72 877 875 72 651 468	86,3% 86,1%	101,8% 101,0%
2. Fundusze specjalne i inne zobowiązania	1 012 943	1,2%	879 804	1,0%	115,1%
3. Koszty i przychody rozliczane w czasie oraz zastrzeżone	3 274 936	3,7%	2 968 367	3,5%	110,3%
4. Rezerwy	1 402 821	1,6%	1 303 158	1,5%	107,6%
5. Kapitały własne (z zyskiem)	8 070 534	9,2%	6 399 135	7,6%	126,1%
Razem	87 931 792	100,0%	84 428 339	100,0%	104,1%

Zobowiązania

Na dzień 31 grudnia 2004 roku kwota zobowiązań ogółem Banku wyniosła 74.170,6 mln zł. Łączne zobowiązania wobec sektorów finansowego, niefinansowego i budżetowego wyniosły 73.376,7 mln zł, a pozostałe 793,9 mln zł to zobowiązania z tytułu instrumentów finansowych oraz wobec banku centralnego. W stosunku do stanu sprzed roku zobowiązania Banku wzrosły o 1,8%.

Zestawienia prezentowane poniżej dotyczą wyłącznie zobowiązań Banku wobec sektorów.

Tabela 9. Struktura zobowiązań wobec sektorów

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004	Stan na 31.12.2003	Zmiana w pp.	Dynamika wartości
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Zobowiązania wobec sektora finansowego	1,2%	1,5%	-0,3	82,9%
2. Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	91,4%	94,1%	-2,7	98,1%
3. Zobowiązania wobec sektora budżetowego	7,3%	4,4%	2,9	168,9%
Razem	100,0%	100,0%		101,0%

Na koniec 2004 roku dominującą pozycję zobowiązań (95,9%) stanowiły środki na rachunkach i depozyty klientów, wynoszące 70.358,9 mln zł, które w porównaniu do stanu na koniec 2003 roku zwiększyły się o 1,5%.

Tabela 10. Zobowiązania wobec sektorów wg rodzajów (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Środki na rachunkach i depozyty klientów	70 358 884	95,9%	69 340 528	95,4%	101,5%
2. Depozyty banków i innych podmiotów finans.	748 644	1,0%	1 022 269	1,4%	73,2%
3. Kredyty i pożyczki otrzymane	131 892	0,2%	59 746	0,1%	220,8%
4. Inne zobowiązania	272 800	0,4%	302 937	0,4%	90,1%
5. Odsetki	1 864 455	2,5%	1 925 988	2,7%	96,8%
Zobowiązania razem	73 376 675	100,0%	72 651 468	100,0%	101,0%

W porównaniu do stanu sprzed roku nastąpiły zmiany w strukturze terminowej zobowiązań, polegające na zwiększeniu udziału (z 32,7% do 34,2%) zobowiązań bieżących kosztem terminowych. W strukturze terminowej nastąpiło przesunięcie środków do przedziału o terminie wymagalności powyżej 3 miesięcy do 1 roku (wzrost udziału w zobowiązaniach z 24,8% do 25,9%) z terminów do 1 miesiąca (spadek udziału z 21,9% do 20,3%) i z terminem powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy (spadek udziału z 18,1% do 17,0%).

Pozycje pozabilansowe

Na koniec 2004 roku suma pozycji pozabilansowych Banku wyniosła 194.748,8 mln zł i w porównaniu do stanu na koniec 2003 roku zwiększyła się o 110,8%. Główną pozycję w tej kwocie (87,3%) stanowiły zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży, dotyczące głównie terminowych operacji wymiany oraz operacji instrumentami finansowymi, zawieranymi w celu regulacji płynności Banku, spekulacji oraz arbitrażu pomiędzy rynkami finansowymi. W porównaniu do stanu sprzed roku zobowiązania te zwiększyły się ponad dwukrotnie, co wynikało głównie ze zwiększenia sald transakcji związanych z instrumentami pochodnymi.

Zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane na koniec 2004 roku wyniosły 12.292,3 mln zł i w porównaniu do stanu na koniec 2003 roku obniżyły się o 36%, głównie na skutek obniżenia o 64,8% (z 13.038,4 mln zł do 4.585,2 mln zł) kwoty udzielonych zobowiązań z tytułu linii kredytowych.

Tabela 11. Pozycje pozabilansowe (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
I. Zobowiązania warunkowe	12 292 273	6,3%	19 206 832	20,8%	64,0%
1. Zobowiązania udzielone:	7 148 458	3,7%	14 317 584	15,5%	49,9%
a) finansowe	6 290 493	3,2%	13 926 208	15,1%	45,2%
b) gwarancyjne	857 965	0,4%	391 376	0,4%	219,2%
2. Zobowiązania otrzymane:	5 143 815	2,6%	4 889 248	5,3%	105,2%
a) finansowe	714 887	0,4%	84 906	0,1%	842,0%
b) gwarancyjne	4 428 928	2,3%	4 804 342	5,2%	92,2%
II. Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	170 088 351	87,3%	70 103 906	75,9%	242,6%
III. Pozostałe	12 368 143	6,4%	3 077 641	3,3%	401,9%
- zobowiązania nieodwołalne	9 504 544	4,9%	97 355	0,1%	9762,8%
- otrzymane zabezpieczenia	2 863 599	1,5%	2 980 286	3,2%	96,1%
Pozycje pozabilansowe razem	194 748 767	100,0%	92 388 379	100,0%	210,8%

Rachunek zysków i strat

W 2004 roku PKO BP SA osiągnął zysk brutto w wysokości 1.802,9 mln zł, o 143,0 mln zł tj. 8,6% wyższy niż w 2003 roku. Obowiązkowe obciążenia Banku z tytułu podatku dochodowego wyniosły 350,3 mln zł, a udział w zyskach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności wyniósł 58,4 mln zł. Po uwzględnieniu tych pozycji zysk netto zamknął się kwotą 1.511,1 mln zł, czyli był wyższy o 318,4 mln zł (26,7%) niż uzyskany w 2003 roku.

Tabela 12. Podstawowe pozycje rachunku zysków i strat (tys. zł)

Wyszczególnienie	2004	2003	zmiana	Dynamika
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
1. Wynik działalności bankowej, w tym:	5 424 328	5 403 923	20 405	100,4%
1.1. Wynik z tytułu odsetek	3 590 306	3 432 371	157 935	104,6%
1.2. Wynik z tytułu prowizji	1 581 055	1 375 090	205 965	115,0%
1.3. Przychody z udziałów lub akcji	3 396	4 401	-1 005	77,2%
1.4. Wynik z operacji finansowych	-185 363	59 897	-245 260	x
1.5 Wynik z pozycji wymiany	434 934	532 164	-97 230	81,7%
2. Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	97 808	102 389	-4 581	95,5%
3. Koszty działania banku	-3 173 840	-3 098 482	-75 358	102,4%
4. Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	-471 396	-468 448	-2 948	100,6%
5. Różnica wartości rezerw i aktualizacji wartości aktywów finansowych	-74 180	-279 797	205 617	26,5%
6. Wynik działalności operacyjnej	1 802 720	1 659 585	143 135	108,6%
7. Wynik operacji nadzwyczajnych	229	401	-172	57,1%
8. Zysk (strata) brutto	1 802 949	1 659 986	142 963	108,6%
9. Podatek dochodowy	-350 330	-416 180	65 850	84,2%
10. Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	58 446	-51 100	109 546	x
11. Zysk (strata) netto	1 511 065	1 192 706	318 359	126,7%

Wynik działalności bankowej w 2004 roku wyniósł 5.424,3 mln zł i był o 0,4% wyższy od wyniku osiągniętego przed rokiem.

Wynik z tytułu odsetek

W 2004 roku Bank uzyskał wynik z tytułu odsetek w wysokości 3.590,3 mln zł (o 4,6% wyższy od uzyskanego w 2003 roku), na który złożyły się przychody odsetkowe w wysokości 5.245,0 mln zł

poniższe o koszty odsetkowe wynoszące 1.654,7 mln zł. W stosunku do 2003 roku przychody wzrosły o 2,9%, natomiast koszty uległy zmniejszeniu o 0,8%.

Największy udział w generowaniu przychodów odsetkowych Banku w 2004 roku miały przychody od klientów (sektory niefinansowy i budżetowy) stanowiące 56,8% przychodów, a następnie przychody odsetkowe z obligacji i bonów skarbowych, tj. papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu (33,4%).

W strukturze kosztów odsetkowych dominującą pozycję w 2004 roku miały koszty z tytułu depozytów sektora niefinansowego (87,1%) i budżetowego (9,6%). W porównaniu do 2003 roku o 3,6 pp. zwiększył się udział odsetek wypłaconych sektorowi budżetowemu, co wynikało z istotnego zwiększenia stanu środków zdeponowanych w Banku przez podmioty budżetowe.

Tabela 13. Struktura i dynamika przychodów i kosztów odsetkowych

Wyszczególnienie	Struktura 2004	Struktura 2003	Zmiana w pp.	Dynamika wartości
1	2	3	4	5
Przychody z tytułu odsetek razem, w tym:	100,0%	100,0%		102,9%
a) od sektora finansowego	9,8%	9,7%	0,1	104,1%
b) od sektora niefinansowego	43,7%	39,3%	4,4	114,4%
c) od sektora budżetowego	13,1%	12,0%	1,1	112,2%
d) od papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	33,4%	39,0%	-5,6	88,1%
Koszty odsetek razem, w tym:	100,0%	100,0%		99,2%
a) dla sektora finansowego	3,4%	3,1%	0,2	107,2%
b) dla sektora niefinansowego	87,1%	90,9%	-3,9	95,0%
c) dla sektora budżetowego	9,6%	5,9%	3,6	159,6%

Średnie oprocentowanie aktywów odsetkowych ogółem w 2004 roku wyniosło 6,8% i było niższe niż rok wcześniej o 0,1 pp., a średnie oprocentowanie pasywów ogółem wyniosło 2,5% i pozostało na niezmiennym poziomie w stosunku do 2003 roku. Rozpiętość odsetkowa w 2004 roku wyniosła 4,3% i w porównaniu do 2003 roku zmniejszyła się o 0,1 pp.

Wynik z tytułu prowizji i opłat

Uzyskany w 2004 roku wynik z tytułu prowizji i opłat w wysokości 1.581,1 mln zł był wyższy niż rok wcześniej o 15%. Na uzyskany wynik złożyły się przychody z opłat i prowizji w wysokości 1.865,2 mln zł i koszty z tego tytułu wynoszące 284,2 mln zł. Ich dynamika wyniosła odpowiednio 116,1% oraz 122,9%.

Zdecydowana większość (71,4%) przychodów prowizyjnych uzyskanych przez Bank w 2004 roku pochodziła z prowizji pozakredytowych, w tym głównie od wpłat gotówkowych, z tytułu obsługi kart bankowych oraz opłat za prowadzenie rachunku. Pozostałe 26,4% przychodów prowizyjnych było związane z działalnością kredytową Banku, a 2,2% z działalnością maklerską.

Uzyskane w 2004 roku przychody z prowizji i opłat były wyższe niż w poprzednim roku o 258,9 mln zł, tj. o 16,1%, głównie dzięki:

- wprowadzeniu do oferty Banku nowych produktów i usług,
- zwiększeniu liczby rachunków bankowych oraz wyemitowanych kart bankowych,
- podjęciu działań aktywizujących sprzedaż kredytów (kredyty konsumpcyjne sezonowe i kredyty mieszkaniowe),
- zmianie Taryfy prowizji i opłat bankowych, obowiązującej od 1 stycznia 2004 roku.

Tabela 14. Struktura i dynamika przychodów z prowizji i opłat

Wyszczególnienie	Struktura 2004	Struktura 2003	Zmiana w pp.	Dynamika wartości
1	2	3	4	5
a) prowizje z tytułu działalności bankowej	97,8%	98,8%	-1,0	114,9%

- prowizje kredytowe	26,4%	23,7%	2,7	129,3%
- prowizje pozakredytowe	71,4%	75,1%	-3,7	110,4%
b) prowizje z tytułu działalności maklerskiej	2,2%	1,2%	1,0	216,2%
Przychody z tytułu prowizji razem	100,0%	100,0%		116,1%

Największe pozycje kosztów prowizyjnych Banku, stanowiące łącznie ponad 80% kosztów poniesionych w 2004 roku, stanowiły opłaty z tytułu obsługi kart bankowych oraz prowizje zapłacone agentom. W porównaniu do 2003 roku udział tych pozycji w kosztach prowizyjnych zmniejszył się o 2,3 pp.

Wynik z operacji finansowych, wynik z pozycji wymiany oraz przychody z udziałów lub akcji

Operacje finansowe, operacje wymiany oraz przychody z udziałów lub akcji w 2004 roku przyniosły Bankowi dodatni wynik w wysokości 253,0 mln zł, na co złożyły się: dodatni wynik z pozycji wymiany w wysokości 434,9 mln zł, przychody z udziałów lub akcji na poziomie 3,4 mln zł oraz ujemny wynik na operacjach finansowych w wysokości 185,4 mln zł.

Na poziom dodatniego wyniku z pozycji wymiany wpływ miały wyniki uzyskane z operacji *swap* walutowy *forward* walutowy oraz kontrakty CIRS (*Currency Interest Rate Swap*), a także wynik z wyceny aktywów i pasywów bilansowych wyrażonych w walucie.

Poziom wyniku z operacji finansowych był skutkiem ujemnego wyniku na operacjach papierami wartościowymi oraz instrumentami pochodnymi. Do wyniku na operacjach instrumentami pochodnymi zaliczany jest wynik zrealizowany na kontraktach IRS (*Interest Rate Swap*) i FRA (*Forward Rate Agreement*) zabezpieczających bilansowo wynik osiągnięty na aktywach finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży (portfel DDS).

W okresie objętym sprawozdaniem Bank nie stosował rachunkowości zabezpieczeń. W strategii zarządzania ryzykiem stopy procentowej Banku stosowane było zabezpieczenie bilansowe aktywów finansowych klasyfikowanych do portfela DDS transakcjami pochodnymi IRS i FRA, klasyfikowanymi do kategorii przeznaczone do obrotu (portfel PDO).

Zarówno instrumenty finansowe znajdujące się w portfelu PDO, jak i w portfelu DDS są wyceniane według wartości godziwej, jednak efekty zmian ich wartości godziwej są ujmowane: w przypadku instrumentów zabezpieczających zaliczanych do portfela PDO - na rachunek zysków i strat, a w przypadku papierów wartościowych z portfela DDS - na kapitał z aktualizacji wyceny, czyli na konto bilansowe.

Ze względu na ujmowanie instrumentów zabezpieczanych oraz zabezpieczających instrumentów pochodnych w różnych portfelach rachunkowych w momencie podwyższonej zmienności stóp procentowych zabezpieczanie bilansowe skutkuje z jednej strony zmiennością kapitału z aktualizacji wyceny w efekcie zmian wartości papierów wartościowych w portfelu DDS, a z drugiej fluktuacją wyniku na operacjach finansowych w kierunku przeciwnym do zmian w kapitale z aktualizacji wyceny, w efekcie zmian wartości instrumentów pochodnych.

Ujemny wynik w kwocie (-)70,1 mln zł, uzyskany na transakcjach IRS i FRA w 2004 roku nie jest stratą ekonomiczną Banku, gdyż został on skompensowany wzrostem o 212,4 mln zł wyceny papierów wartościowych zaliczanych do portfela DDS, odnoszonego na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami rachunkowości klasyfikacja papierów dłużnych do portfela DDS powoduje, że skumulowana zmiana wartości godziwej instrumentów tego portfela, odłożona na kapitale z aktualizacji wyceny może zostać zaliczona do wyniku z operacji finansowych dopiero w momencie sprzedaży papierów lub ich zapadalności.

Koszty funkcjonowania Banku

Koszty funkcjonowania Banku, obejmujące łącznie koszty działania i amortyzację, w 2004 roku ukształtowały się na poziomie 3.645,2 mln zł, co oznacza ich wzrost w stosunku do poprzedniego roku o 78,3 mln zł, tj. o 2,2%, w tym koszty działania Banku zwiększyły się o 75,4 mln zł (+2,4%), a koszty amortyzacji o 2,9 mln zł (+0,6%).

Tabela 15. Koszty działania Banku według podstawowych kategorii rodzajowych (tys. zł)

Wyszczególnienie	2004		2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
1	2	3	4	5	6
I. Koszty działania Banku, w tym:	3 173 840	87,1%	3 098 482	86,9%	102,4%

a) wynagrodzenia	1 568 343	43,0%	1 534 982	43,0%	102,2%
b) ubezpieczenia i inne świadczenia	317 569	8,7%	306 178	8,6%	103,7%
c) koszty rzeczowe	653 529	17,9%	636 293	17,8%	102,7%
d) podatki i opłaty	49 142	1,3%	50 213	1,4%	97,9%
e) składka i wpłaty na BFG	11 769	0,3%	14 575	0,4%	80,7%
f) pozostałe	573 488	15,7%	556 241	15,6%	103,1%
II. Amortyzacja	471 396	12,9%	468 448	13,1%	100,6%
Koszty funkcjonowania Banku razem	3 645 236	100,0%	3 566 930	100,0%	102,2%

- Koszty wynagrodzeń poniesione przez Bank w 2004 roku były o 33,4 mln zł, tj. o 2,2% wyższe niż w 2003 roku. Wzrost ten wynikał przede wszystkim ze zmiany poziomu wynagrodzeń w Banku. Stan zatrudnienia w Banku na 31 grudnia 2004 roku wyniósł 35.386 etatów i zmniejszył się w stosunku do 31 grudnia 2003 roku o 1.161 etatów. Średnie wynagrodzenie ogółem za 2004 rok wzrosło w stosunku do 2003 roku o 5,7%. Wzrost kosztów wynagrodzeń był efektem realizowanej strategii Banku zakładającej stopniowe dostosowanie wysokości wynagrodzeń pracowników Banku do średniego wynagrodzenia w sektorze bankowym w Polsce.
- Koszty ubezpieczeń i innych świadczeń w 2004 roku wyniosły 317,6 mln zł i wzrosły o 3,7% w porównaniu do 2003 roku. Głównym elementem tej pozycji kosztowej są narzuty na wynagrodzenia.
- Koszty rzeczowe w 2004 roku wyniosły 653,5 mln zł i w porównaniu do 2003 roku wzrosły o 17,2 mln zł, tj. o 2,7%. Głównymi składnikami kosztów rzeczowych były: zużycie materiałów i energii, koszty usług materialnych, w tym przede wszystkim telekomunikacyjnych, pocztowych, transportowych, a także koszty remontów i konserwacji oraz serwisowe.
- Koszty z tytułu podatków i opłat w 2004 roku wyniosły 49,1 mln zł i w porównaniu do 2003 roku były niższe o 2,1%.
- Składka Banku na rzecz BFG, obliczana jako określony (ustalany odrębnie na każdy rok) procent aktywów ważonych ryzykiem w 2004 roku wyniosła 11,8 mln zł i w porównaniu do 2003 roku zmniejszyła się o 2,8 mln zł, tj. o 19,3%.
- Pozostałe koszty działania Banku, obejmujące koszty najmu, koszty zabezpieczeń i ochrony mienia, koszty informatyczne, usługi porządkowe, opłaty licencyjne oraz inne płatności z tytułu użytkowania oprogramowania, składki na ubezpieczenie majątkowe i osobowe, koszty medyczne oraz inne, w 2004 roku wyniosły 573,5 mln zł i w porównaniu do 2003 roku wzrosły o 17,2 mln zł, tj. o 3,1%. Wzrost pozostałych kosztów Banku był głównie wynikiem zwiększenia kosztów informatycznych związanych z usługami firm zewnętrznych, promocją, oraz zabezpieczeniem i ochroną mienia.
- W kosztach działania Banku ujęte są wydatki poniesione w związku z prywatyzacją Banku, które wyniosły 44,7 mln zł.
- Koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w 2004 roku wyniosły 471,4 mln zł i w porównaniu do 2003 roku zwiększyły się o 2,9 mln zł, tj. o 0,6%.

Wynik z rezerw celowych i aktualizacji wartości aktywów finansowych

W 2004 roku saldo rezerw celowych i aktualizacji wartości wpłynęło na zmniejszenie zysku brutto Banku o 74,2 mln zł. W porównaniu z 2003 rokiem osiągnięty wynik z rezerw celowych i aktualizacji wartości aktywów finansowych był wyższy o 205,6 mln zł. Poprawa wyniku z rezerw była z jednej strony efektem poprawy jakości portfela kredytowego Banku, a z drugiej wprowadzenia nowych zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych (omówionych w punkcie 4.2 niniejszego sprawozdania).

Tabela 16. Wynik z rezerw celowych i aktualizacji wartości (tys. zł)

Wyszczególnienie	2004	2003	Zmiana	Dynamika
1	2	3	4	5
1. Odpisy na rezerwy i aktualizacja wartości, w tym:	(1 023 983)	(1 372 427)	348 444	74,6%
- odpisy na rezerwy celowe i na ogólne ryzyko bankowe	(1 022 973)	(1 369 971)	346 998	74,7%
- aktualizacja wartości aktywów finansowych	(1 010)	(2 456)	1 446	41,1%
2. Rozwiązanie rezerw i aktualizacja wartości, w tym:	949 803	1 092 630	(142 827)	86,9%
- rozwiązanie rezerw celowych i na ogólne ryzyko bankowe	949 155	1 088 882	(139 727)	87,2%
- aktualizacja wartości aktywów finansowych	648	3 748	(3 100)	17,3%
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	(74 180)	(279 797)	205 617	26,5%

Podstawowe wskaźniki finansowe

Wyniki finansowe PKO BP SA osiągnięte w 2004 roku (w odniesieniu do stanu na koniec 2003 roku) przełożyły się na następujące zmiany **podstawowych wskaźników ilustrujących efektywność działania**:

- nastąpiło zwiększenie o 0,32 pp. wskaźnika zwrotu z aktywów (ROA),
- wskaźnik zwrotu z kapitałów własnych (ROE) zwiększył się o 0,81 pp.,
- wskaźnik kosztów funkcjonowania Banku do wyniku z działalności bankowej (C/I) zwiększył się o 1,19 pp., a po skorygowaniu kosztów 2004 roku o poniesione jednorazowo koszty prywatyzacji wzrost wskaźnika wyniósł 0,37 pp.
- o 5,44 pp. poprawił się poziom pokrycia kosztów działania dochodami z prowizji.

Tabela 17. Podstawowe wskaźniki efektywności działania

Wskaźniki	2004	2003
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
1. Wynik finansowy netto/średni stan aktywów (ROA _{netto})*	1,75%	1,43%
2. Wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych (ROE _{netto})**	20,89%	20,08%
3. Wskaźnik kosztów działania i amortyzacji do wyniku z działalności bankowej (C/I)	67,20%	66,01%
4. Wskaźnik kosztów działania i amortyzacji do wyniku z działalności bankowej (C/I) (bez kosztów prywatyzacji poniesionych jednorazowo w 2004 roku)	66,38%	66,01%
5. Wskaźnik pokrycia kosztów działania dochodami z prowizji	49,82%	44,38%

*) wskaźnik ROA_{netto} liczony jako relacja wyniku finansowego netto do średniej arytmetycznej stanów aktywów na początek i koniec okresu sprawozdawczego.

**) Wskaźnik ROE_{netto} liczony jako relacja wyniku netto do średniej arytmetycznej stanów kapitałów własnych (z zyskiem z lat ubiegłych i bieżącego okresu) na początek i koniec okresu sprawozdawczego.

Kapitały własne i współczynnik wypłacalności

Według stanu na dzień 31 grudnia 2004 roku kapitał zakładowy PKO BP SA wynosił 1.000.000.000 Akcji zwykłych imiennych o wartości nominalnej 1 zł każda, w tym: 510.000.000 Akcji Serii A, 105.000.000 Akcji Serii B oraz 385.000.000 Akcji Serii C. W dniu 31 sierpnia 2004 roku Komisja Papierów Wartościowych i Giełd dopuściła akcje PKO BP SA do obrotu publicznego.

Według stanu na 31 grudnia 2004 roku kapitały razem wyniosły 8.070,5 mln zł, w tym 6.553 mln zł tj. 81,2% stanowiły kapitały własne Banku, a 1.517,5 mln zł tj. 18,8%, stanowił zysk z lat ubiegłych oraz zysk netto okresu bieżącego.

W porównaniu do stanu na koniec 2003 roku kapitały własne Banku zwiększyły się o 1.671,4 mln zł, tj. o 26,1%, głównie w efekcie podziału zysku netto Banku za 2003 rok.

Tabela 18. Kapitały własne (tys. zł)

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2004		Stan na 31.12.2003		Dynamika
	tys. zł	struktura	tys. zł	struktura	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1. Kapitał (fundusz) podstawowy	1 000 000	12,4%	1 000 000	15,6%	100,0%
2. Kapitał (fundusz) zapasowy	2 804 731	34,8%	1 783 827	27,9%	157,2%
3. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	378 288	4,7%	220 664	3,4%	171,4%
4. Kapitały (fundusze) rezerwowe	2 370 000	29,4%	2 160 000	33,8%	109,7%
Kapitały (fundusze) własne	6 553 019	81,2%	5 164 491	80,7%	126,9%
5. Zysk/strata z lat ubiegłych	6 450	0,1%	41 938	0,7%	15,4%
6. Zysk netto bieżącego okresu	1 511 065	18,7%	1 192 706	18,6%	126,7%
Razem	8 070 534	100,0%	6 399 135	100,0%	126,1%

Współczynnik wypłacalności Banku na dzień 31 grudnia 2004 roku wyniósł 16,77% i w warunkach porównywalnych był wyższy o 0,26 pp. od uzyskanego na koniec 2003 roku (16,51%).

Podstawowe sfery działalności Banku

Bankowość detaliczna

Działania Banku w obszarze bankowości detalicznej miały na celu utrzymanie przez PKO BP dominującej pozycji rynkowej. Bank koncentrował się w 2004 roku na podniesieniu atrakcyjności oferowanych produktów, wzroście jakości obsługi klientów oraz poprawie efektywności sprzedaży poprzez realizację następujących zadań:

- 1) odmiejszczenie rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych w zakresie podstawowej obsługi,
- 2) wdrożenie ogólnobankowego *call center* oraz internetowego kanału dostępu do rachunków Superkonto,
- 3) wprowadzanie do oferty Banku nowych, niestandardowych produktów depozytowych takich jak:
  - 2 letnia lokata o charakterze strukturalnym - „WYSPA SKARBÓW”, łącząca gwarantowane stałe oprocentowanie z możliwością uzyskania dodatkowego zysku wynikającego z wysokości kursu USD/PLN,
  - lokata SAN REMO, LOKATA FRANCUSKA oraz LOKATA SZWEDZKA o stałym oprocentowaniu, oferowane w ramach subskrypcji,
  - rachunek lokacyjny IKE (Indywidualne Konto Emerytalne), charakteryzujący się atrakcyjnym oprocentowaniem oraz brakiem opłat za otwarcie i prowadzenie rachunku,
  - lokata 12-miesięczna oferowana w dwóch subskrypcjach, o wyższym od standardowego oprocentowaniu,
- 4) uatrakcyjnianie oferty kredytów konsumpcyjnych poprzez wprowadzenie promocyjnej sprzedaży kredytów oraz wprowadzenie specjalnych produktów kredytowych dla klientów bankowości prywatnej,
- 5) uruchomienie akcji promocyjnej wydawnictwa kart kredytowych,
- 6) modyfikacje produktów takie jak:
  - modyfikacja obsługi lokat terminowych w walutach wymiennalnych zapewniająca ujednoczenie obsługi tych produktów z obsługą standardowych lokat terminowych w walucie polskiej,
  - modyfikacja funkcjonalności kredytu na zakup papierów wartościowych na rynku wtórnym,
  - modyfikacja kredytów dla studentów na warunkach preferencyjnych poprzez rozszerzenie grupy potencjalnych kredytobiorców o doktorantów oraz wydłużenie karencji w spłacie kredytów do dwóch lat od daty ukończenia studiów,
- 7) wprowadzenie z dniem 1 stycznia 2004 roku zmodyfikowanej Taryfy prowizji i opłat bankowych,
- 8) prowadzenie kompleksowego systemu zarządzania sprzedażą, w tym systematycznego prognozowania i monitorowania sprzedaży produktów oferowanych klientom indywidualnym,
- 9) szkolenia dla pracowników służb sprzedażowych, w celu zwiększenia ich efektywności.

Dodatkowo w trakcie procesu prywatyzacji Bank przygotował lokatę prywatyzacyjną, która uprawniała do nabycia akcji PKO BP SA bez redukcji zleceń (maksymalna wartość lokaty była ograniczona do 20 tys. zł).

Na koniec 2004 roku Bank obsługiwał 5.148 tys. rachunków oszczędnościowo – rozliczeniowych (ROR) oraz 364 tys. bieżących rachunków internetowych ROR Inteligo. W porównaniu do stanu z końca 2003

roku liczba rachunków wzrosła łącznie o 396 tys., w tym: liczba ROR klientów indywidualnych o 252 tys. tj. o 5,1%, a rachunków Inteligo dla klientów indywidualnych o 144 tys. tj. o 65,5%. Liczba ZŁOTYCH i PLATYNOWYCH KONT w tym okresie wzrosła o 29,5 tys., tj. o 44,4%.

Na koniec 2004 roku **wolumen depozytów** klientów detalicznych wyniósł 53,4 mld zł. W 2004 roku zaobserwowano zmianę preferencji klientów polegającą na przechodzeniu do alternatywnych form oszczędzania, np. lokowania środków w obligacje Skarbu Państwa, bądź w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych. Świadczy o tym między innymi wartość sprzedanych za pośrednictwem Banku obligacji skarbowych w 2004 roku, która wyniosła 6,9 mld zł i była wyższa w porównaniu do 2003 roku o 3,5 mld zł.

Bank zachował pozycję lidera na rynku detalicznym mimo silnej konkurencji, a jego udział w rynku depozytów osób fizycznych wynosił 29,1%.

Stan kredytów konsumpcyjnych na koniec 2004 roku wyniósł 9,5 mld zł (bez pożyczki hipotecznej ujętej w kredytach mieszkaniowych „nowego” portfela) i w porównaniu do grudnia 2003 zwiększył się o 1,7 mld zł, tj. o 21,2%. Zapewniło to Bankowi 19,7% udziału w rynku kredytów. W ciągu roku udział w rynku kredytów wzrósł o 1,3%.

Małe i średnie przedsiębiorstwa

Podstawowym rachunkiem oferowanym przez Bank małym i średnim przedsiębiorcom jest rachunek bieżący typu PARTNER wraz z pakietem usług skierowanym do wybranych grup klientów: BIZNES PARTNER, AGRO PARTNER oraz MEDYK PARTNER.

Działania prowadzone przez Bank w tym obszarze polegały na wzbogaceniu oferty dla posiadaczy rachunków bieżących typu PARTNER o:

- kartę kredytową PKO Euro Biznes – będącą pierwszą kartą kredytową na rynku polskim oferowaną klientom z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw,
- możliwość dostępu do rachunków oraz przeprowadzania operacji za pośrednictwem usług bankowości elektronicznej PKO Inteligo (serwis internetowy, serwis telefoniczny),
- możliwość udzielania na atrakcyjnych warunkach kredytów inwestycyjnych przeznaczonych na finansowanie przedsięwzięć związanych z nieruchomościami, dla prowadzących działalność gospodarczą,
- zestaw „Wspólny Cel” przeznaczony dla organizacji niekomercyjnych,

W 2004 Bank nadal udzielał kredytów preferencyjnych z dopłatami do odsetek bankowych, w ramach współpracy z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Na koniec 2004 roku Bank prowadził 267,8 tys. rachunków bieżących typu PARTNER, tj. o 3,7% więcej niż 2003 roku.

Pozostałe produkty i usługi

1) Karty PKO BP SA w obszarze bankowości detalicznej

W 2004 roku Bank rozszerzył swoją ofertę wydając karty kredytowe dla:

- studentów – PKO Visa Electron STUDENT o oprocentowaniu analogicznym jak przy karcie kredytowej dla posiadaczy ROR, z promocyjnym wprowadzeniem braku opłaty wydawniczej obowiązującym od daty wprowadzenia produktu do końca roku,
- małych i średnich przedsiębiorstw - pierwsze w kraju karty kredytowe PKO Euro Biznes.

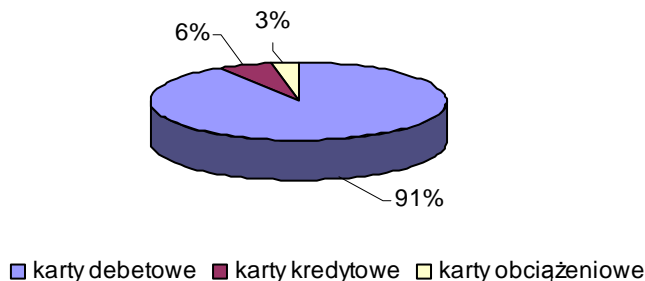
Wydane zostały również karty PKO Ekspres z nową wizualizacją - Aurum i Platinum dla klientów Bankowości Prywatnej.

PKO Bank Polski na koniec grudnia 2004 roku oferował w segmencie klienta detalicznego 22 produkty kartowe. Liczba kart przekroczyła 5,39 mln sztuk, w tym było 356 tys. kart Inteligo oraz 136 tys. kart debetowych i 13 tys. kredytowych wydanych dla segmentu bankowości małych i średnich przedsiębiorstw. W stosunku do 2003 roku liczba kart ogółem wzrosła o 13%.

W 2004 roku Bank utrzymał swoją pozycję lidera na rynku kart bankowych dla klientów detalicznych, osiągając udział rynkowy na poziomie około 34% (taki sam jak w 2003 roku).

Struktura kart PKO BP SA w 2004 roku

Liczba operacji dokonanych przy użyciu kart tego segmentu wyniosła blisko 218 mln sztuk (wzrost o 21%), natomiast ich wartość osiągnęła prawie 44 mld zł (wzrost o 22%). Średnia liczba operacji zrealizowanych w 2004 roku na jedną kartę wzrosła z 40 do 43. Udział operacji bezgotówkowych wzrósł o 3 pp. z 20% do 23% ogólnej liczby operacji, a dynamika wzrostu ich wartości była większa niż transakcji gotówkowych i wyniosła 34%.

2) Wypłata rekompensat

Rekompensaty wypłacane są dla pracowników sfery budżetowej, którym w II półroczu 1991 roku i w I półroczu 1992 roku nie zwaloryzowano wynagrodzeń oraz dla emerytów i rencistów, którzy w 1991 roku utracili wzrosty i dodatki do emerytur i rent, należne z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze.

W 2004 roku Ministerstwo Skarbu Państwa przekazało do Banku środki w kwocie 1.385,7 mln zł. Z tych środków, a także ze środków przekazanych w latach poprzednich, wypłacono 1.416,9 mln zł dla 546,5 tys. uprawnionych osób.

3) Wypłata świadczeń

W 2004 roku Fundacja „Polsko-Niemieckie POJEDNANIE” przekazała Bankowi środki w kwocie 1.022,7 mln zł, z których wypłacono 925,8 mln zł dla 556,7 tys. uprawnionych osób.

W dniu 25 maja 2004 roku między Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim, a Fundacją „Polsko-Niemieckie POJEDNANIE” podpisana została nowa umowa na obsługę wypłat świadczeń pieniężnych ze środków pomocy humanitarnej. Umowa ta przedłużyła okres realizacji wypłat do 31 grudnia 2006 roku.

Bankowość korporacyjna

W 2004 roku działania Banku koncentrowały się na ugruntowaniu pozycji i wizerunku w zakresie obsługi przedsiębiorstw i samorządów terytorialnych. W tym celu:

- wyodrębniono sieć dedykowaną do obsługi klientów korporacyjnych,
- zindywidualizowano obsługę klientów korporacyjnych przez ich imienne przypisanie do portfeli regionalnych oddziałów korporacyjnych, zamiejscowych zespołów doradców i doradców,
- prowadzono szkolenia dla pracowników sieci korporacyjnej, w tym dla doradców klienta korporacyjnego aby zwiększyć ich efektywność.

Ponadto koncentrowano się na pozyskiwaniu nowych klientów oraz rozszerzaniu zakresu współpracy z aktualnymi klientami, w szczególności poprzez obsługę transakcyjną oraz usługi typu „cash management”.

Najistotniejszymi branżami, z którymi Bank współpracował w 2004 roku, poza jednostkami budżetowymi szczebla rządowego i samorządowego, były: wytwarzanie i dystrybucja energii

elektrycznej, wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej, telekomunikacja, sprzedaż hurtowa i produkcja wyrobów farmaceutycznych, wynajem maszyn i urządzeń.

Na koniec 2004 roku **stan depozytów** klientów korporacyjnych, łącznie z małymi i średnimi przedsiębiorstwami wyniósł 12,1 mld zł i w stosunku do stanu z poprzedniego roku zwiększył się o 32,7%. Udział w rynku depozytów wyniósł 8,6% i w odniesieniu do roku poprzedniego wzrósł o 0,6%.

Wolumen kredytów udzielonych klientom korporacyjnym, łącznie z małymi i średnimi przedsiębiorstwami na koniec 2004 roku wyniósł 15,2 mld zł i w porównaniu do 2003 roku zmniejszył się o 5,9%. Udział w rynku kredytów na koniec 2004 roku wyniósł 9,0%.

Ponadto w obszarze bankowości korporacyjnej Bank:

- 1) przygotował ofertę produktową („Program Europejski”) dla beneficjentów pomocy unijnej po akcesji Polski do UE,

Jest to oferta o kompleksowym charakterze, ze wsparciem z Unii Europejskiej. Program jest adresowany nie tylko dla podmiotów realizujących przedsięwzięcia i składających wnioski o dofinansowanie, ale także dla wykonawców projektów i dostawców usług, w sposób kompleksowy odpowiadający na potrzeby projektodawców, związane zarówno z dostępem do źródeł finansowania, jak i usług rozliczeniowych i doradczych.

W roku 2004 zawarto 350 umów kredytowych na przedsięwzięcia realizowane ze współfinansowaniem ze środków funduszy pomocowych Unii Europejskiej o wartości 192,9 mln zł (dotyczy to zarówno klientów korporacyjnych jak i małych i średnich przedsiębiorstw).

- 2) brał aktywny udział w finansowaniu działalności inwestycyjnej oraz niedoborów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego oraz służył pomocą w pozyskiwaniu finansowania z funduszy przedakcesyjnych Unii Europejskiej, a także przygotowaniu sektora do efektywnego korzystania z funduszy strukturalnych,

Na koniec 2004 roku zaangażowanie wobec jednostek szczebla rządowego i samorządowego spadło o blisko 0,42 mld zł, tj. 5,8% w stosunku do roku poprzedniego. Kredyty udzielone jednostkom szczebla samorządowego stanowiły 38,2% ogólnego zaangażowania Banku w sektor budżetowy. Depozyty jednostek budżetowych szczebla rządowego i samorządowego wzrosły o 2,3 mld zł, tj. o 77,7% w stosunku do 2003 roku.

- 3) współpracował z krajowymi instytucjami finansowymi, przyczyniając się do zwiększenia aktywności na rynku transakcji dłużnymi papierami wartościowymi,

- 4) zwiększał aktywność związaną z kartami bankowymi.

W wyniku takiego podejścia na koniec grudnia 2004 roku obsługiwanych było prawie 49 tys. kart wydanych łącznie klientom korporacyjnym oraz małym i średnim przedsiębiorstwom – o 13% więcej w porównaniu z grudniem 2003 roku. W ciągu 2004 roku nastąpił przyrost o 5,8 tys. kart. Największy udział w obsługiwanych kartach na koniec grudnia 2004 miały karty debetowe PKO Visa Business Electron – 80%. Dla porównania, karty obciążeniowe PKO MC Business Srebrne posiadały udział 13%, a Złote - 7%.

Wysoka dynamika sprzedaży kart przełożyła się również na znaczny wzrost dokonywanych przy ich użyciu transakcji. W 2004 roku kartami biznesowymi PKO BP SA dokonano łącznie około 2 mln transakcji o łącznej wartości przekraczającej 1,9 mld zł. Stanowiło to wzrost w stosunku do 2003 roku odpowiednio o 61% i o 56%.

Finansowanie nieruchomości

W 2004 roku głównym celem aktywności PKO BP w obszarze finansowania nieruchomości było utrzymanie dominującej pozycji rynkowej.

Od 1987 roku PKO BP przejął określone w przepisach prawa zadania w zakresie udzielania kredytów na budownictwo mieszkaniowe spółdzielniom mieszkaniowym i osobom fizycznym. Kredyty te zwane kredytami wspomaganymi przez budżet państwa lub „starego” portfela udzielane były do 31 marca 1996 roku.

Do kredytów „nowego” portfela zaliczane są kredyty mieszkaniowe, które nie są wspomagane przez budżet państwa.

Szczegółowe informacje dotyczące „starego” i „nowego” portfela kredytów mieszkaniowych podano w dodatkowych notach objaśniających do Sprawozdania Finansowego Banku.

Kredyty mieszkaniowe „nowego” portfela

Według stanu na dzień 31 grudnia 2004 roku zadłużenie z tytułu produktów mieszkaniowych „nowego” portfela wyniosło 13,3 mld zł. W stosunku do stanu na koniec 2003 roku, zwiększyło się ono o 2 mld zł.

Dominujące znaczenie w portfelu odgrywał kredyt WŁASNY KĄT. Zadłużenie z tytułu tego produktu wyniosło na koniec grudnia 2004 roku 10,8 mld zł, stanowiąc około 81,1% wartości nowego portfela mieszkaniowego ogółem.

W ciągu całego roku sprzedaż kredytów/pożyczek „nowego” portfela osiągnęła rekordowy poziom i wyniosła 5,3 mld zł, co oznacza, że była wyższa od sprzedaży w 2003 roku ogółem o 20,5%. Najwyższe poziomy sprzedaży uzyskano w kwietniu i w grudniu - odpowiednio 545 mln zł oraz 590 mln zł.

W strukturze sprzedaży w 2004 roku dominowała sprzedaż kredytów WŁASNY KĄT, która stanowiła 83% sprzedaży ogółem. W ostatnich miesiącach 2004 roku coraz większą rolę zaczynały odgrywać produkty zabezpieczone hipotecznie na cele niemieszkaniowe – kredyt konsolidacyjny i pożyczka hipoteczna. W 2004 roku wzrósł również udział kredytów/pożyczek „nowego” portfela udzielanych w walutach wymiennalnych (głównie we frankach szwajcarskich) średnio z poziomu 17,5% w 2003 roku do 39,1% w 2004 roku.

W celu podwyższenia atrakcyjności oferty i lepszego jej dostosowania do potrzeb klientów:

- wydzielono w strukturze kredytu WŁASNY KĄT trzy podprodukty – kredyt WŁASNY KĄT hipoteczny, WŁASNY KĄT biznes i WŁASNY KĄT lokatorski, w zależności od celów kredytowania,
- wprowadzono zmiany dotyczące warunków udzielania kredytów. Polegały one głównie na wydłużeniu okresu kredytowania do 30 lat, wprowadzeniu annuitetowej formuły spłaty dla kredytów mieszkaniowych i pożyczek hipotecznych udzielanych w walutach wymiennalnych oraz wprowadzeniu możliwości skredytowania większości opłat i kosztów ponoszonych w związku z transakcją mieszkaniową,
- wprowadzono do oferty kredyt konsolidacyjny, pozwalający na spłatę innych zobowiązań klienta, np. kredytu w rachunku bieżącym, kredytu konsumpcyjnego, itp.,
- dokonano zmian w zakresie oferowanej struktury cen. Nowa siatka marż, zarówno dla kredytów udzielanych w walucie polskiej, jak i w walutach wymiennalnych, uzależniła wysokość oferowanej marży, od wkładu finansowego kredytobiorcy oraz kwoty udzielonego kredytu, w wyniku czego podwyższono marżę na nowoudzielonych kredytach,
- wydzielono w strukturze kredytu NOWY DOM podprodukty NOWY DOM sprzedaż, NOWY DOM wynajem, NOWY DOM zakup oraz NOWY DOM remont, w zależności od celu kredytowania,
- przygotowano restrukturyzację portfela kredytów z odroczoną spłatą części należności, stwarzającą możliwość zamiany tych kredytów na kredyty WŁASNY KĄT, co ma wpływ na poziom spłacalności tego portfela kredytów,
- zrealizowano dwie kampanie promocyjne kredytów mieszkaniowych WŁASNY KĄT Hipoteczny – które przyniosły rekordowe poziomy sprzedaży w kwietniu i w grudniu.

Kredyty mieszkaniowe wspomagane przez budżet państwa

Zadłużenie ogółem z tytułu kredytów mieszkaniowych objętych pomocą budżetu państwa na koniec 2004 roku razem ze skapitalizowanymi odsetkami wyniosło około 3,1 mld zł i w odniesieniu do stanu na koniec 2003 roku nastąpił spadek zadłużenia o 323 mln zł, tj. o 9,5%.

Okolo 95% kredytów mieszkaniowych (zadłużenie wobec Banku) wspieranych z budżetu państwa stanowiły kredyty objęte przejściowym wykupem odsetek, spłacane wg formuły normatywnej i dochodowej.

Zasadniczym celem działań Banku związanych z posiadaniem w portfelu kredytowym kredytów objętych pomocą budżetu państwa było utrzymanie bardzo wysokiej ich spłacalności (około 99 %).

Obsługa depozytów na książeczkach mieszkaniowych

Na koniec 2004 roku Bank PKO BP SA prowadził obsługę około 2,1 mln rachunków książeczek mieszkaniowych, na których zgromadzone były oszczędności w wysokości 5,1 mld zł.

W 2004 roku nastąpił przyrost założonych książeczek bez prawa do premii gwarancyjnej o 131,1 tys. oraz przyrost uaktywnionych książeczek mieszkaniowych z premią gwarancyjną o ok. 8,1 tys., co przełożyło się na wzrost depozytów o ponad 1,0 mld zł. Wobec powyższego w stosunku do końca 2003 roku zmianie uległa struktura ilościowa książeczek mieszkaniowych - książeczki z prawem do premii gwarancyjnej stanowią około 45 % ogółu depozytów (spadek o 13,5%), a 55% książeczki bez prawa do premii.

Celem dalszego uatrakcyjnienia formy celowego oszczędzania na mieszkanie, jakim jest książeczka mieszkaniowa do oferty Banku został wprowadzony nowy roczny termin systematycznego oszczędzania.

Obsługa klientów instytucjonalnych rynku mieszkaniowego

Klienci instytucjonalni rynku mieszkaniowego (tj. spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i deweloperzy) objęci są specjalną, kompleksową obsługą. Oferta ta zawiera całościowy pakiet usług oferowany klientom instytucjonalnym, ich zarządom, a także np. członkom spółdzielni mieszkaniowych.

W ramach dostosowywania oferty produktów i usług bankowych do potrzeb klientów w 2004 roku:

- wprowadzony został do oferty Banku pakiet usług „Nasza Wspólnota” dla wspólnot mieszkaniowych,
- z kredytu NOWY DOM kredyt inwestorski wyodrębniono NOWY DOM remont.

Aktywizacja sprzedaży przełożyła się na:

- przyrost środków zdeponowanych na rachunkach tych klientów o 27,4%,
- sześciokrotny wzrost liczby zawartych umów dotyczących Systemu Wirtualnych Rachunków Kontrahenckich na koniec 2004 roku.

Działalność na rynku pieniężnym

Działalność Banku na rynku pieniężnym w 2004 roku koncentrowała się głównie na:

- dostosowaniu bieżącej polityki inwestycyjnej do tendencji występujących na rynku. W okresie wzrostu ryzyka stopy procentowej polityka inwestycyjna polegała na zajmowaniu pozycji w instrumentach krótkoterminowych i stosowaniu na większą skalę transakcji zabezpieczających (wartość otwartych pozycji netto w IRS wzrosła na koniec września do prawie 12 mld zł); w ostatnim kwartale roku zwiększano wrażliwość na ryzyko stopy procentowej, głównie poprzez zakup instrumentów o większym duration (5 i 10 letnie papiery wartościowe), mniej zawierano również transakcji zabezpieczających,
- dywersyfikacji portfela aktywów skarbowych poprzez zakup skarbowych i nieskarbowych papierów wartościowych nominowanych w walutach obcych,
- zapewnieniu długoterminowego finansowania w CHF, w tym celu w ubiegłym roku zwiększono poziom zaangażowania strukturalnego w tej walucie o 0,6 mld CHF do 1 mld CHF,
- rozwoju transakcji z klientami niebankowymi; w 2004 roku rozszerzono ofertę produktową w obszarze dłużnych papierów wartościowych i transakcji pochodnych, a dynamika obrotów z klientami niebankowymi wyniosła 110%,
- podejmowaniu działań umożliwiających sprzedaż instrumentów strukturyzowanych z wbudowanymi opcjami walutowymi
- wdrożeniu zmian restrukturyzacyjnych i technologicznych - we wszystkich oddziałach Banku sfinalizowano implementację systemu autodealingowego łączącego *on line* sieć placówek z Departamentem Skarbu.

Działalność maklerska

W 2004 roku Bankowy Dom Maklerski PKO BP umocnił swoją pozycję na rynku kapitałowym. Sprzyjał temu wyraźny wzrost koniunktury na tym rynku - główne indeksy giełdowe wzrosły przeciętnie o 26,3%, a roczne obroty na GPW wzrosły o 17%, do poziomu 136 mld zł.

BDM PKO BP poprawił swoją pozycję w czołówce biur maklerskich i osiągnął w skali całego roku znaczący wzrost udziałów na rynku wtórnym wszystkich typów instrumentów:

- udział w obrotach na rynku akcji wyniósł 6,1%, co oznacza wzrost w porównaniu do 2003 roku o 2,6 pp.,
- udział w obrotach na rynku obligacji wyniósł 28,8%, co oznacza wzrost w porównaniu do 2003 roku o 16,3 pp.,
- udział w obrotach na rynku kontraktów terminowych wyniósł 5,1%, co oznacza wzrost w porównaniu do 2003 roku o 0,2 pp.,
- udział w obrotach na rynku opcji indeksowych wyniósł 6,0%, co oznacza wzrost w porównaniu do 2003 roku o 0,6 pp.

Podejmowane działania przyczyniły się do osiągnięcia w 2004 roku wyniku finansowego brutto w wysokości 57,0 mln zł, czyli ponaddwukrotnie wyższego od wyniku finansowego w 2003 roku.

W 2004 roku Bank poniósł koszt w wysokości 14,8 mln zł z tytułu promocji i reklamy obligacji Skarbu Państwa zgodnie z umową o pełnieniu funkcji agenta emisji skarbowych przez PKO BP.

Na koniec 2004 roku liczba rachunków (łącznie inwestycyjnych i rejestrowych) prowadzonych przez BDM PKO BP wyniosła ponad 362 tys. szt. W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2003 roku liczba rachunków zwiększyła się o ok. 112 tys.

Wartość aktywów klientów na rachunkach inwestycyjnych i rejestrowych na koniec 2004 roku osiągnęła poziom 13,5 mld zł, co oznacza wzrost o 167% w stosunku do 2003 roku.

Na wzrost pozycji BDM PKO BP na rynku kapitałowym (poza wzrostem udziałów w obrotach giełdy oraz obsługą emisji Obligacji Skarbowych) istotny wpływ miały:

- obsługa emisji na rynku pierwotnym i wprowadzanie spółek do obrotu giełdowego,
- wzrost aktywności animatora rynku i animatora emitenta oraz restrukturyzacja portfela animatora,
- wysoka pozycja na rynku pod względem liczby wydanych rekomendacji.

Współpraca międzynarodowa

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

PKO BP SA uczestniczy w programie "Loan Window" w ramach "UE/EBRD SME Finance Facility" (na podstawie zawartej w dniu 21 lutego 2003 roku Umowy Pożyczki z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw - klientów PKO BP SA w formie kredytów inwestycyjnych i obrotowych). Do dnia 31 grudnia 2004 roku podpisano 1.368 umów kredytowych na łączną kwotę 24,7 mln EUR, z czego uruchomiono 1.340 kredytów na łączną kwotę 24,4 mln EUR, zaś saldo kredytów czynnych (1.262 kredyty) wynosiło 19,4 mln EUR.

Współpraca w ramach programu obejmuje obok udzielania kredytów ze środków EBOR, także działania mające na celu usprawnienie procesu kredytowania Małych i Średnich Przedsiębiorstw w PKO BP SA.

Europejski Bank Inwestycyjny

W dniu 29 kwietnia 2004 roku została podpisana umowa pomiędzy Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI), jako kredytodawcą, a Bankiem, jako kredytobiorcą. Umowa została zawarta na podstawie umowy ramowej z dnia 1 grudnia 1997 roku pomiędzy EBI, a Rzeczpospolitą Polską dotyczącej prowadzenia działalności przez EBI w Polsce. Przedmiotem umowy jest udzielenie przez EBI na rzecz Banku kredytu w dowolnej walucie wymiennej w wysokości równej 100 mln euro. Kredyt ma zostać przeznaczony przez Bank na dalszą działalność kredytową w zakresie finansowania małych i średnich projektów inwestycyjnych w zakresie energii, ochrony zdrowia i środowiska, rozwoju infrastruktury oraz przemysłu.

Współpraca z agencjami ratingowymi

Oceny ratingowe są obecnie przyznawane Bankowi przez cztery agencje ratingowe: Moody's, Standard & Poor's, Capital Intelligence oraz Fitch Ratings. Są to oceny przyznawane nieodpłatnie na podstawie dostępnych publikowanych informacji, w tym przede wszystkim raportów rocznych oraz informacji o Banku udostępnianych podczas bezpośrednich kontaktów przedstawicieli agencji z Bankiem.

W 2004 roku oceny ratingowe PKO BP SA zmieniły:

- Moody's – podniosła ocenę siły finansowej w dniu 16 kwietnia 2004 roku z D do D+,
- Standard & Poor's – w dniu 25 sierpnia 2004 roku podwyższyła ocenę długookresową z BBpi do BBBpi,

Wzrost ocen ratingowych Banku ograniczony jest pułapem ocen przyznawanych przez agencje polskiej gospodarki, tzw. *country ceiling*.

Tabela 19. Oceny ratingowe przyznane PKO BP SA wg stanu na 31.12.2004 r.

FITCH RATINGS	
Ocena wsparcia	2
STANDARD AND POOR'S	
Długookresowa ocena zobowiązań w walucie krajowej	BBBpi
MOODY'S INVESTORS SERVICE LTD.	
Długookresowa ocena depozytów	A2 z perspektywą stabilną
Krótkookresowa ocena depozytów	Prime-1 z perspektywą stabilną
Siła finansowa	D+ z perspektywą pozytywną
CAPITAL INTELLIGENCE	
Długookresowa ocena zobowiązań w walucie zagranicznej	BBB +
Krótkookresowa ocena zobowiązań w walucie zagranicznej	A2
Siła w skali krajowej	BB +
Ocena wsparcia	1
Perspektywa utrzymania oceny	stabilna

Współpraca z innymi instytucjami zagranicznymi

PKO BP SA podpisał cztery ramowe umowy z bankami zagranicznymi, dokonał zmian w dwóch wcześniej zawartych umowach ISDA i jednej umowie zabezpieczającej – Credit Support Annex – do umowy ISDA z bankiem zagranicznym.

PKO BP SA prowadzi współpracę z bankami zagranicznymi i utrzymuje u korespondentów 29 rachunków *nostro* w 12 walutach oraz prowadzi w swoich księgach 30 rachunków *loro* w trzech walutach na rzecz banków zagranicznych.

W ramach oferowania klientom Banku kart płatniczych PKO BP SA współpracuje aktywnie z międzynarodowymi organizacjami płatniczymi Visa i MasterCard. Współpraca dotyczy wielu obszarów, m. in. związanych z wydawnictwem kart, ich autoryzacją i rozliczaniem, sprzedażą produktów, a także podejmowaniem działań związanych z zapewnieniem większego bezpieczeństwa na rynku kart płatniczych. Ponadto Bank, wspólnie z organizacją Diners Club wydaje prestiżowe karty dla najwyższego segmentu klientów.

powiązania organizacyjne i kapitałowe

Działalność o charakterze inwestycyjnym

W 2004 roku najistotniejszymi zmianami w powiązaniach kapitałowych i organizacyjnych w ramach grupy podmiotów podporządkowanych były:

- nabycie 66,651% akcji Kredyt Bank (Ukraina) S.A.,
- nabycie 100% akcji Domu Maklerskiego BROKER S.A.,
- nabycie 25,0001% akcji Banku Pocztowego S.A.,

- dokonanie dopłaty do spółki PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. z przeznaczeniem na pokrycie kosztów likwidacji Spółki oraz do spółki PKO Inwestycje Sp. z o.o., z przeznaczeniem na realizację projektu Miasteczko Wilanów,
- zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego w spółce Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. Udział Banku w kapitale zakładowym Spółki i w głosach na zgromadzeniu wspólników zmniejszył się z 75% do 33,33%,
- zarejestrowanie podwyższenia kapitału zakładowego w spółce Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka S.A. Udział Banku w kapitale zakładowym Spółki zmniejszył się z 38,64% do 38,23%, a udział w głosach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy zmniejszył się z 37,22% do 37,03%,
- zarejestrowanie Wilanów Investments Sp. z o.o. - spółki zależnej od PKO Inwestycje Sp. z o.o., (51% udział w kapitale zakładowym Spółki i w głosach na zgromadzeniu wspólników),
- zakończenie postępowania likwidacyjnego spółki stowarzyszonej Banku – Wrocławskie Zintegrowane Centrum Logistyczne S.A. Z dniem 25 listopada 2004 roku Spółka została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego,
- sprzedaż Spółki Inteligo Technologies Sp. z o.o. (spółka zależna od Inteligo Financial Services S.A.),
- podjęcie uchwały Zgromadzenia Wspólników Sonet Hungary Kft (spółka zależna od Inteligo Financial Services S.A.) o likwidacji i ustanowieniu likwidatora,
- zarejestrowanie zmiany nazwy spółki PKO/Handlowy Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. na Powszechne Towarzystwo Emerytalne BANKOWY S.A.

W ocenie Banku zamierzenia inwestycyjne, w tym inwestycje kapitałowe, są możliwe do osiągnięcia i są adekwatne do posiadanych środków.

Informacje o zmianach w powiązaniach kapitałowych Banku z innymi podmiotami

W 2004 roku:

- zarejestrowano spółkę InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A. z kapitałem zakładowym w wysokości 8 mln zł. Udział Banku w kapitale zakładowym Spółki i w głosach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy wynosi 12,5%,
- zarejestrowano podwyższenie kapitału zakładowego spółki MTS – CETO S.A. (poprzednia nazwa CETO S.A.). Udział Banku w kapitale zakładowym Spółki i w głosach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy zmniejszył się z 2,91% do 2,18%,
- w związku ze zbyciem w dniu 19 listopada 2004 roku części z posiadanych akcji spółki KGHM Polska Miedź S.A. Bank obniżył swoje zaangażowanie kapitałowe w akcje tej Spółki do wysokości poniżej 5% udziału w kapitale zakładowym i w głosach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy,
- Bank sprzedał posiadany, mniejszościowy pakiet akcji spółki Zakłady Przemysłu Wełnianego „TOMTEX” S.A.
- w związku z wydzieleniem z Visa International odrębnego podmiotu prawnego – Visa Europe
PKO BP SA objął 1 akcję (tzw. certyfikat) spółki Visa Europe Limited.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje o wartości stanowiącej lub przekraczającej równowartość 500 tys. EURO

W 2004 roku PKO BP SA zawierał z podmiotami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Banku transakcje w zakresie:

- prowadzenia rachunków bankowych,
- przyjmowania lokat,

- udzielania kredytów, w tym na działalność leasingową,
- emisji dłużnych papierów wartościowych,
- pokrycia kosztów wynagrodzenia za czynności i usługi świadczone na rzecz Banku z tyt. obsługi konta Inteligo,
- najmu pomieszczeń biurowych i usługowych,
- udzielenia spółce Dom Maklerski BROKER S.A. gwarancji bankowej na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych jako zabezpieczenie wpłat na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych.

Wszystkie transakcje były zawarte na warunkach rynkowych.

Zestawienie znaczących transakcji PKO BP SA ze spółkami Grupy PKO BP SA, w tym zadłużenie kredytowe spółek wobec Banku według stanu na 31 grudnia 2004 roku zostało przedstawione w dodatkowych notach objaśniających do Sprawozdania Finansowego PKO BP SA w punkcie „Transakcje z podmiotami powiązаныmi”.

Udzielone zobowiązania pozabilansowe

Stan udzielonych zobowiązań pozabilansowych o charakterze finansowym i gwarancyjnym na rzecz jednostek powiązanych na koniec 2004 roku wyniósł 710,5 mln zł i zwiększył się o 604,0 mln zł w porównaniu do stanu na koniec 2003 roku. Z ogólnej kwoty zobowiązań 599,8 mln zł stanowiły zobowiązania udzielone Bankowemu Funduszowi Leasingowemu S.A., które dotyczyły głównie otwartych linii kredytowych, a 105 mln zł gwarancja bankowa udzielona Domowi Maklerskiemu BROKER S.A. na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych.

Zasady zarządzania ryzykiem w Banku

Ryzyko kredytowe

Działalność Banku na rynku usług detalicznych, mieszkaniowych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych prowadzi do powstawania ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. Dlatego też, PKO BP SA uważa skuteczne zarządzanie ryzykiem kredytowym za kluczowy podproces zarządzania, który istotnie wpływa na konkurencyjność i pozycję rynkową Banku.

System zarządzania ryzykiem w PKO BP SA jest przedmiotem ciągłych usprawnień i dostosowania do nowych źródeł i czynników ryzyka bankowego.

W zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym kieruje się następującymi zasadami:

- każda transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- pomiar ryzyka kredytowego potencjalnych oraz zawartych transakcji kredytowych dokonywany jest cyklicznie z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,
- sporządzona ocena ryzyka kredytowego jest poddawana dodatkowej weryfikacji przez niezależne służby oceny ryzyka kredytowego,
- ryzyko kredytowe jest w PKO BP dywersyfikowane pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów.

Monitorowanie i klasyfikacja ekspozycji kredytowych

Bieżące monitorowanie oraz dywersyfikacja ekspozycji kredytowych są kluczowe dla procesu zarządzania ryzykiem kredytowym. Monitoring dokonywany jest w oparciu o kryteria terminowości spłat, sytuacji finansowej klientów oraz jakości zabezpieczeń, zgodnie z przepisami zewnętrznymi.

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko kredytowe obciążające jednostkowe ekspozycje kredytowe, uwzględniając wartość zabezpieczeń zmniejszających podstawę tworzenia rezerw celowych.

Biorąc pod uwagę znaczenie systemów ratingowych wykorzystywanych do oceny adekwatności kapitałowej, Bank rozwija własne wewnętrzne systemy ratingowe w kierunku ich pełnej zgodności z metodami zaawansowanymi Nowej Umowy Kapitałowej.

W 2004 roku dokonano zmiany metodyk oceny ryzyka kredytowego klienta instytucjonalnego zgodnie z wymogami Nowej Umowy Kapitałowej, a w odniesieniu do klientów indywidualnych sukcesywnie wdrażano system ocen scoringowych.

Metody zarządzania kredytowym ryzykiem portfelowym

W 2004 roku Bank kontynuował prace mające na celu kompleksowe wprowadzenie rozwiązań przewidzianych w projekcie Nowej Umowy Kapitałowej oraz w dyrektywie Unii Europejskiej. Zgodnie z założeniami stopniowego dochodzenia do spełnienia wymagań określonych dla metod wyznaczania wymogów kapitałowych, Bank kontynuuje prace związane z rozwojem metodologii pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego oraz rozszerzaniem zakresu szacowanych portfelowych miar ryzyka kredytowego. Bank rozpoczął również szacowanie stóp odzysku z niewypłacalnych kredytów konsumpcyjnych.

Metody pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego pozwalają m.in. na uwzględnienie ryzyka kredytowego w cenie usług, pomiar rentowności skorygowanej o ryzyko, zarządzanie polityką zabezpieczeń oraz wyznaczanie poziomu rezerw celowych w oparciu o wewnętrzne modele.

W 2004 roku podjęte zostały również prace zmierzające do zapewnienia monitorowania portfelowego ryzyka kredytowego na poziomie całej Grupy Kapitałowej Banku.

Systemy informatyczne wspomagające ocenę ryzyka kredytowego

W 2004 roku dokonano modyfikacji systemu informatycznego wspomagającego ocenę ryzyka kredytowego klientów instytucjonalnych dostosowując go do znowelizowanego systemu ratingowego, przewidującego osobną ocenę ryzyka klienta i ryzyka transakcji. W systemie wprowadzono również standard raportu kredytowego, wykorzystywanego przez osoby podejmujące decyzje kredytowe.

W 2004 roku Bank kontynuował modyfikację systemu oddziałowego w zakresie katalogu zabezpieczeń oraz dostosowania do zmienionych zasad tworzenia rezerw celowych.

Ryzyko finansowe

W 2004 roku nastąpiła nowelizacja zasad i procedur zarządzania ryzykiem finansowym. Nowelizacja przepisów wewnętrznych była wynikiem zmian zachodzących w działalności Banku, zmian w otoczeniu makroekonomicznym i prawnym oraz rozwoju metodyk pomiaru ryzyka i wyników prowadzonych analiz.

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym dostosowały zakres zadań i kompetencji organów Banku oraz komórek organizacyjnych w ramach zarządzania ryzykiem do procesów reorganizacji i modernizacji Banku.

W 2004 roku trwał proces wdrażania specjalistycznego systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie ryzykiem finansowym. Wdrożenie systemu zwiększy efektywność operacyjną oraz bezpieczeństwo informatyczne procesu zarządzania ryzykiem rynkowym, zwiększy stopień automatyzacji prowadzonych obliczeń oraz spowoduje ich centralizację.

Profil ryzyka finansowego Banku w 2004 roku

W 2004 roku, tak jak w poprzednich latach, Bank posiadał wysoką płynność złotową, która przez cały rok znacznie przekraczała wartości progowe we wszystkich horyzontach czasowych.

Miary ryzyka stopy procentowej kształtowały się zgodnie z obowiązującymi limitami.

Bank wykorzystywał instrumenty pochodne w celach inwestycyjnych oraz zabezpieczania bilansu, a także utrzymywał pozycje spekulacyjne na stopie procentowej oraz walutach obcych.

W 2004 roku Bank dokonywał systematycznej oceny instytucji finansowych, dokonując weryfikacji przyznaných limitów kredytowych i rozliczeniowych.

Ryzyko operacyjne

W celu ograniczenia poziomu ryzyka operacyjnego na początku 2004 roku Bank wprowadził zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym w PKO BP SA, które określiły elementy procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, wyodrębniły jednostki i komórki odpowiedzialne za systemowe i bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz określiły ich zadania, a ponadto wprowadziły instrumenty zarządzania tym ryzykiem.

W Banku zdefiniowano kategorie zdarzeń operacyjnych zgodnie z typologią Bazylejskiego Komitetu ds. Nadzoru Bankowego, które są wykorzystywane do określania czynników ryzyka operacyjnego związanych z wprowadzaniem w życie przepisów wewnętrznych.

Wprowadzono również przepisy dotyczące identyfikacji ryzyka operacyjnego przy projektowaniu i przeglądzie przepisów wewnętrznych w Banku, które przyczynią się do ograniczenia prawdopodobieństwa, skali i skutków występowania zdarzeń operacyjnych oraz umożliwią ocenę poziomu istotności ryzyk operacyjnych. Wprowadzone metodologie są spójne z wymogami Nowej Umowy Kapitałowej oraz Rekomendacją „M” Komisji Nadzoru Bankowego.

SIEĆ SPRZEDAŻY BANKU

Oddziały

Na koniec grudnia 2004 roku PKO BP SA posiadał ogółem 1.266 placówek, z czego:

- w obszarze detalicznym funkcjonowały 1.183 placówki, w tym: 12 regionalnych oddziałów detalicznych, 537 oddziałów samodzielnych i 634 oddziały podporządkowane; w stosunku do roku 2003 liczba placówek detalicznych uległa zmniejszeniu o 55,
- w obszarze rynku korporacyjnego funkcjonowały 83 placówki, w tym: 13 regionalnych oddziałów korporacyjnych, 13 zespołów klienta korporacyjnego i 57 centrów korporacyjnych.

W 2004 roku liczba placówek ogółem zwiększyła się o 28.

Agencje

W 2004 roku Bank dostosowywał zasady współpracy z agencjami do zapisów znowelizowanej Ustawy Prawo bankowe. Wprowadzenie zapisu odnośnie powierzenia przez Bank realizacji czynności bankowych i faktycznych na podstawie umowy agencyjnej zawartej z przedsiębiorcą spowodowało konieczność wypowiedzenia umów zawartych z agencjami starego typu oraz agentami działającymi w formie spółek cywilnych. W związku z tym, jak również z uwagi na likwidację agencji nieefektywnych ich liczba w porównaniu z rokiem poprzednim, zmniejszyła się o 849. Ogółem na dzień 31 grudnia 2004 roku z Bankiem współpracowało 2.725 agencji.

W agencjach dokonujących operacji gotówkowych wprowadzona została możliwość realizowania wypłat gotówki przy użyciu kart płatniczych z wykorzystaniem terminali POS.

Bankowość elektroniczna

W listopadzie 2004 roku Bank zakończył realizację projektu wdrożenia usług bankowości elektronicznej. Pod marką PKO Inteligo Bank udostępnił dla swoich klientów obsługę rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych oraz rachunków bieżących typu Partner. W zakres usług bankowości elektronicznej wchodzi: obsługa za pośrednictwem sieci Internet oraz za pośrednictwem serwisu telefonicznego, w obszarze transakcyjnym i informacyjnym. Posiadacze rachunków mogą zdalnie zarządzać środkami zgromadzonymi na rachunkach, z dowolnego miejsca na świecie w trybie 24/7/365. Katalog usług obejmuje między innymi: przelewy dowolne, przelewy na zdefiniowane rachunki, przelewy do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Urzędów Skarbowych, definiowanie zleceń stałych, zakładanie lokat terminowych, realizację polecenia zapłaty oraz dostęp do historii rachunku.

Bank udostępnia usługi bankowości elektronicznej po zawarciu stosownej umowy o świadczenie usług. W okresie od 15 listopada do 31 grudnia 2004 roku, klienci Banku zawarli około 90 tys. umów.

W dalszym ciągu dynamicznie rozwija się internetowe konto Inteligo. Na koniec 2004 roku korzystało z niego ponad 380 tys. klientów. W 2004 roku klientom konta Inteligo zaoferowano produkty kredytowe takie jak limit debetowy i kredyt Inteligo. Umożliwiono im za pośrednictwem Internetu zakup obligacji, funduszy inwestycyjnych, ubezpieczeń.

Urządzenia samoobsługowe i wspomagające pracę personelu

Sieć bankomatów dostępnych dla klientów wynosiła na koniec 2004 roku 1.785 szt. PKO BP SA posiadał najliczniejszą sieć urządzeń – udział w rynku na poziomie 23%. W ciągu roku w bankomatach PKO BP SA zrealizowano ponad 165 mln transakcji, a ich wartość była bliska 40 mld zł (wzrost odpowiednio o 15% i 21%). Udział operacji kartami obcych wydawców w bankomatach PKO BP SA wyniósł 5% (wzrost o 2 pp. w stosunku do 2003 roku). W 830 bankomatach PKO BP SA z funkcją depozytową przyjęto w 2004 roku prawie 150 tys. sztuk depozytów kopertowych (12% więcej niż w 2003 roku). W całej sieci bankomatów PKO BP SA w ubiegłym roku sprzedano 230 tys. kart Simplus.

W 2004 roku liczba terminali samoobsługowych wzrosła o 39 i wyniosła na koniec roku 216 sztuk.

Inne usługi

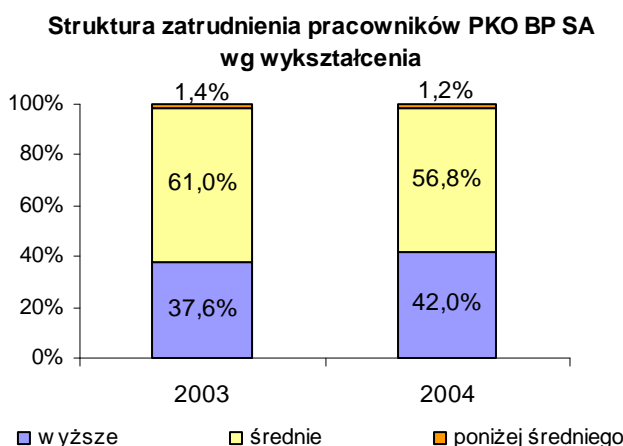

W 2004 roku stałą tendencją wzrostową wykazywała sprzedaż usług: przekazywanie informacji o stanie rachunku za pomocą komunikatów SMS oraz przekazywanie informacji o zmianach salda na skrzynkę poczty internetowej.

W 2004 roku zostało zawartych 125 tys. umów o przekazywanie informacji o stanie rachunku za pomocą komunikatów SMS, co stanowi przyrost o 22% w stosunku do liczby klientów na koniec 2003 roku oraz zawarto 24 tys. umów o przekazywanie informacji o zmianach salda na skrzynkę poczty internetowej, co stanowi przyrost o 23% w stosunku do liczby klientów na koniec 2003 roku.

Kadry Banku

Zatrudnienie w PKO BP SA wg stanu na 31 grudnia 2004 roku wynosiło 35.386 etatów i było niższe o 1.161 etatów, tj. o 3,2%, w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2003 roku. Zatrudnienie średnioroczne w 2004 roku ukształtowało się na poziomie 35.896 etatów i w stosunku do 2003 roku było niższe o 1.206 etatów.

W 2004 roku szczególnie nacisk Bank położył na maksymalne wykorzystanie potencjału i kwalifikacji pracowników przemieszczanych w ramach realokacji zatrudnienia do nowo tworzonych obszarów działalności biznesowej oraz do specjalistycznych jednostek organizacyjnych wspierających tę działalność.

Podejmowane działania miały na celu kształtowanie profesjonalnej kadry dla zapewnienia klientom najwyższej jakości usług, sprostania konkurencji i wymaganiom rynku oraz budowania trwałych relacji klientów z Bankiem.

System wynagrodzeń

Podstawę prawną stosowania zasad wynagradzania pracowników Banku stanowią przepisy Zakładowego układu zbiorowego pracy z dnia 28 marca 1994 roku (z późniejszymi zmianami) oraz wynikające z niego przepisy wykonawcze ustalone w uzgodnieniu z organizacjami związków zawodowych.

W 2004 roku podejmowano działania mające na celu zwiększanie konkurencyjności poziomu wynagrodzeń w Banku w relacji do sektora bankowego. Dążono do powiązania wysokości wynagrodzenia z indywidualnymi efektami pracy pracownika poprzez przebudowę systemu motywacyjnego w celu dostosowania do nowych rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych w Banku. Przyjęte rozwiązania mają na celu wzmocnienie motywacyjnego oddziaływania wynagrodzeń na działania biznesowe oraz osiągnięcie korzystnych wyników ekonomicznych i wzrost efektywności pracy.

Szkolenia

W 2004 roku szkoleniami grupowymi i indywidualnymi objęto 111 tys. uczestników, w tym 98 tys. stanowili uczestnicy szkoleń wewnętrznych, prowadzonych przez wykładowców wewnętrznych.

Podstawowymi kierunkami działalności szkoleniowej były:

1. Rozwój wiedzy, kwalifikacji i umiejętności pracowników w poszczególnych obszarach działalności Banku, w celu pełnego wykorzystania kompetencji pracowników w operacyjnych działaniach w nowej strukturze organizacyjnej Banku i podejmowaniu przez pracowników nowych ról w tworzonych i modernizowanych strukturach organizacyjnych Banku.
2. Rozwój umiejętności sprzedażowych pracowników i postaw proklientowskich.

Działania szkoleniowe w 2004 roku koncentrowały się na aktywnym przygotowywaniu pracowników do nowych ról w organizacji oraz angażowaniu pracowników w proces dzielenia się wiedzą poprzez zintensyfikowanie szkoleń wewnętrznych, realizowanych przez trenerów – pracowników Banku.

Promocja usług i budowa wizerunku

Działalność promocyjna

Działania promocyjne Banku w 2004 roku koncentrowały się w szczególności na:

- utrzymaniu dominującej pozycji Banku w obszarze rynku detalicznego,

W ramach promocji produktów i usług kierowanych na ten rynek zrealizowano m.in.:

- multimedialną kampanię wizerunkowo-produktową - Wielka olimpijska promocja kart kredytowych PKO Banku Polskiego pod hasłem „Wygraj olimpiadę z kartą kredytową”,
  - kampanię promocyjną kredytu mieszkaniowego Własny Kąt,
  - kampanię promocyjną kredytu gotówkowego „Wiosna z PKO BP”,
  - kampanię promocyjną rachunku Agro Partner pod hasłem „Jeśli chcesz skorzystać z dopłat Unii Europejskiej - załóż rachunek w PKO Banku Polskim”,
  - kampanię promocyjną lokaty Wyspa Skarbów opartą na konkursie promocyjnym i sprzedaży promocyjnej karty kredytowej PKO Banku Polskiego,
  - kampanię reklamową wspartą działaniami public relations wprowadzającą do oferty Banku kartę kredytową dla małych i średnich przedsiębiorstw PKO Euro Biznes,
  - promocję karty kredytowej PKO STUDENT w ramach konkursu dla studentów,
  - konkursy dla klientów wspierające sprzedaż lokat subskrybowanych: WŁOSKIEJ, FRANCUSKIEJ, SZWEDZKIEJ i HISZPAŃSKIEJ,
  - kampanię w mediach BARDZO DOBREGO KREDYTU GOTÓWKOWEGO i GWIAZDKOWEGO KREDYTU GOTÓWKOWEGO,
  - promocję sprzedaży 3-miesięcznych i 6-miesięcznych lokat standardowych,
  - kampanię informacyjną SUPER-IKE,
  - kampanię informacyjną nowej oferty usług bankowości elektronicznej PKO Inteligo.
- umocnieniu pozycji Banku w obszarze rynku korporacyjnego,
W ramach działań promocyjnych przeprowadzono multimedialną kampanię PROGRAMU EUROPEJSKIEGO oraz oferty obligacji komunalnych.
  - realizacji strategii marketingowej obligacji skarbowych,
W ramach prowadzonych działań promocyjnych zrealizowano kampanię multimedialną obligacji skarbowych pod hasłem „Jak prosto oszczędzać” i kampanię nowego produktu IKE Obligacje.
  - realizacji akcji marketingowej związanej z prywatyzacją Banku.
Celem tej akcji było zbudowanie pozytywnego klimatu dla prywatyzacji Banku i przekonanie inwestorów do udziału w jego ofercie publicznej. W ramach akcji marketingowej przeprowadzono multimedialną kampanię wizerunkową, kreującą nowe pozycjonowanie Banku i akcje promocyjno-informacyjne wspierające sprzedaż LOKATY PRYWATYZACYJNEJ oraz sprzedaż akcji w ofercie publicznej.

Działalność Banku w zakresie sponsoringu i darowizn ukierunkowana była na wspieranie kultury, sportu, ratowanie życia i zdrowia. Kontynuowano długofalowy program „PKO Bank Polski Kulturze Narodowej”, w którego ramach Bank objął mecenatem m. in.: Muzeum Narodowe w Warszawie, Teatr Narodowy, Bibliotekę Narodową, Filharmonię Narodową, dofinansował działalność Fundacji Opera i sponsorował Festiwal Muzyczny PR „Paryżanie”, Festiwal Piosenki Aktorskiej oraz płyty i koncerty m.in. Maryli Rodowicz, Vadima Brodskiego i zespołu TSA.

W 2004 roku PKO Bank Polski objął mecenasem obchody jubileuszu 100-lecia Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Punktami kulminacyjnymi uroczystości były trzy wystawy prezentujące dorobek artystyczny studentów i profesorów ASP.

Bank uczestniczył w zakupie autografu 4 Etiudy op.10-te Fryderyka Chopina, który był wystawiony w Domu Aukcyjnym Sotheby's. Zakupione dzieło zostało przekazane w darze dla Muzeum Fryderyka Chopina w Warszawie.

W ramach programu „PKO Bank Polski Reprezentacji Olimpijskiej” kontynuowano działania związane ze sponsorowaniem polskiego ruchu olimpijskiego w latach 2002-2006 i reprezentacji olimpijskiej floretu kobiet. Bank był sponsorem „Olimpijskiego Lata z Radiem” oraz konkursu sportowego w programie III Polskiego Radia „Zwycięzca może być tylko jeden”.

W obszarze ratowania życia i zdrowia m. in.: dofinansowano Fundację Rozwoju Kardiochirurgii wspierającą program budowy Polskiego Sztucznego Serca, zakup sprzętu medycznego dla wielu szpitali i klinik oraz liczne fundacje i stowarzyszenia działające na rzecz nauki, ochrony zdrowia i kultury.

Nagrody i wyróżnienia

W 2004 roku PKO BP SA przyznano liczne nagrody i wyróżnienia, z których najważniejsze to:

- MECENAS SPORTU – honorowy tytuł przyznany za działania Banku w obszarze sponsoringu sportowego,
- BANK PRZYJAZNY dla PRZEDSIĘBIORCÓW – godło promocyjne w kategorii banków komercyjnych przyznane za konsekwentny rozwój metodologii budowania oferty dla małego i średniego biznesu,
- ALICJA – nagroda miesięcznika „Twój Styl” za Kartę INTELIGO VISA ELECTRON Z SERCEM,
- ROCK AWARD 2003 – dwie srebrne nagrody przyznane przez Master Card International za największe osiągnięcia w rozwoju kart kredytowych i w rozwoju nowych produktów kartowych,
- Pracodawca Roku 2003,
- Bankowy Menedżer roku 2003 – nagroda przyznana Prezesowi Zarządu Banku w plebiscycie „Gazety Bankowej”,
- MEDAL EUROPEJSKI – tytuł przyznany dla usługi „Organizacja emisji obligacji komunalnych”,
- Program Europejski – wyróżnienie w kategorii „najlepszy produkt finansowy roku” w konkursie Portfel 2004 dwutygodnika BusinessWeek,
- EUROPRODUKT – tytuł przyznany w kategorii usługa dla kredytu wielowalutowego i w kategorii produkt dla: karty INTELIGO Visa Electron z Sercem, Superkredytu, Błękitnej karty kredytowej, Partnerskiej karty kredytowej PKO VITAY i zestawu dla organizacji non profit „Wspólny cel”,
- DIAMENT do Złotej Statuetki Lidera Polskiego Biznesu przyznany za utrzymanie wysokiej pozycji rynkowej w kolejnym roku działalności; PKO Bank Polski otrzymał Diament po raz drugi,
- Nagroda Gospodarcza Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w kategorii „Instytucja finansowa” przyznana za wyniki finansowe uzyskane w 2003 roku, plasujące Bank na pozycji lidera w polskim systemie bankowym, a także dzięki uznaniu dla działalności sponsorskiej i charytatywnej Banku oraz pozytywnym opiniom Państwowej Inspekcji Pracy,

- I miejsce w rankingu Gazety Bankowej „Najlepsze Banki 2004” w grupie dużych banków – jury doceniło bardzo dobre wyniki finansowe Banku, osiągnięte w ostatnich latach, plasujące PKO BP SA na pozycji niekwestionowanego lidera w sektorze bankowym,
- STUDENCKI BANK ROKU – po raz kolejny Bank zwyciężył w kategorii studencki bank w plebiscycie organizowanym przez Platformę mediową POINT GROUP,
- wyróżnienia w IV Olimpiadzie Usług Bankowych, organizowanej przez Instytut Badania Opinii i Rynku PENTOR, finał podczas X Polskiego Forum Kapitałowo-Finansowego TWOJE PIENIĄDZE; Bank otrzymał trzecie miejsce za SUPERKONTO w kategorii „ROR dla Pana Andrzeja” oraz drugie miejsce za konto INTELIGO w kategorii „ROR dla Pana Krzysztofa”,
- NAJLEPSZY BANK – tytuł przyznany w wyniku ankiety czytelniczej Gazety Prawnej „Najlepsi w 15-leciu 1989-2004”,
- Mecenas Biblioteki Narodowej – tytuł przyznany w uznaniu działalności Banku na rzecz kultury,
- Kryształowy Motyl – nagroda przyznana przez Fundację „Porozumienie bez Barier”,
- Grand Prix za kartę kredytową PKO Visa Electron STUDENT (pierwsza przezroczysta na rynku) oraz tytuł najlepszego bankowego wydawcy kart na targach „Karta 2004”,
- nagroda za kartę PKO Euro Biznes dla małych i średnich przedsiębiorstw przyznana przez przewodniczącego Rady Wydawców Kart Bankowych.

Ponadto Bankowy Dom Maklerski PKO BP otrzymał Nagrody Prezesa Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych dla BDM za wprowadzenie na giełdę w 2004 roku największej liczby nowych spółek oraz za największą aktywność w roli animatora na rynku małych spółek.

Znaczące umowy oraz istotne umowy z bankiem centralnym lub organami nadzoru

W 2004 roku Bank zawarł cztery umowy kredytowe w formie konsorcjów bankowych z jednym kredytobiorcą (Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej), gdzie udział PKO BP SA wyniósł 700 mln zł.

W 2004 roku Bank nie zawarł istotnych umów z bankiem centralnym ani organami nadzoru.

Na dzień sporządzenia sprawozdania Bankowi nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń niedotyczące działalności operacyjnej Banku

W 2004 roku Bank nie zaciągnął żadnych kredytów i pożyczek, a także nie otrzymał gwarancji i poręczeń niedotyczących działalności operacyjnej Banku.

Wystawione tytuły egzekucyjne

W 2004 roku Bank PKO BP SA wystawił 29.143 bankowe tytuły egzekucyjne na łączną kwotę 816 mln zł.

Władze Banku W okresie sprawozdawczym

Kadencje Zarządu Banku

Zgodnie z § 19 Statutu Banku członkowie Zarządu Banku powoływani są na wspólną trzyletnią kadencję.

Skład Zarządu w okresie sprawozdawczym:

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja w Zarządzie Banku	Data powołania	Data odwołania
1.	Andrzej Podsiadło	prezes Zarządu Banku	20.06.2002 r.	

2.	Kazimierz Małecki	wiceprezes I zastępca prezesa Zarządu Banku	04.07.2002 r.	
3.	Danuta Demianiuk	wiceprezes Zarządu Banku	02.01.2003 r.	
4.	Jerzy Gapiński	członek Zarządu Banku	20.06.2002 r.	13.05.2004 r.
5.	Piotr Kamiński	członek Zarządu Banku	10.03.2003 r.	
6.	Jacek Obłękowski	członek Zarządu Banku	20.06.2002 r.	
7.	Krystyna Szewczyk	członek Zarządu Banku	14.05.2004 r.	

Inne funkcje pełnione przez członków Zarządu Banku w roku sprawozdawczym:

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja w Komitecie Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP)	Funkcja w Komitecie Kredytowym Banku (KKB)	Funkcja w Komitecie Sterującym ds. Zintegrowanego Systemu Informatycznego (ZSI)
1.	Kazimierz Małecki	Przewodniczący KZAP		Przewodniczący Komitetu Sterującego ds. ZSI
2.	Danuta Demianiuk	Zastępca przewodniczącego KZAP	Przewodnicząca KKB od 1.07.2004 r.	Członek Komitetu Sterującego ds. ZSI
3.	Jerzy Gapiński			Zastępca przewodniczącego Komitetu Sterującego ds. ZSI do 13.05.2004 r.
4.	Piotr Kamiński		Zastępca przewodniczącego KKB	
5.	Jacek Obłękowski		Przewodniczący KKB do 30.06.2004 r.	Zastępca przewodniczącego Komitetu Sterującego ds. ZSI
6.	Krystyna Szewczyk	Członek KZAP od 21.05.2004 r.		Zastępca przewodniczącego Komitetu Sterującego ds. ZSI od 8.07.2004 r.

Na dzień 31 grudnia 2004 roku skład Rady Nadzorczej PKO BP SA przedstawiał się następująco:

Lp.	Imię i nazwisko	Funkcja w Radzie Nadzorczej Banku
1.	Bazył Samojlik	Przewodniczący Rady Nadzorczej
2.	Ryszard Kokoszcyński	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
3.	Arkadiusz Kamiński	Sekretarz Rady Nadzorczej
4.	Andrzej Giryn	Członek Rady Nadzorczej
5.	Stanisław Kasiewicz	Członek Rady Nadzorczej
6.	Jerzy Osiatyński	Członek Rady Nadzorczej
7.	Władysław Szymański	Członek Rady Nadzorczej

W okresie roku sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany w składzie Rady Nadzorczej PKO BP SA.

Akcje Banku będące w posiadaniu Władz Banku

Na dzień 31 grudnia 2004 roku członkowie Zarządu Banku posiadali łącznie 3.419 akcji PKO BP SA, w tym: Kazimierz Małecki - 2.502 akcje, Jacek Obłękowski – 488 akcji, a Andrzej Podsiadło – 429 akcji.

Spośród członków Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2004 roku tylko Stanisław Kasiewicz posiadał 101 akcji PKO BP SA.

Prokury, posiedzenia Zarządu oraz realizacja uchwał Walnego Zgromadzenia i zaleceń Ministerstwa Skarbu Państwa

- Według stanu na 1 stycznia 2004 roku prokurentami było osiemnaście osób, a na koniec roku liczba ta wynosiła siedemnaście osób. W okresie roku sprawozdawczego Zarząd odwołał prokurę czterem osobom, a udzielił prokury trzem osobom.
- W 2004 roku Zarząd Banku odbył 56 protokołowanych posiedzeń oraz podjął 413 uchwał.
- W 2004 roku odbyły się:
  - Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO BP SA w dniu 27 maja 2004 roku,
  - pięć Nadzwyczajnych Walnych Zgromadzeń PKO BP SA w dniach: 1 kwietnia 2004 roku, 21 lipca 2004 roku, 30 lipca 2004 roku, 12 sierpnia 2004 roku, 10 września 2004 roku.

Uchwały podjęte na posiedzeniach Walnego Zgromadzenia zostały zrealizowane przez PKO BP SA.

Najważniejsze działania i decyzje podjęte przez Zarząd, mające wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową i działalność Spółki, zostały przedstawione w poszczególnych częściach niniejszego sprawozdania Zarządu.

Znaczące zdarzenia po dacie bilansu

1. W dniu 4 stycznia 2005 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez Bank udziałów spółki Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu. W dniu 6 stycznia 2005 roku Bank złożył oświadczenie o objęciu 34.992 udziałów w spółce Centrum Obsługi Biznesu Sp. z o.o., a w dniu 11 stycznia 2005 roku przekazał środki w wysokości 17.496 tys. zł na pokrycie objętych udziałów. Spółka będzie realizowała projekt budowy hotelu w Poznaniu, który będzie zarządzany przez podmiot z grupy Sheraton.
2. W dniu 12 stycznia 2005 roku Bank dokonał dopłaty do Spółki PKO Inwestycje Sp. z o.o. w wysokości 1.020 tys. zł z przeznaczeniem na realizację projektu inwestycyjnego „Miasteczko Wilanów”.
3. W dniu 13 stycznia 2005 roku agencja ratingowa Moody's zmieniła ocenę siły finansowej PKO BP SA z D+ do C-.
4. W dniu 31 stycznia 2005 roku upłynął termin ważności gwarancji bankowej udzielonej przez PKO BP SA spółce zależnej Dom Maklerski BROKER S.A. na rzecz Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w wysokości 105 mln zł. Gwarancja była zabezpieczeniem wpłat na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych.
5. W dniu 1 lutego 2005 roku Bank otrzymał datowany na grudzień 2004 roku raport agencji Capital Intelligence, w którym obniżona została ocena wsparcia PKO BP SA z 1 na 2 (pozostałe oceny nie uległy zmianie); zmianę oceny agencja uzasadniła obniżeniem udziału Skarbu Państwa w kapitale akcyjnym Banku.
6. W dniu 15 lutego 2005 roku Komisja Papierów Wartościowych i Giełd wydała decyzję o cofnięciu spółce Dom Maklerski BROKER S.A. zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej ze względu na zmianę przedmiotu działania Spółki.
7. Z dniem 22 lutego 2005 roku z Krajowego Rejestru Sądowego została wykreślona spółka zależna Banku – PKO Towarzystwo Finansowe Sp. z o.o. w związku z zakończeniem postępowania likwidacyjnego tej spółki.

Niniejsze *Sprawozdanie Zarządu z działalności Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej za 2004 rok* liczy 35 kolejno ponumerowanych stron.

Prezes Zarządu Banku
Andrzej Podsiadło

Wiceprezes I zastępca prezesa Zarządu Banku
Kazimierz Małecki

Wiceprezes Zarządu Banku
Danuta Demianiuk

Członek Zarządu Banku
Piotr Kamiński

Członek Zarządu Banku
Jacek Obłękowski

Członek Zarządu Banku
Krystyna Szewczyk